

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού

2025

Κατατέθηκε στη **Βουλή των Ελλήνων**
από τον
Κωνσταντίνο Χατζηδάκη
Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Υπουργός

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης

Αναπληρωτής Υπουργός

Νικόλαος Παπαθανάσης

Υφυπουργός

Αθανάσιος Πετραλιάς

Υφυπουργός

Χρίστος Δήμας

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

καταθέτουμε προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων τον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2025.

Την τελευταία τριετία η παγκόσμια οικονομία αντιμετώπισε αλληπάλληλες κρίσεις λόγω αλληλοσυνδεόμενων αναταραχών σε οικονομικό, κλιματικό και γεωπολιτικό επίπεδο. Παρά τα σημάδια ανάκαμψης το διεθνές οικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αυξημένη αβεβαιότητα που συνδέεται με τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, τον παρατεταμένο πόλεμο στην Ουκρανία καθώς και με βραχυπρόθεσμους παράγοντες, όπως οι εμπορικές εντάσεις, οι συσταλτικές νομισματικές πολιτικές, ο περιορισμός της δημοσιονομικής στήριξης διεθνώς μετά την πανδημία και την ενεργειακή κρίση, αλλά και με τις σημαντικές και επιταχυνόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Σε αυτό το δυσμενές και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον η ελληνική οικονομία αποδεικνύεται ανθεκτική. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει σε 2,2% το 2024 και 2,3% το 2025 έναντι 0,8% και 1,3%, αντίστοιχα, που εκτιμάται για την Ευρωζώνη, με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 6,7% το 2024 και 8,4% το 2025 και το ποσοστό ανεργίας να μειωθεί από 10,3% το 2024 σε 9,7% το 2025. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε ονομαστικούς όρους αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 10 δισ. ευρώ το 2025 και ο λόγος του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης προς το ΑΕΠ να μειωθεί από 163,9% το 2023 σε 154% το 2024 και περαιτέρω σε 147,5% το 2025. Ο ρυθμός μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή εκτιμάται σε 2,7% το 2024 και αναμένεται να αποκλιμακωθεί σε 2,1% το 2025.

Ο προϋπολογισμός του 2025 περιλαμβάνει το σύνολο των παρεμβάσεων που έχουν ανακοινωθεί, συμπεριλαμβανομένων όσων παρουσιάστηκαν στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Τα νέα μόνιμα δημοσιονομικά μέτρα που επηρεάζουν τον τακτικό προϋπολογισμό επιφέρουν επιπλέον δημοσιονομικό κόστος το 2025 σε σχέση με το 2024, ύψους 1,1 δισ. ευρώ, ενώ πλήθος άλλων παρεμβάσεων χρηματοδοτείται από πόρους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - ΤΑΑ). Σε αυτό το πλαίσιο οι επενδυτικές δαπάνες αναμένεται να αυξηθούν από 13,15 δισ. ευρώ το 2024 σε 14,1 δισ. ευρώ το 2025, πλέον των πόρων του δανειακού σκέλους του ΤΑΑ.

Τα ανωτέρω θετικά αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία επιτυγχάνονται στη βάση της δημοσιονομικής σύνεσης. Παράλληλα, ενισχύεται το κοινωνικό κράτος και εφαρμόζεται ένα πλέγμα δημοσιονομικών παρεμβάσεων, το οποίο βελτιώνει το πραγματικό εισόδημα των πολιτών και μειώνει τις κοινωνικές ανισότητες.

Οι παρεμβάσεις είναι εντός των δημοσιονομικών στόχων που τίθενται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025 - 2028, καθώς προβλέπεται αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών κατά 3,6% το 2025 σε σχέση με το 2024, ενώ ο σχετικός στόχος ανέρχεται σε αύξηση δαπανών έως 3,7%. Σε αυτό το πλαίσιο το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,5% το 2024 και 2,4% το 2025 και το συνολικό αποτέλεσμα σε -0,7% το 2024 και -0,6% το 2025.

Οι νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, που συμπληρώνονται από σειρά θεσμικών μέτρων, εστιάζουν στη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος, στην ενίσχυση των επενδύσεων και της καινοτομίας, στην αντιμετώπιση του δημογραφικού και του στεγαστικού ζητήματος καθώς και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.

Ο προϋπολογισμός του 2025 συνοδεύεται για τέταρτο έτος από τον προϋπολογισμό επιδόσεων, όπου παρουσιάζεται το πλαίσιο αξιολόγησης των προγραμμάτων των φορέων μέσω των Κύριων Δεικτών Επιδόσης (Key Performance Indicators), ενώ για δεύτερο έτος παρουσιάζεται και η περιβαλλοντική διάσταση των προγραμμάτων (Green Budgeting).

Ο προϋπολογισμός του 2025 καλείται να συγκεράσει τον στόχο της δημοσιονομικής σταθερότητας με την ανάγκη για αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών καθώς και την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων, όπως είναι το δημογραφικό και το στεγαστικό πρόβλημα, η κλιματική κρίση, αλλά και να καλύψει τις αναγκαίες δαπάνες για την ενίσχυση του συστήματος Υγείας και της Εθνικής Άμυνας.

Βασικοί στόχοι του προϋπολογισμού είναι η διασφάλιση της ισχυρής ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, η ενίσχυση των επενδύσεων, η μείωση του χρέους και η περαιτέρω αναβάθμιση του αξιόχρεου της χώρας, για την επίτευξη των οποίων, απαιτείται η διοχέτευση των πεπερασμένων δημοσιονομικών πόρων με τη μέγιστη δυνατή οικονομική και κοινωνική αποτελεσματικότητα.

Νοέμβριος 2024

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης

Αθανάσιος Πετραλιάς

Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Υφυπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	19
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	19
1.1. Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις	19
1.1.1. Η ενιαία νομισματική πολιτική στην Ευρωζώνη	22
1.2. Οι οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα	23
1.2.1. Γενική επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας	23
1.2.2. Οι εξελίξεις το 2023	26
1.2.3. Οι εξελίξεις το 2024	28
1.2.3.1. Το ΑΕΠ και οι συνιστώσες του	28
1.2.3.2. Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	31
1.2.3.3. Πληθωρισμός - Τιμές	32
1.2.3.4. Απασχόληση - Ανεργία	33
1.2.3.5. Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις στην Ελλάδα το 2024	34
1.2.3.6. Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	36
1.2.3.7. Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	38
1.2.4. Οι προοπτικές το 2025	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	42
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ - ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ	42
2.1. Μεταρρυθμίσεις στη δημοσιονομική διαχείριση	42
2.1.1. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων Γενικής Κυβέρνησης	42
2.1.2. Προϋπολογισμός επιδόσεων	43
2.1.3. Ανάπτυξη λειτουργικής ταξινόμησης του προϋπολογισμού	87
2.1.4. Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό (Green Budgeting)	89
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	101
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	101
3.1. Βασικά μεγέθη προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης 2024	101
3.1.1. Κρατικός προϋπολογισμός 2024	104
3.1.1.1. Έσοδα σε δημοσιονομική βάση	104
3.1.1.2. Δαπάνες σε δημοσιονομική βάση	106
3.1.2. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης	109
3.1.3. Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	110
3.1.4. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	110
3.1.5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	110
3.2. Βασικά μεγέθη προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης 2025	111
3.2.1. Κρατικός προϋπολογισμός 2025	113
3.2.1.1. Έσοδα σε δημοσιονομική βάση	113
3.2.1.2. Δαπάνες σε δημοσιονομική βάση	115
3.2.2. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης	117
3.2.3. Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	117
3.2.4. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	117
3.2.5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	117
3.3. Κρατικός προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση	118
3.3.1. Χρηματοδοτικές ανάγκες κρατικού προϋπολογισμού 2025	120
3.3.2. Μηνιαία ταμειακή κατανομή εσόδων - δαπανών κρατικού προϋπολογισμού 2025 επί των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών	121
3.3.3. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία μειζόνων κατηγοριών κρατικού προϋπολογισμού	122
3.3.3.1. Έσοδα	122
3.3.3.2. Δαπάνες	125
3.3.4. Δαπάνες ανά Υπουργείο	131
3.3.4.1. Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων	152

3.3.5.	Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης 2023 - 2025	159
3.3.5.1.	Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2024	160
3.3.5.2.	Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2025	161
3.4.	Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης	162
3.4.1.	Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές	163
3.4.2.	Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών	165
3.4.3.	Λοιπά Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης	166
3.5.	Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	173
3.6.	Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης - Κοινωνικός προϋπολογισμός	174
3.6.1.	Ασφαλιστικά Ταμεία	174
3.6.2.	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης	175
3.6.3.	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας	176
3.6.4.	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο	177
3.7.	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Ενοποιημένος προϋπολογισμός	179
3.8.	Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους	181
3.9.	Δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2024 και 2025	182
3.9.1.	Δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος	184
3.9.2.	Παρεμβάσεις αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος	186
3.9.3.	Παρεμβάσεις αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος	187
3.9.4.	Παρεμβάσεις για τις φυσικές καταστροφές	189
3.10.	Αναδιανεμητική επίπτωση δημοσιονομικών παρεμβάσεων	190
3.10.1.	Μεθοδολογία	190
3.10.2.	Αποτελέσματα	190
3.11.	Κύριες πηγές κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις	192
3.11.1.	Ανάλυση ευαισθησίας	192
3.11.2.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	193

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 **195**

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ **195**

4.1.	Δημόσιο χρέος	195
4.1.1.	Σύνθεση δημόσιου χρέους	196
4.1.1.1.	Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης	196
4.1.1.2.	Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης	197
4.1.2.	Δαπάνες εξυπηρέτησης του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης	200
4.1.3.	Η ενοποιημένη αγορά ευρωομολόγων	203
4.1.4.	Αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου	203
4.1.4.1.	Πρωτογενής αγορά τίτλων	205
4.1.4.2.	Δευτερογενής αγορά τίτλων	205
4.1.5.	Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικοί στόχοι έτους 2025	206
4.2.	Εγγυήσεις	208

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 **211**

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ **211**

5.1.	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας	211
5.1.1.	Οικονομικές επιδόσεις 2023	211
5.1.2.	Οικονομικές επιδόσεις 2024	212
5.1.3.	Προοπτικές 2025	212
5.2.	Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου	213
5.3.	Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας	227

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1.1.:	Βασικά μεγέθη της ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας οικονομίας	20
Πίνακας 1.2.:	Πιστοληπτικές βαθμίδες αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης	25
Πίνακας 1.3.:	Ισοζύγιο Πληρωμών	37
Πίνακας 1.4.:	Βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας	41
Πίνακας 2.1.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Δημοκρατίας)	44
Πίνακας 2.2.:	Ανθρώπινοι πόροι ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Δημοκρατίας)	44
Πίνακας 2.3.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Βουλή των Ελλήνων)	45
Πίνακας 2.4.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Βουλή των Ελλήνων)	45
Πίνακας 2.5.:	Ανθρώπινοι Πόροι (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας)	49
Πίνακας 2.6.:	Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα	71
Πίνακας 2.7.:	Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα	79
Πίνακας 2.8.:	Λειτουργική ταξινόμηση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης	88
Πίνακας 2.9.:	Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση	90
Πίνακας 3.1.:	Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2023 - 2025	102
Πίνακας 3.2.:	Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA	102
Πίνακας 3.3.:	Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση	119
Πίνακας 3.4.:	Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση	120
Πίνακας 3.5.:	Χρηματοδοτικές ανάγκες κρατικού προϋπολογισμού 2025	121
Πίνακας 3.6.:	Μηνιαία κατανομή εσόδων - δαπανών κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 σε σωρευτική ταμειακή βάση	122
Πίνακας 3.7.:	Έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων	124
Πίνακας 3.8.:	Μεταβιβάσεις τακτικού προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης σε ταμειακή βάση	129
Πίνακας 3.9.:	Πιστώσεις υπό κατανομή κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025	130
Πίνακας 3.10.:	Μείζονες κατηγορίες δαπανών προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων	130
Πίνακας 3.11.:	Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κεντρικής Διοίκησης κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2024 και 2025	132
Πίνακας 3.12.:	Ανώτατα όρια δαπανών Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών φορέων των Υπουργείων	135
Πίνακας 3.13.:	Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού	137
Πίνακας 3.14.:	Διαχρονική εξέλιξη δαπανών	153
Πίνακας 3.15.:	Έργα ενταγμένα στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»	156
Πίνακας 3.16.:	Πρόβλεψη δαπανών έτους 2025 για την αποκατάσταση φυσικών καταστροφών και για κρατική αρωγή	158
Πίνακας 3.17.:	Χρηματοροές Ελλάδας και ΕΕ 2023 - 2025	161
Πίνακας 3.18.:	Προϋπολογισμός νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης	162
Πίνακας 3.19.:	Ισοζύγιο Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών	164
Πίνακας 3.20.:	Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ	166
Πίνακας 3.21.:	Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης	166
Πίνακας 3.22.:	Προϋπολογισμοί Νοσοκομείων και ΠΦΥ σε δεδουλευμένη βάση	174
Πίνακας 3.23.:	Προϋπολογισμοί Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης	178
Πίνακας 3.24.:	Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ	180
Πίνακας 3.25.:	Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού	181
Πίνακας 3.26.:	Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης	182
Πίνακας 3.27.:	Εξέλιξη εκκρεμών επιστροφών φόρων Δεκέμβριος 2022 - Σεπτέμβριος 2024	182
Πίνακας 3.28.:	Μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2024 - 2025	183

Πίνακας 3.29.:	Κύρια μέτρα στον προϋπολογισμό του 2025 που έχουν προσομοιωθεί για την αναδιανεμητική ανάλυση	190
Πίνακας 3.30.:	Μέσο ετήσιο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα, ποσοστιαίες και απόλυτες μεταβολές	191
Πίνακας 3.31.:	Δείκτες ανισότητας	191
Πίνακας 3.32.:	FGT(0) Δείκτης φτώχειας (σταθερό όριο φτώχειας)	192
Πίνακας 3.33.:	FGT(1) χάσμα φτώχειας (σταθερό όριο φτώχειας)	192
Πίνακας 3.34.:	FGT(0) δείκτης φτώχειας (κυμαινόμενο όριο φτώχειας)	192
Πίνακας 3.35.:	Υποχρεώσεις που απορρέουν από Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) που καταγράφονται εκτός προϋπολογισμού (off-balance sheet)	194
Πίνακας 3.36.:	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια χορηγηθέντα από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης	194
Πίνακας 4.1.:	Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης	196
Πίνακας 4.2.:	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	196
Πίνακας 4.3.:	Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης	197
Πίνακας 4.4.:	Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 30η.9.2024	198
Πίνακας 4.5.:	Μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια χρέους Κεντρικής Διοίκησης	200
Πίνακας 4.6.:	Χρέος Κεντρικής Διοίκησης ως προς την υπολειπόμενη φυσική διάρκεια	200
Πίνακας 4.7.:	Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης	201
Πίνακας 4.8.:	Καθαρή επίπτωση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού (ΕΓΕΔ και Repos) στο χρέος	202
Πίνακας 4.9.:	Ύψος δαπανών για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης	202
Πίνακας 4.10.:	Εγγυήσεις, ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο, καταπτώσεις και προμήθειες εγγυήσεων	209
Πίνακας 4.11.:	Εισπραχθείσες προμήθειες από το Σχήμα «Ηρακλής» ανά έτος	210
Πίνακας 5.1.:	Μετοχολόγιο Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) ΑΕ	213
Πίνακας 5.2.:	Έργα ενταγμένα στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας»	215
Πίνακας 5.3.:	Στόχος εσόδων 2025	218
Πίνακας 5.4.:	Προβολή τριμηνιαίων εσόδων	219
Πίνακας 5.5.:	Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις	219
Πίνακας 5.6.:	Πλάνο Αποκρατικοποιήσεων	222
Πίνακας 5.7.:	Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων	223
Πίνακας 5.8.:	Μετοχολόγιο ΤΑΙΠΕΔ	223
Πίνακας 5.9.:	Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - Προνομιούχες μετοχές	223
Πίνακας 5.10.:	Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - Εισηγμένες στο ΧΑ	224
Πίνακας 5.11.:	Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - μη εισηγμένες στο ΧΑ	224

Σημείωση: Ενδεχόμενες διαφορές ποσών ή ποσοστών στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1.1.:	Ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών 2010 - 2023	27
Διάγραμμα 1.2.:	Ρυθμός μεταβολής του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2024 στα κράτη μέλη της ΕΕ	28
Διάγραμμα 1.3.:	Εξέλιξη συμβολής συνιστωσών στο ΑΕΠ (τριμηνιαία στοιχεία)	29
Διάγραμμα 1.4.:	Διάρθρωση Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας βασικών οικονομικών κλάδων πρώτο τρίμηνο 2019 - δεύτερο τρίμηνο 2024	30
Διάγραμμα 1.5.:	Ετήσιος Εν.ΔΤΚ, ενέργεια, πυρήνας και τρόφιμα	32
Διάγραμμα 1.6.:	Επενδυτικό κενό της Ελλάδας έναντι της Ευρωζώνης	39
Διάγραμμα 2.1.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Δημοκρατίας)	44
Διάγραμμα 2.2.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Βουλή των Ελλήνων)	45
Διάγραμμα 2.3.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Κυβέρνησης)	46
Διάγραμμα 2.4.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Κυβέρνησης)	46
Διάγραμμα 2.5.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Προεδρία της Κυβέρνησης)	46
Διάγραμμα 2.6.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εσωτερικών)	47
Διάγραμμα 2.7.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εσωτερικών)	47
Διάγραμμα 2.8.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εσωτερικών)	47
Διάγραμμα 2.9.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εξωτερικών)	48
Διάγραμμα 2.10.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εξωτερικών)	48
Διάγραμμα 2.11.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εξωτερικών)	48
Διάγραμμα 2.12.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας)	49
Διάγραμμα 2.13.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας)	49
Διάγραμμα 2.14.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υγείας)	50
Διάγραμμα 2.15.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υγείας)	50
Διάγραμμα 2.16.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υγείας)	50
Διάγραμμα 2.17.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Δικαιοσύνης)	51
Διάγραμμα 2.18.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Δικαιοσύνης)	51
Διάγραμμα 2.19.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Δικαιοσύνης)	51
Διάγραμμα 2.20.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού)	52
Διάγραμμα 2.21.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού)	52
Διάγραμμα 2.22.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού)	52
Διάγραμμα 2.23.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Πολιτισμού)	53
Διάγραμμα 2.24.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Πολιτισμού)	53

Διάγραμμα 2.25.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Πολιτισμού)	53
Διάγραμμα 2.26.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)	54
Διάγραμμα 2.27.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)	54
Διάγραμμα 2.28.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)	54
Διάγραμμα 2.29.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)	55
Διάγραμμα 2.30.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)	55
Διάγραμμα 2.31.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)	55
Διάγραμμα 2.32.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας)	56
Διάγραμμα 2.33.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας)	56
Διάγραμμα 2.34.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας)	56
Διάγραμμα 2.35.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης)	57
Διάγραμμα 2.36.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης)	57
Διάγραμμα 2.37.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης)	57
Διάγραμμα 2.38.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας)	58
Διάγραμμα 2.39.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας)	58
Διάγραμμα 2.40.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας)	58
Διάγραμμα 2.41.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ανάπτυξης)	59
Διάγραμμα 2.42.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ανάπτυξης)	59
Διάγραμμα 2.43.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ανάπτυξης)	59
Διάγραμμα 2.44.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών)	60
Διάγραμμα 2.45.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών)	60
Διάγραμμα 2.46.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών)	60
Διάγραμμα 2.47.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής)	61
Διάγραμμα 2.48.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής)	61
Διάγραμμα 2.49.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής)	61
Διάγραμμα 2.50.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Τουρισμού)	62
Διάγραμμα 2.51.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Τουρισμού)	62
Διάγραμμα 2.52.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Τουρισμού)	62

Διάγραμμα 2.53.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης)	63
Διάγραμμα 2.54.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης)	63
Διάγραμμα 2.55.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης)	63
Διάγραμμα 2.56.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου)	64
Διάγραμμα 2.57.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου)	64
Διάγραμμα 2.58.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου)	64
Διάγραμμα 2.59.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη)	65
Διάγραμμα 2.60.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη)	65
Διάγραμμα 2.61.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη)	65
Διάγραμμα 2.62.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας)	66
Διάγραμμα 2.63.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας)	66
Διάγραμμα 2.64.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας)	66
Διάγραμμα 2.65.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής)	67
Διάγραμμα 2.66.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής)	67
Διάγραμμα 2.67.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας)	67
Διάγραμμα 2.68.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας)	67
Διάγραμμα 2.69.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας)	68
Διάγραμμα 2.70.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας)	68
Διάγραμμα 2.71.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου)	68
Διάγραμμα 2.72.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου)	68
Διάγραμμα 2.73.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου)	69
Διάγραμμα 2.74.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου)	69
Διάγραμμα 2.75.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης)	69
Διάγραμμα 2.76.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης)	69
Διάγραμμα 2.77.:	Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης)	70
Διάγραμμα 2.78.:	Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης)	70
Διάγραμμα 3.1.:	Δαπάνη παροχών σε εργαζόμενους έτους 2024	126
Διάγραμμα 3.2.:	Διορισμοί και προσλήψεις τακτικού προσωπικού που μισθοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό περιόδου 2023 - 2024	127
Διάγραμμα 3.3.:	Αποχωρήσεις τακτικών υπαλλήλων μισθοδοτούμενων από τον τακτικό προϋπολογισμό περιόδου 2023 - 2025	128

Διάγραμμα 4.1.:	Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης στις 30.9.2024	199
Διάγραμμα 4.2.:	Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης στις 30.9.2024	199
Διάγραμμα 4.3.:	Δαπάνες για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης	203
Διάγραμμα 4.4.:	Καμπύλη αποδόσεων τίτλων Ελληνικού Δημοσίου	204
Διάγραμμα 4.5.:	Αποδόσεις (%) δεκαετών κρατικών τίτλων	204
Διάγραμμα 4.6.:	Αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ τρίτο τρίμηνο 2024	206
Διάγραμμα 4.7.:	Μηνιαίος όγκος συναλλαγών επί τίτλων του Δημοσίου στην ΗΔΑΤ	206
Διάγραμμα 4.8.:	Εγγυήσεις, καταπτώσεις και ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο κατά τα έτη 2010 - 2024	209

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΩΝ

ε-ΕΦΚΑ	Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
ΑΔΑ	Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή
ΑΔΑΕ	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑΕΜΥ	Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας
ΑΕΝ	Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΚΑΓΕ	Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΑΟΟΑ	Αυτόνομος Οικοδομικός Οργανισμός Αξιωματικών
ΑΠΑ	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΑΠΑ	Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας
ΑΠΔΕ	Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΑΠΕ - ΜΠΕ	Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων
ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΑΣΠΑΙΤΕ	Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΓΓΔΠ	Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας
ΓΓΕΚ	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας
ΓΓΠΣΨΔ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΓΔΤΚ	Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΓΛΚ	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΔΑΑ	Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών
ΔΑΛ	Δημόσια Αρχή Λιμένων
ΔΑΠΕΕΠ	Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης
ΔΕΗ	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
ΔΕΘ	Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
ΔΕΠΑ	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου
ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ	Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΔΙΕΚ	Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΔΙΜΕΑ	Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΔΥΠΑ	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
Ε&Α	Έρευνα και Ανάπτυξη
ΕΑΑ	Εθνική Αναλογιστική Αρχή
ΕΑΑ	Εθνική Αναλογιστική Αρχή
ΕΑΑ)	Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
ΕΑΒ	Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία
ΕΑΓΜΕ	Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών
ΕΑΔ	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
ΕΑΔΗΣΥ	Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
ΕΑΚ	Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας
ΕΑΣ	Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα
ΕΑΤ	Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα
ΕΓΕΔ	Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
ΕΓΤΠΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
ΕΔΕΚΤ	Εταιρεία Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων Ταμείων Ασφάλισης
ΕΔΕΥΕΠ	Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων
ΕΔΣ	Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
ΕΔΥΤΕ	Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΔΑ	Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
ΕΕΕΠ	Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων
ΕΕΣΣΤΥ	Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού
ΕΕΣΥΠ	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΙΚ	Εθνικό Ίδρυμα Κωφών
ΕΚΑΒ	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΕΚΑΠΥ	Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας
ΕΚΑΣ	Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΕΚΕΑ	Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας
ΕΚΕΨΥΕ	Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών
ΕΚΚ	Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου
ΕΚΚΑ	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΚΚΟΜΕΔ	Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας
ΕΚΟΜΕ	Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΚΤ	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου
ΕΛΓΑ	Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ	Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ»
ΕΛΕΓΕΠ	Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων
ΕΛΕΔΑΜ	Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
ΕΛΙΔΕΚ	Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας
ΕΛΚΕ	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
ΕΛΚΕΔ	Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος
ΕΛΠΕ	Ελληνικά Πετρέλαια
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΛΤΑ	Ελληνικά Ταχυδρομεία
ΕΛΥΚΩ	Ειδικός Λογαριασμός Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας
ΕΜΥ	Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία
Εν.ΔΤΚ	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΕΝΦΙΑ	Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων
ΕΟΑΝ	Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης
ΕΟΔΑΣΑΑΜ	Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών
ΕΟΔΥ	Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας
ΕΟΜ	Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων
ΕΟΜΜΕΧ	Ελληνικός Οργανισμός Μικρών - Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΠΑ	Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης
ΕΠΑΣ	Επαγγελματικές Σχολές
ΕΠΙΨΥ	Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών και Ιατρικής Ακριβείας "Κώστας Στεφανής"
ΕΡΤ	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
ΕΣΜΗΕ	Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΕΣΠ	Ετήσιο Σχέδιο Προγράμματος
ΕΣΡ	Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΣΧΑΔΑ	Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου
ΕΣΧΑΣΕ	Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων
ΕΤΑΔ	Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΘΑΥ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΤΧΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
ΕΥΑΘ Παγίων	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Παγίων

ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΕΦΚ	Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης
ΗΔΑΤ	Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης
ΙΟΒΕ	Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών
ΙΔΟΧ	Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΚΥ	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
ΙΝΕΔΙΒΙΜ	Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης
ΙΤΥΕ	Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων
ΙΥΠ	Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
ΙΦΕΤ	Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας
ΚΑΛΠ	Κοινή Αλιευτική Πολιτική
ΚΑΠ	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
ΚΑΠ	Κοινή Αγροτική Πολιτική
ΚΑΠΕ	Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας
ΚΔΑΠ	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης
ΚΔΑΠ ΑμεΑ	Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία
ΚΕΑΤ	Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών
ΚεΔΑΚ	Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς
ΚΕΘΕΑ	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων
ΚΕΘΙ	Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας
ΚΕΜΕΑ	Κέντρο Μελετών Ασφάλειας
ΚΕΤΕΚΝΥ	Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών
ΚΚΠΠ	Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών
ΚΝΕ	Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης
ΚτΠ	Κοινωνία της Πληροφορίας
ΚΤΥΠ	Κτιριακές Υποδομές
ΛΣ - ΕΛΑΚΤ	Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή
ΜΑΔΚΑΕΣ	Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
ΜΟΔ	Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων
ΜΠΔΣ	Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής
ΜΣΣΣ	Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας
ΜΤΝ	Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού
ΜΧΕ	Μη Χρηματοπιστωτική Επιχείρηση
ΝΑΤ	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΝΣΚ	Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ΟΑΚ	Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης
ΟΑΚΑ	Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών «Σπύρος Λούης»
ΟΑΣΑ	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών
ΟΑΣΘ	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης
ΟΑΣΠ	Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας
ΟΔΑΠ	Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων
ΟΔΔΗΧ	Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
ΟΔΙΕ	Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος
ΟΔΙΠΥ	Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία
ΟΕΔ	Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου
ΟΚΑ	Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης
ΟΚΑΝΑ	Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών
ΟΛΘ	Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης
ΟΛΠ	Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΑΠ	Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΠΕΚΕΠΕ	Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων

ΟΠΣΥΔΔ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Διαχείρισης
ΟΣΕ	Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος
ΟΣΕΘ	Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης
ΟΣΥ	Οδικές Συγκοινωνίες
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΦΥΠΕΚΑ	Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής
Παγίων ΕΥΔΑΠ	Εταιρεία Παγίων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
ΠΤΕ	Πανερωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων
ΠΦΥ	Πρωτοβάθμια Φροντίδας Υγείας
ΡΑΑΕΥ	Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων
ΡΑΛ	Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων
ΡΑΣ	Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων
ΣΔΕ	Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας
ΣΔΙΤ	Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα
ΣΕΦ	Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣμηΕΑ	Σύστημα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών
ΣΤΑΣΥ	Σταθερές Συγκοινωνίες
ΣτΚ	Συνήγορος του Καταναλωτή
ΣτΠ	Συνήγορος του Πολίτη
ΤΑΑ	Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας
ΤΑΕΣΥΜ	Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών
ΤΑΙΠΕΔ	Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου
ΤΑΜΕΥ	Ταμεία Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων
ΤΑΧΔΙΚ	Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων
ΤΓΚ	Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας
ΤΔΜ	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
ΤΕΚΑ	Ταμείο Επιχειρηματικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης
ΤΕΚΕ	Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων
ΤΕΜ	Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης
ΤΕΠΙΧ	Ταμείο Επιχειρηματικότητας
ΤΠΔΥ	Ταμείο Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΤΠκΔ	Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδος
ΤΧΣ	Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
ΥΔΥ	Υποχρέωση Δημόσιας Υπηρεσίας
ΥΟΤ - ΗΔΟΥ	Υπηρεσία Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών
ΥΠΑ	Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΧΑ	Χρηματιστήριο Αθηνών

ACRONYMS

CoFoG	Classification of the Functions of Government
EFSF	European Financial Stability Facility
EPF	European Peace Facility
ESA	European System of Accounts
EUROSTAT	Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία
GLF	Greek Loan Facility
LFS	Labour Force Survey
NATO	North Atlantic Treaty Organization
PEPP	Pandemic Emergency Purchase Programme
PMI	Purchasing Managers' Index
PPF	Project Preparation Facility
RRF	Recovery and Resilience Facility
SILC	Statistics on income and living conditions
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

**Γνώμη του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου
(παρ.4, άρθρο 42 του ν.4270/2014 και Κανονισμός 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης)**

Οι μακροοικονομικές και οι δημοσιονομικές προβλέψεις πάνω στις οποίες βασίζεται το σχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2025, έχουν υιοθετηθεί από το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1.1. Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις

Η παγκόσμια οικονομία, παρά τις προκλήσεις των τελευταίων ετών, όπως η πανδημία, η ενεργειακή κρίση και η αύξηση του πληθωρισμού, αποδείχθηκε ανθεκτική. Ωστόσο, ο αντίκτυπος των εξελίξεων αυτών, σε συνδυασμό με την κλιμάκωση των γεωπολιτικών συγκρούσεων, την όξυνση των εμπορικών εντάσεων και τα υψηλά επίπεδα του δημόσιου χρέους, συνιστούν προκλήσεις που συντείνουν σε αυξημένη αβεβαιότητα και ενδεχομένως να επηρεάσουν τις προοπτικές ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) (World Economic Outlook, October 2024), η παγκόσμια οικονομία παρέμεινε ανθεκτική καθ' όλη τη διάρκεια των πληθωριστικών πιέσεων και αποφεύχθηκε μία παγκόσμια ύφεση. Οι προβλέψεις για την παγκόσμια ανάπτυξη έχουν παραμείνει σχεδόν αμετάβλητες, σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις του Απριλίου και του Ιουλίου του ΔΝΤ. Ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας προβλέπεται να παραμείνει σταθερός σε 3,2%, τα έτη 2024 και 2025, ωστόσο με διαφοροποιήσεις μεταξύ των οικονομιών (Πίνακας 1.1.) ενώ μεσοπρόθεσμα αναμένεται να υποχωρήσει σε 3,1%. Επίμονες δομικές αδυναμίες, όπως η γήρανση του πληθυσμού, οι ισχνές επενδύσεις και η αδύναμη παραγωγικότητα, δυσχεραίνουν τη δυνητική ανάπτυξη σε πολλές οικονομίες.

Οι προβλέψεις του Οκτωβρίου του ΔΝΤ για τον ρυθμό ανάπτυξης της Ευρωζώνης έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω, κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα για το 2024 και κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες για το 2025, σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις του Ιουλίου του ΔΝΤ. Ο ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης αναμένεται να αυξηθεί από 0,4% το 2023 σε 0,8% το 2024, ως αποτέλεσμα των βελτιωμένων εξαγωγικών επιδόσεων και σε 1,2% το 2025, λόγω της ισχυρότερης εγχώριας ζήτησης. Η αύξηση των πραγματικών μισθών αναμένεται να τονώσει την κατανάλωση και η σταδιακή χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής αναμένεται να ενισχύσει τις επενδύσεις. Η δραστηριότητα στον κλάδο της μεταποίησης παραμένει αδύναμη και επηρεάζει την ανάπτυξη ορισμένων χωρών (Γερμανία και Ιταλία).

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Autumn European Economic Forecast, November 2024), η οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), μετά από μία περίοδο στασιμότητας, επανήλθε σε αναπτυξιακή τροχιά το πρώτο τρίμηνο του 2024. Η επέκταση συνεχίστηκε το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους με σταθερό, αλλά ηπιότερο ρυθμό. Ο ρυθμός ανάπτυξης για την ΕΕ εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 0,9% το 2024 και σε 1,5% το 2025 έναντι 0,4% το 2023 και για την Ευρωζώνη σε 0,8% το 2024 και σε 1,3% το 2025 έναντι, επίσης, 0,4% το 2023. Ειδικότερα για τη Γαλλία, ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να αυξηθεί από 0,9% το 2023 σε 1,1% το 2024 και να υποχωρήσει σε 0,8% το 2025. Για τη Γερμανία εκτιμάται ότι μετά από ύφεση 0,3% και 0,1% το 2023 και το 2024, αντίστοιχα, το ΑΕΠ αναμένεται να επανέλθει σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης 0,7% το 2025. Για την Ισπανία προβλέπεται επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης από 2,7% το 2023 σε 3,0% το 2024, ενώ προβλέπεται επιβράδυνση σε 2,3% το 2025. Ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ (εξαιρουμένης της ΕΕ) αναμένεται να μειωθεί από 3,7% το 2023 σε 3,5% το 2024 και να αυξηθεί σε 3,6% 2025. Ο πληθωρισμός βρίσκεται σε καθοδική πορεία τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη και αναμένεται να υποχωρήσει σημαντικά το 2024 σε 2,6% για την ΕΕ και σε 2,4% για την Ευρωζώνη και να αποκλιμακωθεί περαιτέρω το 2025 σε 2,4% για την ΕΕ και σε 2,1% για την Ευρωζώνη, από 6,4% και 5,4% το 2023, αντίστοιχα. Ο ενεργειακός πληθωρισμός προβλέπεται να συνεισφέρει μόνο οριακά στον γενικό πληθωρισμό, οι τιμές τροφίμων και μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών να

σταθεροποιηθούν σε επίπεδα κοντά στον ιστορικό μέσο όρο, ενώ οι ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις στις υπηρεσίες αναμένεται να επιμείνουν μέχρι τις αρχές του 2025 και στη συνέχεια να υποχωρήσουν.

Πίνακας 1.1.: Βασικά μεγέθη της ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας οικονομίας (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)			
	2023	2024*	2025*
Παγκόσμιο ΑΕΠ	3,3	3,2	3,2
ΑΕΠ ΕΕ**	0,4	0,9	1,5
ΑΕΠ Ευρωζώνης**	0,4	0,8	1,3
ΑΕΠ ΗΠΑ	2,9	2,8	2,2
Όγκος παγκόσμιου εμπορίου (αγαθά και υπηρεσίες)	0,8	3,1	3,4
Πληθωρισμός	6,7	5,8	4,3
α. Προηγμένες οικονομίες	4,6	2,6	2,0
β. Αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες	8,1	7,9	5,9
γ. Ευρωζώνη**	5,4	2,4	2,1
Τιμή πετρελαίου (Brent, USD/barrel)**	82,5	80,7	73,1

* Εκτιμήσεις/προβλέψεις

** Προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Νοέμβριος 2024

Πηγές: IMF, World Economic Outlook, Οκτώβριος 2024

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) (European Central Bank - ECB staff macroeconomic projections for the euro area, September 2024), ο ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης προβλέπεται να αυξηθεί σε 0,8% το 2024 και σε 1,3% το 2025 έναντι 0,5% το 2023. Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αναμένεται να αποκλιμακωθεί από 5,4% το 2023 σε 2,5% το 2024 και σε 2,2% το 2025 (ο στόχος του 2% της ΕΚΤ εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2025).

Στις προηγμένες οικονομίες, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να αυξηθεί σε 1,8% τα έτη 2024 και 2025 έναντι 1,7% το 2023 και να διαμορφωθεί μεταξύ 1,7% και 1,8% μέχρι το 2029. Για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ) οι προβλέψεις έχουν αναθεωρηθεί ανοδικά, κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες για το 2024 και κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες για το 2025, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Ιουλίου του ΔΝΤ. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να υποχωρήσει από 2,9% το 2023 σε 2,8% το 2024 και περαιτέρω σε 2,2% το 2025, καθώς η δημοσιονομική πολιτική καθίσταται σταδιακά περιοριστική και η κατανάλωση επιβραδύνεται. Για την Ιαπωνία ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να επιβραδυνθεί από 1,7% το 2023 σε 0,3% το 2024, αντανακλώντας κυρίως την προσωρινή διακοπή εφοδιασμού της αυτοκινητοβιομηχανίας, ενώ αναμένεται να επιταχυνθεί σε 1,1% το 2025, λόγω της ενίσχυσης της ιδιωτικής κατανάλωσης, καθ' όσον αυξάνονται οι πραγματικοί μισθοί. Για το Ηνωμένο Βασίλειο ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να επιταχυνθεί σε 1,1% το 2024 και σε 1,5% το 2025 έναντι 0,3% το 2023, δεδομένου ότι η υποχώρηση του πληθωρισμού και των επιτοκίων ενισχύει την εγχώρια ζήτηση.

Στις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε 4,2% το 2024 και το 2025 έναντι 4,4% το 2023 και να σταθεροποιηθεί περίπου στο 3,9% μέχρι το 2029. Οι προβλέψεις για την Κίνα έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες για το 2024, ενώ έχουν παραμείνει αμετάβλητες για το 2025, σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις του Ιουλίου του ΔΝΤ. Ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί σταδιακά από 5,2% το 2023 σε 4,8% το 2024 και σε 4,5% το 2025. Οι αυξημένες καθαρές εξαγωγές αντιστάθμισαν τις επιπτώσεις από τις συνεχιζόμενες αδυναμίες στον τομέα της κατοικίας και τη χαμηλή εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Για την Ινδία ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να επιβραδυνθεί από 8,2% το 2023 σε 7,0% το 2024 και σε 6,5% το 2025.

Παρά τις συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου ως μεριδίου του παγκόσμιου ΑΕΠ δεν επιδεινώθηκε, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ. Ωστόσο, έχουν αρχίσει να

εμφανίζονται σημάδια γεωοικονομικού κατακερματισμού, με το διεθνές εμπόριο να αναπτύσσεται περισσότερο εντός των γεωπολιτικών μπλοκ παρά μεταξύ αυτών. Ο ρυθμός αύξησης του όγκου του παγκόσμιου εμπορίου αναμένεται να επιταχυνθεί από 0,8% το 2023 σε 3,1% το 2024 και σε 3,4% το 2025. Στις προηγμένες οικονομίες οι εξαγωγές προβλέπεται να αυξηθούν κατά 2,5% το 2024 και 2,7% το 2025 έναντι 1,0% το 2023, ενώ οι εισαγωγές κατά 2,1% το 2024 και 2,4% το 2025 έναντι μείωσης 0,7% το 2023. Στις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες οι εξαγωγές αναμένεται να αυξηθούν κατά 4,6% τα έτη 2024 και 2025 έναντι 0,6% το 2023 και οι εισαγωγές κατά 4,6% το 2024 και 4,9% το 2025 έναντι 3,0% το 2023.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2024, το παγκόσμιο εμπόριο (εξαιρουμένης της Ευρωζώνης), έπειτα από μία περίοδο περιορισμένης δυναμικής 1,0% το 2023, αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,1% το 2024 και κατά 3,4% το 2025. Η εξωτερική ζήτηση της Ευρωζώνης προβλέπεται να ανακάμψει σημαντικά κατά 2,5% το 2024 και 3,4% το 2025 έναντι 0,6% το 2023.

Ο παγκόσμιος πληθωρισμός, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, αναμένεται να αποκλιμακωθεί από 6,7% το 2023 σε 5,8% το 2024 και περαιτέρω σε 4,3% το 2025. Οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό έχουν αναθεωρηθεί προς τα κάτω κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα για τα έτη 2024 και 2025, σε σύγκριση με τις προβλέψεις του Ιουλίου του ΔΝΤ. Ο αποπληθωρισμός αναμένεται να είναι ταχύτερος στις προηγμένες οικονομίες συγκριτικά με τις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Συγκεκριμένα, στις προηγμένες οικονομίες ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα αποκλιμακωθεί σημαντικά σε 2,6% το 2024 και προβλέπεται να σταθεροποιηθεί σε 2% το 2025 έναντι 4,6% το 2023. Στις αναδυόμενες αγορές και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί σε 7,9% το 2024 και σε 5,9% το 2025 έναντι 8,1% το 2023. Οι τιμές των αγαθών έχουν σταθεροποιηθεί και ορισμένες μειώνονται, ενώ ο πληθωρισμός των τιμών των υπηρεσιών παραμένει σε υψηλά επίπεδα σε αρκετές χώρες.

Η επίταση των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή αυξάνει σημαντικά την αβεβαιότητα στις αγορές πετρελαίου. Καθοδικές πιέσεις στις τιμές πετρελαίου εκτιμάται ότι θα ασκηθούν από τη μειωμένη ζήτηση πετρελαίου και τη σταδιακή αύξηση της παραγωγής τόσο στις χώρες OPEC+ όσο και στις χώρες εκτός OPEC+. Σύμφωνα με τις οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Νοεμβρίου 2024, η μέση τιμή πετρελαίου Brent από 82,5 δολάρια το βαρέλι το 2023 αναμένεται να μειωθεί κατά 2,1% το 2024 και περαιτέρω κατά 9,4% το 2025 και να διαμορφωθεί σε 80,7 και 73,1 δολάρια το βαρέλι τα έτη 2024 και 2025, αντίστοιχα. Ωστόσο, οι εν λόγω προβλέψεις ενέχουν σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας με βάση τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις.

Οι προοπτικές της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας επισκιάζονται από σημαντικό αριθμό προκλήσεων και κινδύνων. Οι γεωπολιτικές και οι εμπορικές εντάσεις καθώς και οι κλιματικές καταστροφές έχουν προκαλέσει διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες και άνοδο των τιμών ενέργειας και τροφίμων, με αντίκτυπο στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Καθώς ο πληθωρισμός πλησιάζει στα επίπεδα που έχουν θέσει ως στόχο οι κεντρικές τράπεζες, τίθενται νέες προτεραιότητες για τη νομισματική και τη δημοσιονομική πολιτική καθώς και για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Ήδη από τον Ιούνιο 2024 σημαντικές κεντρικές τράπεζες ανεπτυγμένων χωρών έχουν ξεκινήσει τις μειώσεις των βασικών επιτοκίων τους, ωστόσο, ο αυξημένος πληθωρισμός στις υπηρεσίες και οι διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες επιτάσσουν ετοιμότητα και εγρήγορση. Η δημοσιονομική πολιτική, έπειτα από έτη χαλάρωσης, κρίνεται σκόπιμο σε πολλές χώρες να μεταβληθεί, ούτως ώστε η δυναμική του χρέους να σταθεροποιηθεί και να αποκατασταθούν οι απαραίτητες δημοσιονομικές δικλίδες ασφαλείας. Στο πλαίσιο αυτό οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις καθίστανται βασικό εργαλείο, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πολλαπλές αλλαγές που επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα, όπως η γήρανση του πληθυσμού και οι τεχνολογικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, αλλά και να διασφαλιστεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανοδική πορεία της παγκόσμιας οικονομίας, περιλαμβάνεται

η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στις ανεπτυγμένες οικονομίες, η οποία συντελεί στην επίτευξη στόχων πολιτικής, όπως η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, η αναβάθμιση των υποδομών και η ενίσχυση των επενδύσεων στην έρευνα και την τεχνολογία. Επίσης, η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων συμβάλλει στην ενίσχυση της παγκόσμιας ζήτησης και του εμπορίου, ενώ η επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων βελτιώνει τις προοπτικές ανάπτυξης και ενισχύει την παραγωγικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Τέλος, η ενδυνάμωση της πολυμερούς συνεργασίας αποτελεί καίριας σημασίας προτεραιότητα, δεδομένου ότι συμβάλλει στην αποκόμιση των ωφελειών της οικονομικής ανάπτυξης από όλες τις οικονομίες.

1.1.1. Η ενιαία νομισματική πολιτική στην Ευρωζώνη

Στη διάρκεια του 2024 η οικονομική δραστηριότητα στη ζώνη του ευρώ ενισχύθηκε, μετά από πολλούς μήνες στασιμότητας, ωστόσο η ενίσχυση αυτή ήταν χαμηλότερη της αναμενόμενης. Η ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ προήλθε, κυρίως, από τον τομέα των υπηρεσιών, ενώ η μεταποίηση και οι κατασκευές επέδρασαν επιβραδυντικά στην οικονομική δραστηριότητα. Η εγχώρια ιδιωτική κατανάλωση και οι εξαγωγές, ιδίως των αγαθών, εξασθένησαν, ενώ οι επενδύσεις των επιχειρήσεων παρέμειναν υποτονικές. Ωστόσο, οι συνθήκες στην αγορά εργασίας το 2024 παρουσίασαν βελτίωση. Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε τον Αύγουστο 2024 σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο (από το 2000 και μετά, που είναι διαθέσιμα τα σχετικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ) και η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται, αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό. Το πραγματικό ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ ενισχύθηκε, σε ετήσια βάση, κατά 0,5% το πρώτο τρίμηνο του 2024, κατά 0,6% το δεύτερο τρίμηνο του 2024 και κατά 0,9% το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

Ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ ακολούθησε πτωτική τάση στη διάρκεια του 2024. Ο ρυθμός αύξησης του μοναδιαίου κόστους εργασίας σταδιακά υποχώρησε, αν και εξακολούθησε να κινείται σε υψηλά επίπεδα, ενώ οι επιχειρήσεις εν μέρει απορρόφησαν τις μισθολογικές αυξήσεις, όπως διαπιστώνεται από τη συγκρατημένη άνοδο των επιχειρηματικών κερδών. Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός του γενικού πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ παρουσίασε κατά τη διάρκεια του 2024 περαιτέρω επιβράδυνση (Οκτώβριος 2024: 2,0%, Δεκέμβριος 2023: 2,9%). Ο πυρήνας του πληθωρισμού, ο οποίος συνίσταται στον ρυθμό μεταβολής των τιμών εκτός ενέργειας και ειδών διατροφής, επίσης υποχώρησε (Οκτώβριος 2024: 2,7%, Δεκέμβριος 2023: 3,4%). Οι περισσότεροι δείκτες μακροπρόθεσμων πληθωριστικών προσδοκιών διατηρήθηκαν σε ποσοστό 2% περίπου, ενώ και οι σχετικοί δείκτες που εξάγονται από τις εξελίξεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές συνέκλιναν προς το επίπεδο του 2%.

Ωστόσο, ελλοχεύουν κίνδυνοι για τις προοπτικές της οικονομικής δραστηριότητας στη ζώνη του ευρώ. Χαμηλότερος βαθμός εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών μπορεί να παρεμποδίσει τη γρήγορη ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, ενώ οι επιπτώσεις αυτές θα μπορούσαν να ενταθούν λόγω των γεωπολιτικών κινδύνων που θα δυσχέραιναν την προμήθεια ενέργειας και το παγκόσμιο εμπόριο. Η οικονομική ανάπτυξη στη ζώνη του ευρώ μπορεί επίσης να επηρεαστεί αρνητικά, εάν οι επιπτώσεις από την περιοριστική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής αποδειχθούν εντονότερες από το αναμενόμενο ή εάν τυχόν η εξασθένηση της παγκόσμιας οικονομίας ή η κλιμάκωση των εντάσεων στο διεθνές εμπόριο επηρεάσει αρνητικά τη ζήτηση για εξαγωγές. Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές του πληθωρισμού εξακολουθούν να είναι σημαντικοί, συνδεδεμένοι κυρίως με υψηλότερες από το αναμενόμενο αυξήσεις στους μισθούς, με απροσδόκητες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και του κόστους μεταφοράς καθώς και με το ενδεχόμενο συρρίκνωσης του διεθνούς εμπορίου, συνεπεία γεωπολιτικών παραγόντων. Επιπλέον, ακραία καιρικά φαινόμενα, ως απόρροια της κλιματικής κρίσης, θα μπορούσαν να ασκήσουν ανοδικές πιέσεις στις τιμές των τροφίμων.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες μακροοικονομικές προβολές της ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2024), ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να διαμορφωθεί, κατά μέσο όρο, στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ

σε 2,5% το 2024, 2,2% το 2025 και 1,9% το 2026, ενώ οι αντίστοιχες προβολές για τον πυρήνα του πληθωρισμού είναι 2,9% το 2024, 2,3% το 2025 και 2% το 2026.

Ο ρυθμός πληθωρισμού στην Ευρωζώνη ενδεχομένως θα επιταχυνθεί τους αμέσως επόμενους μήνες, εν μέρει επειδή δεν αναμένεται να επαναληφθούν οι σημαντικές μειώσεις των τιμών της ενέργειας, που είχαν καταγραφεί κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο. Ωστόσο, το δεύτερο εξάμηνο του 2025 ο ρυθμός πληθωρισμού προβλέπεται ότι θα υποχωρήσει περαιτέρω, ώστε να προσεγγίσει τον στόχο του 2%. Η αναμενόμενη αποκλιμάκωση συνδέεται, κυρίως, με περαιτέρω εξασθένηση των μισθολογικών αυξήσεων και με τη συνέχιση της επίδρασης της περιοριστικής κατεύθυνσης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις τιμές καταναλωτή.

Όσον αφορά στην πολιτική των επιτοκίων και στα μέτρα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, στη διάρκεια του 2024, από τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, το ΔΣ της ΕΚΤ άρχισε να μετριάζει σταδιακά τον βαθμό της περιοριστικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής, λόγω της επιβράδυνσης του πληθωρισμού και της βελτίωσης των προοπτικών του. Επιστημονικά, ωστόσο, ότι παρά τον σταδιακό περιορισμό των πληθωριστικών πιέσεων, ο πληθωρισμός εξακολουθούσε να είναι υψηλός. Ειδικότερα, το ΔΣ της ΕΚΤ προέβη τρεις φορές στη διάρκεια του 2024 (Ιούνιος, Σεπτέμβριος και Οκτώβριος) σε μείωση των επιτοκίων πολιτικής, κατά 25 μονάδες βάσης κάθε φορά¹.

Σχετικά με τα προγράμματα αγοράς τίτλων του Ευρωσυστήματος, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024 συνεχίστηκε η πολιτική επανεπένδυσης των αποπληρωμών κεφαλαίου των τίτλων που λήγουν, στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος αγοράς τίτλων, λόγω της πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme - PEPP). Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024 το ύψος του χαρτοφυλακίου των εν λόγω χρεογράφων απομειώνεται, πλέον, κατά 7,5 δισ. ευρώ, κατά μέσο όρο ανά μήνα, ενώ στο τέλος του 2024 δεν πρόκειται να πραγματοποιηθούν επανεπενδύσεις στο πλαίσιο του PEPP.

1.2. Οι οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα

1.2.1. Γενική επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας

Το 2023 η ελληνική οικονομία παρουσίασε ρυθμό ανάπτυξης 2,3%, ο οποίος προσέγγισε τις εκτιμήσεις της εισηγητικής έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού 2024 για πραγματική ανάπτυξη 2,4%, επιδεικνύοντας σημαντική ανθεκτικότητα σε ένα δυσμενές και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Η ισχυρή ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας, η άνοδος των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών και η ώθηση που προήλθε από την υπεραπόδοση του τουρισμού κατά τη διευρυμένη τουριστική περίοδο συνετέλεσαν στην επίτευξη του ρυθμού ανάπτυξης. Σημαντική συμβολή στην ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας είχαν οι παρεμβάσεις της Κυβέρνησης για την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και των μισθών, την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και των φυσικών καταστροφών, ως απόρροια της κλιματικής κρίσης.

Το 2024 η ελληνική οικονομία εκτιμάται ότι θα επιτύχει υπερδιπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης σε σχέση με το σύνολο της Ευρωζώνης (2,2% έναντι 0,8%, με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής

¹ Τον Οκτώβριο 2024 το επιτόκιο στη διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων του Ευρωσυστήματος διαμορφώθηκε σε 3,25%, το επιτόκιο στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης σε 3,40% και το επιτόκιο στην πάγια διευκόλυνση οριακής αναχρηματοδότησης σε 3,65%. Υπενθυμίζεται ότι τον Μάρτιο 2024 το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε να αναπροσαρμόσει το λειτουργικό πλαίσιο εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής με δεδομένη την υπό εξέλιξη εξομάλυνση του ισολογισμού του Ευρωσυστήματος. Ως αποτέλεσμα αυτής της αναπροσαρμογής, η διαφορά μεταξύ του επιτοκίου στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης και του επιτοκίου στην πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων τέθηκε από τις 18 Σεπτεμβρίου 2024 και εξής, σε 15 μονάδες βάσης. Αντίστοιχα, σε 25 μονάδες βάσης καθορίστηκε η αντίστοιχη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου στη διευκόλυνση οριακής αναχρηματοδότησης και του επιτοκίου στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης.

Επιτροπής). Η συμβολή της αύξησης των επενδύσεων συνεχίζει να αποτελεί βασικό πυλώνα του ρυθμού μεγέθυνσης του ΑΕΠ, ενώ συνολικά οι επιμέρους δείκτες της ελληνικής οικονομίας καταδεικνύουν τη διατήρηση των θετικών προοπτικών του 2023, με τον όγκο οικονομικής δραστηριότητας να επιδεικνύει ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις των επάλληλων κρίσεων που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία.

Η ανεργία υποχώρησε σημαντικά κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 σε 9,3% έναντι 10,7% τον Σεπτέμβριο 2023. Οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας αυξήθηκαν και στα δύο τρίμηνα του πρώτου εξαμήνου (κατά 6% περίπου σε ετήσια βάση), σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Ο πληθωρισμός παρουσιάζει σταθεροποίηση και διαμορφώθηκε σε 2,4% τον Οκτώβριο 2024. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Εν.ΔΤΚ) για το 2024 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,8% έναντι της πρόβλεψης 2,4% για τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και 2,6% για τον μέσο όρο της ΕΕ, σύμφωνα με τις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η σταθεροποίηση του χαμηλότερου ρυθμού μεταβολής του επιπέδου τιμών από τον Ιανουάριο 2024 και εφεξής, τόσο στην Ευρωζώνη όσο και στην Ελλάδα, αντανακλά τις μειώσεις στον υποδείκτη τιμών ενέργειας, την αποκλιμάκωση του δείκτη τιμών τροφίμων και του δείκτη μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών, ενώ ο πυρήνας του πληθωρισμού διατηρείται σε υψηλότερα, σχετικά με τους υπόλοιπους υποδείκτες, επίπεδα κατά τη διάρκεια του 2024. Ωστόσο, αναφορικά με τις τιμές ενέργειας παρατηρούνται σημαντικές διακυμάνσεις κατά το τελευταίο τρίμηνο.

Η παρατηρούμενη αποκλιμάκωση του ρυθμού αύξησης του επιπέδου των τιμών καθώς και οι διεθνείς επάλληλες κρίσεις, οι οποίες επιδρούν αρνητικά στην οικονομική δραστηριότητα και στις προσδοκίες ανάκαμψης παγκοσμίως, είχαν σε μεγάλο βαθμό ως αποτέλεσμα τον προσανατολισμό των κεντρικών τραπεζών προς τη σταδιακή χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής, κατά τη διάρκεια του 2024, προκειμένου να διατηρηθούν οι ισορροπίες μεταξύ των αντικτύπων στον πληθωρισμό και στην ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της δημοσιονομικής πολιτικής και εν μέσω της αποκλιμάκωσης των πληθωριστικών πιέσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκλήρωσε τη θέσπιση του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, με την Ελλάδα να υποβάλει στο Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το πρώτο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025 - 2028 τον Οκτώβριο 2024.

Σε εναρμόνιση με το ανωτέρω σχέδιο και με τους στόχους αύξησης των πρωτογενών δαπανών τελούν οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις για το έτος 2025, που αποσκοπούν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος σε συνδυασμό με τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, στην προώθηση των επενδύσεων και της καινοτομίας καθώς και στην αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, όπως το δημογραφικό και το στεγαστικό. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, ενώ παράλληλα με τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις λαμβάνονται μέτρα θεσμικού χαρακτήρα και προωθούνται σημαντικές μεταρρυθμίσεις.

Οι παρεμβάσεις αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 3.9. του Κεφαλαίου 3.

Στο πεδίο της δημοσιονομικής διαχείρισης και μετά την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 2,1% του ΑΕΠ το 2023, το 2024 εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί πρωτογενές πλεόνασμα 2,5%. Η πορεία της αποκλιμάκωσης του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται από 163,9% του ΑΕΠ το 2023 (σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ) σε 154% το 2024. Η αξιοπιστία του αξιόχρεου της χώρας ενισχύεται σημαντικά από την επίτευξη των ανωτέρω δημοσιονομικών στόχων, γεγονός που αποτυπώνεται και στην εξέλιξη των πιστοληπτικών αξιολογήσεων. Επισημαίνεται ότι το έτος 2023 επιβεβαιώθηκε η διεθνής εμπιστοσύνη στην οικονομία της χώρας με την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από τους τρεις σε σύνολο τεσσάρων επενδυτικών οίκων που αναγνωρίζει η ΕΚΤ. Η θετική αυτή στάση των επενδυτικών οίκων συνεχίστηκε και το 2024, καθώς τον Απρίλιο 2024 ο οίκος S&P Global Ratings και

τον Σεπτέμβριο 2024 οι οίκοι DBRS Morningstar και Moody's αναβάθμισαν τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές (Πίνακας 1.2.). Οι αναβαθμίσεις αυτές σε συνδυασμό με τις θετικές προοπτικές καταδεικνύουν την ανθεκτικότητα της οικονομίας σε συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας και την εδραίωση της εμπιστοσύνης των διεθνών επενδυτών σε σχέση με την ασκούμενη δημοσιονομική και γενικότερη οικονομική πολιτική.

Πίνακας 1.2.: Πιστοληπτικές βαθμίδες αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης							
Περιγραφή	S&P	Moody's	Fitch Ratings	DBRS Morningstar	Scope Rating	R&I	Βαθμίδα
Ανώτατη Βαθμίδα	AAA	Aaa	AAA	AAA	AAA	AAA	Επενδυτική
Υψηλή Ενδιάμεση Βαθμίδα	AA+	Aa1	AA+	AA (high)	AA+	AA+	
	AA	Aa2	AA	AA	AA	AA	
	AA-	Aa3	AA-	AA (low)	AA-	AA-	
Ανώτερη Ενδιάμεση Βαθμίδα	A+	A1	A+	A (high)	A+	A+	
	A	A2	A	A	A	A	
Χαμηλή Ενδιάμεση Βαθμίδα	A-	A3	A-	A (low)	A-	A-	
	BBB+	Baa1	BBB+	BBB (high)	BBB+	BBB+	
	BBB	Baa2	BBB	BBB	BBB	BBB	
	BBB- (θετική προοπτική)	Baa3	BBB- (σταθερή προοπτική)	BBB (low) (θετική προοπτική)	BBB- (θετική προοπτική)	BBB- (σταθερή προοπτική)	
Υψηλή Μη - επενδυτική Βαθμίδα	BB+	Ba1 (θετική προοπτική)	BB+	BB (high)	BB+	BB+	Μη - επενδυτική
	BB	Ba2	BB	BB	BB	BB	
	BB-	Ba3	BB-	BB (low)	BB-	BB-	
Χαμηλή Μη - επενδυτική Βαθμίδα	B+	B1	B+	B (high)	B+	B+	
	B	B2	B	B	B	B	
	B-	B3	B-	B (low)	B-	B-	
	B-	B3	B-	B (low)	B-	B-	

Πηγή: S&P Global Ratings, Moody's, Fitch Ratings, DBRS Morningstar, Scope Ratings, R&I

Στο πεδίο της αναπτυξιακής πολιτικής που αφορά στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0», η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) εξελίσσεται πλήρως, με την ένταξη 814 έργων στο σκέλος των επιχορηγήσεων, συνολικού προϋπολογισμού 22,2 δισ. ευρώ. Για την Ελλάδα από το 2021 έως τον Οκτώβριο 2024 έχουν ήδη εκταμιευτεί 18,2 δισ. ευρώ (8,59 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 9,62 δισ. ευρώ σε δάνεια). Το αναθεωρημένο πλέον Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», μετά την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Δεκέμβριο 2023, καλύπτει επενδύσεις αξίας 35,95 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 18,22 δισ. ευρώ αφορά σε επιχορηγήσεις και ποσό 17,73 δισ. ευρώ σε δάνεια του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF).

Παρά την υφιστάμενη συγκυρία, η οποία εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από αστάθεια και πρωτοφανείς πολυεπίπεδες κρίσεις σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο, οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας επιβεβαιώνουν την πρόδοό της, η οποία αναγνωρίζεται από όλους τους μεγάλους διεθνείς οργανισμούς και χαρακτηρίζεται από ορθολογικό σχεδιασμό, εξωστρέφεια και συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Ως σημαντική για την ανοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας αξιολογείται η διασφάλιση της εφαρμογής εκτεταμένων μεταρρυθμίσεων, διατηρώντας ταυτόχρονα τη δημοσιονομική υπευθυνότητα και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Στον πυρήνα της οικονομικής πολιτικής βρίσκεται η περαιτέρω βελτίωση της αγοραστικής δύναμης, του

βιοτικού επιπέδου και της ευημερίας των πολιτών, καθώς η συμπεριληπτική ανάπτυξη θα επιταχύνει τη δρομολογημένη σύγκλιση της Ελλάδας με τον μέσο όρο της ΕΕ.

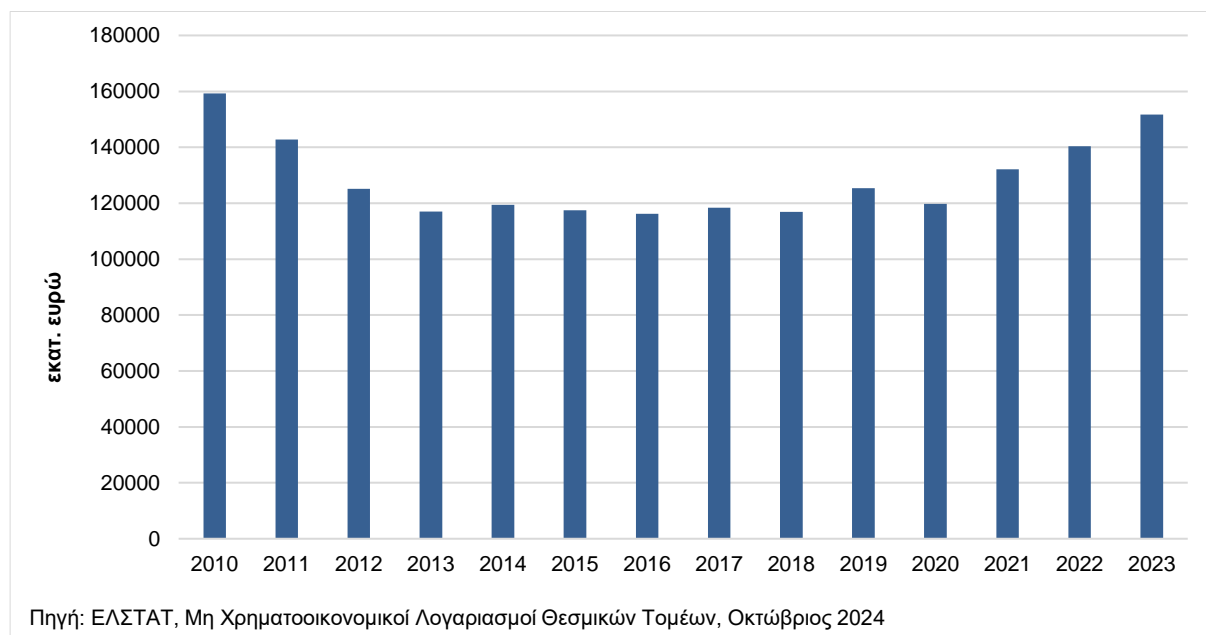
1.2.2. Οι εξελίξεις το 2023

Το 2023 χαρακτηρίστηκε από την αυξημένη διεθνή αβεβαιότητα, λόγω του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, ενώ ο ρυθμός μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας επιβραδύνθηκε περαιτέρω. Στην Ευρωζώνη η επιβράδυνση υπήρξε πιο έντονη, εξαιτίας της υποτονικής διεθνούς ζήτησης, του υψηλού κόστους εισροών παραγωγής, των περιοριστικών χρηματοπιστωτικών συνθηκών που επηρέασαν δυσμενώς κυρίως τις επενδύσεις και της περαιτέρω μείωσης των πραγματικών εισοδημάτων λόγω της ταχύτερης ανόδου του πληθωρισμού, παρά τις έκτακτες δημοσιονομικές ενισχύσεις. Ωστόσο, για την ελληνική οικονομία το 2023 αποτέλεσε ένα σημαντικό έτος, με την αναβάθμιση του αξιόχρεου της στην επενδυτική βαθμίδα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2023 από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης R&I, Scope Ratings, DBRS Morningstar, S&P Global Ratings και Fitch Ratings καθώς επίσης και τη διπλή αναβάθμιση, ένα μόλις επίπεδο πριν την επενδυτική βαθμίδα, από τον οίκο αξιολόγησης Moody's. Οι θετικές αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, σε συνθήκες πολλαπλών κρίσεων, καταδεικνύουν την αξιοπιστία των πολιτικών που υιοθετήθηκαν και την ανθεκτικότητα της οικονομίας σε αρνητικές διαταραχές. Οι θετικές αυτές αξιολογήσεις συνδέονται με τη βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών και την εδραίωση της εμπιστοσύνης των διεθνών επενδυτών στην ελληνική οικονομία και αντανακλούν την περαιτέρω ενίσχυση του κύρους και της αξιοπιστίας της χώρας.

Η ελληνική οικονομία διατήρησε θετική δυναμική και το 2023, υποστηριζόμενη από ένα πλέγμα μέτρων δημοσιονομικής πολιτικής για την ενίσχυση των εισοδημάτων, στα οποία συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η αναμόρφωση του ειδικού μισθολογίου των ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), η διευθέτηση μισθολογικών αιτημάτων των Ενόπλων Δυνάμεων, η κατάργηση της ειδικής εισφοράς 1% υπέρ του Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), η αύξηση του κατώτατου μισθού σε 780 ευρώ από 713 ευρώ τον Απρίλιο 2023, η μονιμοποίηση της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών και η κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για όλους τους πολίτες, η αύξηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και η δημιουργία του προγράμματος «ΣΠΙΤΙ μου» για την αντιμετώπιση μέρους του στεγαστικού προβλήματος, κυρίως, των νέων ατόμων.

Το 2023 η ελληνική οικονομία κατέγραψε ρυθμό ανάπτυξης 2,3%, σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ τον Οκτώβριο 2024, σχεδόν εξαπλάσιο από τον μέσο όρο τόσο της ΕΕ όσο και της Ευρωζώνης (0,4%). Το πραγματικό ΑΕΠ έφθασε στο υψηλότερο επίπεδο του από το 2010, ενώ το ονομαστικό ΑΕΠ το 2023, μετά την αναθεώρηση, αυξήθηκε κατά 5 σχεδόν δισ. ευρώ, σε 225,2 δισ. ευρώ από 220,3 δισ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στην άνοδο των επενδύσεων, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 6,6% το 2023 έναντι 4,0% πριν την αναθεώρηση. Το 2023 το ονομαστικό ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 8,1% έναντι του 2022, στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαετιών ετών, μετά το 2010 (Διάγραμμα 1.1.). Η αύξηση αυτή συνδέεται κυρίως με την αύξηση της μισθολογικής δαπάνης στην οικονομία, η οποία στηρίχθηκε στην αύξηση της απασχόλησης και στις αυξήσεις του κατώτατου και του μέσου μισθού και οδήγησε στην ενίσχυση της ονομαστικής και της πραγματικής ιδιωτικής κατανάλωσης το 2023, κατά 6,5% και 1,8%, αντίστοιχα.

Ο εξωτερικός τομέας το 2023 κατέγραψε θετική επίδραση στον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες. Η αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (1,9%) ήταν μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αύξηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (0,9%). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη συμβολή των τουριστικών εισπράξεων, οι οποίες το 2023 αυξήθηκαν κατά 16,5% έναντι του 2022, ανερχόμενες στο ποσό των 20,6 δισ. ευρώ.

Διάγραμμα 1.1.: Ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα νοικοκυριών 2010 - 2023 (εκατ. ευρώ)

Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) της οικονομίας (σε σταθερές τιμές) αυξήθηκε το 2023 κατά 2,2%, λόγω των υψηλών επιδόσεων που καταγράφηκαν: (α) στον δευτερογενή τομέα, κυρίως στους κλάδους της επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων εξοπλισμού (73,2%), της παραγωγής σπένθηρα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου (48,5%), της επεξεργασίας λυμάτων (24,9%) και των κατασκευών (11,2%), (β) στον τριτογενή τομέα, στους κλάδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (15,6%), της επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών/ειδών οικιακής χρήσης (15,6%), των νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων (14,9%) και (γ) σε κλάδους που συνδέονται πρωτίστως με τον τουρισμό, όπως των αεροπορικών μεταφορών (12,6%), των ταξιδιωτικών πρακτορείων (9,8%) και των καταλυμάτων και της εστίασης (9,8%).

Οι πληθωριστικές πιέσεις επιβραδύνθηκαν σημαντικά το 2023, λόγω κυρίως της υποχώρησης των τιμών των ενεργειακών αγαθών. Συγκεκριμένα, ο Εν.ΔΤΚ υποχώρησε σε 4,2% το 2023 (από 9,3% το 2022), χαμηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης (5,5%). Η ραγδαία αυτή αποκλιμάκωση αποδίδεται στην ενεργειακή συνιστώσα, καθώς οι υπόλοιπες κινήθηκαν ανοδικά λόγω των πιέσεων στις τιμές των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών και των υπηρεσιών, με αποτέλεσμα την επιτάχυνση του πυρήνα του πληθωρισμού (Εν.ΔΤΚ χωρίς τις τιμές της ενέργειας και των ειδών διατροφής) σε 5,3% το 2023 (από 4,6% το 2022). Στην αποκλιμάκωση του παρατηρούμενου ρυθμού πληθωρισμού συνέβαλε και η συνέχιση της δημοσιονομικής παρέμβασης της Κυβέρνησης με την επιδότηση στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Ο πληθωρισμός των τροφίμων αυξήθηκε οριακά το 2023, κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες (9,9% από 9,7% το 2022), αλλά σε χαμηλότερα επίπεδα από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ευρωζώνης (10,9%).

Στην αγορά εργασίας η ανεργία μειώθηκε περαιτέρω το 2023 έναντι του 2022 και διαμορφώθηκε σε 11,1% του εργατικού δυναμικού με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (Labor Force Survey - LFS) της ΕΛΣΤΑΤ και σε 9,4% με βάση τους αναθεωρημένους εθνικούς λογαριασμούς. Βάσει των τελευταίων, η αύξηση της συνολικής απασχόλησης διαμορφώθηκε σε 1,2% και της απασχόλησης μισθωτών ή εξαρτημένης εργασίας σε 1,6%. Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα το 2023 ήταν θετικό και κυμάνθηκε σε επίπεδα υψηλότερα του 2022. Συγκεκριμένα, το 2023 δημιουργήθηκαν 116.649 νέες θέσεις εργασίας έναντι 72.847 το 2022 (αύξηση 60,1%). Το 2023 οι συνολικές αμοιβές εργασίας αυξήθηκαν κατά 5,3%, με την αύξηση του μέσου μισθού να διαμορφώνεται στο 3,7%.

Το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (European System of Accounts - ESA) περιορίστηκε σε 1,3% του ΑΕΠ, με το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης να ανέρχεται σε 2,1% του ΑΕΠ παρά τα δημοσιονομικά μέτρα και τις παρεμβάσεις που υιοθετήθηκαν για την ενίσχυση των εισοδημάτων και την αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων το 2023. Επίσης, ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υποχώρησε και διαμορφώθηκε σε 163,9% το 2023 από 177,0% του ΑΕΠ το 2022.

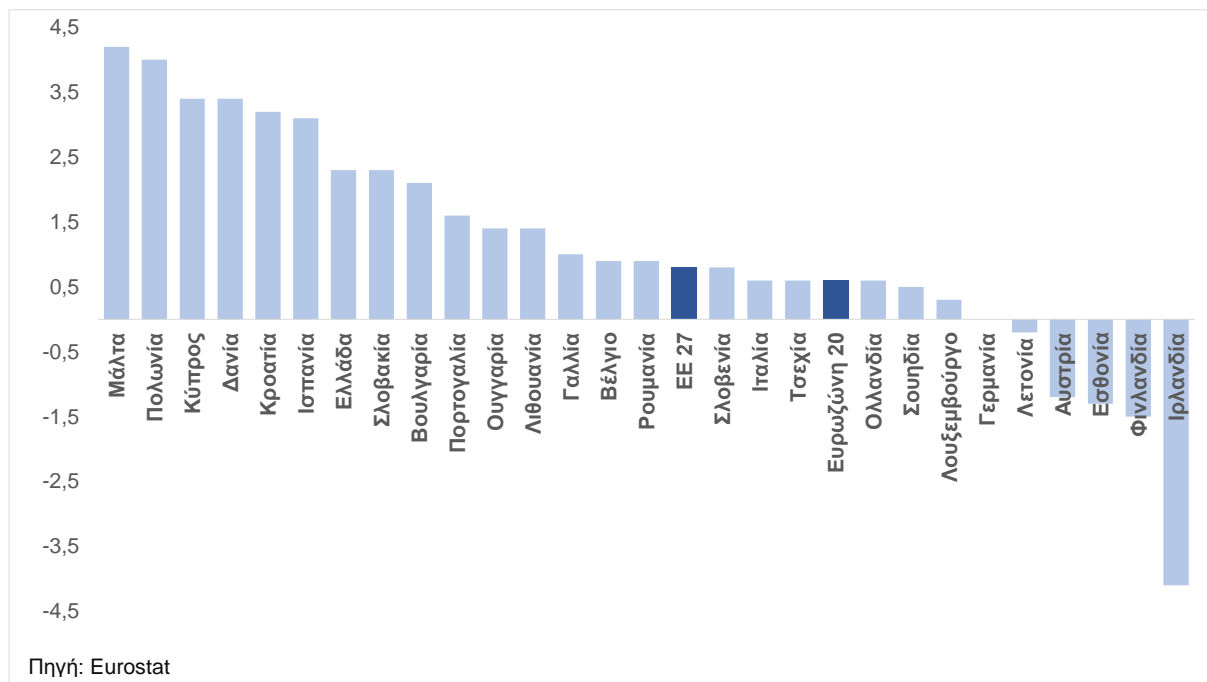
1.2.3. Οι εξελίξεις το 2024

1.2.3.1. Το ΑΕΠ και οι συνιστώσες του

Η παγκόσμια οικονομία συνεχίζει να επισκιάζεται και το 2024 από υψηλή αβεβαιότητα και αστάθεια ως αποτέλεσμα των αλληλεξαρτώμενων αναταραχών σε γεωπολιτικό, οικονομικό και κλιματικό επίπεδο. Ο πληθωρισμός, αν και αποκλιμακώνεται διεθνώς, συνεχίζει να παραμένει σε υψηλά επίπεδα, ενώ η περιοριστική νομισματική πολιτική από τις κεντρικές τράπεζες το προηγούμενο διάστημα συνεχίζει να επιδρά αρνητικά στην πιστωτική επέκταση.

Παρά την ανωτέρω αστάθεια και την επίμονη γεωπολιτική αναταραχή που εντάθηκε με την κλιμάκωση της κρίσης στη Μέση Ανατολή, η ελληνική οικονομία αποδεικνύεται ανθεκτική, καταγράφοντας υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς η αύξηση του ΑΕΠ (σε όρους όγκου) το πρώτο εξάμηνο του 2024 ανήλθε σε 2,2%. Κύριοι μοχλοί της πραγματικής ανάπτυξης, στο πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, ήταν οι επενδύσεις με συμβολή 0,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (ετήσια μεταβολή 3,5%) και η ιδιωτική κατανάλωση με συμβολή 1,4 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ (ετήσια μεταβολή 2,0%). Μέρος της τρέχουσας επενδυτικής δραστηριότητας αποτυπώνεται επίσης στα εθνικολογιστικά στοιχεία που αφορούν στη μεταβολή αποθεμάτων, δεδομένου ότι στα εν λόγω στοιχεία καταγράφονται τα επενδυτικά έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη έως ότου ολοκληρωθούν.

Διάγραμμα 1.2.: Ρυθμός μεταβολής του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2024 στα κράτη μέλη της ΕΕ (% μεταβολή έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2023)

Η καλύτερη επίδοση της οικονομίας στο πρώτο εξάμηνο του 2024 έναντι του πρώτου τριμήνου του έτους υποδηλώνει συγκριτική επιτάχυνση του πραγματικού ΑΕΠ, εντός του δεύτερου τριμήνου του 2024.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ από 2,1% στο πρώτο τρίμηνο του 2024 αυξήθηκε σε 2,3% στο δεύτερο τρίμηνο έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2023. Η επίδοση αυτή κατέταξε την Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), στην πέμπτη θέση της Ευρωζώνης και στην έβδομη θέση των χωρών της ΕΕ (Διάγραμμα 1.2.) αλλά και σε σημαντικά υψηλότερο επίπεδο τόσο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης όσο και από τον μέσο όρο της ΕΕ (0,6% και 0,8%, αντίστοιχα).

Η υψηλή αυτή αύξηση του ΑΕΠ στο δεύτερο τρίμηνο του έτους οφείλεται στην ισχυρή συνεισφορά του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου κατά 4,3 ποσοστιαίες μονάδες, αλλά και της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες (Διάγραμμα 1.3.). Αντίθετα, οι καθαρές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καθώς και η δημόσια κατανάλωση άσκησαν αρνητική επίδραση κατά 3,4 και 0,7 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα.

Διάγραμμα 1.3.: Εξέλιξη συμβολής συνιστωσών στο ΑΕΠ (τριμηνιαία στοιχεία)

Σε όρους συνιστωσών του ΑΕΠ σημαντική συνεισφορά είχαν οι επενδύσεις, οι οποίες ενισχύθηκαν περαιτέρω κατά 3,9% έναντι του αντίστοιχου δεύτερου τριμήνου του 2023. Σημαντική συμβολή στην εξέλιξη αυτή είχαν οι εισροές από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), με τις υψηλότερες μεταβολές να εντοπίζονται στις κατηγορίες «Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπτικά συστήματα» και «Μεταφορικός εξοπλισμός», με αύξηση 16,3% και 13,4%, αντίστοιχα. Συνολικά για το 2024 εκτιμάται αύξηση των επενδύσεων κατά 6,7% έναντι της αύξησης 6,6% που καταγράφηκε το 2023, σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση της ΕΛΣΤΑΤ (Οκτώβριος 2024).

Όσον αφορά στην ιδιωτική κατανάλωση, η συνεχιζόμενη αύξησή της κατά 2,0% το δεύτερο τρίμηνο του 2024 έναντι του δεύτερου τριμήνου του 2023, οφείλεται κυρίως στη σημαντική δυναμική στην αγορά εργασίας, με την αύξηση της απασχόλησης αλλά και με την ανοδική πορεία του μέσου μισθού εν μέσω μισθολογικών αυξήσεων στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα. Συνολικά για το 2024 εκτιμάται αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,7% έναντι της αύξησης 1,8% που καταγράφηκε το 2023.

Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν στο δεύτερο τρίμηνο του 2024 κατά 2,1% έναντι του δεύτερου τριμήνου του 2023, με τις υπηρεσίες να καταγράφουν αύξηση 2,8% έναντι της αύξησης 2,0% στις εξαγωγές αγαθών, λόγω της συνεχιζόμενης ανόδου στον τουρισμό και των αντίστοιχων τουριστικών εισπράξεων. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 9,6%, με τη μεγαλύτερη αύξηση να προέρχεται κυρίως από τα αγαθά (10,5%), αντανakλώντας ωστόσο σε μεγάλο βαθμό τη συνεχιζόμενη

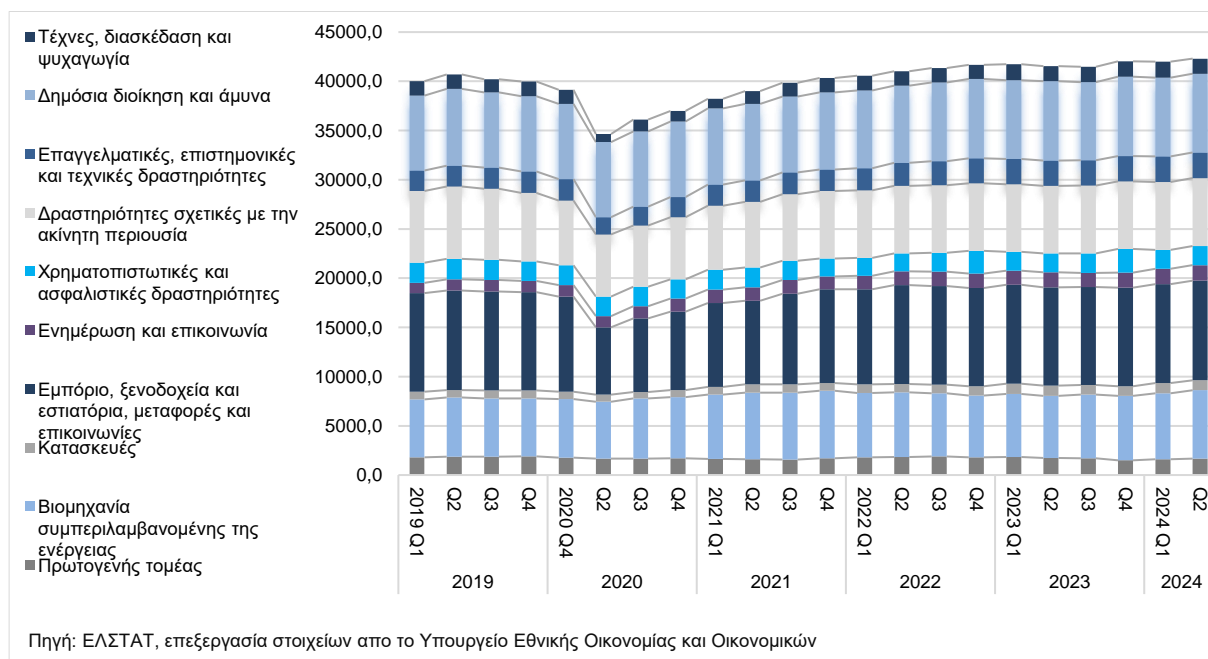
άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων και σε μικρότερο βαθμό των υπηρεσιών. Για το 2024 συνολικά, παρά το δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον, εκτιμάται αύξηση 5,4% στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία έτους βάσης της ΕΛΣΤΑΤ, λαμβανομένων υπόψη και των τουριστικών εισπράξεων λόγω επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου, ενώ όσον αφορά στις εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών η εκτιμώμενη αύξηση ανέρχεται σε 4,0%.

Ο αποπληθωριστής του ΑΕΠ διαμορφώθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2024 σε 2,7% σε ετήσια βάση και σε 2,9% το πρώτο εξάμηνο του 2024, ακολουθώντας την πορεία ομαλοποίησης του πληθωρισμού που ξεκίνησε το τέταρτο τρίμηνο του 2022 και συνεχίστηκε πιο έντονα από το τέταρτο τρίμηνο του 2023. Για το 2024 συνολικά εκτιμάται ότι ο αποπληθωριστής ΑΕΠ θα διαμορφωθεί σε 3,0%.

Η ανοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας αποτυπώνεται και σε όρους πραγματικής παραγωγής, με την αύξηση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας να ανέρχεται το δεύτερο τρίμηνο του 2024 σε 2,0% έναντι των αντίστοιχων αυξήσεων 1,5% το δεύτερο τρίμηνο του 2023 και 0,8% το πρώτο τρίμηνο του 2024, διατηρώντας τη θετική δυναμική της σε όλη την περίοδο ανάκαμψης από την πανδημία και εφεξής.

Η σημαντικότερη αύξηση στην ΑΠΑ στο δεύτερο τρίμηνο του 2024 σημειώθηκε στον δευτερογενή τομέα (8,5%) και ειδικότερα στον κλάδο «Βιομηχανία συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας» (10,4%). Θετικά αναπτύχθηκε και ο τριτογενής τομέας (0,6%) μέσω των δραστηριοτήτων «Ενημέρωση και επικοινωνία» (5,0%), «Εμπόριο, ξενοδοχεία, εστίαση, μεταφορές» (1,3%), «Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες» (1,3%) και «Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες» (1,2%).

Διάγραμμα 1.4.: Διάρθρωση Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας βασικών οικονομικών κλάδων πρώτο τρίμηνο 2019 - δεύτερο τρίμηνο 2024 (σταθερές τιμές, εποχικά διορθωμένα, εκατ. ευρώ)

Ο πρωτογενής τομέας, κυρίως λόγω των επιπτώσεων από τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία, συρρικνώθηκε κατά 4,8%, ωστόσο, η εν λόγω μείωση είναι αρκετά ηπιότερη της ισχυρής επιδείνωσης των προηγούμενων τριών τριμήνων (-9,6% στο τρίτο τρίμηνο του 2023, -17,3% στο τέταρτο τρίμηνο του 2023 και -12,5% στο πρώτο τρίμηνο του 2024), υποδηλώνοντας τη σταδιακή κάλυψη των απωλειών της αγροτικής παραγωγής. Η διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών δραστηριοτήτων της ελληνικής οικονομίας τα έτη 2019 - 2024 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.4.

Το ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα/μικτό εισόδημα αυξήθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2024 κατά 5,6% σε ετήσια βάση. Οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας την ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 5,6% σε ετήσια βάση (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), λόγω της περαιτέρω αύξησης του κατώτατου μισθού από

την 1η Απριλίου 2024 κατά 6,4%, αντανακλώντας αντίστοιχη θετική εξέλιξη σε όλους τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας αλλά και της αύξησης των μισθών του δημόσιου τομέα από τον Ιανουάριο 2024. Σημαντική αύξηση κατά 9,2% των αμοιβών καταγράφεται στον κλάδο των κατασκευών, κατά 7,5% στη βιομηχανία - ενέργεια - μεταποίηση, κατά 6,7% στην ενημέρωση και στην επικοινωνία, ακολουθούμενη από αύξηση κατά 6,2% στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών και των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, κατά 5,9% στο χονδρικό - λιανικό εμπόριο, κατά 5,7% στις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες και κατά 5,3% στη γεωργία.

Για το 2024 συνολικά, εκτιμάται αύξηση κατά 4,3% της αμοιβής ανά εργαζόμενο (μέσος μισθός), διαμορφούμενης συνεπώς της αύξησης των συνολικών αμοιβών εξαρτημένης εργασίας σε 5,2% έναντι αυξήσεων 3,7% και 5,3%, αντίστοιχα, που καταγράφηκαν το 2023. Η αύξηση του ακαθάριστου λειτουργικού πλεονάσματος για το 2024 εκτιμάται σε 5,2% έναντι αύξησης 6,5% το 2023.

Η ελληνική οικονομία, παρά τις αλληπάλληλες εξωγενείς κρίσεις που συνεχίστηκαν το 2024, εκτιμάται ότι θα διατηρήσει μεγάλο μέρος της αναπτυξιακής της δυναμικής για το σύνολο του έτους με τον ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται σε 2,2%, όπως προβλέπεται και στο προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού 2025 και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025 - 2028 που υποβλήθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο 2024.

1.2.3.2. Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος (Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών - IOBE) για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024 διαμορφώθηκε στις 108,3 μονάδες, ελαφρώς υψηλότερα από τις 107,9 μονάδες, την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους και σε πολύ υψηλότερα επίπεδα από τους σχετικούς δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Η διατήρηση του δείκτη σε υψηλά επίπεδα οφείλεται, κυρίως, στην ενίσχυση των επιχειρηματικών προσδοκιών στον κλάδο των κατασκευών, ενώ οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία διατηρήθηκαν στο ίδιο (υψηλό) επίπεδο με το 2023. Τον Οκτώβριο 2024 ο δείκτης υποχώρησε στις 107,0 μονάδες από 110,2 τον Σεπτέμβριο 2024, ωστόσο υψηλότερα από τις 105,5 μονάδες του Οκτωβρίου 2023. Η διατήρηση της δυναμικής του δείκτη παρά τις δυσμενείς γεωπολιτικές συνθήκες και την αβεβαιότητα στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, που επηρεάζουν επιχειρήσεις και νοικοκυριά, αντανακλά την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Ο μέσος Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024, αυξήθηκε κατά 6,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Ο εποχικά διορθωμένος Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής για τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 παρουσίασε αύξηση 2,7% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2023, με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση να καταγράφεται στον τομέα των ορυχείων - λατομείων (9,5%), της μεταποίησης (5,4%) και της παροχής νερού (4,5%).

Ο δείκτης τιμών παραγωγού στη βιομηχανία την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 μειώθηκε κατά 2,4% έναντι μείωσης 5,8% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Η μείωση των τιμών αφορά κυρίως στα εγχώρια βιομηχανικά προϊόντα (-3,1% από -4,7% το 2023), ενώ τα εξαγόμενα προϊόντα παρουσίασαν οριακή μείωση 0,1% από μείωση 8,5% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Η μείωση των τιμών των βιομηχανικών προϊόντων συνοδεύτηκε με άνοδο του κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, που παρουσίασε αύξηση 4,3% την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 έναντι μείωσης 2,4% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 μειώθηκε κατά 1,6% έναντι υποχώρησης 3,4% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Ο μεταποιητικός τομέας κατέγραψε ανοδική πορεία, όπως αποτυπώνεται στον εποχικά προσαρμοσμένο Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών της S&P (Purchasing Managers' Index - PMI), επί δέκα συναπτούς μήνες το 2024 και για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024 διαμορφώθηκε σε

53,9 μονάδες από 51,7 μονάδες την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Ο δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών διαμορφώθηκε στις 51,2 μονάδες τον Οκτώβριο 2024, τιμή υψηλότερη από τις 50,3 μονάδες του Σεπτεμβρίου, ενώ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στις 45,9 μονάδες (προσωρινές εκτιμήσεις), υψηλότερα από τις 45,0 μονάδες του Σεπτεμβρίου 2024. Η επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης του μεταποιητικού τομέα στην Ελλάδα τον Οκτώβριο 2024 οφείλεται στην αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης, παρά την εξασθενημένη ζήτηση. Η ισχυρότερη επιχειρηματική εμπιστοσύνη ώθησε τις εταιρείες του κλάδου να αυξήσουν την παραγωγή μέσω της δημιουργίας αποθεμάτων έτοιμων προϊόντων. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (1η Οκτωβρίου 2024), η Ελλάδα κατέγραψε τη δεύτερη καλύτερη επίδοση, μετά την Ισπανία, από τις χώρες της Ευρωζώνης που συμμετέχουν στον δείκτη τον Σεπτέμβριο 2024, ενώ για οκτώ συνεχείς μήνες βρισκόταν στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών αυτών.

1.2.3.3. Πληθωρισμός - Τιμές

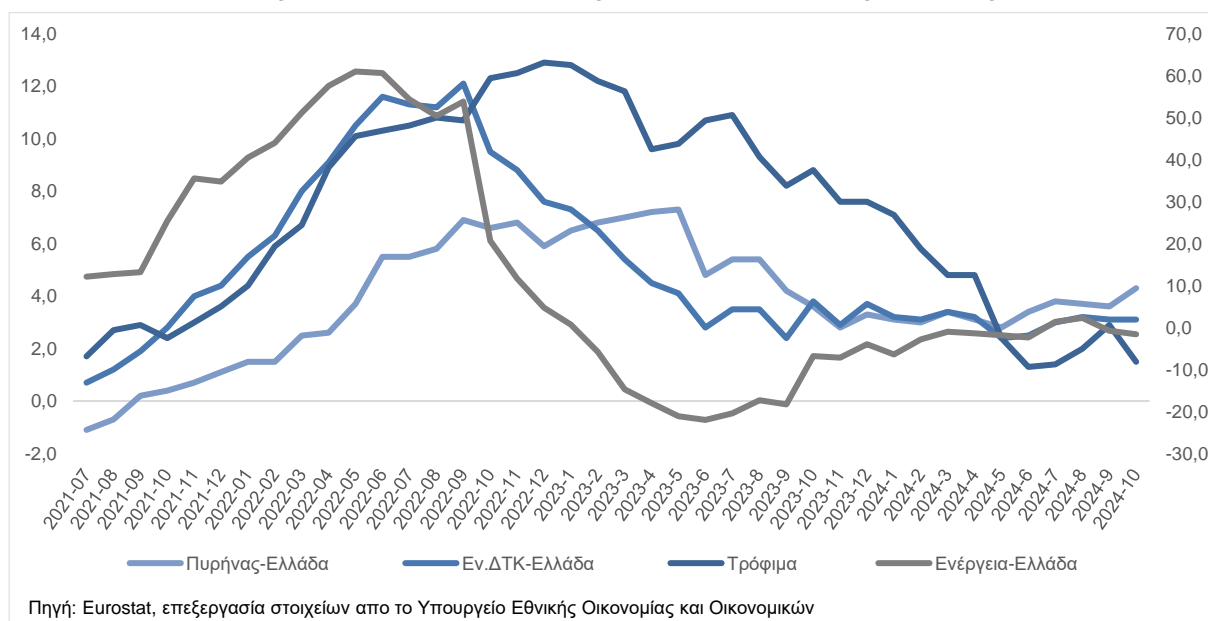
Η επιβράδυνση του πληθωρισμού συνεχίστηκε την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024, λόγω της συνεχιζόμενης υποχώρησης των τιμών των ενεργειακών αγαθών και της επιβράδυνσης της ανόδου των τιμών στα τρόφιμα. Την περίοδο αυτή η μέση αύξηση του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΓΔΤΚ) διαμορφώθηκε σε 2,8% έναντι μέσης αύξησης 3,6% το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

Τον Οκτώβριο 2024 ο ΓΔΤΚ αυξήθηκε κατά 2,4% έναντι του Οκτωβρίου 2023, υποχωρώντας σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή 2,9% του Σεπτεμβρίου 2024. Η ομάδα αγαθών και υπηρεσιών «ξενοδοχεία - καφέ - εστιατόρια» παρουσίασε τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση 6,1%, με επίπτωση 0,7 σχεδόν μονάδες στον πληθωρισμό. Η ομάδα αγαθών «διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά» κατέγραψε σημαντική αποκλιμάκωση του ρυθμού μεταβολής της, με την αύξηση να περιορίζεται σε 1,5% για τον Οκτώβριο 2024 έναντι 9,9% τον Οκτώβριο 2023 και την επίπτωσή της στον πληθωρισμό να περιορίζεται στις 0,3 μονάδες.

Ο πυρήνας του πληθωρισμού (εξαιρουμένων δηλαδή της ενέργειας και των τροφίμων), βάσει της μεθοδολογίας της ΕΛΣΤΑΤ, σημείωσε αύξηση 3,7% τον Οκτώβριο 2024, σε σχέση με τον Οκτώβριο 2023, όπου είχε σημειωθεί αύξηση 3,5%. Η διατήρηση σε σχετικά υψηλά ακόμη επίπεδα του πυρήνα του πληθωρισμού αποδίδεται, κυρίως, στις ανοδικές τιμές των υπηρεσιών.

Η εκτίμηση για τη διαμόρφωση του πληθωρισμού (ΓΔΤΚ) για το έτος 2024 είναι 2,7%.

Διάγραμμα 1.5.: Ετήσιος Εν.ΔΤΚ, ενέργεια, πυρήνας και τρόφιμα (% ετήσιες μεταβολές)

Ο Εν.ΔΤΚ διαμορφώθηκε σε 3,1% τον Οκτώβριο 2024, όσο και τον Σεπτέμβριο 2024 (Διάγραμμα 1.5.). Η διατήρηση της αύξησης του δείκτη στο επίπεδο του προηγούμενου μήνα οφείλεται στην αύξηση των τιμών των υπηρεσιών (5,5% από 4,4% τον Σεπτέμβριο 2024), που παραμένουν σε υψηλά επίπεδα από τον Ιούνιο 2024, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, παρά την υποχώρηση στην αύξηση του δείκτη τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων αλκοολούχων ποτών και καπνού) καθώς και των μη ενεργειακών βιομηχανικών προϊόντων.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πυρήνα του Εν.ΔΤΚ (εκτός τροφίμων, ενέργειας, αλκοολούχων ποτών και καπνού) ανήλθε σε 4,3% τον Οκτώβριο από 3,6% τον Σεπτέμβριο 2024. Η αύξηση του ρυθμού μεταβολής του πυρήνα οφείλεται στην αύξηση των τιμών των υπηρεσιών.

Την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2024 η μέση αύξηση του Εν.ΔΤΚ ήταν 3,0%, μικρότερη από την αύξηση 4,4% που είχε σημειωθεί την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Η εκτίμηση για τον μέσο ρυθμό μεταβολής του Εν.ΔΤΚ για το 2024 είναι 2,8%.

1.2.3.4. Απασχόληση - Ανεργία

Η αναπτυξιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας, οι επενδύσεις και η υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων έχουν συμβάλει στην αύξηση της συνολικής απασχόλησης, στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και στη βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, ο αριθμός των απασχολούμενων το δεύτερο τρίμηνο του 2024 ανήλθε σε 4.327.825 άτομα, παρουσιάζοντας αύξηση 3,7% έναντι του προηγούμενου τριμήνου και αύξηση 2,2% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ο αριθμός των ανέργων το δεύτερο τρίμηνο 2024 ανήλθε σε 467.619 άτομα, χαμηλότερος σε σύγκριση με τον αριθμό των 574.130 ατόμων του πρώτου τριμήνου, παρουσιάζοντας μείωση 18,6%, ενώ σε ετήσια βάση κατεγράφη μείωση 12,3%. Το ποσοστό ανεργίας το δεύτερο τρίμηνο διαμορφώθηκε σε 9,8%, υποχωρώντας τόσο σε σχέση με το ποσοστό 12,1% του πρώτου τριμήνου, όσο και με το ποσοστό 11,2% του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Σημειώνεται ότι το ποσοστό 9,8% συνιστά το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας από το τέταρτο τρίμηνο του 2009.

Στην ενίσχυση της απασχόλησης και στη μείωση του ποσοστού ανεργίας συνέβαλαν τα μέτρα πολιτικής και οι μεταρρυθμίσεις που υιοθετήθηκαν, όπως η μείωση του μη μισθολογικού κόστους με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η δυνατότητα εργασίας των συνταξιούχων με ευνοϊκότερους πλέον όρους, αλλά και οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας με την αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων, που είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης εργασίας εκ μέρους των επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι από το 2019 έως το 2024 το επίπεδο των μισθών έχει αυξηθεί σημαντικά, καθώς ο κατώτατος μισθός έχει καταγράψει αύξηση 27,7%, οι συνολικές αμοιβές εξαρτημένης εργασίας κατά 19,5% και οι κατά κεφαλήν αμοιβές κατά 11,3%. Η αύξηση του κατώτατου μισθού (η οποία συμπαρασύρει και τον μέσο μισθό) συμβάλλει, επίσης, στην αντιμετώπιση ζητημάτων έλλειψης προσφοράς εργατικού δυναμικού σε ορισμένους τομείς, όπως το λιανικό εμπόριο, η γεωργία, οι κατασκευές και ο τουρισμός, ενώ παράλληλα ενισχύει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Είναι ενδεικτικό ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού 2025, που συμπίπτουν με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας αναμένεται να αυξηθούν το 2024 κατά 5,2% και οι αμοιβές ανά εργαζόμενο κατά 4,3% (έναντι 3,8% και 2,8%, αντίστοιχα, που ήταν οι προβλέψεις στην εισηγητική έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού 2024). Τα ανωτέρω ποσοστά, όπως αναμένεται να διαμορφωθούν, είναι σημαντικά υψηλότερα του πληθωρισμού (2,7%) και αντικατοπτρίζουν την ενίσχυση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζόμενων.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των απασχολούμενων το δεύτερο τρίμηνο του 2024 εργάζονταν ως μισθωτοί (69,3%), ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων χωρίς προσωπικό (19,5%). Οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας που συνέβαλαν στην αύξηση της απασχόλησης σε ετήσια βάση,

και σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο των απασχολούμενων, ήταν οι δραστηριότητες υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης, οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, οι κατασκευές καθώς και η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία. Αντίθετα, μείωση του αριθμού των απασχολούμενων παρατηρήθηκε στους κλάδους της μεταποίησης, της δημόσιας διοίκησης, της άμυνας και της εκπαίδευσης.

Σημαντική βελτίωση σημειώθηκε και σε μηνιαία βάση, σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, όπου το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας, τον Σεπτέμβριο 2024, διαμορφώθηκε σε 9,3% έναντι 10,7% τον Σεπτέμβριο 2023 και 9,5% τον Αύγουστο 2024. Το ποσοστό ανεργίας του Σεπτεμβρίου 2024 είναι το χαμηλότερο που έχει καταγραφεί από τον Μάιο 2009. Μεγαλύτερη βελτίωση σημειώθηκε στο ποσοστό ανεργίας των γυναικών, το οποίο διαμορφώθηκε σε 11,4% τον Σεπτέμβριο 2024 από 13,4% τον Σεπτέμβριο 2023, ενώ το ποσοστό ανεργίας των ανδρών υποχώρησε σε 7,6% από 8,6%, τον Σεπτέμβριο 2023. Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 437.648 άτομα από 503.553 άτομα τον Σεπτέμβριο 2023, παρουσιάζοντας μείωση κατά 65.905 άτομα (-13,1%), με τον Σεπτέμβριο 2024 να καταγράφεται ο χαμηλότερος αριθμός ανέργων από τον Δεκέμβριο 2008 (427.900 άτομα). Οι απασχολούμενοι ανήλθαν σε 4.262.924 άτομα από 4.196.607 άτομα τον Σεπτέμβριο 2023, σημειώνοντας αύξηση κατά 66.317 άτομα (1,6%).

Την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε 10,2% έναντι 11,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Βάσει της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, εκτιμάται για το 2024 ετήσια μείωση του ποσοστού ανεργίας σε σχέση με το 2023 κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες (διαμορφούμενου σε 10,3% του εργατικού δυναμικού από 11,1% το 2023), ενώ παράλληλα εκτιμάται αύξηση της απασχόλησης κατά 1,1%.

1.2.3.5. Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις στην Ελλάδα το 2024

Κατά το τρέχον έτος ο ετήσιος ρυθμός ανόδου του νομισματικού μεγέθους $M3^2$, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι καταθέσεις, σημείωσε μικρή επιτάχυνση και διαμορφώθηκε, κατά μέσο όρο, το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 σε 3,4% (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2023: 2,4%). Μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών καταθέσεων που περιλαμβάνονται στο μέγεθος αυτό, καταγράφηκαν αντίρροπες εξελίξεις. Οι καταθέσεις προθεσμίας συνέχισαν να αυξάνονται, ωστόσο, ο ετήσιος ρυθμός ανόδου περιορίστηκε σε 16,1%, κατά μέσο όρο, το εννεάμηνο έναντι 35,2% την ίδια περίοδο του 2023. Όσον αφορά στις καταθέσεις διάρκειας μίας ημέρας, οι οποίες περιλαμβάνουν τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τους λογαριασμούς όψεως και ταμειυτηρίου, η τάση μείωσης που ακολουθούσαν σταδιακά περιορίστηκε, ενώ τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους ανεστράφη, ως συνέπεια της βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας. Κατά μέσο όρο, το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 ο ετήσιος ρυθμός μείωσης των καταθέσεων διάρκειας μίας ημέρας διαμορφώθηκε σε -0,4% (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2023: -4,1%). Όσον αφορά στις καταθέσεις των επιμέρους τομέων της οικονομίας, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων των νοικοκυριών ανήλθε, κατά μέσο όρο, το εννεάμηνο, σε 2,6% (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2023: 3,6%), ενώ ο ετήσιος ρυθμός ανόδου των καταθέσεων των Μη Χρηματοπιστωτικών Επιχειρήσεων (ΜΧΕ) ανήλθε σε 3,8% (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2023: 6,7%).

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της τραπεζικής χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος - ΤΤΕ), προς τον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, επιβραδύνθηκε και μεταστράφηκε σε αρνητικές τιμές, το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 και διαμορφώθηκε, κατά μέσο όρο, σε -0,2% έναντι 3,7% το 2023. Ο ετήσιος ρυθμός ανόδου της τραπεζικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού, μη χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας επιταχύνθηκε το 2024, λόγω της αύξησης του ρυθμού της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις.

² Χωρίς το νόμισμα σε κυκλοφορία.

Αναλυτικότερα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τραπεζικών δανείων προς τις ΜΧΕ ενισχύθηκε το 2024 και διαμορφώθηκε, κατά μέσο όρο, σε 7,9%, το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2024 έναντι μέσης τιμής 6,5% το 2023. Η αύξηση της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις συνδέεται με την ενίσχυση της ζήτησης για τραπεζικά δάνεια, η οποία στηρίχθηκε στην ικανοποιητική εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας, παρά το γεγονός ότι το υψηλό επίπεδο των επιτοκίων των τραπεζικών δανείων προς τις ΜΧΕ συνέχισε να ασκεί αρνητική επίδραση στη ζήτηση για πιστώσεις. Ως προς την προσφορά τραπεζικών δανείων, οι ελληνικές τράπεζες τους εννέα πρώτους μήνες του 2024, διατήρησαν τη ρευστότητά τους, σε επίπεδα τα οποία στηρίζουν τη δυνατότητά τους να πιστοδοτούν με ευχέρεια τον ιδιωτικό τομέα, ενώ άντλησαν πόρους, κυρίως, μέσω των καταθέσεων λιανικής και της έκδοσης ομολόγων και σε μικρότερο βαθμό από τη διατραπεζική αγορά του εξωτερικού.

Επίσης, την παροχή επιχειρηματικών πιστώσεων ενίσχυσαν τα προγράμματα συγχρηματοδότησης και εγγυοδοσίας αναπτυξιακών φορέων, όπως ο όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ), τα οποία απευθύνονται, ως επί το πλείστον, προς τις επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους καθώς και τα τραπεζικά δάνεια συγχρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων, τα οποία εντάσσονται στον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Όσον αφορά στα νοικοκυριά, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τραπεζικών δανείων έγινε λιγότερο αρνητικός, τους εννέα πρώτους μήνες του 2024 έναντι της μέσης τιμής του 2023 (Ιαν. - Σεπ. 2024: -1,1%, 2023: -2,4%, Σεπ. 2024: -0,9%, Δεκ. 2023: -2,0%). Ο περιορισμός του εν λόγω ρυθμού οφείλεται αφενός στα στεγαστικά δάνεια, τα οποία κατέγραψαν μειωμένο ρυθμό συρρίκνωσης, αφετέρου στην καταναλωτική πίστη, ο ρυθμός ανόδου της οποίας επιταχύνθηκε.

Ο ετήσιος ρυθμός ανόδου της χρηματοδότησης προς τις ΜΧΕ αναμένεται να παραμείνει σε υψηλά επίπεδα και το προσεχές διάστημα. Η αρνητική επίδραση που ασκήθηκε από το υψηλό επίπεδο των τραπεζικών επιτοκίων δανεισμού εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί, έως ότου αργότερα μεταστραφεί σε θετική μετά από τις περαιτέρω μειώσεις των επιτοκίων της ΕΚΤ. Επίσης, η θετική επίδραση στις τραπεζικές πιστώσεις από τη συμμετοχή των τραπεζών στη συγχρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων τα οποία εντάσσονται στον RRF, προβλέπεται να ενισχυθεί σημαντικά. Τέλος, αναμένεται θετική επιρροή στην πιστωτική επέκταση από τους πόρους χρηματοδότησης εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων και του Ομίλου ΕΤΕΠ, που θα διοχετευθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, καθώς και από τους πόρους που διαχειρίζεται η ΕΑΤ.

Τα επιτόκια τραπεζικών καταθέσεων που προσφέρονται στις ΜΧΕ και στα νοικοκυριά στην Ελλάδα, διαμορφώθηκαν σε υψηλότερο επίπεδο, κατά μέσο όρο, το 2024 έναντι του προηγούμενου έτους, κυρίως λόγω των αυξήσεων που σημειώθηκαν στα επιτόκια καταθέσεων προθεσμίας. Ειδικότερα, το επιτόκιο των καταθέσεων προθεσμίας, περιλαμβανομένων των καταθέσεων των νοικοκυριών και των ΜΧΕ, διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο τους εννέα πρώτους μήνες του τρέχοντος έτους σε 2,5% έναντι 1,6% την ίδια περίοδο του 2023, ενώ το επιτόκιο καταθέσεων διάρκειας μίας ημέρας παρέμεινε σε οριακά θετικό επίπεδο.

Όσον αφορά στα επιτόκια τραπεζικού δανεισμού των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών γενικά, υποχώρησαν ελαφρά στη διάρκεια του 2024. Αναλυτικότερα, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων προς τις ΜΧΕ διαμορφώθηκε σε 5,4% τον Σεπτέμβριο 2024 έναντι 6% τον Δεκέμβριο 2023, ενώ το μεσοσταθμικό κόστος τραπεζικού δανεισμού των νοικοκυριών διαμορφώθηκε σε 5,9% τον Σεπτέμβριο 2024 έναντι 6,3% τον Δεκέμβριο 2023. Λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης του πληθωρισμού τα επιτόκια των δανείων σε πραγματικούς όρους παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα με τα τέλη του 2023. Ειδικότερα, το πραγματικό επιτόκιο δανεισμού προς τις ΜΧΕ διαμορφώθηκε σε 2,3% τον Σεπτέμβριο 2024, όσο περίπου και τον Δεκέμβριο 2023, ενώ το πραγματικό επιτόκιο για τα νοικοκυριά ανήλθε σε 2,8% έναντι 2,7%, αντίστοιχα.

1.2.3.6. Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 989,5 εκατ. ευρώ περίπου, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2023 και διαμορφώθηκε σε 7,3 δισ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή, η οποία οφείλεται κυρίως στη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών και σε μικρότερο βαθμό του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων, αντισταθμίστηκε μερικώς από τη βελτίωση κυρίως του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων καθώς και του ισοζυγίου υπηρεσιών (Πίνακας 1.3.).

Η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά 1,8 δισ. ευρώ οφείλεται στο γεγονός ότι οι εισαγωγές αυξήθηκαν με ρυθμό 1,9%, ενώ οι εξαγωγές παρουσίασαν μείωση (κατά 2,4%) σε τρέχουσες τιμές, με σημαντική επίπτωση σε αυτό το αποτέλεσμα των εξαγωγών καυσίμων, η οποία συνάδει με την εξέλιξη των αντίστοιχων τιμών τους. Η αύξηση των αντίστοιχων εισαγωγών οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισαγωγών βιομηχανικών αγαθών, κεφαλαιουχικών αγαθών (γεγονός που συνάδει με την αύξηση του ρυθμού επενδύσεων και την ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής) και σε μικρότερο βαθμό, μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε λόγω της βελτίωσης πρωτίστως των ισοζυγίων ταξιδιωτικών και λοιπών υπηρεσιών και σε μικρότερο βαθμό του ισοζυγίου μεταφορών. Στο οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών ήταν αυξημένες κατά 9,9% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 3,2% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2023, ενώ παράλληλα, σημειώθηκε μείωση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι κατά 7,0% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2023. Οι καθαρές εισπράξεις από μεταφορές παρουσίασαν αύξηση λόγω της διεύρυνσης του πλεονάσματος του ισοζυγίου θαλάσσιων μεταφορών, η οποία αντανάκλα την άνοδο των ναύλων. Συγκεκριμένα, το μέσο επίπεδο των ναύλων αυξήθηκε κατά περίπου 11% - σύμφωνα με τον δείκτη ClarkSea - συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Το έλλειμμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων διευρύνθηκε έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2023, ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων αυξήθηκε.

Πίνακας 1.3.: Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ)							
		Ιανουάριος - Δεκέμβριος			Ιανουάριος - Αύγουστος		
		2021	2022	2023	2022	2023	2024
I	Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (I.A + I.B + I.Γ + I.Δ)	-12.271,6	-21.225,6	-13.930,6	-11.047,8	-6.360,1	-7.349,7
	Ισοζύγιο Αγαθών και Υπηρεσιών (I.A + I.B)	-13.874,1	-20.166,3	-11.208,5	-10.904,1	-5.527,0	-6.860,1
	Εξαγωγές	74.384,3	101.516,9	99.072,4	67.348,4	66.891,1	67.795,3
	Εισαγωγές	88.258,4	121.683,2	110.280,8	78.252,5	72.418,1	74.655,4
I.A	Ισοζύγιο Αγαθών (I.A.1 - I.A.2)	-26.719,1	-39.557,6	-33.026,9	-25.040,0	-21.021,4	-22.850,4
I.A.1	Εξαγωγές αγαθών	39.327,9	53.755,0	50.031,6	35.203,8	33.634,2	32.830,9
	Καύσιμα	10.210,2	17.601,7	14.562,1	11.562,8	9.527,8	9.187,6
	Πλοία (πωλήσεις)	121,4	110,0	206,9	79,3	157,8	141,5
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	28.996,3	36.043,3	35.262,7	23.561,7	23.948,6	23.501,8
I.A.2	Εισαγωγές αγαθών	66.046,9	93.312,6	83.058,5	60.243,8	54.655,5	55.681,3
	Καύσιμα	16.087,3	30.853,2	21.627,1	19.102,6	14.352,4	13.924,2
	Πλοία (αγορές)	144,4	403,8	308,7	187,1	222,3	238,2
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	49.815,1	62.055,5	61.122,7	40.954,2	40.080,9	41.518,9
I.B	Ισοζύγιο Υπηρεσιών (I.B.1 - I.B.2)	12.845,0	19.391,3	21.818,5	14.135,9	15.494,4	15.990,3
I.B.1	Εισπράξεις	35.056,4	47.761,9	49.040,7	32.144,6	33.257,0	34.964,3
	Ταξιδιωτικό	10.502,7	17.676,2	20.593,6	12.719,5	14.703,5	15.179,6
	Μεταφορές	18.728,1	23.434,0	20.999,8	15.293,0	13.688,1	14.269,1
	Λοιπές υπηρεσίες	5.825,7	6.651,8	7.447,3	4.132,2	4.865,4	5.515,6
I.B.2	Πληρωμές	22.211,5	28.370,7	27.222,3	18.008,7	17.762,6	18.974,0
	Ταξιδιωτικό	1.112,5	1.924,6	2.431,7	1.249,1	1.607,4	1.849,0
	Μεταφορές	15.078,7	19.609,7	17.825,5	12.414,4	11.604,0	12.127,6
	Λοιπές υπηρεσίες	6.020,3	6.836,3	6.965,1	4.345,2	4.551,2	4.997,4
I.Γ	Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (I.Γ.1 - I.Γ.2)	368,7	-757,7	-4.047,6	-353,6	-2.024,4	-2.867,7
I.Γ.1	Εισπράξεις	6.608,1	7.875,5	10.100,3	5.219,2	6.886,1	7.724,7
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	220,2	224,7	208,8	148,3	141,6	153,7
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	3.019,2	4.177,7	6.547,2	2.498,9	3.988,6	5.345,8
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	3.368,8	3.473,0	3.344,3	2.572,1	2.755,9	2.225,2
I.Γ.2	Πληρωμές	6.239,4	8.633,1	14.147,9	5.572,8	8.910,5	10.592,3
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	1.309,7	1.493,8	1.327,1	996,9	881,4	911,5
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	4.433,3	6.478,8	12.304,9	4.061,8	7.664,1	9.362,3
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	496,5	660,6	515,9	514,2	365,1	318,5
I.Δ	Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (I.Δ.1 - I.Δ.2)	1.233,8	-301,6	1.325,5	209,9	1.191,2	2.378,1
I.Δ.1	Εισπράξεις	5.008,2	4.390,6	5.541,5	3.510,9	3.931,9	5.451,1
	Γενική Κυβέρνηση	3.561,7	2.642,7	3.255,8	2.342,4	2.294,6	813,1
	Λοιποί τομείς	1.446,5	1.747,9	2.285,8	1.168,5	1.637,3	4.638,0
I.Δ.2	Πληρωμές	3.774,4	4.692,2	4.216,1	3.301,0	2.740,7	3.073,0
	Γενική Κυβέρνηση	2.297,1	3.058,7	2.381,9	2.229,3	1.527,3	1.804,7
	Λοιποί τομείς	1.477,2	1.633,5	1.834,2	1.071,6	1.213,4	1.268,3
II	Ισοζύγιο Κεφαλαίων (II.1 - II.2)	4.000,9	3.111,6	2.677,0	2.221,2	1.953,4	-553,0
II.1	Εισπράξεις	4.915,0	3.857,0	3.367,7	2.690,9	2.278,8	269,3
	Γενική Κυβέρνηση	4.055,5	2.523,2	2.824,7	1.976,8	1.765,8	89,0
	Λοιποί τομείς	859,5	1.333,7	543,0	714,1	512,9	180,3
II.2	Πληρωμές	914,1	745,3	690,8	469,7	325,4	822,3
	Γενική Κυβέρνηση	5,0	7,2	7,0	4,7	4,8	4,7
	Λοιποί τομείς	909,1	738,1	683,8	464,9	320,6	817,5
	Ισοζύγιο Τρεχουσών Συν/γων και Κεφαλαίων (I + II)	-8.270,7	-18.113,9	-11.253,6	-8.826,6	-4.406,8	-7.902,7
III	Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών (III.A + III.B + III.Γ + III.Δ)	-7.107,6	-16.152,0	-9.024,3	-6.813,1	-2.409,7	-6.188,7
III.A	Άμεσες Επενδύσεις¹	-4.412,6	-4.988,9	-602,9	-4.237,7	-2.358,9	-1.330,0
	Απαιτήσεις	1.147,7	2.538,5	3.757,8	1.468,6	964,9	1.388,5
	Υποχρεώσεις	5.560,4	7.527,5	4.360,7	5.706,3	3.323,8	2.718,5
III.B	Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου¹	23.829,9	8.934,9	-3.020,4	9.312,5	672,3	-3.147,3
	Απαιτήσεις	27.316,7	10.206,3	2.601,4	10.212,3	5.498,4	4.784,4
	Υποχρεώσεις	3.486,7	1.271,4	5.621,8	899,8	4.826,1	7.931,6
III.Γ	Λοιπές Επενδύσεις¹	-29.060,9	-18.252,5	-5.931,6	-9.522,7	-1.336,7	-1.464,2
	Απαιτήσεις	3.713,7	-3.688,1	-2.301,7	-1.887,8	-1.868,4	-3.776,2
	Υποχρεώσεις	32.774,6	14.564,4	3.630,0	7.634,9	-531,7	-2.312,0
	(Δάνεια Γενικής Κυβέρνησης)	-957,9	-4.496,0	-3.501,3	-1.613,1	-188,2	165,9
III.Δ	Μεταβολή Συναλλαγματικών Διαθεσίμων	2.536,0	-1.845,4	530,6	-2.365,2	613,6	-247,3
IV	Τακτοποιητέα Στοιχεία (I + II - III + IV = 0)	1.163,1	1.962,0	2.229,3	2.013,5	1.997,1	1.713,9
	Ύψος Συναλλαγματικών Διαθεσίμων	12.770,0	11.341,0	12.324,0	11.065,0	12.162,0	13.565,0

¹ (+) αύξηση, (-) μείωση

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

1.2.3.7. Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 στην κατηγορία των άμεσων επενδύσεων οι απαιτήσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού κατέγραψαν καθαρές ροές ύψους 1,4 δισ. ευρώ και οι υποχρεώσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού, που αντιστοιχούν σε άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα, σημείωσαν καθαρές ροές ύψους 2,7 δισ. ευρώ (Πίνακας 1.3.).

Στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου η καθαρή αύξηση των απαιτήσεων των κατοίκων έναντι του εξωτερικού οφείλεται, κυρίως, στην άνοδο κατά 4,0 δισ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού. Η αύξηση των υποχρεώσεών τους αντανakλά την άνοδο κατά 6,2 δισ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια καθώς και την αύξηση κατά 1,8 δισ. ευρώ των τοποθετήσεών τους σε μετοχές εγχώριων επιχειρήσεων.

Στην κατηγορία των λοιπών επενδύσεων η μείωση των απαιτήσεων των κατοίκων έναντι του εξωτερικού οφείλεται στη μείωση κατά 6,5 δισ. ευρώ των τοποθετήσεων κατοίκων σε καταθέσεις και γeros στο εξωτερικό, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από τη στατιστική προσαρμογή για την έκδοση τραπεζογραμματίων (κατά 1,8 δισ. ευρώ) και από την αύξηση κατά 941,2 εκατ. ευρώ της χορήγησης δανείων σε μη κατοίκους. Η μείωση των υποχρεώσεών τους αντανakλά κυρίως την υποχώρηση κατά 2,2 δισ. ευρώ των δανειακών υποχρεώσεών τους προς μη κατοίκους και τη μείωση κατά 2,0 δισ. ευρώ των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και γeros στην Ελλάδα (περιλαμβάνεται και ο λογαριασμός TARGET), η οποία αντισταθμίστηκε έως έναν βαθμό από τη στατιστική προσαρμογή για την έκδοση τραπεζογραμματίων (κατά 1,8 δισ. ευρώ).

Στο τέλος Αυγούστου 2024 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν σε 13,6 δισ. ευρώ έναντι 12,2 δισ. ευρώ στο τέλος Αυγούστου 2023.

1.2.4. Οι προοπτικές το 2025

Το 2025 η ελληνική οικονομία προβλέπεται να επιταχύνει τον αναπτυξιακό βηματισμό της στο πλαίσιο της ενίσχυσης των επενδύσεων, της συνέχισης της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας και υπό την ευνοϊκή επίδραση διαρθρωτικών και κυκλικών οικονομικών εξελίξεων.

Οι κυκλικοί παράγοντες που επιβάρυναν την παγκόσμια οικονομία το προηγούμενο διάστημα, μεταξύ των οποίων η ενεργειακή κρίση και η περιοριστική νομισματική πολιτική για την καταπολέμηση του υψηλού πληθωρισμού, αναμένεται να εξασθενήσουν εμφανέστερα το 2025, διευκολύνοντας την εγχώρια πιστωτική επέκταση και τη χρηματοδότηση της οικονομικής μεγέθυνσης στην Ελλάδα.

Την ίδια στιγμή, διαρθρωτικοί παράγοντες δρουν προς την ίδια κατεύθυνση ενίσχυσης της αναπτυξιακής δυναμικής, όπως ο συνεχιζόμενος μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας, με άξονα την ψηφιακή μετάβαση και την πράσινη ανάπτυξη, η ενίσχυση των δημόσιων επενδύσεων, η περαιτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η αύξηση των αμοιβών, η σωρευτική θετική επίδραση από τις μεταρρυθμίσεις των τελευταίων ετών, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, ο αντίκτυπος της ανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας καθώς και η συμβολή της συνετής δημοσιονομικής διαχείρισης στην καλλιέργεια ενός κλίματος εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία, που συνεπάγεται περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων.

Μέσα σε αυτό το οικονομικό περιβάλλον ο ρυθμός πραγματικής ανάπτυξης στην Ελλάδα προβλέπεται να ανέλθει σε 2,3% το 2025 από 2,2% το 2024 και 2,3% το 2023, ενισχυόμενος, ως προς την εγχώρια ζήτηση, από τη δυναμικότερη ώθηση των επενδύσεων, την περαιτέρω άνοδο της απασχόλησης και των εισοδημάτων και τη σταθερή μεγέθυνση της καταναλωτικής δαπάνης. Ως προς την εξωτερική ζήτηση, προβλέπεται ενίσχυση της οικονομικής επίδοσης του έτους από την παρατεταμένη τουριστική περίοδο, την ευνοϊκή εισοδηματική επίδραση των θετικών όρων εμπορίου (+0,5% έναντι του 2024) και τη βελτίωση ανταγωνιστικότητας κόστους, που στηρίζει τις εξαγωγές. Έναντι του προσχεδίου του κρατικού προϋπολογισμού 2025, η πρόβλεψη για την ανάπτυξη του 2025 διατηρείται αμετάβλητη, με τη

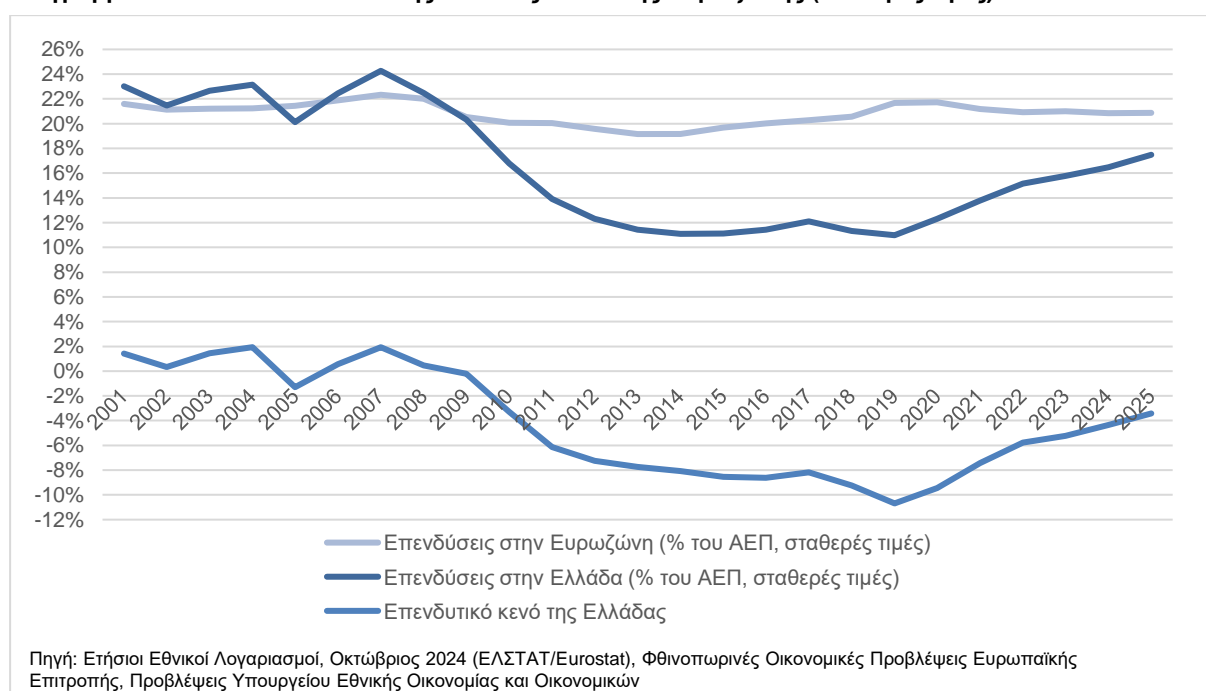
συνεχιζόμενη ωστόσο αβεβαιότητα ως προς τις εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον το τρέχον διάστημα, ιδίως αναφορικά με τις γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και την Ουκρανία.

Η αναπτυξιακή δυναμική στην Ελλάδα προβλέπεται να διατηρηθεί σημαντικά υψηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, έχοντας ως μοχλούς τις επενδύσεις, την ιδιωτική κατανάλωση και την εξαγωγική δραστηριότητα. Το 2025 προβλέπεται να αποτελέσει για την Ελλάδα το τρίτο συνεχόμενο έτος, μετά την ανάκτηση των απωλειών ΑΕΠ της πανδημίας, που θα καταγράψει ρυθμό πραγματικής ανάπτυξης άνω του 2%, ο οποίος αντιστοιχεί σε μέσο ρυθμό τριετίας υπερδιπλάσιο από τον μέσο εκτιμώμενο ρυθμό για την Ευρωζώνη την ίδια περίοδο (σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Φθινόπωρο 2024). Πιο συγκεκριμένα, ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2025 εκτιμάται σε 2,3% στην Ελλάδα έναντι 1,3% που εκτιμάται για την Ευρωζώνη και 1,5% για την ΕΕ. Για την τριετία 2023 - 2025 ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε 2,2% έναντι 0,8% για την Ευρωζώνη και 0,9% για την ΕΕ.

Το 2025 οι επενδύσεις αναμένεται να αναδειχθούν σε κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης αντικαθιστώντας την ιδιωτική κατανάλωση, η οποία είχε την πρωταρχική συμβολή τα προηγούμενα έτη, ως αποτέλεσμα της φιλοεπενδυτικής οικονομικής πολιτικής, της εντατικότερης αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων, των κεκτημένων από τις εθνικές διαρθρωτικές πολιτικές για το επιχειρηματικό περιβάλλον και των ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης, σε συνέχεια της χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και της εμπέδωσης του κλίματος εμπιστοσύνης από την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας για τη χώρα. Ο ρυθμός της αύξησης των επενδύσεων προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 8,4% το 2025, ενισχυμένος έναντι του 2024 (6,7%), και με ικανούς επιμέρους ρυθμούς αύξησης τόσο σε εξοπλισμό (11,1%) όσο και σε κατασκευές (8,1%).

Το επενδυτικό κενό της Ελλάδας σε σχέση με τις χώρες της Ευρωζώνης, το οποίο κορυφώθηκε το 2019, μετά τη διεύρυνσή του κατά την περίοδο της οικονομικής προσαρμογής (Διάγραμμα 1.6.), θα συνεχίσει να περιορίζεται το 2025, για έκτη συνεχή χρονιά. Μάλιστα, σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία εθνικών λογαριασμών για το 2023 που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ τον Οκτώβριο 2024, το κλείσιμο του επενδυτικού κενού συντελείται με ακόμα μεγαλύτερη ταχύτητα σε σύγκριση με τα σχετικά στοιχεία του προσχεδίου του κρατικού προϋπολογισμού 2025, λόγω της δυναμικότερης αύξησης των πραγματικών επενδύσεων μετά το 2019, κυρίως κατά τα έτη 2022 και 2023.

Διάγραμμα 1.6.: Επενδυτικό κενό της Ελλάδας έναντι της Ευρωζώνης (σταθερές τιμές)

Ως αποτέλεσμα, ο στόχος του προσχεδίου του κρατικού προϋπολογισμού για τη μείωση του πραγματικού επενδυτικού κενού το 2025 έχει συντελεστεί ήδη από το 2023, σε 5,4 ποσοστιαίες μονάδες σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Το 2025 οι πραγματικές επενδύσεις στην Ελλάδα προβλέπεται να ανακάμψουν περαιτέρω, σε 17,5% του ΑΕΠ έναντι του 20,8% του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη. Αυτό αντιστοιχεί σε σωρευτική βελτίωση άνω των δύο τρίτων (69,4%) του επενδυτικού κενού της Ελλάδας το 2025 έναντι του 2019, με το ύψος του επενδυτικού κενού για το έτος να διαμορφώνεται σε 3,3 ποσοστιαίες μονάδες, το χαμηλότερο ποσοστό από το 2010 έως σήμερα.

Το ποσοστό της ετήσιας πραγματικής ανάπτυξης του 2025, που δεν εξηγείται από τη δυναμική των επενδύσεων, εκτιμάται ότι θα προέλθει σε καθαρή βάση από την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+1,6% σε ετήσια βάση), η οποία συντηρείται από τις θετικές τάσεις στην απασχόληση (+0,7%), στα ονομαστικά εισοδήματα από μισθωτή εργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (+3,4%) και στα πραγματικά εισοδήματα των νοικοκυριών, υπό τη μειούμενη επίδραση του πληθωρισμού.

Η ενίσχυση των εισοδημάτων (ονομαστικών και πραγματικών) χαρακτηρίζει τις κυβερνητικές παρεμβάσεις, οι οποίες ανακοινώθηκαν στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) 2024, αφορούν στο 2025 και εκτείνονται μέχρι το 2027, με κύριο γνώμονα τη βελτίωση του επιπέδου ευημερίας για όλες τις κοινωνικές ομάδες. Στόχος, μεταξύ άλλων, είναι η αύξηση του μέσου εισοδήματος στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, η ενίσχυση των συντάξεων, η αντιμετώπιση του στεγαστικού και του δημογραφικού προβλήματος, η στήριξη των ευπαθών ομάδων, ο περιορισμός των ανισοτήτων, η αναβάθμιση των υπηρεσιών της δημόσιας υγείας και της παιδείας καθώς και η προώθηση της επιχειρηματικότητας.

Το 2025 ο Εν.ΔΤΚ εκτιμάται ότι θα προσεγγίσει σημαντικά τον μεσοπρόθεσμο στόχο της ΕΚΤ (+2,1%), καθώς οι υποκείμενες πιέσεις τιμών στα τρόφιμα και στην ενέργεια θα μετριάζονται περαιτέρω και ο πυρήνας πληθωρισμού θα εξομαλύνεται σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα, κοντά στο επίπεδο που προβλέπεται για τον γενικό δείκτη (+2,2%).

Σε όρους Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, η ανεργία προβλέπεται να μειωθεί το 2025, για πρώτη φορά από το 2009, σε μονοψήφιο ποσοστό 9,7% του εργατικού δυναμικού και ακόμα χαμηλότερα σε εθνολογιστικούς όρους, σε 8,2% του εργατικού δυναμικού, επωφελούμενη από την εύρωστη εγχώρια οικονομική δραστηριότητα, τις παρεμβάσεις στις αμοιβές και τις ασφαλιστικές εισφορές και από συνέργειες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» για την απασχόληση.

Σε συμφωνία με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η εθνική πρόβλεψη για αύξηση το 2025 των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας κατά 3,4% και των αμοιβών ανά εργαζόμενο κατά 2,7%, με ρυθμό μεγαλύτερο του πληθωρισμού (2,1%), υποδηλώνει κέρδη για τον πραγματικό μέσο μισθό για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, η οποία συνδέεται και με την περαιτέρω αύξηση του κατώτατου και του μέσου μισθού (με κυβερνητικό στόχο τα 950 ευρώ και τα 1.500 ευρώ, αντίστοιχα, το 2027). Σημειώνεται ότι εάν ληφθεί υπόψη η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η αύξηση των καθαρών εισοδημάτων είναι ακόμα μεγαλύτερη, ενώ στις φθινοπωρινές της προβλέψεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεωρεί προς τα πάνω την πρόβλεψή της για την ετήσια ονομαστική αύξηση το 2025, σε 3,2% από 2,7%, για τις αμοιβές εξαρτημένης εργασίας ανά εργαζόμενο. Η παραγωγικότητα της εργασίας αναμένεται να αυξηθεί πιο δυναμικά το 2025 (+1,5% σε ετήσια βάση από +1,0% το 2024), αντλώντας οφέλη από τον μετασχηματισμό της οικονομίας, υπό το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και από τις κυβερνητικές μεταρρυθμίσεις, διαφυλάττοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Αναφορικά με τον εξωτερικό τομέα, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να αυξηθούν το 2025 κατά 4,0%, ταχύτερα από τις εισαγωγές που αναμένεται να αυξηθούν κατά 3,6%. Ο ρυθμός αύξησης των εξαγωγών αγαθών εκτιμάται σε 3,0%, συνδεδεμένος με τη θετική μεταβολή της εξωτερικής ζήτησης και με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών εξαγωγών. Η αύξηση των εισαγωγών αγαθών εκτιμάται σε 3,8%, σχετιζόμενη με τη σημαντική αύξηση των επενδύσεων και με τη

διατήρηση του ρυθμού αύξησης της κατανάλωσης. Οι καθαρές εξαγωγές υπηρεσιών αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στην ανάπτυξη (0,6% του ΑΕΠ), συνδεδεμένες με τη ναυτιλία και τον τουρισμό. Το έλλειμμα του ονομαστικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε εθνικολογιστικούς όρους προβλέπεται να βελτιωθεί κάτω του 5% του ΑΕΠ το 2025.

Πίνακας 1.4.: Βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)			
	2023	2024**	2025**
ΑΕΠ	2,3	2,2	2,3
Ιδιωτική κατανάλωση	1,8	1,7	1,6
Δημόσια κατανάλωση	2,6	0,4	0,0
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	6,6	6,7	8,4
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	1,9	5,4	4,0
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,9	4,0	3,6
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	5,9	3,0	2,2
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	4,2	2,8	2,1
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,5	2,7	2,1
Απασχόληση*	1,2	1,1	0,7
Ποσοστό ανεργίας*	9,4	8,7	8,2
Ποσοστό ανεργίας (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	11,1	10,3	9,7

* Σε εθνικολογιστική βάση

** Εκτιμήσεις/προβλέψεις

Πηγή: Ετήσιοι Εθνικοί Λογαριασμοί (ΕΛΣΤΑΤ), εκτιμήσεις/προβλέψεις Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Οι κίνδυνοι που περιβάλλουν τις μακροοικονομικές προβλέψεις, τόσο για το 2024 όσο και για το 2025, περιλαμβάνουν το ενδεχόμενο κλιμάκωσης των γεωπολιτικών κρίσεων στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή καθώς και πιθανές νέες εστίες γεωπολιτικών εντάσεων, με αντίκτυπο στο διεθνές εμπόριο και στην πορεία αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού, ενώ σημαντικές επιπτώσεις ενδέχεται να έχει και η εκδήλωση νέων ακραίων κλιματικών φαινομένων. Το ενδεχόμενο πιο επίμονου πληθωρισμού και η διατήρηση περιοριστικής νομισματικής πολιτικής για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα θα επιδρούσε, επίσης, αρνητικά στην ανάπτυξη, ενώ μία σημαντικά περιοριστική δημοσιονομική πολιτική σε μεγάλες οικονομίες της ΕΕ, θα επιδρούσε αρνητικά στις ξένες επενδύσεις και στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Ανοδικά στον ρυθμό ανάπτυξης θα μπορούσαν να επιδράσουν η ευνοϊκότερη του αναμενομένου εξέλιξη των τουριστικών εσόδων και των εσόδων από μεταφορές, η ενδεχόμενη ταχύτερη αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, η ενίσχυση των επενδύσεων, ως αποτέλεσμα της ανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας, η ταχύτερη αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ και των άλλων ευρωπαϊκών πόρων καθώς και η περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μέσω των μεταρρυθμίσεων που έχουν δρομολογηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ - ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ

2.1. Μεταρρυθμίσεις στη δημοσιονομική διαχείριση

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προκειμένου να ενισχύσει την κοινωνικοοικονομική αποτελεσματικότητα των δαπανών, τη διαφάνεια αλλά και τη δημόσια λογοδοσία, υιοθετεί σειρά μεταρρυθμίσεων ως προς τα δημοσιονομικά εργαλεία και τις σχετικές διαδικασίες δημοσιονομικής διαχείρισης. Σε ένα περιβάλλον που εξακολουθεί να διέπεται από τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, της ενεργειακής κρίσης και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, σε συνδυασμό με γεωπολιτικές εντάσεις, αλλά και σε ένα πλαίσιο με νέους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες, είναι απαραίτητη η εξασφάλιση της μέγιστης αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας στη διαχείριση των πεπερασμένων δημόσιων πόρων. Με τον προϋπολογισμό επιδόσεων παρέχεται η δυνατότητα αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών και διευκολύνεται η λήψη αποφάσεων για ορθότερη κατανομή/ανακατανομή των δημόσιων πόρων. Ταυτόχρονα, η λειτουργική ταξινόμηση του προϋπολογισμού υποστηρίζει τις διεθνείς συγκρίσεις για τη δαπάνη της χώρας σε κρίσιμους τομείς δραστηριότητας (παιδεία, υγεία κ.λπ.). Η ένταξη και η ωρίμανση της χρήσης αυτών των εργαλείων σε συνδυασμό με τις επισκοπήσεις δαπανών και εσόδων στοχεύουν στον περαιτέρω περιορισμό της χρηματοδότησης αναποτελεσματικών κρατικών δραστηριοτήτων, ώστε οι πόροι που θα εξοικονομηθούν να χρηματοδοτήσουν δράσεις με ενισχυμένο κοινωνικό, αναπτυξιακό και θετικό προς το περιβάλλον πρόσημο. Για τον σκοπό μίας ολοκληρωμένης αξιολόγησης των χρηματοδοτούμενων πολιτικών εισάγεται και η ταξινόμηση των Προγραμμάτων των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και ως προς το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

2.1.1. Επισκόπηση δαπανών και εσόδων Γενικής Κυβέρνησης

Η επισκόπηση δαπανών και εσόδων αποτελεί σημαντικό μηχανισμό που συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων από πλευράς τόσο των Υπουργείων όσο και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Μέσα από τη διενέργεια επισκοπήσεων παρέχεται στην Κυβέρνηση η δυνατότητα για στοχευμένη λήψη μέτρων βελτίωσης του δημοσιονομικού αποτελέσματος με παράλληλη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Προγραμμάτων και Πολιτικών.

Οι κύριες δράσεις επισκόπησης δαπανών και εσόδων των Υπουργείων ανά Τομέα Πολιτικής και Πρόγραμμα περιλαμβάνονται στα Ετήσια Σχέδια Προγραμμάτων (ΕΣΠ) των φορέων στην ειδική έκδοση «Προϋπολογισμός Επιδόσεων 2025» που συνοδεύει την παρούσα. Σε αυτές περιλαμβάνονται δράσεις οριζόντιες αλλά και δράσεις τομεακές. Στις δράσεις υψηλής προτεραιότητας για το 2025 περιλαμβάνονται τόσο επισκοπήσεις που εστιάζουν στη βελτίωση της διαχειριστικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης, όπως ενδεικτικά δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και αποτελεσματικότερης διαχείρισης του στόλου των κρατικών οχημάτων και δράσεις περιορισμού της δαπάνης μέσω αξιοποίησης των δυνατοτήτων της ψηφιακής διακυβέρνησης, αλλά και στοχευμένες σε καίριους τομείς δράσεις, όπως η επισκόπηση της υγειονομικής δαπάνης.

Ο συντονισμός και η παρακολούθηση των δράσεων επισκόπησης δαπανών και εσόδων διενεργείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) σε συνεργασία με τα Υπουργεία και τους εποπτευόμενους από αυτά φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

2.1.2. Προϋπολογισμός επιδόσεων

Το τρέχον έτος συνεχίζεται η ωρίμανση της μεταρρύθμισης του προϋπολογισμού επιδόσεων, με περαιτέρω συστηματοποίηση της παρακολούθησης των στοιχείων επίδοσης των φορέων σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σε στενή συνεργασία με τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (Υπουργεία, Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές - ΑΔΑ) καθώς και με τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης συνεχίζει τις εργασίες με σκοπό τη βελτίωση κύριων παραμέτρων του νέου συστήματος προϋπολογισμού, όπως η επιλογή και αποτύπωση των καταλληλότερων Κύριων Δεικτών Επίδοσης (Key Performance Indicators - KPIs) για κάθε χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα. Επιπλέον, συνεχίζεται η διαδικασία ανάπτυξης διακριτών Προγραμμάτων με στοιχεία επίδοσης για το σύνολο των ΑΔΑ.

Στον προϋπολογισμό επιδόσεων 2025 παρουσιάζεται η προϋπολογιζόμενη χρηματοδότηση για τα 181 Προγράμματα στα οποία δραστηριοποιούνται η Κεντρική Διοίκηση ή/και νομικά πρόσωπα - φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Τα Προγράμματα αυτά αντιπροσωπεύουν καίριους τομείς κυβερνητικής πολιτικής.

Για κάθε τομέα, κατά τα ανωτέρω, παρουσιάζεται και το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού που έχει διατεθεί σε αυτό. Επιπλέον, παρέχεται πληροφόρηση για τους κύριους στόχους και τα βασικά αναμενόμενα αποτελέσματα, ενώ περιλαμβάνονται και δείκτες αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων.

Ο προϋπολογισμός επιδόσεων έτους 2025 είναι ο τέταρτος που κατατίθεται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προετοιμάζοντας το επόμενο στάδιο της μεταρρύθμισης, ήτοι, πέραν της κατάρτισης και την απολογιστική αποτύπωση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού επιδόσεων, εργάζεται για την περαιτέρω βελτίωση της δομής των Προγραμμάτων και την κατάλληλη παραμετροποίηση του νέου πληροφοριακού συστήματος gov-ERP, ενώ έμφαση δίνεται και στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων αξιολόγησης της επίδοσης μέσα από την επιλογή αντιπροσωπευτικότερων δεικτών σε συνεργασία με τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, με στόχο την επίτευξη των μέγιστων ωφελειών από την εφαρμογή της εν λόγω μεταρρύθμισης.

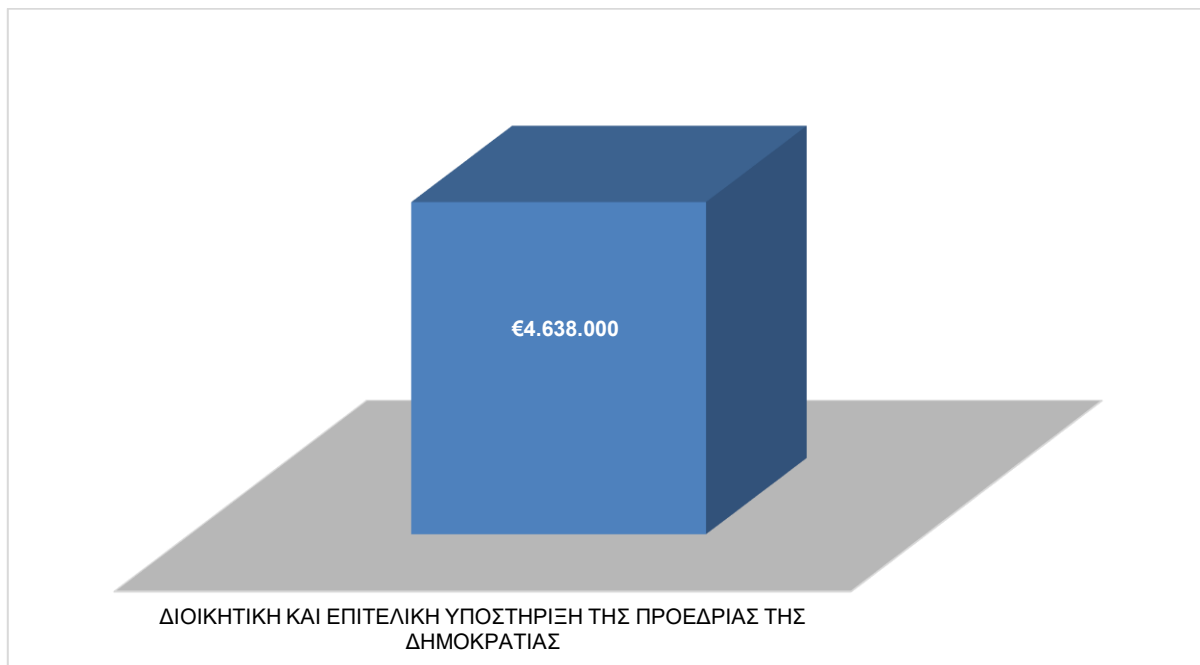
Ακολουθούν διαγράμματα ανά Υπουργείο, στα οποία αποτυπώνονται η χρηματοδότηση κάθε Προγράμματος από το κράτος αλλά και σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης καθώς και το απασχολούμενο προσωπικό.

Προεδρία της Δημοκρατίας

Πίνακας 2.1.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Π/Υ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638.000 €
ΣΥΝΟΛΟ	4.638.000 €

Διάγραμμα 2.1.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

Πίνακας 2.2.: Ανθρώπινοι πόροι ανά Πρόγραμμα

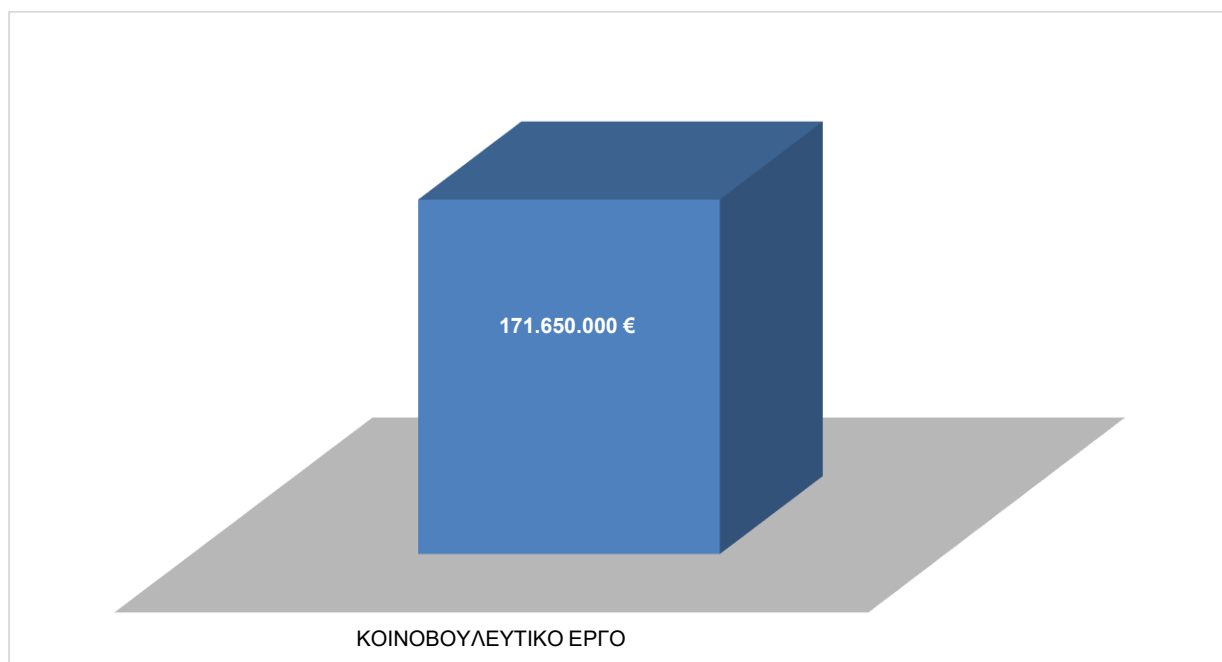
Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ 2025
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	134 άτομα
ΣΥΝΟΛΟ	134 άτομα

Βουλή των Ελλήνων

Πίνακας 2.3.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Π/Υ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	171.950.000 €
ΣΥΝΟΛΟ	171.950.000 €

Διάγραμμα 2.2.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

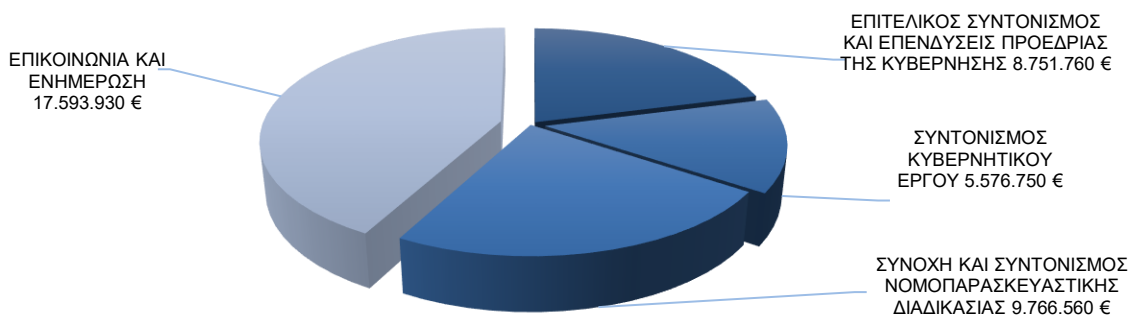

Πίνακας 2.4.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ 2025
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	3.244 άτομα
ΣΥΝΟΛΟ	3.244 άτομα

Προεδρία της Κυβέρνησης

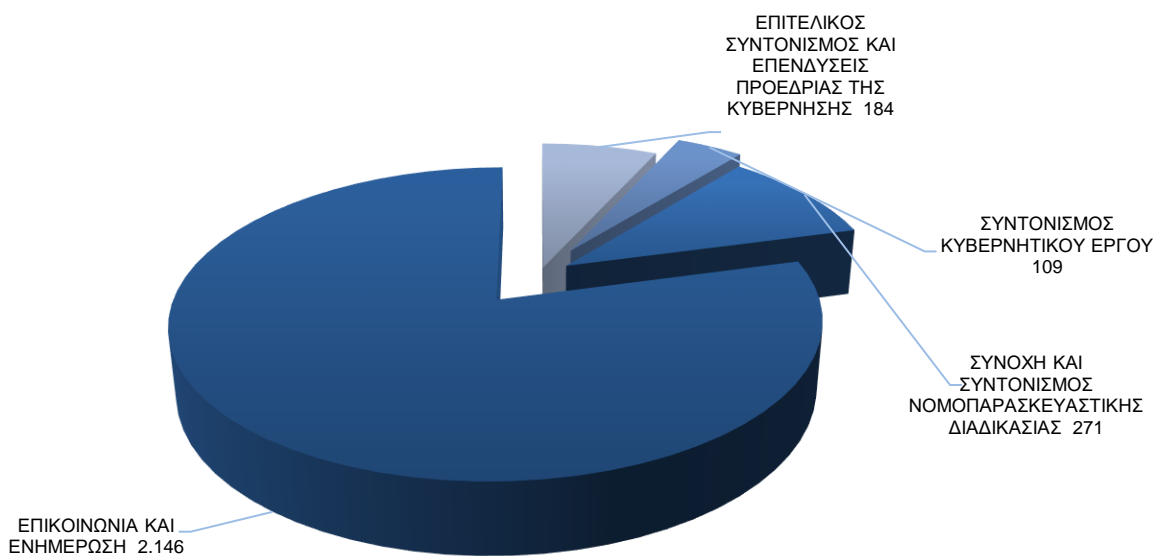
Διάγραμμα 2.3.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.4.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

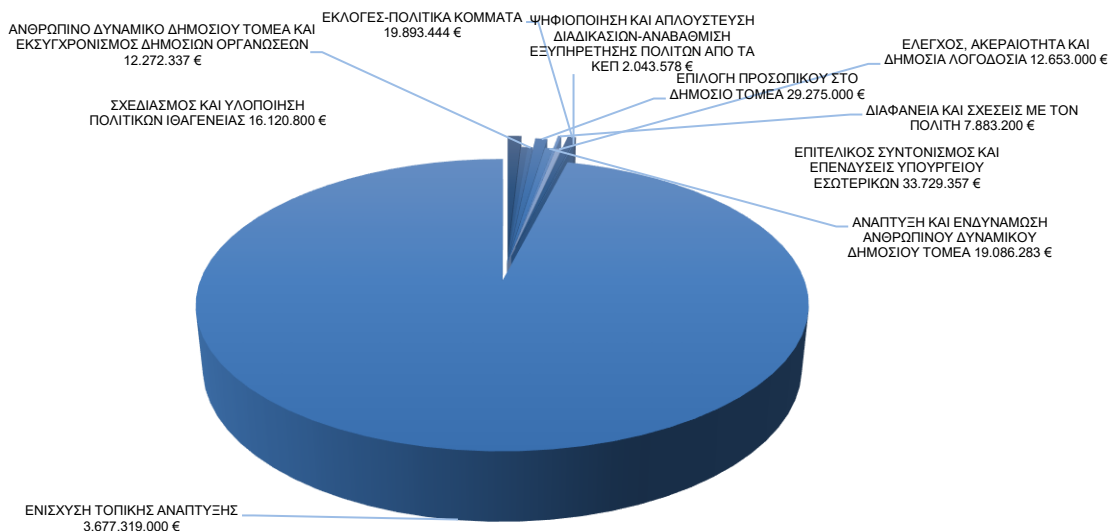

Διάγραμμα 2.5.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Εσωτερικών

Διάγραμμα 2.6.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

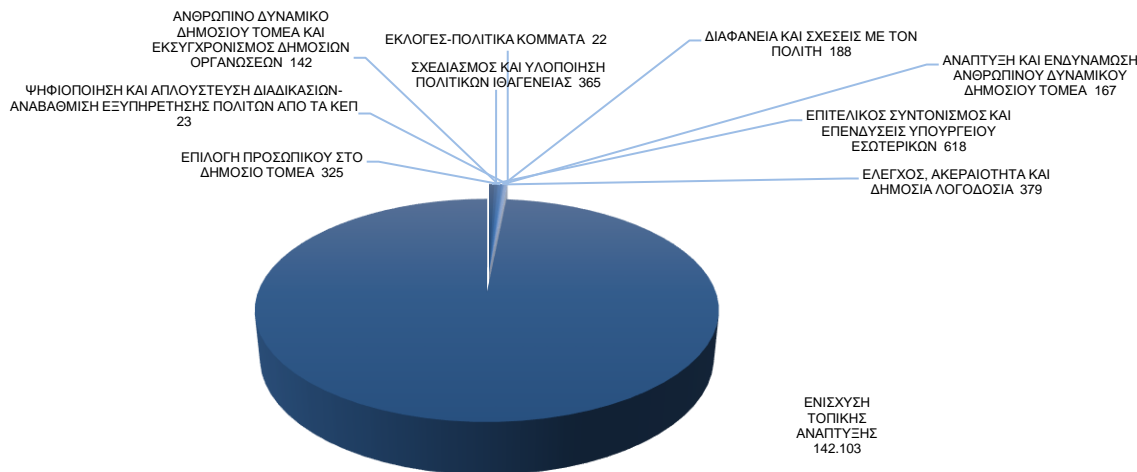

Διάγραμμα 2.7.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

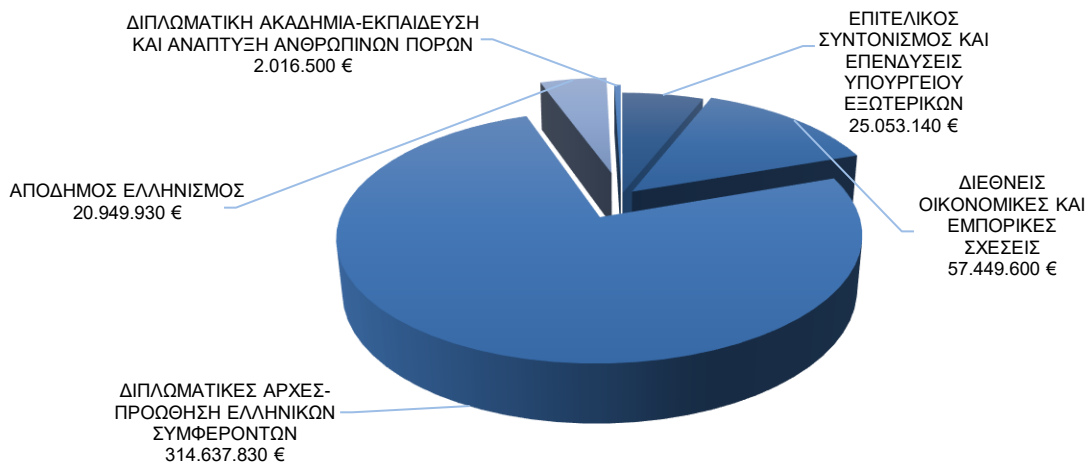
■ Π/Υ ΔΑΠΑΝΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ   ■ Π/Υ ΔΑΠΑΝΗ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ Γ.Κ.

Διάγραμμα 2.8.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Εξωτερικών

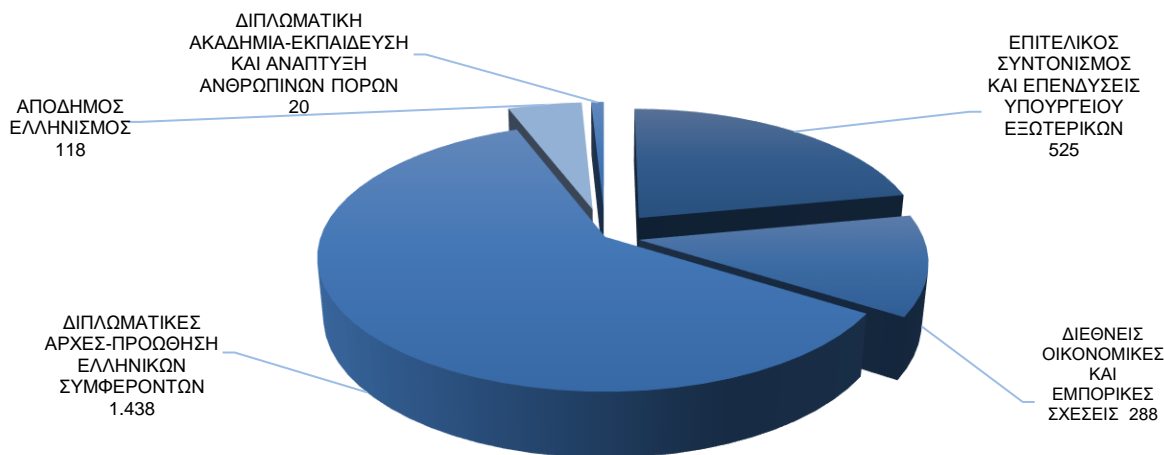
Διάγραμμα 2.9.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.10.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

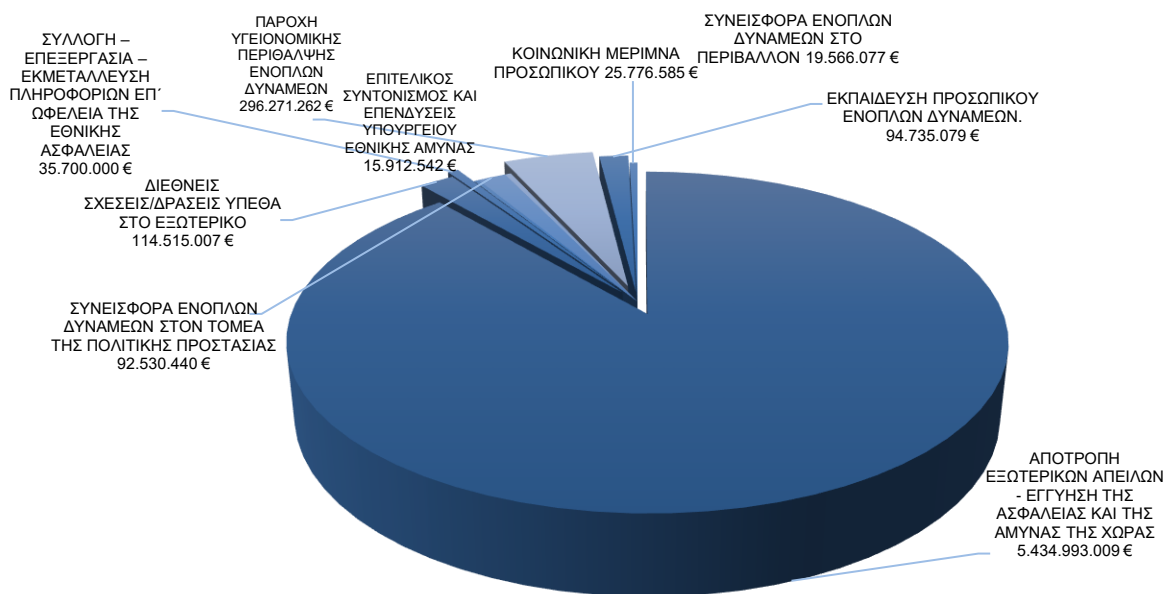
Διάγραμμα 2.11.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Διάγραμμα 2.12.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.13.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

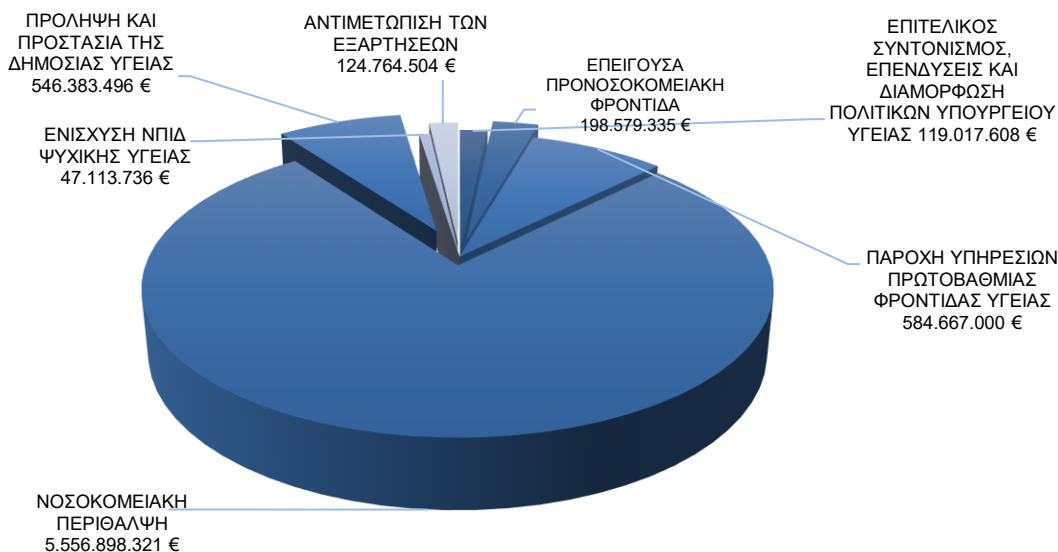

Πίνακας 2.5.: Ανθρώπινοι Πόροι

Ανθρώπινοι Πόροι	
Προσωπικό μισθοδοτούμενο από το Υπ. Εθνικής Άμυνας και από φορείς Γενικής Κυβέρνησης	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ 2025
Σύνολο Ανθρώπινου Δυναμικού	90.347 άτομα
ΣΥΝΟΛΟ	90.347 άτομα

Υπουργείο Υγείας

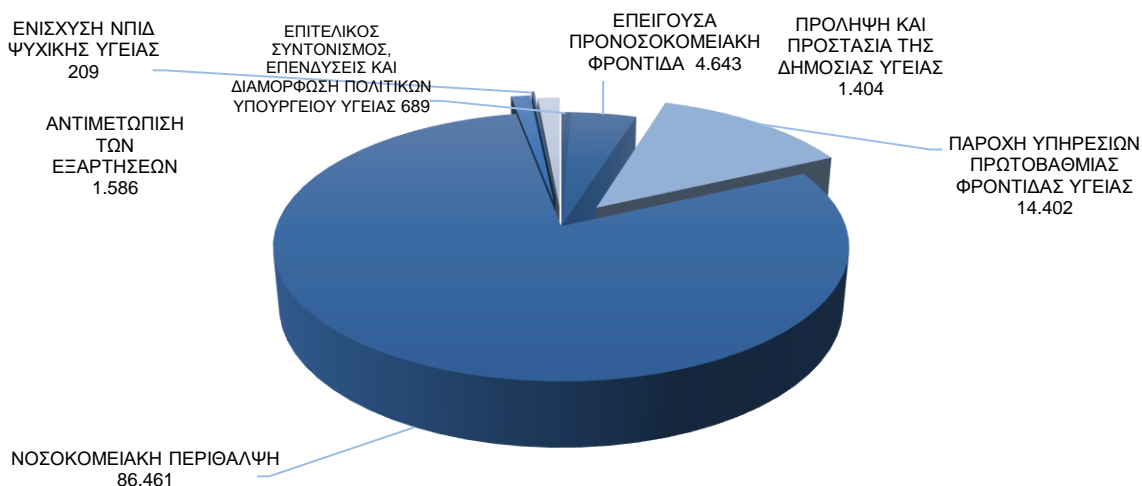
Διάγραμμα 2.14.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.15.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

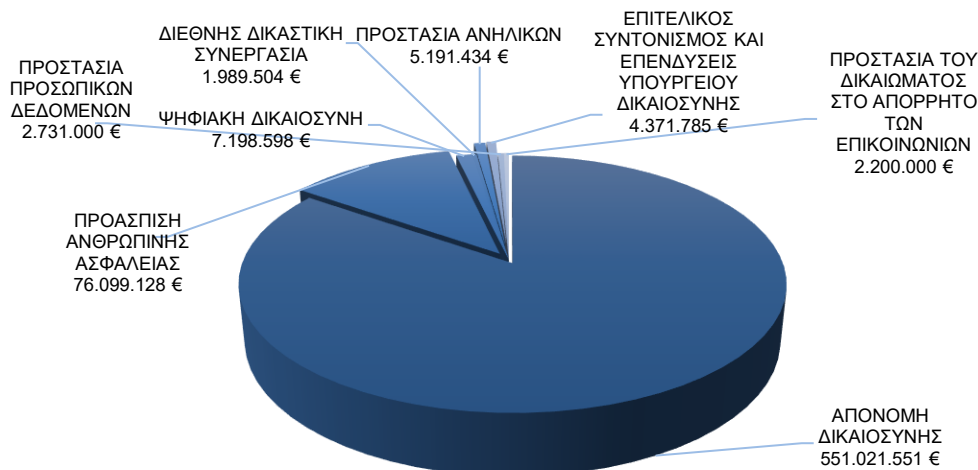

Διάγραμμα 2.16.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Δικαιοσύνης

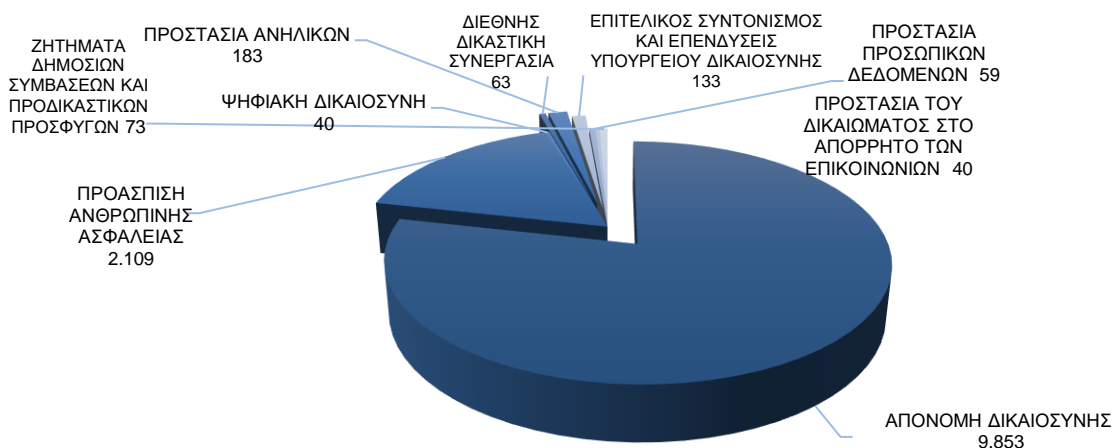
Διάγραμμα 2.17.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.18.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

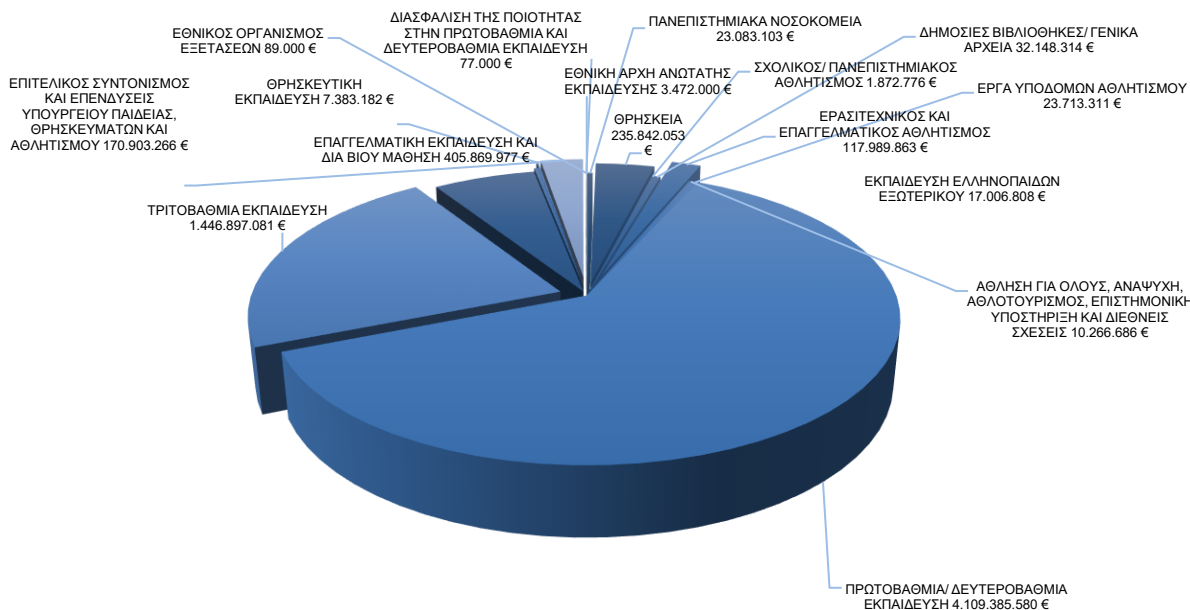

Διάγραμμα 2.19.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

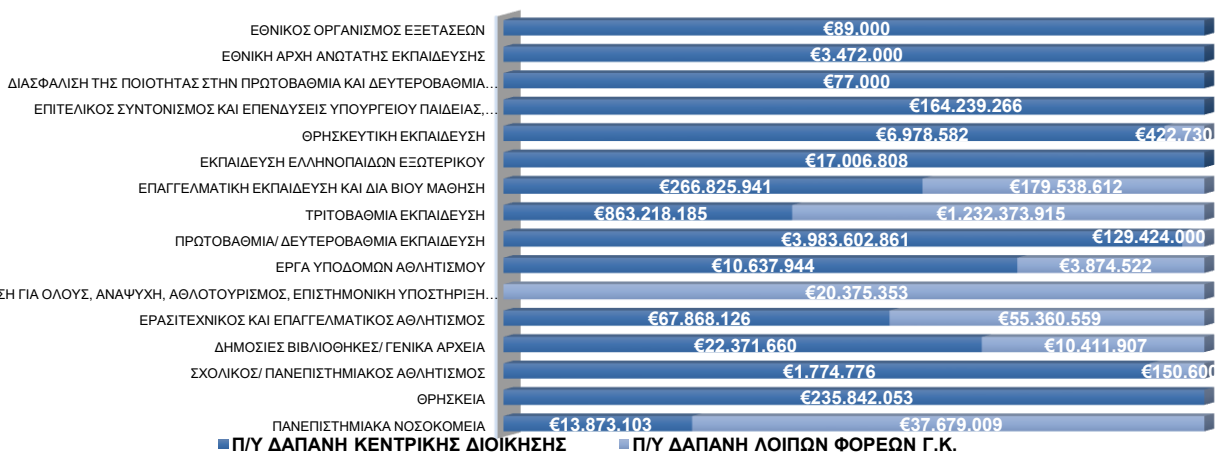

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

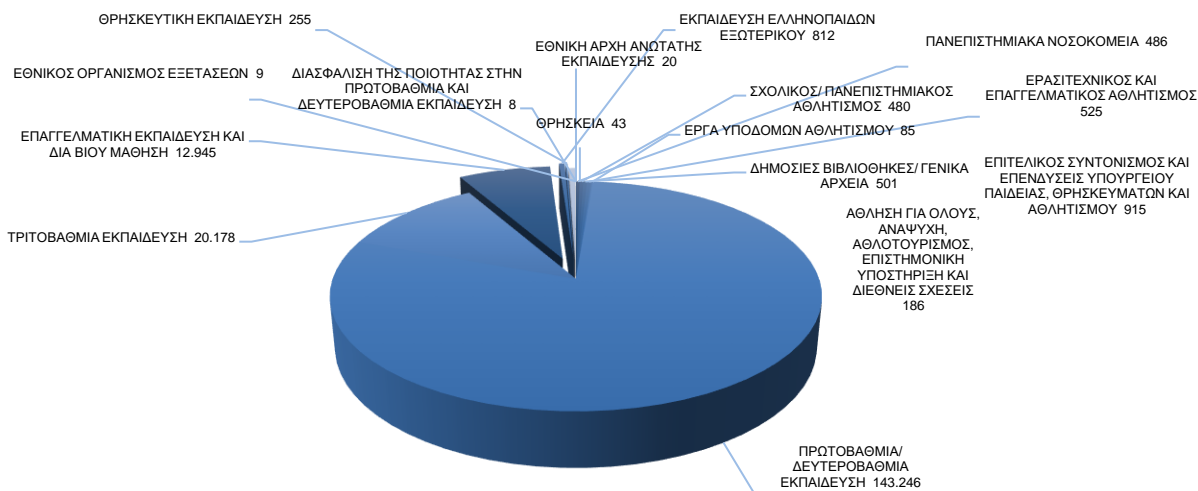
Διάγραμμα 2.20.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.21.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

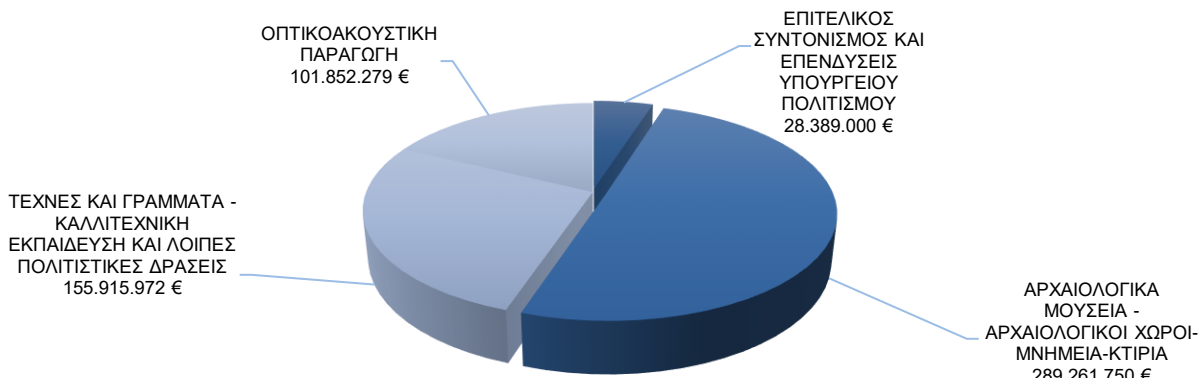

Διάγραμμα 2.22.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Πολιτισμού

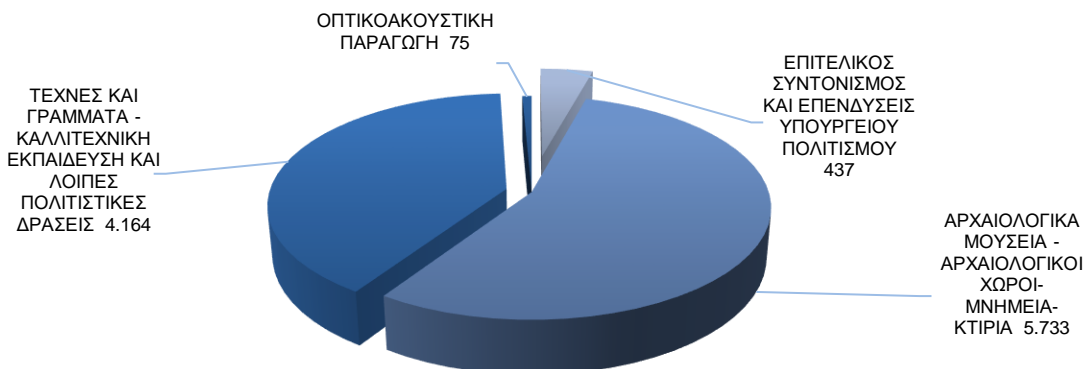
Διάγραμμα 2.23.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.24.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

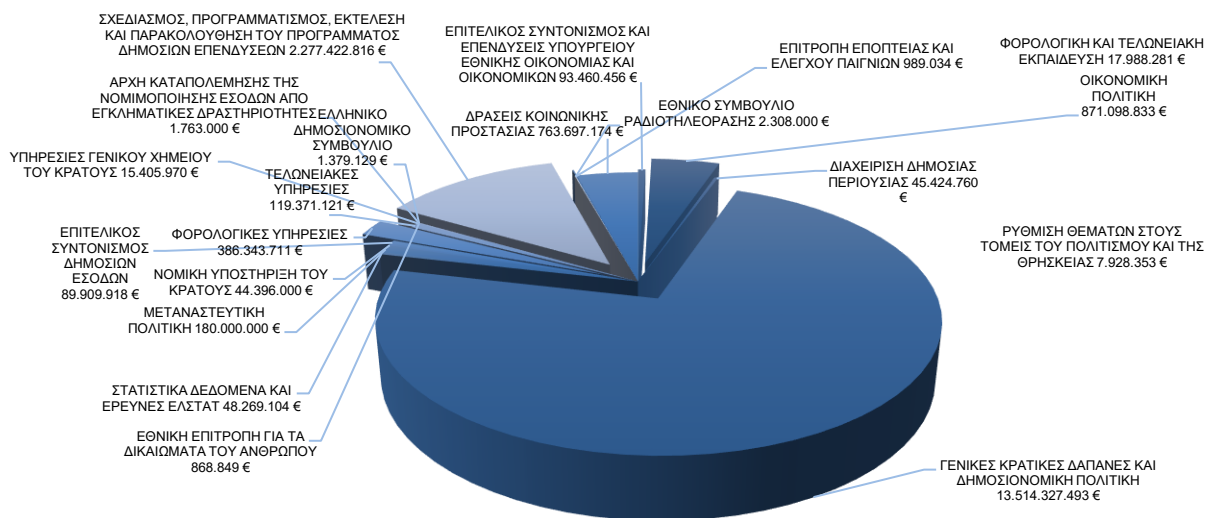

Διάγραμμα 2.25.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

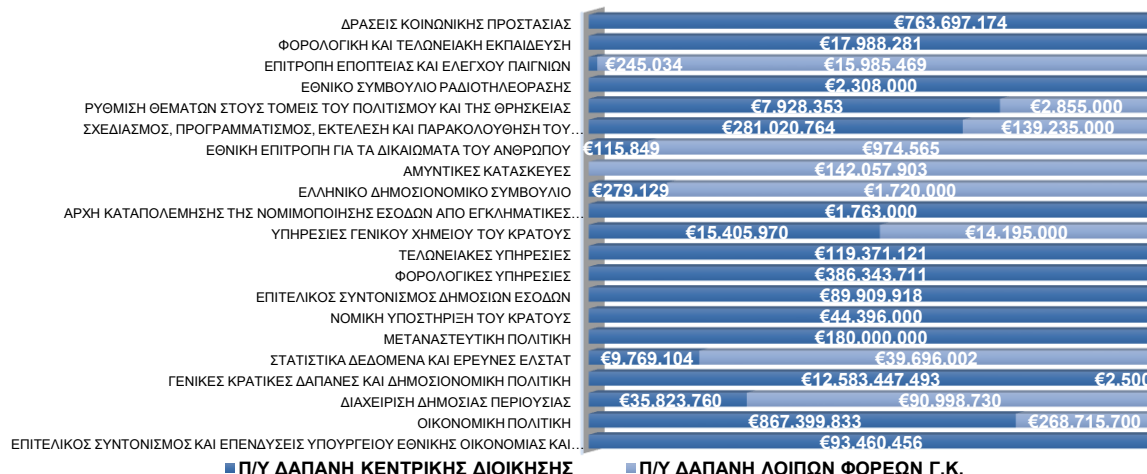

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

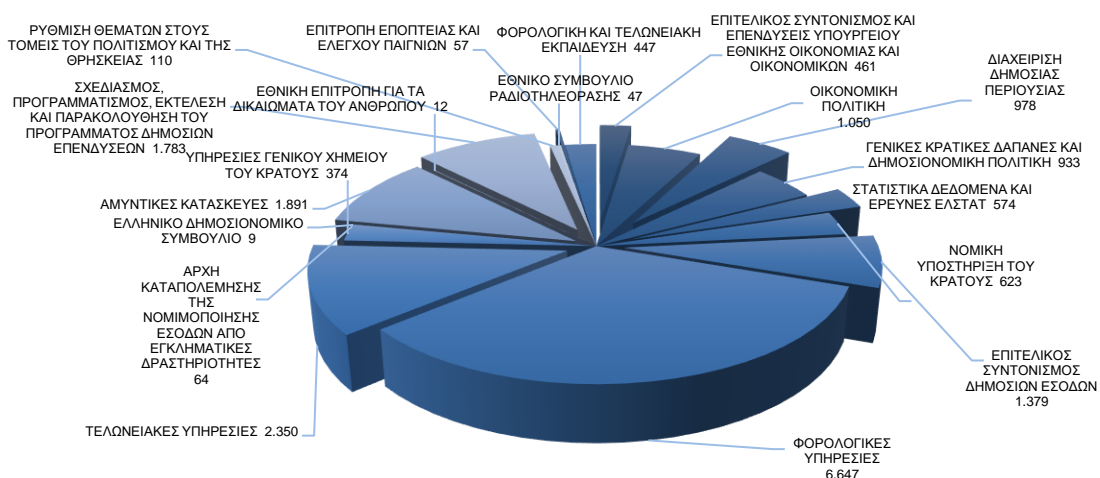
Διάγραμμα 2.26.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.27.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

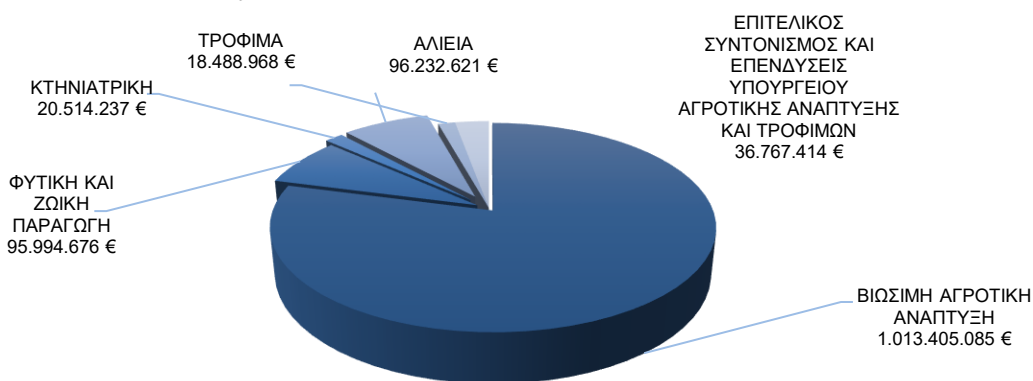

Διάγραμμα 2.28.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

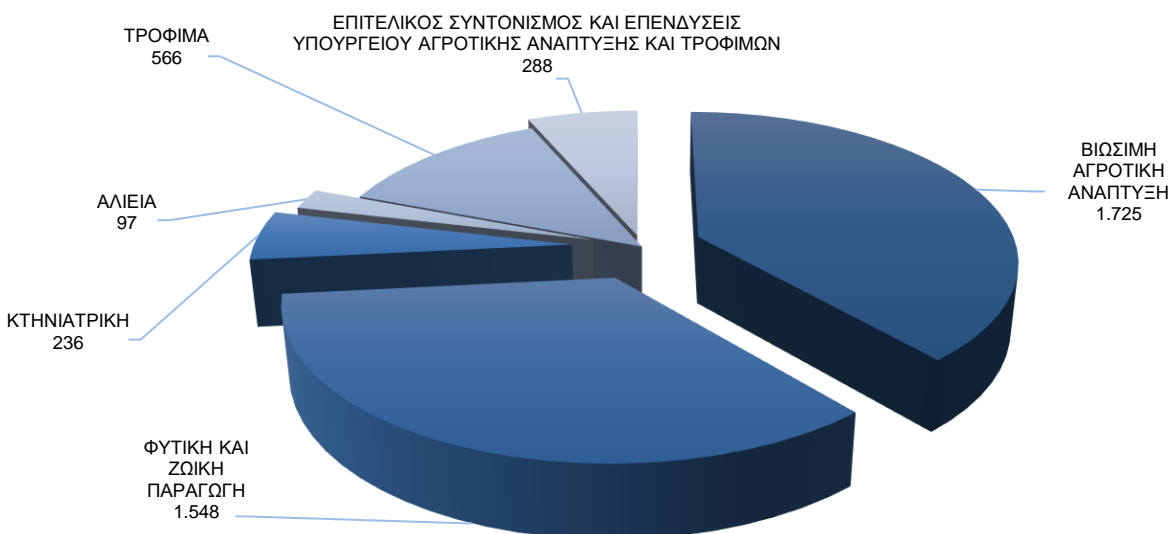
Διάγραμμα 2.29.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.30.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

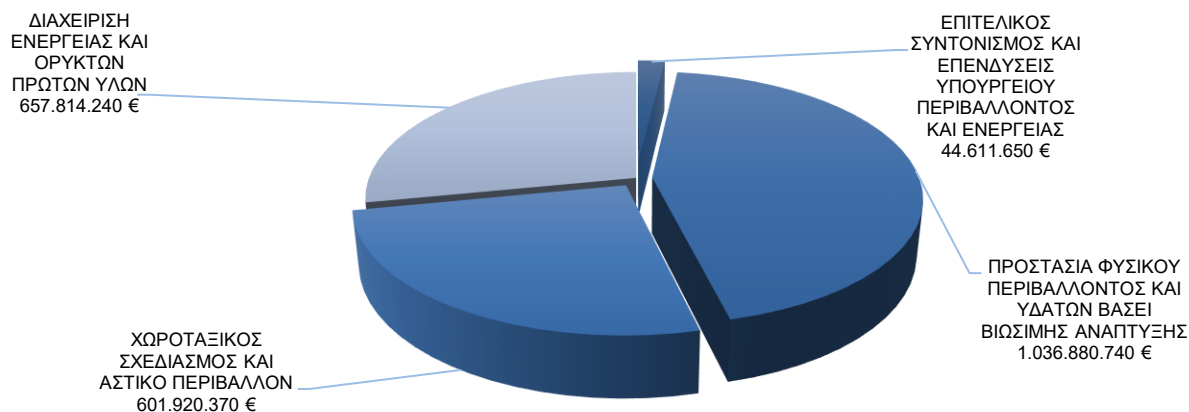

Διάγραμμα 2.31.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

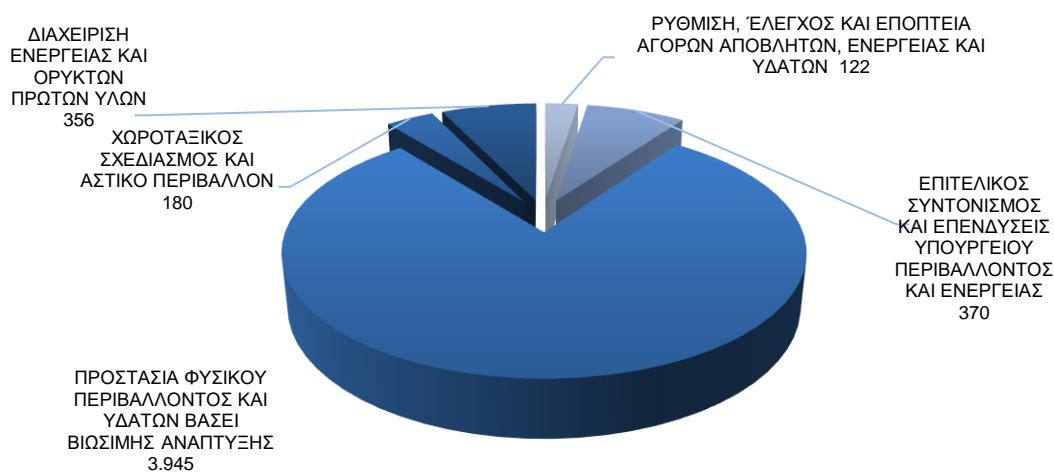
Διάγραμμα 2.32.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.33.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

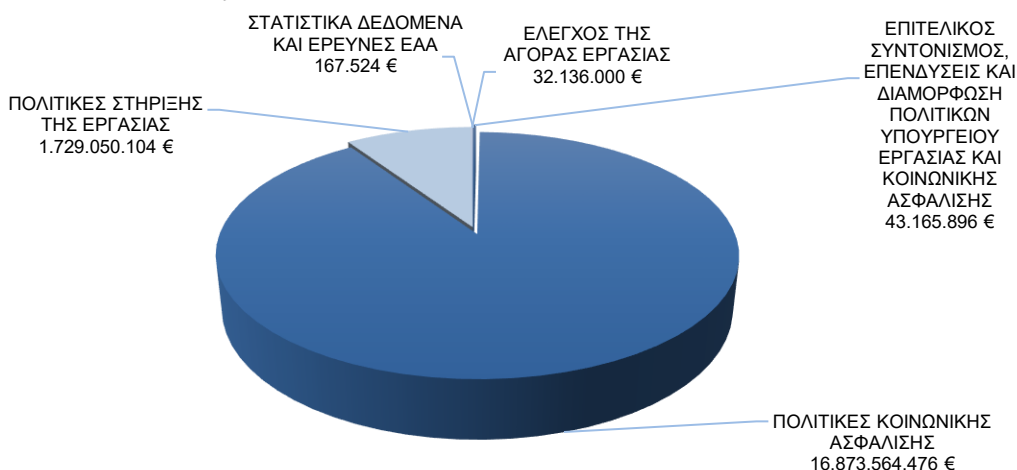
Διάγραμμα 2.34.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

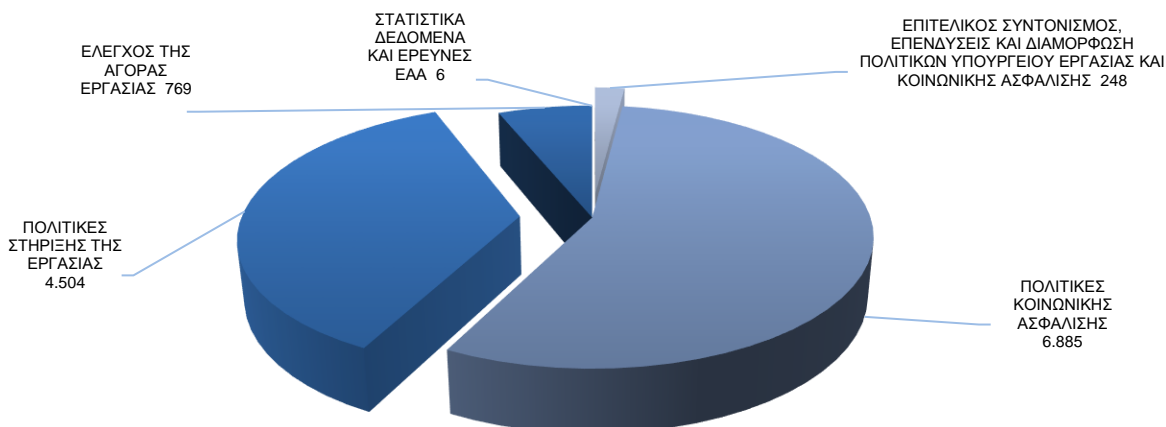
Διάγραμμα 2.35.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.36.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

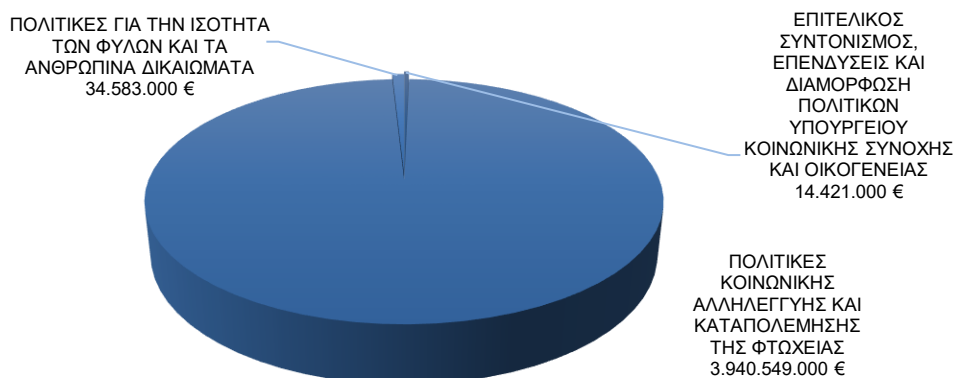

Διάγραμμα 2.37.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

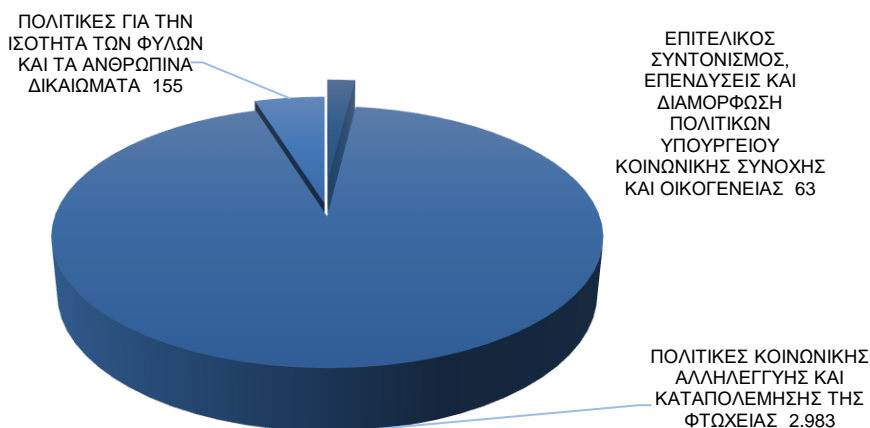
Διάγραμμα 2.38.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.39.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

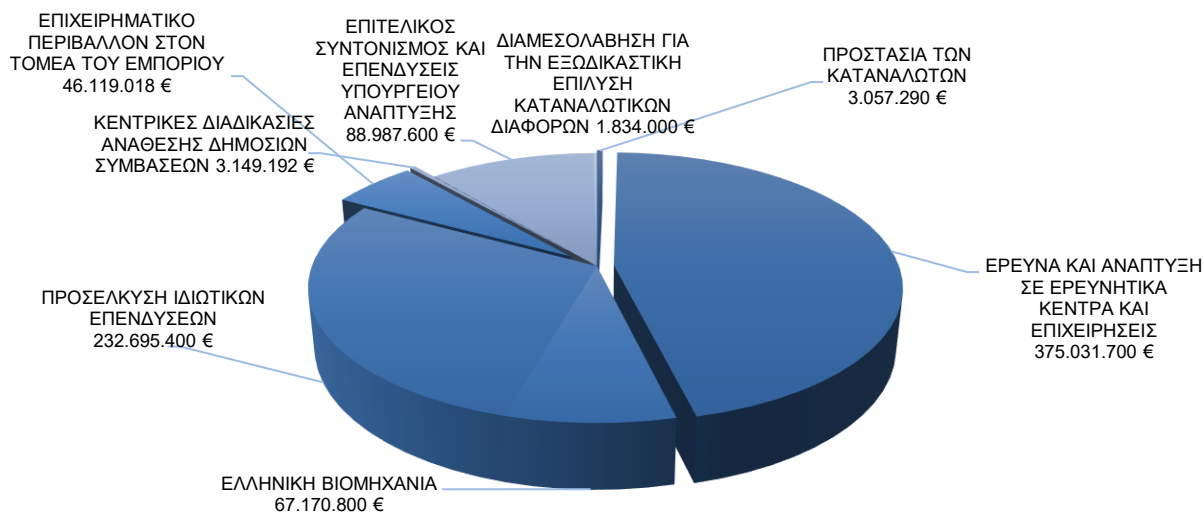

Διάγραμμα 2.40.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Ανάπτυξης

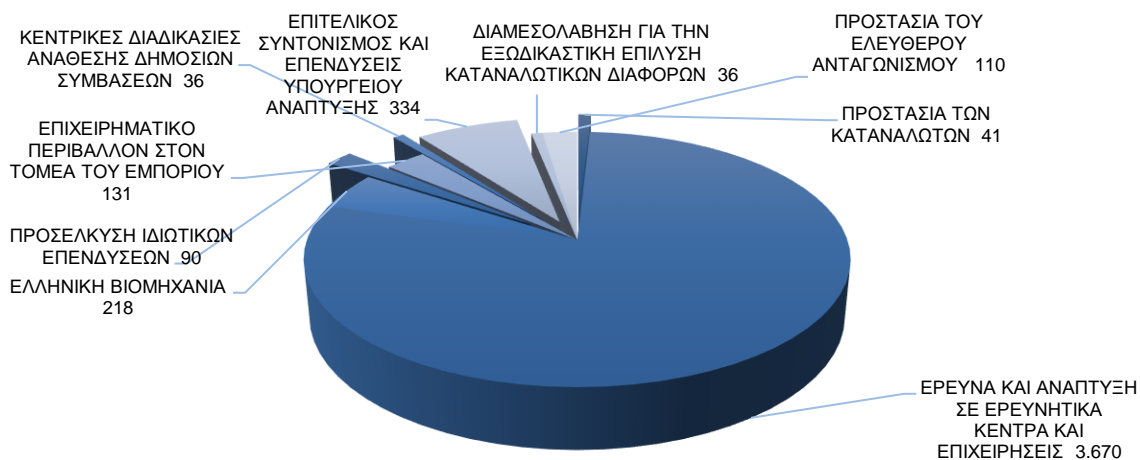
Διάγραμμα 2.41.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.42.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

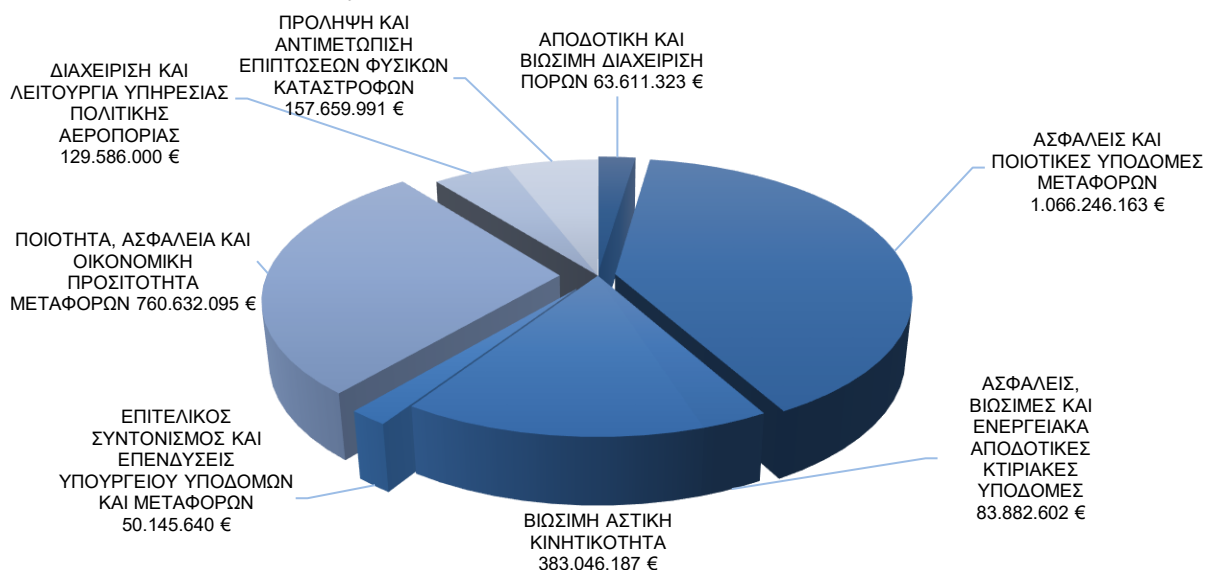

Διάγραμμα 2.43.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

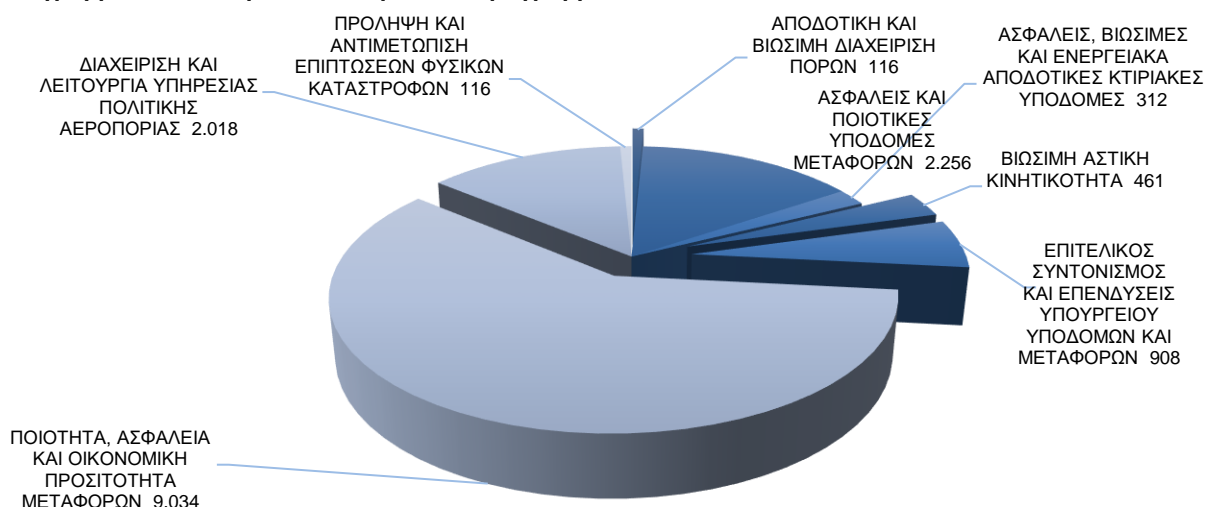
Διάγραμμα 2.44.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.45.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

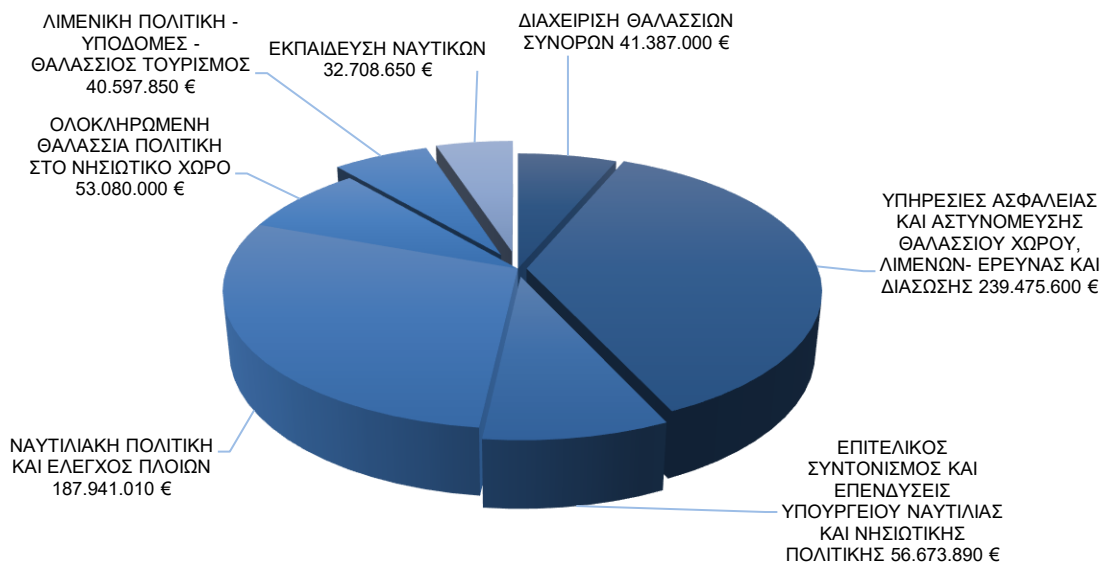

Διάγραμμα 2.46.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

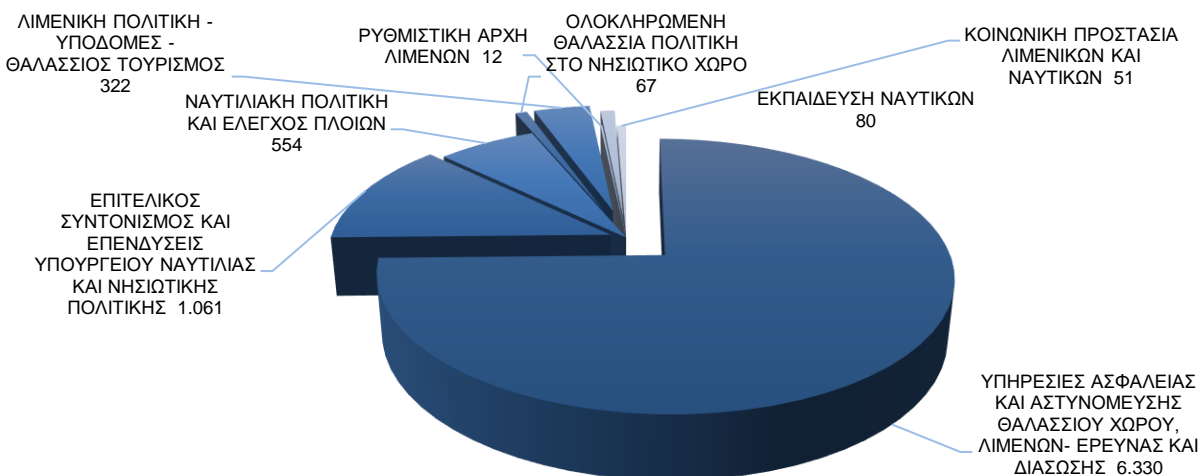
Διάγραμμα 2.47.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.48.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.49.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Τουρισμού

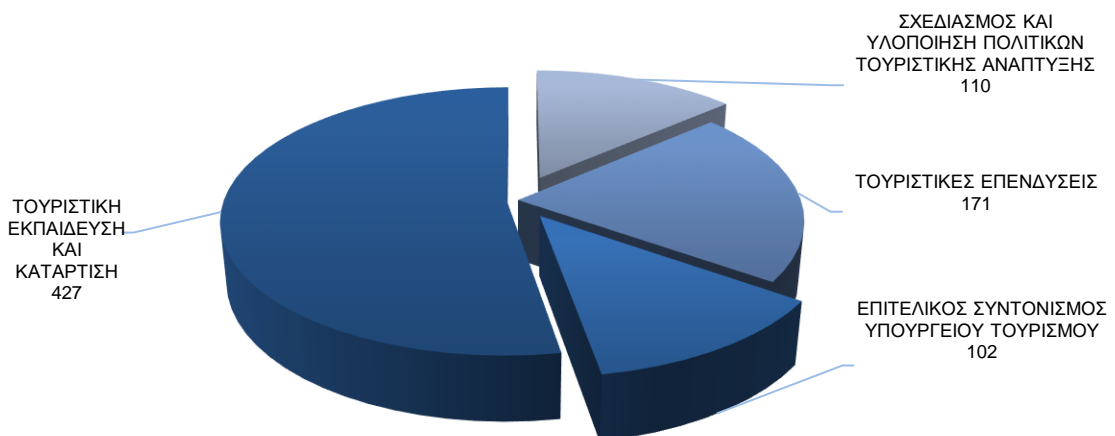
Διάγραμμα 2.50.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.51.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

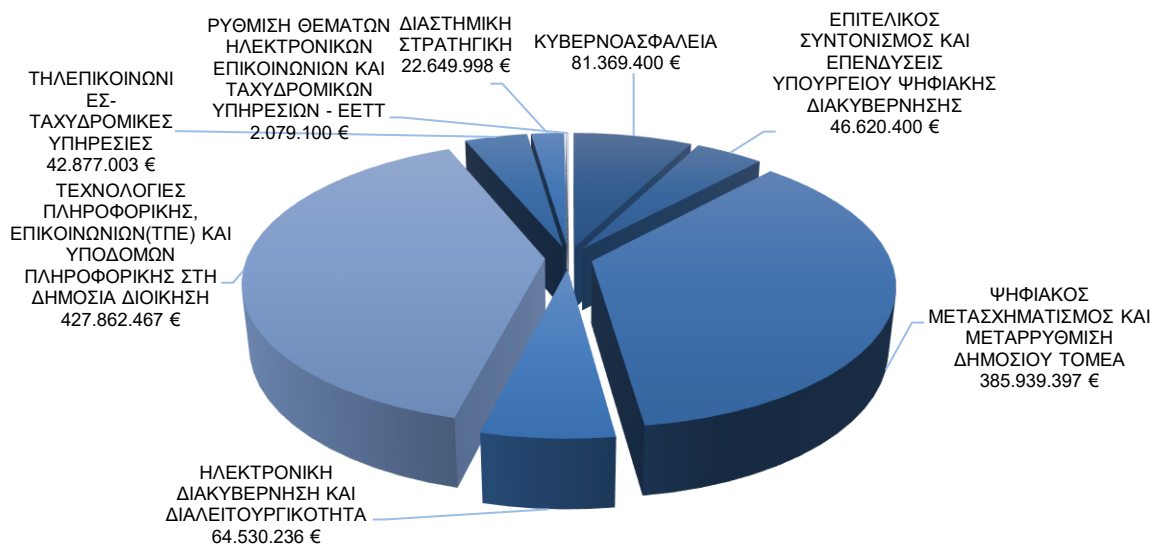

Διάγραμμα 2.52.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

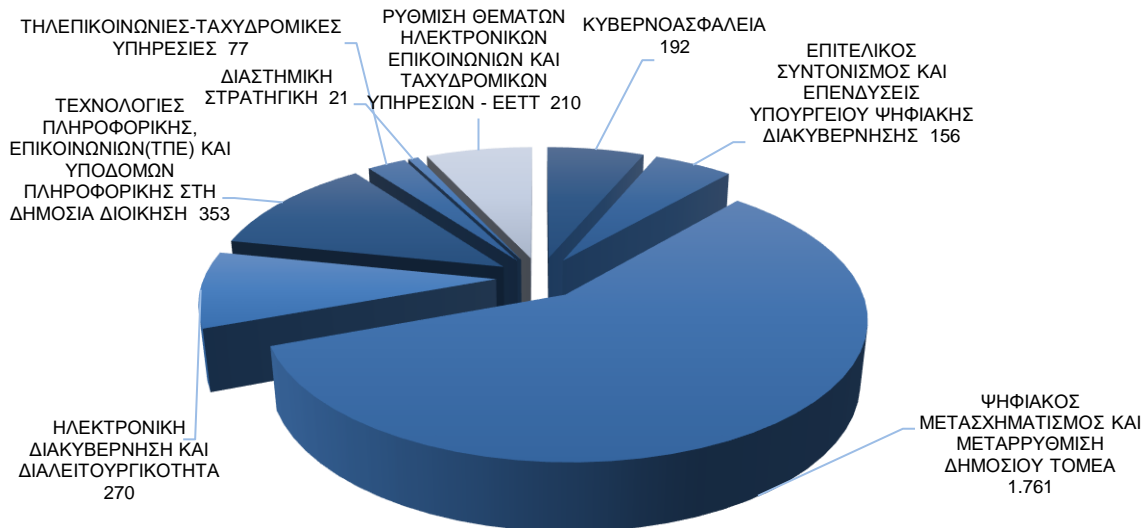
Διάγραμμα 2.53.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.54.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

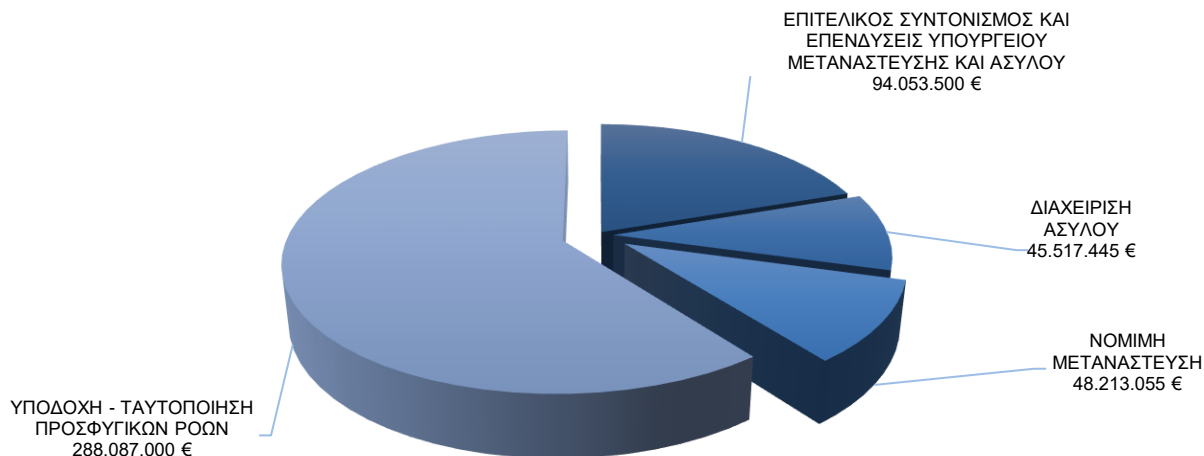

Διάγραμμα 2.55.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

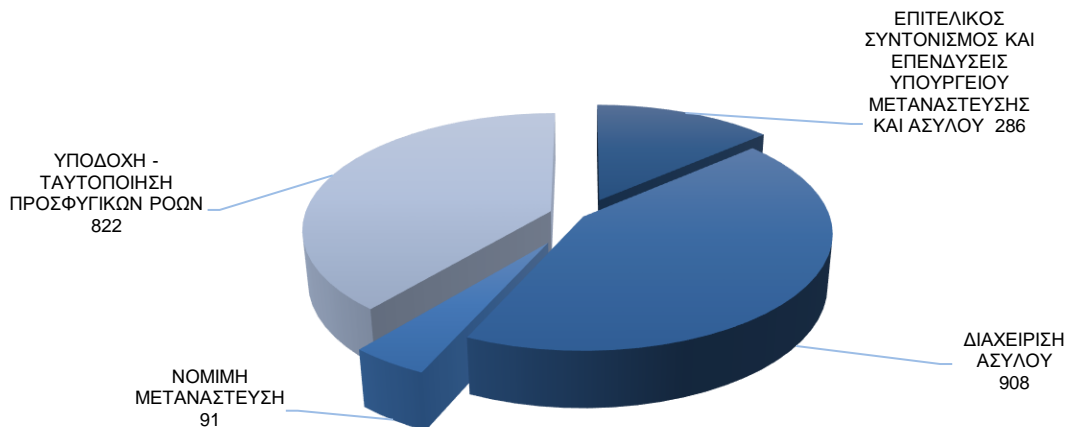
Διάγραμμα 2.56.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.57.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

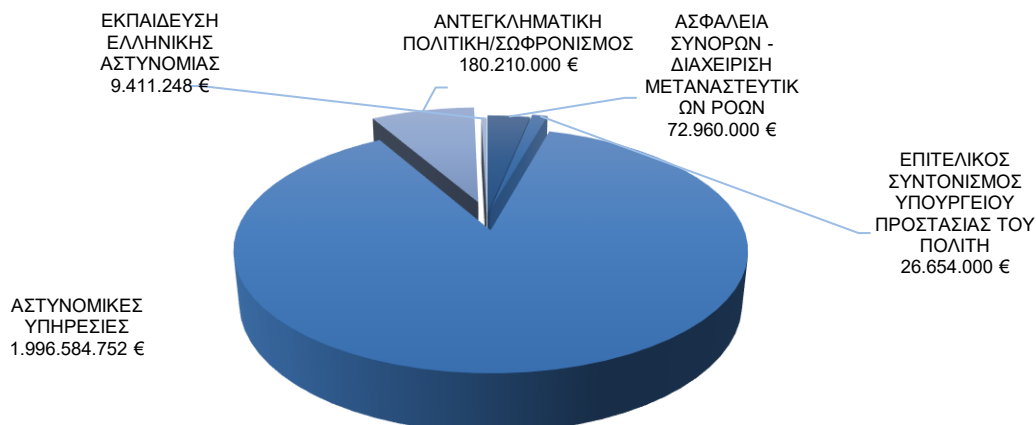
Διάγραμμα 2.58.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

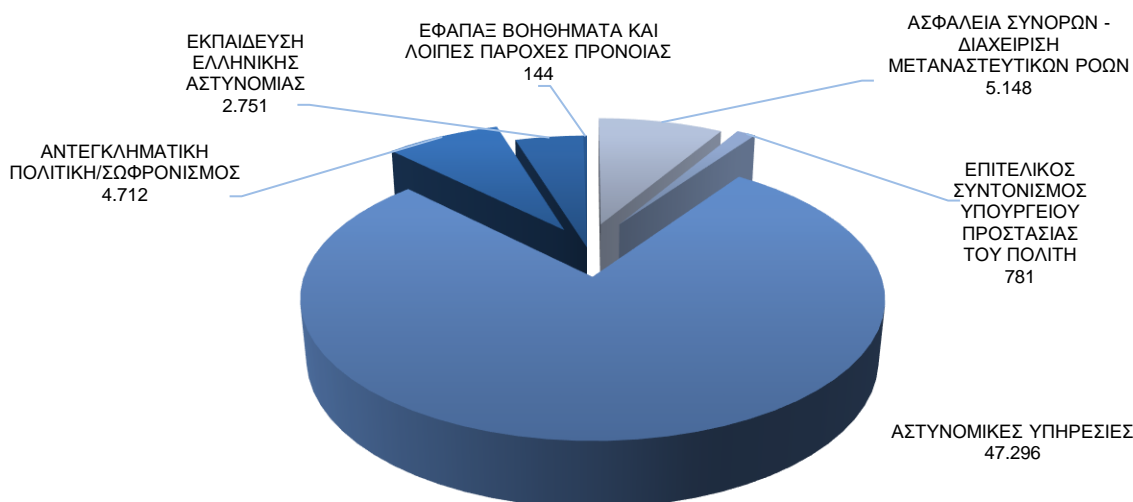
Διάγραμμα 2.59.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.60.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

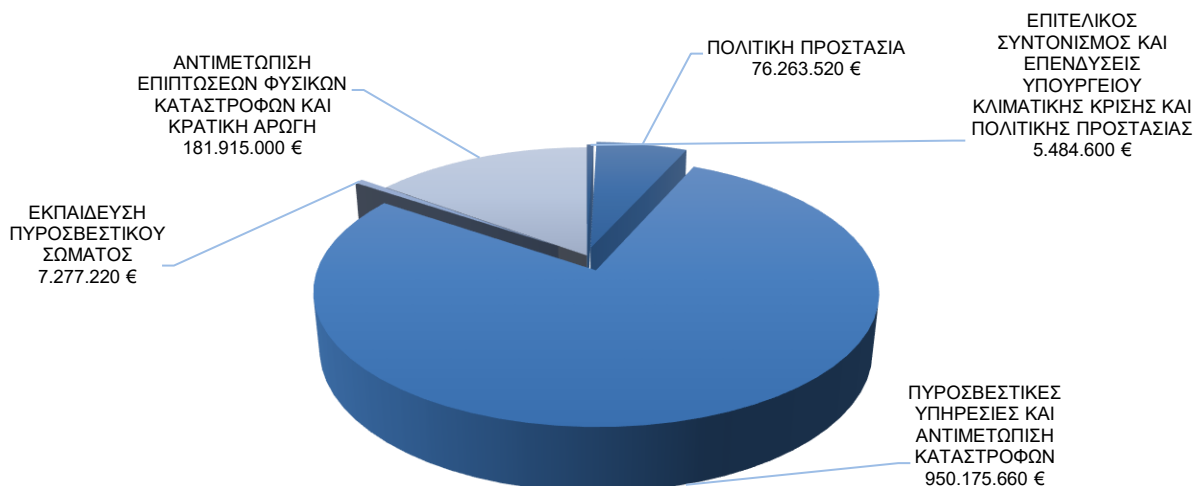

Διάγραμμα 2.61.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

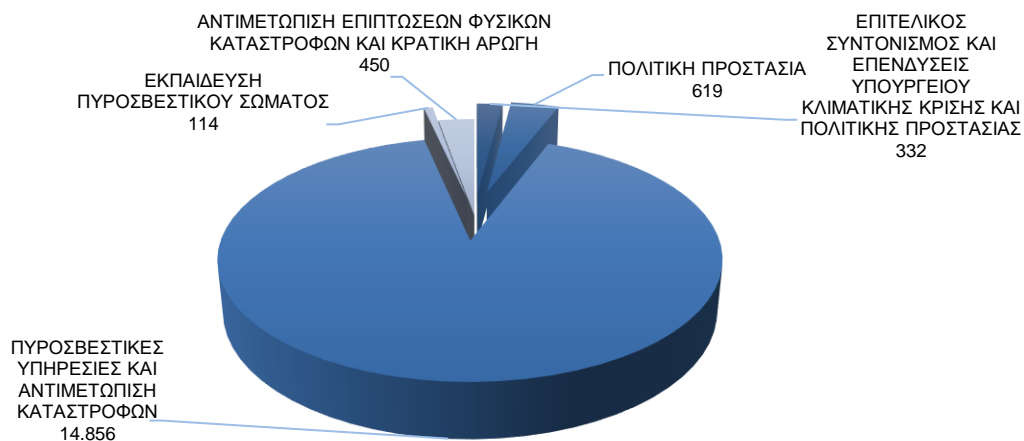
Διάγραμμα 2.62.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.63.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης ανά Πρόγραμμα

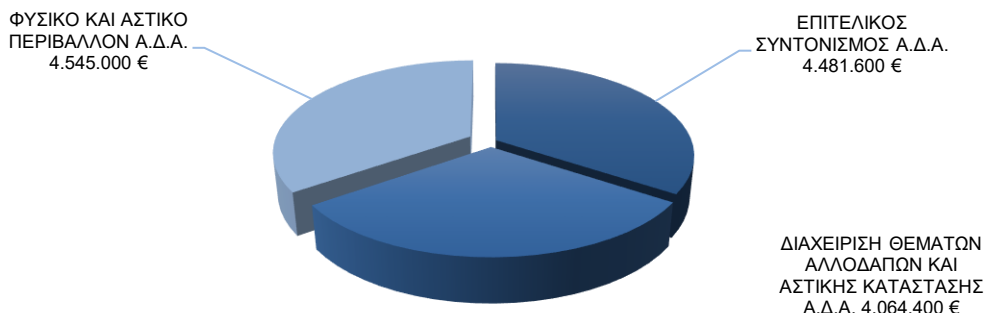
Διάγραμμα 2.64.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

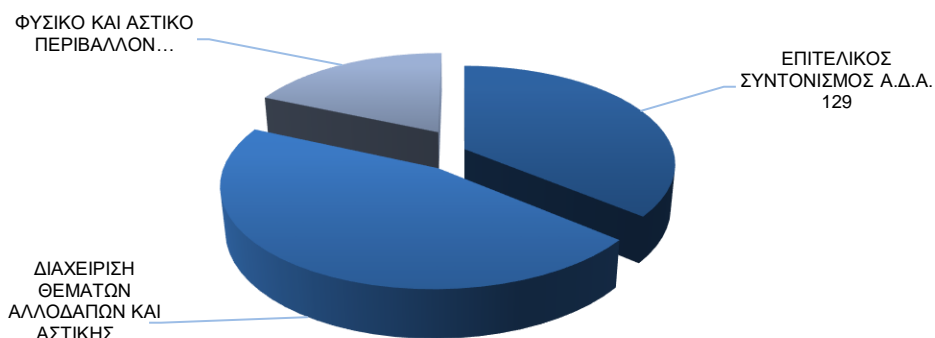
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής

*Στα Προγράμματα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων δεν μετέχουν λοιποί φορείς Γενικής Κυβέρνησης.

Διάγραμμα 2.65.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

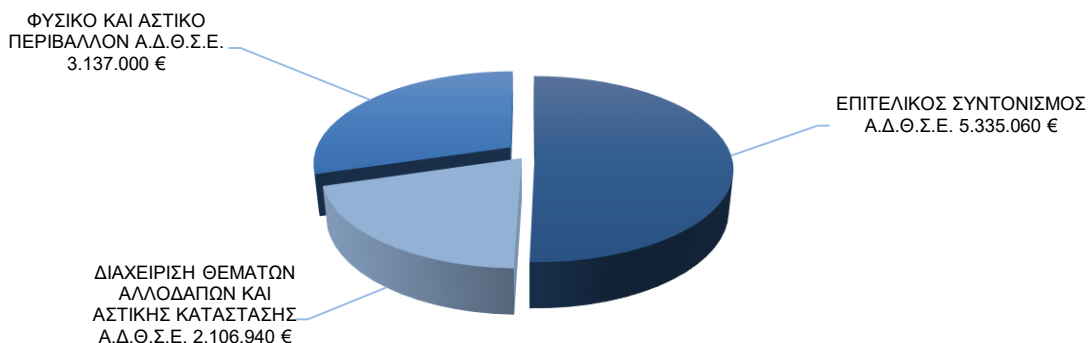

Διάγραμμα 2.66.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

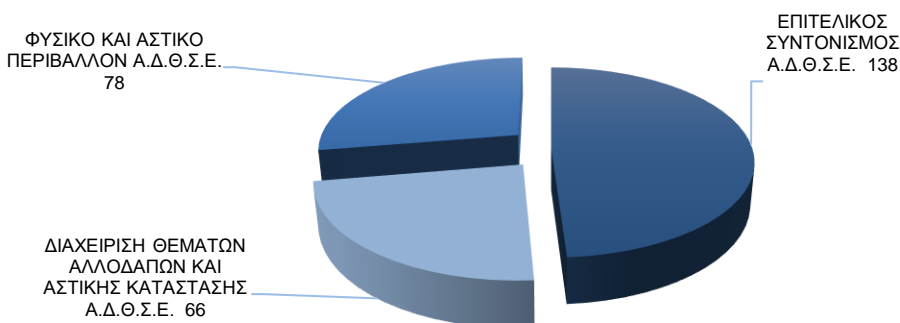

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας

Διάγραμμα 2.67.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

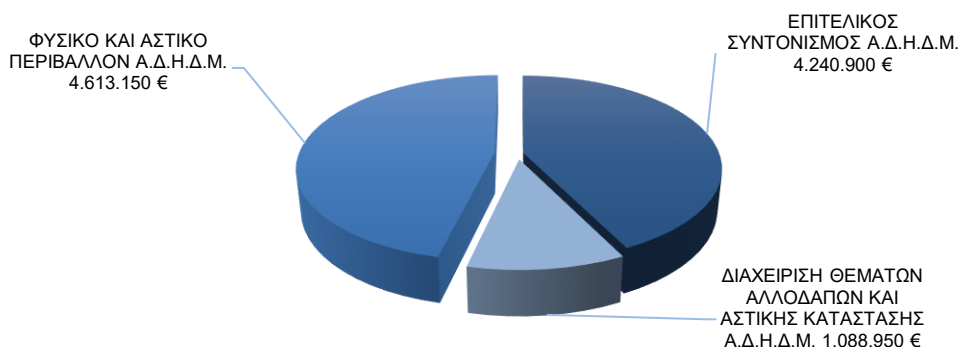

Διάγραμμα 2.68.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

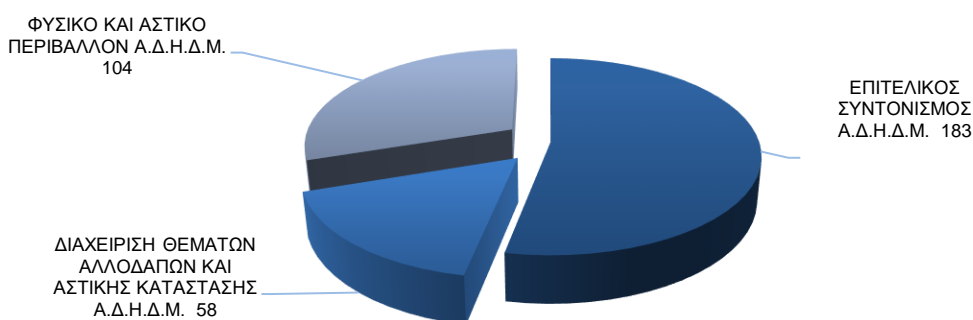

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας

Διάγραμμα 2.69.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

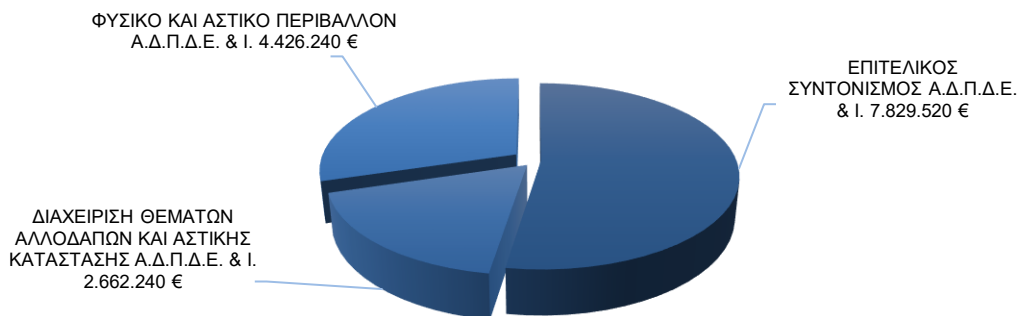

Διάγραμμα 2.70.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου

Διάγραμμα 2.71.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

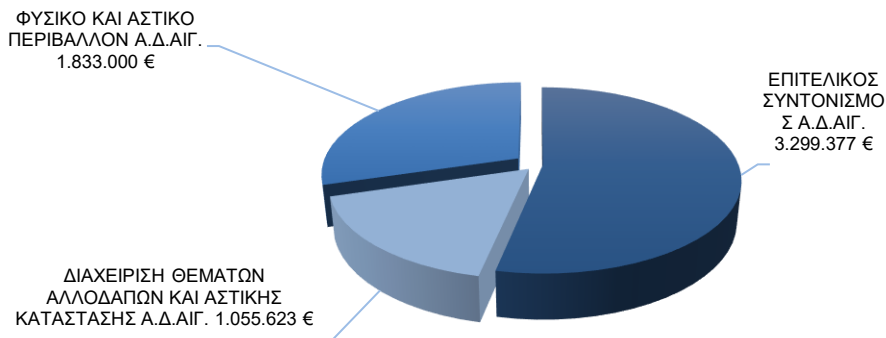

Διάγραμμα 2.72.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

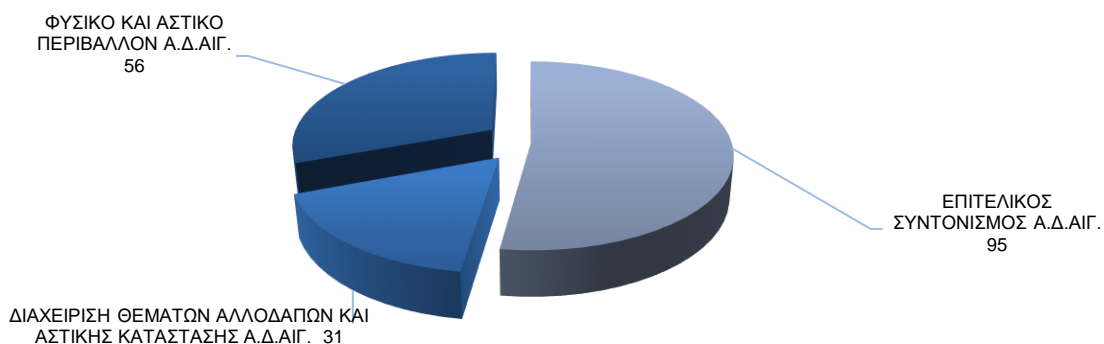

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Διάγραμμα 2.73.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

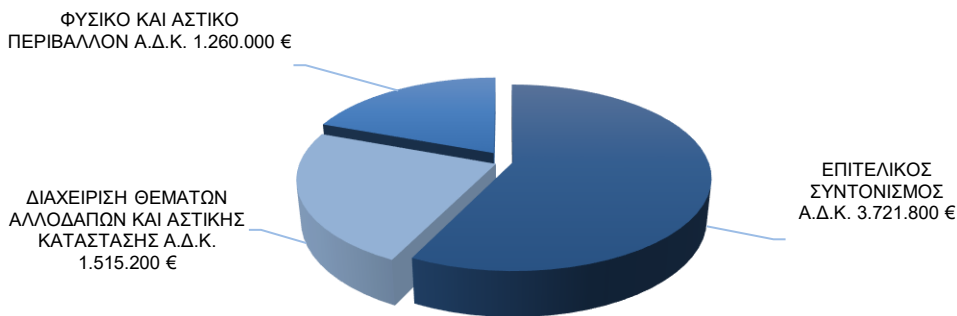

Διάγραμμα 2.74.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

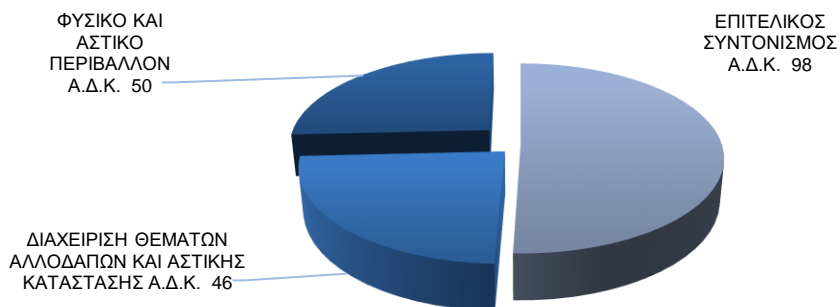

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

Διάγραμμα 2.75.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

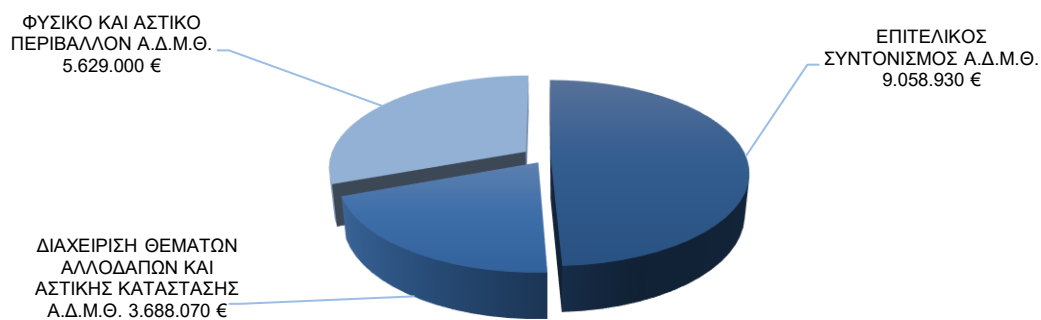

Διάγραμμα 2.76.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης

Διάγραμμα 2.77.: Προϋπολογιζόμενη Δαπάνη Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Πρόγραμμα

Διάγραμμα 2.78.: Ανθρώπινοι Πόροι ανά Πρόγραμμα

Συγκεντρωτικά, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη από τον κρατικό προϋπολογισμό ανά Πρόγραμμα αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 2.6.).

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Προϋπολογισμός			Σύνολο
		Τακτικός	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Συγχρηματοδοτούμενο	
1001	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638 €	0 €	0 €	4.638 €
01.1001.001	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638 €	0 €	0 €	4.638 €
1003	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	169.950 €	0 €	2.000 €	171.950 €
01.1003.001	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	169.950 €	0 €	2.000 €	171.950 €
1004	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	37.689 €	3.000 €	1.000 €	41.689 €
01.1004.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	6.252 €	1.500 €	1.000 €	8.752 €
01.1004.002	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	5.577 €	0 €	0 €	5.577 €
01.1004.003	ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	8.267 €	1.500 €	0 €	9.767 €
08.1004.001	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	17.594 €	0 €	0 €	17.594 €
1007	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	3.449.276 €	301.000 €	80.000 €	3.830.276 €
01.1007.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	31.644 €	1.000 €	1.085 €	33.729 €
01.1007.002	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ	14.340 €	0 €	1.781 €	16.121 €
01.1007.003	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	4.247 €	8.025 €	0 €	12.272 €
01.1007.004	ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	19.456 €	9.819 €	0 €	29.275 €
01.1007.005	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	6.847 €	8.250 €	3.989 €	19.086 €
01.1007.006	ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ	7.738 €	0 €	145 €	7.883 €
01.1007.007	ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	8.747 €	3.906 €	0 €	12.653 €
01.1007.008	ΕΚΛΟΓΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ	19.893 €	0 €	0 €	19.893 €
01.1007.009	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	2.044 €	0 €	0 €	2.044 €
12.1007.001	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΠ	3.334.319 €	270.000 €	73.000 €	3.677.319 €
1009	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	390.107 €	18.000 €	12.000 €	420.107 €
01.1009.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	24.552 €	418 €	83 €	25.053 €
01.1009.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	38.813 €	17.045 €	1.592 €	57.450 €
01.1009.003	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ-ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ	303.776 €	537 €	10.325 €	314.638 €
01.1009.004	ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ	20.950 €	0 €	0 €	20.950 €
09.1009.001	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	2.017 €	0 €	0 €	2.017 €
1011	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	6.061.000 €	45.000 €	24.000 €	6.130.000 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Τακτικός	Προϋπολογισμός		Σύνολο
			Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Συγχρηματοδοτούμενο	
02.1011.001	ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ - ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	5.434.993 €	0 €	0 €	5.434.993 €
02.1011.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΘΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ –	114.515 €	0 €	0 €	114.515 €
02.1011.003	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠ' ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	35.700 €	0 €	0 €	35.700 €
02.1011.004	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	14.813 €	100 €	1.000 €	15.913 €
03.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	76.000 €	8.480 €	8.050 €	92.530 €
05.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	1.151 €	8.065 €	10.350 €	19.566 €
07.1011.001	ΠΑΡΟΧΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	296.271 €	0 €	0 €	296.271 €
09.1011.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	87.300 €	2.835 €	4.600 €	94.735 €
10.1011.001	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	257 €	25.520 €	0 €	25.777 €
1015	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	6.608.424 €	519.000 €	50.000 €	7.177.424 €
07.1015.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	66.698 €	50.940 €	1.380 €	119.018 €
07.1015.002	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΡΟΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	134.219 €	60.680 €	3.680 €	198.579 €
07.1015.003	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	433.247 €	125.200 €	26.220 €	584.667 €
07.1015.004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	5.378.598 €	176.230 €	2.070 €	5.556.898 €
07.1015.005	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	471.583 €	60.680 €	14.120 €	546.383 €
07.1015.006	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΠΙΔ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	9.374 €	35.210 €	2.530 €	47.114 €
10.1015.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ	114.705 €	10.060 €	0 €	124.765 €
1017	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	577.803 €	67.000 €	6.000 €	650.803 €
03.1017.001	ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	484.860 €	66.162 €	0 €	551.022 €
03.1017.002	ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	76.099 €	0 €	1 €	76.099 €
03.1017.003	ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	895 €	305 €	5.998 €	7.199 €
03.1017.004	ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	1.990 €	0 €	0 €	1.990 €
03.1017.005	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	5.191 €	0 €	0 €	5.191 €
03.1017.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3.837 €	533 €	1 €	4.372 €
03.1017.007	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	2.731 €	0 €	0 €	2.731 €
03.1017.008	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	2.200 €	0 €	0 €	2.200 €
1020	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	5.594.000 €	347.000 €	665.000 €	6.606.000 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Προϋπολογισμός			Σύνολο
		Τακτικός	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Συγχρηματοδοτούμενο	
07.1020.001	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	16.576 €	6.507 €	0 €	23.083 €
08.1020.001	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΣ/	234.042 €	0 €	1.800 €	235.842 €
08.1020.002	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	1.773 €	100 €	0 €	1.873 €
08.1020.003	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ	29.364 €	2.784 €	0 €	32.148 €
08.1020.004	ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	117.990 €	0 €	0 €	117.990 €
08.1020.005	ΑΘΛΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ, ΑΝΑΨΥΧΗ, ΑΘΛΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	10.267 €	0 €	0 €	10.267 €
08.1020.006	ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ/	2.613 €	21.100 €	0 €	23.713 €
09.1020.001	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3.486.102 €	114.834 €	508.450 €	4.109.386 €
09.1020.002	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ	1.192.979 €	176.858 €	77.060 €	1.446.897 €
09.1020.003	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	311.058 €	20.372 €	74.440 €	405.870 €
09.1020.004	ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	17.007 €	0 €	0 €	17.007 €
09.1020.005	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6.883 €	500 €	0 €	7.383 €
09.1020.006	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	165.908 €	3.945 €	1.050 €	170.903 €
09.1020.007	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	77 €	0 €	0 €	77 €
09.1020.008	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1.272 €	0 €	2.200 €	3.472 €
09.1020.009	ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	89 €	0 €	0 €	89 €
1022	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	257.419 €	273.000 €	45.000 €	575.419 €
08.1022.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	28.389 €	0 €	0 €	28.389 €
08.1022.002	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΜΝΗΜΕΙΑ-ΚΤΙΡΙΑ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ -	137.330 €	108.050 €	43.882 €	289.262 €
08.1022.003	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	84.923 €	70.110 €	883 €	155.916 €
08.1022.004	ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	6.777 €	94.840 €	235 €	101.852 €
1024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	15.345.352 €	1.037.000 €	2.100.000 €	18.482.352 €
01.1024.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	30.343 €	63.118 €	0 €	93.460 €
01.1024.002	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	192.484 €	29.251 €	649.363 €	871.099 €
01.1024.003	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	43.547 €	1.877 €	0 €	45.425 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹						
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Προϋπολογισμός			Σύνολο	
		Τακτικός	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Συγχρηματοδοτούμενο		
01.1024.004	ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	13.511.981 €	1.067 €	1.280 €	13.514.327 €	
01.1024.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΛΣΤΑΤ	48.269 €	0 €	0 €	48.269 €	
01.1024.006	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	180.000 €	0 €	0 €	180.000 €	
01.1024.007	ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	44.396 €	0 €	0 €	44.396 €	
01.1024.008	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	66.516 €	23.184 €	210 €	89.910 €	
01.1024.009	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	304.452 €	64.492 €	17.400 €	386.344 €	
01.1024.010	ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	104.271 €	3.220 €	11.880 €	119.371 €	
01.1024.011	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	14.003 €	920 €	483 €	15.406 €	
01.1024.012	ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.763 €	0 €	0 €	1.763 €	
01.1024.013	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	1.379 €	0 €	0 €	1.379 €	
03.1024.001	ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	869 €	0 €	0 €	869 €	
04.1024.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	9.368 €	849.687 €	1.418.368 €	2.277.423 €	
08.1024.001	ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	7.928 €	0 €	0 €	7.928 €	
08.1024.002	ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	2.308 €	0 €	0 €	2.308 €	
08.1024.003	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	0 €	0 €	989 €	989 €	
09.1024.001	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	17.777 €	184 €	27 €	17.988 €	
10.1024.001	ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	763.697 €	0 €	0 €	763.697 €	
1029	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	222.403 €	209.000 €	850.000 €	1.281.403 €	
11.1029.001	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	114.870 €	163.285 €	735.250 €	1.013.405 €	
11.1029.002	ΦΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	61.595 €	26.835 €	7.565 €	95.995 €	
11.1029.003	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ	6.829 €	0 €	13.685 €	20.514 €	
11.1029.004	ΑΛΙΕΙΑ	2.285 €	17.958 €	75.990 €	96.233 €	
11.1029.005	ΤΡΟΦΙΜΑ	11.859 €	0 €	6.630 €	18.489 €	
11.1029.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	24.965 €	923 €	10.880 €	36.767 €	
1031	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	319.227 €	1.432.000 €	590.000 €	2.341.227 €	
05.1031.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	12.436 €	26.576 €	5.600 €	44.612 €	
05.1031.002	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	146.472 €	580.642 €	309.767 €	1.036.881 €	
05.1031.003	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	6.229 €	527.791 €	67.900 €	601.920 €	

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Προϋπολογισμός			Σύνολο
		Τακτικός	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Συγχρηματοδοτούμενο	
05.1031.004	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	154.090 €	296.991 €	206.733 €	657.814 €
1032	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	18.215.084 €	293.000 €	170.000 €	18.678.084 €
10.1032.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	17.462 €	13.464 €	12.239 €	43.166 €
10.1032.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	16.863.190 €	10.374 €	0 €	16.873.564 €
10.1032.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1.302.128 €	269.162 €	157.761 €	1.729.050 €
10.1032.004	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	32.136 €	0 €	0 €	32.136 €
10.1032.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΑΑ	168 €	0 €	0 €	168 €
1034	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	3.786.553 €	102.000 €	101.000 €	3.989.553 €
10.1034.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	1.721 €	2.000 €	10.700 €	14.421 €
10.1034.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	3.776.253 €	96.000 €	68.296 €	3.940.549 €
10.1034.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	8.579 €	4.000 €	22.004 €	34.583 €
1036	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	123.045 €	281.000 €	414.000 €	818.045 €
04.1036.001	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	2.157 €	900 €	0 €	3.057 €
04.1036.002	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	91.771 €	100.261 €	183.000 €	375.032 €
04.1036.003	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	4.188 €	49.483 €	13.500 €	67.171 €
04.1036.004	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	3.098 €	109.597 €	120.000 €	232.695 €
04.1036.005	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	4.405 €	7.214 €	34.500 €	46.119 €
04.1036.006	ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	1.894 €	1.255 €	0 €	3.149 €
04.1036.007	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	13.698 €	12.290 €	63.000 €	88.988 €
04.1036.008	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	1.834 €	0 €	0 €	1.834 €
1039	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	881.810 €	1.073.000 €	740.000 €	2.694.810 €
06.1039.001	ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ	2.663 €	59.088 €	1.861 €	63.611 €
06.1039.002	ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	90.861 €	603.232 €	372.153 €	1.066.246 €
06.1039.003	ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	35.457 €	48.426 €	0 €	83.883 €
06.1039.004	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	301 €	107.755 €	274.991 €	383.046 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Τακτικός	Προϋπολογισμός		Σύνολο
			Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Συγχρηματοδοτούμενο	
06.1039.005	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	34.000 €	10.368 €	5.778 €	50.146 €
06.1039.006	ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΙΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	585.555 €	133.311 €	41.767 €	760.632 €
06.1039.007	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	129.586 €	0 €	0 €	129.586 €
10.1039.001	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	3.388 €	110.821 €	43.451 €	157.660 €
1041	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	336.864 €	251.000 €	64.000 €	651.864 €
03.1041.001	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ	11.387 €	0 €	30.000 €	41.387 €
03.1041.002	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΛΙΜΕΝΩΝ- ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	230.838 €	2.138 €	6.500 €	239.476 €
04.1041.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	54.274 €	900 €	1.500 €	56.674 €
04.1041.002	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	27.839 €	160.103 €	0 €	187.941 €
04.1041.003	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	3.080 €	50.000 €	0 €	53.080 €
04.1041.004	ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	4.123 €	36.150 €	325 €	40.598 €
09.1041.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	5.324 €	1.710 €	25.675 €	32.709 €
1045	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	39.293 €	149.000 €	1.000 €	189.293 €
04.1045.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	14.625 €	62.890 €	560 €	78.075 €
04.1045.002	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6.098 €	70.850 €	440 €	77.388 €
04.1045.003	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	10.943 €	0 €	0 €	10.943 €
09.1045.001	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	7.627 €	15.260 €	0 €	22.887 €
1053	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	151.928 €	832.000 €	90.000 €	1.073.928 €
03.1053.001	ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	0 €	72.342 €	9.027 €	81.369 €
04.1053.001	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	24.557 €	21.910 €	153 €	46.620 €
04.1053.002	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ,	12.074 €	363.554 €	10.311 €	385.939 €
04.1053.003	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ) ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	4.956 €	55.416 €	4.158 €	64.530 €
04.1053.004	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ- ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	69.395 €	300.363 €	58.104 €	427.862 €
04.1053.005	ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	18.897 €	17.734 €	6.246 €	42.877 €
04.1053.006		22.048 €	602 €	0 €	22.650 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹					
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Τακτικός	Προϋπολογισμός		Σύνολο
			Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Συγχρηματοδοτούμενο	
04.1053.007	ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΕΕΤΤ	0 €	78 €	2.001 €	2.079 €
1055	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	141.871 €	29.000 €	305.000 €	475.871 €
01.1055.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	51.947 €	16.960 €	25.147 €	94.054 €
01.1055.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΥΛΟΥ	42.201 €	0 €	3.317 €	45.517 €
01.1055.003	ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	15.608 €	12.040 €	20.565 €	48.213 €
01.1055.004	ΥΠΟΔΟΧΗ - ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	32.115 €	0 €	255.972 €	288.087 €
1057	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	2.217.820 €	8.000 €	60.000 €	2.285.820 €
01.1057.001	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΥΝΟΡΩΝ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ	21.610 €	0 €	51.350 €	72.960 €
03.1057.001	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	26.654 €	0 €	0 €	26.654 €
03.1057.002	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.983.085 €	7.500 €	6.000 €	1.996.585 €
03.1057.003	ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ/ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ	177.710 €	500 €	2.000 €	180.210 €
09.1057.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	8.761 €	0 €	650 €	9.411 €
1060	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	760.116 €	381.000 €	80.000 €	1.221.116 €
03.1060.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	5.364 €	121 €	0 €	5.485 €
03.1060.002	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	18.581 €	51.898 €	5.784 €	76.264 €
03.1060.003	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	716.978 €	158.981 €	74.216 €	950.176 €
09.1060.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	7.277 €	0 €	0 €	7.277 €
10.1060.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΩΓΗ	11.915 €	170.000 €	0 €	181.915 €
1901	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	13.091 €	0 €	0 €	13.091 €
01.1901.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Α.	4.482 €	0 €	0 €	4.482 €
01.1901.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Α.	4.064 €	0 €	0 €	4.064 €
05.1901.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Α.	4.545 €	0 €	0 €	4.545 €
1902	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	10.579 €	0 €	0 €	10.579 €
01.1902.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	5.335 €	0 €	0 €	5.335 €
01.1902.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	2.107 €	0 €	0 €	2.107 €
05.1902.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	3.137 €	0 €	0 €	3.137 €

Πίνακας 2.6.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ) ¹						
Κωδ.	Φορείς Προγράμματα	Τακτικός	Προϋπολογισμός		Σύνολο	
			Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων Εθνικό ²	Συγχρηματοδοτούμενο		
1903	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	9.943 €	0 €	0 €	9.943 €	
01.1903.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	4.241 €	0 €	0 €	4.241 €	
01.1903.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	1.089 €	0 €	0 €	1.089 €	
05.1903.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	4.613 €	0 €	0 €	4.613 €	
1904	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ	14.918 €	0 €	0 €	14.918 €	
01.1904.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	7.830 €	0 €	0 €	7.830 €	
01.1904.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	2.662 €	0 €	0 €	2.662 €	
05.1904.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	4.426 €	0 €	0 €	4.426 €	
1905	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ	6.188 €	0 €	0 €	6.188 €	
01.1905.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.ΑΙΓ.	3.299 €	0 €	0 €	3.299 €	
01.1905.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.ΑΙΓ.	1.056 €	0 €	0 €	1.056 €	
05.1905.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.ΑΙΓ.	1.833 €	0 €	0 €	1.833 €	
1906	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	6.497 €	0 €	0 €	6.497 €	
01.1906.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Κ.	3.722 €	0 €	0 €	3.722 €	
01.1906.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Κ.	1.515 €	0 €	0 €	1.515 €	
05.1906.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Κ.	1.260 €	0 €	0 €	1.260 €	
1907	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	18.376 €	0 €	0 €	18.376 €	
01.1907.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Μ.Θ.	9.059 €	0 €	0 €	9.059 €	
01.1907.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Μ.Θ.	3.688 €	0 €	0 €	3.688 €	
05.1907.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Μ.Θ.	5.629 €	0 €	0 €	5.629 €	

Σημειώσεις:

¹ Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

² Στο εθνικό σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες του ΤΑΑ.

Η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη σε επίπεδο ενοποιημένης Γενικής Κυβέρνησης ανά Τομέα Πολιτικής και Πρόγραμμα έχει ως ακολούθως (Πίνακας 2.7.).

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
01	ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ/ ΕΙΔΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ		15.698.883 €	470.694 €	16.169.578 €
01.1001.001	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638 €	0 €	4.638 €
01.1003.001	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	171.650 €	0 €	171.650 €
01.1004.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	8.752 €	0 €	8.752 €
01.1004.002	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	5.577 €	0 €	5.577 €
01.1004.003	ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΠΡΑΞΕΥΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	9.767 €	0 €	9.767 €
01.1007.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	32.199 €	9.744 €	41.943 €
01.1007.002	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	14.340 €	0 €	14.340 €
01.1007.003	ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	12.272 €	0 €	12.272 €
01.1007.004	ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	22.729 €	0 €	22.729 €
01.1007.005	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	2.814 €	18.639 €	21.453 €
01.1007.006	ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	7.883 €	0 €	7.883 €
01.1007.007	ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	10.949 €	0 €	10.949 €
01.1007.008	ΕΚΛΟΓΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	19.893 €	0 €	19.893 €
01.1007.009	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΠ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	2.044 €	0 €	2.044 €
01.1009.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	20.050 €	11 €	20.061 €
01.1009.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	41.429 €	23.258 €	64.687 €
01.1009.003	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ-ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	314.581 €	201 €	314.782 €
01.1009.004	ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	20.950 €	0 €	20.950 €
01.1011.001	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ – ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΡΟΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	0 €	0 €	0 €
01.1024.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	93.460 €	0 €	93.460 €
01.1024.002	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	867.400 €	268.716 €	1.136.116 €
01.1024.003	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	35.824 €	90.999 €	126.822 €
01.1024.004	ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	12.583.447 €	2.500 €	12.585.947 €
01.1024.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΛΣΤΑΤ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	9.769 €	39.696 €	49.465 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
01.1024.006	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	180.000 €	0 €	180.000 €
01.1024.007	ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	44.396 €	0 €	44.396 €
01.1024.008	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	89.910 €	0 €	89.910 €
01.1024.009	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	386.344 €	0 €	386.344 €
01.1024.010	ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	119.371 €	0 €	119.371 €
01.1024.011	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	15.406 €	14.195 €	29.601 €
01.1024.012	ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1.763 €	0 €	1.763 €
01.1024.013	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	279 €	1.720 €	1.999 €
01.1055.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	50.651 €	0 €	50.651 €
01.1055.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΥΛΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	45.517 €	0 €	45.517 €
01.1055.003	ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	48.213 €	0 €	48.213 €
01.1055.004	ΥΠΟΔΟΧΗ - ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	277.651 €	0 €	277.651 €
01.1057.001	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΥΝΟΡΩΝ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	72.817 €	1.016 €	73.833 €
01.1901.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Α.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	4.482 €	0 €	4.482 €
01.1901.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Α.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	4.064 €	0 €	4.064 €
01.1902.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	5.335 €	0 €	5.335 €
01.1902.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2.107 €	0 €	2.107 €
01.1903.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4.241 €	0 €	4.241 €
01.1903.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.089 €	0 €	1.089 €
01.1904.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ	7.830 €	0 €	7.830 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
01.1904.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ	2.662 €	0 €	2.662 €
01.1905.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.ΑΙΓ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ	3.299 €	0 €	3.299 €
01.1905.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.ΑΙΓ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.056 €	0 €	1.056 €
01.1906.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Κ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	3.722 €	0 €	3.722 €
01.1906.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Κ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	1.515 €	0 €	1.515 €
01.1907.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Μ.Θ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	9.059 €	0 €	9.059 €
01.1907.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Μ.Θ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	3.688 €	0 €	3.688 €
02	ΑΜΥΝΑ		4.747.561 €	203.029 €	4.950.590 €
02.1011.001	ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ - ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4.581.993 €	58.589 €	4.640.582 €
02.1011.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΘΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ –	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	114.515 €	0 €	114.515 €
02.1011.003	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠ' ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	35.700 €	0 €	35.700 €
02.1011.004	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	15.353 €	2.382 €	17.735 €
02.1024.001	ΑΜΥΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	0 €	142.058 €	142.058 €
03	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ		4.105.982 €	209.933 €	4.315.915 €
03.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	92.530 €	0 €	92.530 €
03.1017.001	ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	493.734 €	96.333 €	590.067 €
03.1017.002	ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	76.099 €	0 €	76.099 €
03.1017.003	ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	7.199 €	0 €	7.199 €
03.1017.004	ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	1.990 €	0 €	1.990 €
03.1017.005	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	3.991 €	1.546 €	5.538 €
03.1017.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	4.372 €	0 €	4.372 €
03.1017.007	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	2.731 €	0 €	2.731 €
03.1017.008	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	2.200 €	0 €	2.200 €
03.1017.009	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	0 €	10.140 €	10.140 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
03.1024.001	ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	116 €	975 €	1.090 €
03.1041.001	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	41.387 €	0 €	41.387 €
03.1041.002	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΛΙΜΕΝΩΝ- ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	239.476 €	0 €	239.476 €
03.1053.001	ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	38.245 €	57.961 €	96.206 €
03.1057.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	26.654 €	0 €	26.654 €
03.1057.002	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	1.995.428 €	8.223 €	2.003.651 €
03.1057.003	ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ/ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	178.577 €	234 €	178.811 €
03.1060.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	5.485 €	0 €	5.485 €
03.1060.002	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	68.653 €	34.521 €	103.174 €
03.1060.003	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	827.116 €	0 €	827.116 €
04	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		1.553.085 €	1.884.553 €	3.437.638 €
04.1024.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	281.021 €	139.235 €	420.256 €
04.1031.001	ΡΥΘΜΙΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΓΟΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	0 €	14.272 €	14.272 €
04.1036.001	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	3.057 €	0 €	3.057 €
04.1036.002	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	147.860 €	469.821 €	617.681 €
04.1036.003	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	67.171 €	8.550 €	75.721 €
04.1036.004	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	232.695 €	0 €	232.695 €
04.1036.005	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	45.787 €	0 €	45.787 €
04.1036.006	ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1.271 €	0 €	1.271 €
04.1036.007	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	55.457 €	0 €	55.457 €
04.1036.008	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1.834 €	0 €	1.834 €
04.1036.009	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	0 €	8.940 €	8.940 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
04.1041.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	56.674 €	0 €	56.674 €
04.1041.002	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	187.941 €	0 €	187.941 €
04.1041.003	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	49.080 €	0 €	49.080 €
04.1041.004	ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	29.566 €	51.037 €	80.603 €
04.1041.005	ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	0 €	1.139 €	1.139 €
04.1045.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	52.067 €	26.973 €	79.040 €
04.1045.002	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	77.138 €	0 €	77.138 €
04.1045.003	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	10.943 €	0 €	10.943 €
04.1053.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	46.620 €	0 €	46.620 €
04.1053.002	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	15.888 €	646.120 €	662.008 €
04.1053.003	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	23.302 €	55.372 €	78.674 €
04.1053.004	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ(ΤΠΕ) ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	102.756 €	432.154 €	534.910 €
04.1053.005	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ-ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	42.877 €	0 €	42.877 €
04.1053.006	ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	22.050 €	2.271 €	24.321 €
04.1053.007	ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΕΕΤΤ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	29 €	28.670 €	28.699 €
05	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ		1.591.376 €	3.207.324 €	4.798.700 €
05.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	19.566 €	0 €	19.566 €
05.1031.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	43.112 €	0 €	43.112 €
05.1031.002	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	861.582 €	396.030 €	1.257.612 €
05.1031.003	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	555.970 €	28.905 €	584.875 €
05.1031.004	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	85.703 €	2.782.389 €	2.868.092 €
05.1901.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Α.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	4.545 €	0 €	4.545 €
05.1902.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.137 €	0 €	3.137 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
05.1903.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4.613 €	0 €	4.613 €
05.1904.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ	4.426 €	0 €	4.426 €
05.1905.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.ΑΙΓ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.833 €	0 €	1.833 €
05.1906.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Κ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	1.260 €	0 €	1.260 €
05.1907.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Μ.Θ.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	5.629 €	0 €	5.629 €
06	ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ		1.011.010 €	2.280.497 €	3.291.507 €
06.1039.001	ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	59.431 €	6.697 €	66.128 €
06.1039.002	ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	443.587 €	890.784 €	1.334.371 €
06.1039.003	ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	9.115 €	136.862 €	145.977 €
06.1039.004	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	48.046 €	401.690 €	449.736 €
06.1039.005	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	50.146 €	50.906 €	101.052 €
06.1039.006	ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΙΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	271.099 €	793.559 €	1.064.657 €
06.1039.007	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	129.586 €	0 €	129.586 €
07	ΥΓΕΙΑ		2.505.306 €	10.939.865 €	13.445.170 €
07.1011.001	ΠΑΡΟΧΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	296.271 €	32.601 €	328.873 €
07.1015.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	26.209 €	90.519 €	116.728 €
07.1015.002	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΡΟΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	95.882 €	141.238 €	237.120 €
07.1015.003	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	154.029 €	1.511.346 €	1.665.375 €
07.1015.004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	1.422.868 €	9.042.777 €	10.465.646 €
07.1015.005	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	456.794 €	74.165 €	530.959 €
07.1015.006	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΠΙΔ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	39.379 €	9.538 €	48.918 €
07.1020.001	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	13.873 €	37.679 €	51.552 €
08	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΘΡΗΣΚΕΙΑ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ		752.975 €	784.618 €	1.537.593 €
08.1004.001	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	8.694 €	235.299 €	243.993 €
08.1020.001	ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	235.842 €	0 €	235.842 €
08.1020.002	ΣΧΟΛΙΚΟΣ/ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	1.775 €	151 €	1.925 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
08.1020.003	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	22.372 €	10.412 €	32.784 €
08.1020.004	ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	67.868 €	55.361 €	123.229 €
08.1020.005	ΑΘΛΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ, ΑΝΑΨΥΧΗ, ΑΘΛΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	0 €	20.375 €	20.375 €
08.1020.006	ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	10.638 €	3.875 €	14.512 €
08.1022.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	27.591 €	19.718 €	47.309 €
08.1022.002	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΜΝΗΜΕΙΑ-ΚΤΙΡΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	284.659 €	120.397 €	405.056 €
08.1022.003	ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	77.580 €	193.441 €	271.020 €
08.1022.004	ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	5.475 €	106.750 €	112.225 €
08.1024.001	ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	7.928 €	2.855 €	10.783 €
08.1024.002	ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2.308 €	0 €	2.308 €
08.1024.003	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	245 €	15.985 €	16.231 €
09	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		5.492.534 €	1.541.759 €	7.034.293 €
09.1009.001	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	2.017 €	0 €	2.017 €
09.1011.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	94.735 €	0 €	94.735 €
09.1020.001	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ/ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	3.983.603 €	129.424 €	4.113.027 €
09.1020.002	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	863.218 €	1.232.374 €	2.095.592 €
09.1020.003	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	266.826 €	179.539 €	446.365 €
09.1020.004	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	17.007 €	0 €	17.007 €
09.1020.005	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	6.979 €	423 €	7.401 €
09.1020.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	164.239 €	0 €	164.239 €
09.1020.007	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	77 €	0 €	77 €
09.1020.008	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	3.472 €	0 €	3.472 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
09.1020.009	ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	89 €	0 €	89 €
09.1024.001	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	17.988 €	0 €	17.988 €
09.1041.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	32.709 €	0 €	32.709 €
09.1045.001	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	22.887 €	0 €	22.887 €
09.1057.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	9.411 €	0 €	9.411 €
09.1060.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	7.277 €	0 €	7.277 €
10	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ		1.452.925 €	43.494.117 €	44.947.043 €
10.1011.001	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	25.777 €	657.711 €	683.488 €
10.1015.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	68.091 €	72.317 €	140.408 €
10.1024.001	ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	763.697 €	0 €	763.697 €
10.1032.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	43.166 €	0 €	43.166 €
10.1032.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	15.522 €	35.942.050 €	35.957.572 €
10.1032.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	59.618 €	3.044.000 €	3.103.618 €
10.1032.004	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	32.136 €	0 €	32.136 €
10.1032.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΑΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	0 €	933 €	933 €
10.1034.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	13.687 €	0 €	13.687 €
10.1034.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	79.787 €	3.648.946 €	3.728.733 €
10.1034.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	31.330 €	3.290 €	34.620 €
10.1039.001	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	139.700 €	0 €	139.700 €
10.1041.001	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	0 €	24.911 €	24.911 €
10.1057.001	ΕΦΑΠΑΞ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	0 €	99.958 €	99.958 €

Πίνακας 2.7.: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη Γενικής Κυβέρνησης έτους 2025 ανά Πρόγραμμα (σε χιλιάδες ευρώ)

Κωδ.	ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
10.1060.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΩΓΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	180.415 €	0 €	180.415 €
11	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		986.139 €	854.092 €	1.840.231 €
11.1029.001	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	792.689 €	557.770 €	1.350.459 €
11.1029.002	ΦΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	47.262 €	273.001 €	320.263 €
11.1029.003	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	10.614 €	3.331 €	13.945 €
11.1029.004	ΑΛΙΕΙΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	91.514 €	108 €	91.622 €
11.1029.005	ΤΡΟΦΙΜΑ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7.392 €	19.881 €	27.274 €
11.1029.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	36.667 €	0 €	36.667 €
12	ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ		3.219 €	9.534.000 €	9.537.219 €
12.1007.001	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	3.219 €	9.534.000 €	9.537.219 €

Σημειώσεις: (α) Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

(β) Οι αμυντικές δαπάνες υπολογίζονται στη βάση των φυσικών παραλαβών.

Κάθε Πρόγραμμα που περιλαμβάνεται στους ανωτέρω πίνακες συνοδεύεται από το Ετήσιο Σχέδιο Προγράμματος (ΕΣΠ) στο οποίο αποτυπώνονται αναλυτικά οι πληροφορίες για τον στρατηγικό στόχο και τους επιμέρους στόχους αυτού για το έτος προϋπολογισμού, τις κύριες δραστηριότητες που περιλαμβάνει καθώς και αναλυτικά στοιχεία αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης βασικών στόχων του Προγράμματος.

Τα ΕΣΠ της Βουλής των Ελλήνων και όλων των φορέων Κεντρικής Διοίκησης περιλαμβάνονται στην ειδική έκδοση «Προϋπολογισμός Επιδόσεων 2025» που συνοδεύει την παρούσα.

2.1.3. Ανάπτυξη λειτουργικής ταξινόμησης του προϋπολογισμού

Για την υποστήριξη της διεθνούς συγκρισιμότητας των αναφορών το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, συμπληρωματικά προς τη νέα ταξινόμηση βάσει Προγραμμάτων, αναπτύσσει και τη λειτουργική ταξινόμηση του προϋπολογισμού σε επίπεδο ενοποιημένης Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Ταξινόμησης των Κρατικών Λειτουργιών (Classification of the Functions of Government/CoFoG).

Η αναφορά αυτή αναπτύσσεται σε δεύτερο βαθμό ανάλυσης του προτύπου CoFoG και η παραγωγή της βασίζεται στην πληροφόρηση του αναλυτικότερου επιπέδου της ταξινόμησης βάσει Προγραμμάτων. Μετά από την ανάπτυξη νέων Προγραμμάτων προϋπολογισμού επιδόσεων για τις ΑΔΑ, η ανάλυση αυτή στον προϋπολογισμό έτους 2025 επικαιροποιήθηκε σε συνεργασία με την ΕΛΣΤΑΤ.

Παρακάτω (Πίνακας 2.8.) παρουσιάζεται η λειτουργική ταξινόμηση του προϋπολογισμού έτους 2025 σε πρώτο και δεύτερο επίπεδο ανάλυσης.

Πίνακας 2.8.: Λειτουργική ταξινόμηση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης (σε χιλιάδες ευρώ)	
Λειτουργία βάσει cofog	Προϋπολογισμός ΓΚ 2025
01. Γενικές δημόσιες υπηρεσίες	24.623.877 €
01.01 Εκτελεστικά και νομοθετικά όργανα, οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα, εξωτερικά θέματα	7.189.936 €
01.03 Γενικές υπηρεσίες	9.996.594 €
01.06 Λοιπές γενικές δημόσιες υπηρεσίες	271.347 €
01.07 Συναλλαγές δημόσιου χρέους	7.166.000 €
02. Άμυνα	4.950.590 €
02.01 Στρατιωτική άμυνα	4.881.875 €
02.03 Ξένη στρατιωτική ενίσχυση	50.980 €
02.05 Άμυνα (λοιπά)	17.735 €
03. Δημόσια τάξη και ασφάλεια	4.526.032 €
03.01 Αστυνομικές υπηρεσίες	2.443.149 €
03.02 Υπηρεσίες πυροπροστασίας	919.646 €
03.03 Δικαστήρια	644.261 €
03.04 Φυλακές	178.811 €
03.05 Ε&Α στον τομέα της δημόσιας τάξης και ασφάλειας	8.928 €
03.06 Δημόσια τάξη και ασφάλεια (λοιπά)	331.237 €
04. Οικονομικά θέματα	11.580.661 €
04.01 Γενικά οικονομικά, εμπορικά και εργασιακά θέματα	2.680.105 €
04.02 Γεωργία, δασονομία, αλιεία και κυνήγι	1.500.844 €
04.03 Καύσιμα και ενέργεια	2.882.364 €
04.04 Μεταλλεία, βιομηχανία και κατασκευές	81.423 €
04.05 Μεταφορές	2.707.681 €
04.06 Επικοινωνίες	606.486 €
04.07 Λοιποί οικονομικοί κλάδοι	196.935 €
04.08 Ε&Α στον τομέα των οικονομικών θεμάτων	683.811 €
04.09 Οικονομικά θέματα (λοιπά)	241.013 €
05. Περιβαλλοντική προστασία	1.539.235 €
05.01 Διαχείριση των αποβλήτων	283.843 €
05.02 Διαχείριση υγρών αποβλήτων	866 €
05.03 Αντιμετώπιση της ρύπανσης	606.313 €
05.04 Προστασία της βιοποικιλότητας και του τοπίου	605.101 €
05.06 Περιβαλλοντική προστασία (λοιπά)	43.112 €
06. Οικιστική και κοινοτική μέριμνα	764.288 €
06.03 Ύδρευση	153.372 €
06.06 Στεγαστική και κοινοτική μέριμνα (λοιπά)	610.916 €
07. Υγεία	13.464.079 €
07.01 Ιατρικά προϊόντα, συσκευές και εξοπλισμός	2.715 €
07.02 Εξωνοσοκομειακές υπηρεσίες	1.994.376 €
07.03 Υπηρεσίες νοσοκομείων	10.817.595 €
07.04 Υπηρεσίες δημόσιας υγείας	530.959 €
07.06 Υγεία (λοιπά)	118.433 €
08. Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία	1.551.575 €
08.01 Υπηρεσίες αναψυχής και αθλητικές υπηρεσίες	160.042 €
08.02 Πολιτιστικές υπηρεσίες	710.825 €
08.03 Ραδιοτηλεόραση και τύπος	358.526 €
08.04 Θρησκευτικές και λοιπές κοινοτικές υπηρεσίες	258.642 €
08.06 Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία (λοιπά)	63.540 €
09. Εκπαίδευση	7.245.947 €
09.01 Προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1.928.030 €
09.02 Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2.184.997 €
09.03 Μεταδευτεροβάθμια, μη τριτοβάθμια εκπαίδευση	281.587 €
09.04 Τριτοβάθμια εκπαίδευση	2.207.027 €
09.05 Εκπαίδευση μη προσδιοριζόμενη από το επίπεδο	265.218 €
09.08 Εκπαίδευση (λοιπά)	379.088 €
10. Κοινωνική προστασία	45.059.194 €
10.01 Ασθένεια και αναπηρία	3.304.149 €
10.02 Γηρατειά	27.199.340 €
10.03 Κληρονόμοι	5.717.057 €

Πίνακας 2.8.: Λειτουργική ταξινόμηση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης (σε χιλιάδες ευρώ)	
Λειτουργία βάσει cofog	Προϋπολογισμός ΓΚ 2025
10.04 Οικογένεια και παιδιά	1.547.729 €
10.05 Ανεργία	2.498.249 €
10.06 Στέγαση	475.204 €
10.07 Κοινωνικός αποκλεισμός (λοιπά)	1.706.861 €
10.09 Κοινωνική προστασία (λοιπά)	2.610.606 €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	115.305.477 €

Σημειώσεις: (α) Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

(β) Οι αμυντικές δαπάνες υπολογίζονται στη βάση των φυσικών παραλαβών.

2.1.4. Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό (Green Budgeting)

Για τον προϋπολογισμό έτους 2025 ολοκληρώνεται η αποτύπωση της περιβαλλοντικής διάστασης των προγραμμάτων των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης. Στα προγράμματα των Υπουργείων και λοιπών φορέων της Κεντρικής Διοίκησης που αξιολογούνται ως προς την περιβαλλοντική τους διάσταση προστίθενται πλέον και αυτά των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Η αποτύπωση αυτή επικαιροποιείται σε ετήσια βάση από το ΓΛΚ σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπου απαιτείται, ανάλογα με τη διαφοροποίηση ή μη των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται.

Η ενσωμάτωση αυτή υποστηρίζει τη συνεκτίμηση των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο και τις πρακτικές διαχείρισης του προϋπολογισμού και των δημόσιων οικονομικών. Στη νέα διαμορφούμενη πραγματικότητα, όπου η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της έχουν σημαντικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων για την επιλογή χρηματοδότησης των δημόσιων πολιτικών, κρίνονται ιδιαίτερα κρίσιμες η αξιολόγηση και η συμπερίληψη της περιβαλλοντικής επίπτωσης των χρηματοδοτούμενων πολιτικών.

Η Ελλάδα έχει σημειώσει την τελευταία τριετία σημαντική πρόοδο προς αυτή την κατεύθυνση, η οποία τη συγκαταλέγει μεταξύ των πλέον προχωρημένων κρατών σε επίπεδο ΕΕ.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών διασυνδέει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του προϋπολογισμού με τις επισκοπήσεις δαπανών και το ενσωματώνει στον προϋπολογισμό επιδόσεων. Το σχεδιαζόμενο σύστημα πράσινου προϋπολογισμού (green budgeting) στην πλήρη του ανάπτυξη θα παρουσιάζει τόσο την περιβαλλοντική ταξινόμηση των δαπανών όσο και αυτή των εσόδων, ενώ θα ενισχυθεί η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών δεικτών στα Προγράμματα του προϋπολογισμού επιδόσεων.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία η Ελλάδα λαμβάνει υπόψη τη διεθνή εμπειρία, προκειμένου το σύστημα που θα διαμορφωθεί να ενσωματώνει καλές διεθνείς πρακτικές και να υποστηρίζει τη θέση και την παρουσία της χώρας στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών στους οποίους μετέχει. Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα για τη βέλτιστη ενσωμάτωση των πρακτικών αυτών, προσαρμοσμένων στις ειδικές συνθήκες της ελληνικής κοινωνίας.

Η αξιολόγηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των πολιτικών που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν για κάθε Πρόγραμμα από τον προϋπολογισμό έτους 2025 γίνεται στη βάση της αξιολόγησής τους ως προς τη θετική, αρνητική, ουδέτερη ή μικτή επίδρασή τους σε κάθε έναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους βιώσιμων δραστηριοτήτων της ΕΕ και συγκεκριμένα: α) στη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, β) στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, γ) στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, δ) στη μετάβαση σε κυκλική οικονομία, ε) στην πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και στ) στην προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Ακολούθως (Πίνακας 2.9.) παρουσιάζεται η κατηγοριοποίηση (green tagging) των Προγραμμάτων όλων των Υπουργείων, της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Δημοκρατίας, της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, λαμβανομένης υπόψη της περιβαλλοντικής διάστασης αυτών κατά τα ανωτέρω.

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση									
Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
		Σύνολο	Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
1001	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638.000 €							
01.1001.001	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	4.638.000 €	0	0	0	0	0	0	0
1003	ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	171.950.000 €							
01.1003.001	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	171.950.000 €	0	0	0	0	0	0	0
1004	ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	41.689.000 €							
01.1004.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	8.751.760 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1004.002	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	5.576.750 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1004.003	ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	9.766.560 €	0	0	0	0	0	0	0
08.1004.001	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	17.593.930 €	0	0	0	0	0	0	0
1007	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	3.830.276.000 €							
01.1007.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	33.729.357 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.002	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ	16.120.800 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.003	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	12.272.337 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.004	ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	29.275.000 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.005	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	19.086.283 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.006	ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ	7.883.200 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.007	ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	12.653.000 €	0	0	0	0	0	0	0
01.1007.008	ΕΚΛΟΓΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ	19.893.444 €	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
		Σύνολο							
01.1007.009	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΠ	2.043.578 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Θ	Θ
12.1007.001	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	3.677.319.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1009	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	420.237.000 €							
01.1009.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	25.053.140 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1009.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ-	57.449.600 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
01.1009.003	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ	314.767.830 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
01.1009.004	ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ-	20.949.930 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
09.1009.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	2.016.500 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
1011	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	6.130.000.000 €							
02.1011.001	ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ - ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	5.434.993.009 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
02.1011.002	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΘΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ – ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	114.515.007 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
02.1011.003	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠ’ ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	35.700.000 €	Θ	Θ	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
02.1011.004	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	15.912.542 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
03.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	92.530.440 €	Ο	Θ	Ο	Ο	Ο	Ο	Θ
05.1011.001	ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	19.566.077 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
07.1011.001	ΠΑΡΟΧΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	296.271.262 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
09.1011.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	94.735.079 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
10.1011.001	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	25.776.585 €	Θ	Θ	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
1015	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	7.177.424.000 €							
07.1015.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ	119.017.608 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
07.1015.002	ΠΡΟΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	198.579.335 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
07.1015.003	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	584.667.000 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
07.1015.004	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	5.556.898.321 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
07.1015.005	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	546.383.496 €	Ο	Θ	Ο	Ο	Ο	Ο	Θ
07.1015.006	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΠΙΔ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	47.113.736 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
10.1015.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ	124.764.504 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
1017	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	650.803.000 €							
03.1017.001	ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ	551.021.551 €	Θ	Θ	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
03.1017.002	ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	76.099.128 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
03.1017.003	ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	7.198.598 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
03.1017.004	ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	1.989.504 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
03.1017.005	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	5.191.434 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
03.1017.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	4.371.785 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
03.1017.007	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	2.731.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
03.1017.008	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	2.200.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
1020	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	6.606.000.000 €							
07.1020.001	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	23.083.103 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
08.1020.001	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΣ/	235.842.053 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
08.1020.002	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	1.872.776 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
08.1020.003	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ	32.148.314 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
		Σύνολο							
08.1020.004	ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	117.989.863 €	○	○	○	⊖	○	○	⊖
08.1020.005	ΑΘΛΗΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ, ΑΝΑΨΥΧΗ, ΑΘΛΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	10.266.686 €	○	○	○	⊖	○	○	⊖
08.1020.006	ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	23.713.311 €	⊖	○	○	⊖	⊖	○	⊖
09.1020.001	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ/ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	4.109.385.580 €	○	○	○	○	○	○	○
09.1020.002	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ	1.446.897.081 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.003	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	405.869.977 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.004	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ								
09.1020.004	ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	17.006.808 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.005	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	7.383.182 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.006	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	170.903.266 €	⊖	○	○	○	⊖	○	⊖
09.1020.007	ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	77.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.008	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	3.472.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1020.009	ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	89.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
1022	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	575.419.000 €							
08.1022.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	28.389.000 €	⊖	○	○	○	⊖	○	⊖
08.1022.002	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΜΝΗΜΕΙΑ-ΚΤΙΡΙΑ	289.261.750 €	⊖	⊖	○	○	⊖	○	⊖
08.1022.003	ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ	155.915.972 €	○	○	○	○	○	○	○
08.1022.004	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ								
08.1022.004	ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	101.852.279 €	○	○	○	○	○	○	○
1024	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	1.246.518.464.000 €							

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
01.1024.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	93.460.456 €	Θ	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Θ
01.1024.002	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	4.777.211.061 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
01.1024.003	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.635.424.532 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
01.1024.004	ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	1.236.054.327.493 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
01.1024.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΛΣΤΑΤ	48.269.104 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
01.1024.006	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	180.000.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
01.1024.007	ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	44.396.000 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
01.1024.008	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	89.909.918 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1024.009	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	386.343.711 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1024.010	ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	119.371.121 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1024.011	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	15.405.970 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1024.012	ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟ	1.763.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
01.1024.013	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	1.379.129 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
03.1024.001	ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	868.849 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
04.1024.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	2.277.422.816 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
08.1024.001	ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	7.928.353 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
08.1024.002	ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ	2.308.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
08.1024.003	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	989.034 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
09.1024.001	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	17.988.281 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
10.1024.001	ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	763.697.174 €	A	Ο	Ο	Ο	A	Ο	A

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						Συνολική Αποτίμηση
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	
1029	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1.281.403.000 €							
11.1029.001	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1.013.405.085 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
11.1029.002	ΦΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	95.994.676 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
11.1029.003	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ	20.514.237 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
11.1029.004	ΑΛΙΕΙΑ	96.232.621 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
11.1029.005	ΤΡΟΦΙΜΑ	18.488.968 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
11.1029.006	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	36.767.414 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
1031	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	2.341.227.000 €							
05.1031.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	44.611.650 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
05.1031.002	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1.036.880.740 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
05.1031.003	ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	601.920.370 €	Θ	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Θ
05.1031.004	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	657.814.240 €	Μ	Θ	Ο	Ο	Μ	Α	Μ
1032	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	18.678.084.000 €							
10.1032.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	43.165.896 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
10.1032.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	16.873.564.476 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
10.1032.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1.729.050.104 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
10.1032.004	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	32.136.000 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
10.1032.005	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΑΑ	167.524 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
1034	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	3.989.553.000 €							
10.1034.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	14.421.000 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
10.1034.002	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	3.940.549.000 €	0	0	0	0	0	0	0
10.1034.003	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	34.583.000 €	0	0	0	0	0	0	0
1036	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	818.045.000 €							
04.1036.001	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	3.057.290 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.002	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	375.031.700 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.003	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	67.170.800 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.004	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	232.695.400 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.005	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	46.119.018 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.006	ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	3.149.192 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.007	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	88.987.600 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1036.008	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	1.834.000 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
1039	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2.694.810.000 €							
06.1039.001	ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ	63.611.323 €	0	0	0	0	0	Μ	Μ
06.1039.002	ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.066.246.163 €	Μ	0	0	0	Μ	Μ	Μ
06.1039.003	ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	83.882.602 €	0	0	0	0	0	0	0
06.1039.004	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	383.046.187 €	0	0	0	0	0	0	0
06.1039.005	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	50.145.640 €	0	0	0	0	0	0	0
06.1039.006	ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΙΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	760.632.095 €	0	0	0	0	0	0	0
06.1039.007	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	129.586.000 €	0	0	0	0	0	0	0
10.1039.001	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ	157.659.991 €	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						Συνολική Αποτίμηση
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	
	ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ								
1041	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	651.864.000 €							
03.1041.001	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ	41.387.000 €	0	0	0	0	0	0	0
03.1041.002	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΛΙΜΕΝΩΝ- ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	239.475.600 €	Θ	0	0	0	Θ	0	Θ
04.1041.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	56.673.890 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1041.002	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	187.941.010 €	A	A	A	A	A	0	A
04.1041.003	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΧΩΡΟ	53.080.000 €	Θ	Θ	0	0	M	0	M
04.1041.004	ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	40.597.850 €	Θ	Θ	0	Θ	Θ	Θ	Θ
09.1041.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	32.708.650 €	0	0	Θ	0	0	0	Θ
1045	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	189.293.000 €							
04.1045.001	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	78.074.620 €	0	0	Θ	0	0	0	Θ
04.1045.002	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	77.387.980 €	0	Θ	0	0	0	0	Θ
04.1045.003	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	10.943.040 €	0	0	0	Θ	0	Θ	Θ
09.1045.001	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	22.887.360 €	0	0	0	0	0	0	0
1053	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	1.073.928.000 €							
03.1053.001	ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ	81.369.400 €	0	0	0	0	0	0	0
04.1053.001	ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	46.620.400 €	Θ	0	0	Θ	Θ	Θ	Θ
04.1053.002	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	385.939.397 €	Θ	0	0	0	Θ	Θ	Θ
04.1053.003	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	64.530.236 €	Θ	0	0	0	Θ	Θ	Θ
04.1053.004	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ(ΤΠΕ) ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	427.862.467 €	Θ	0	0	0	Θ	0	Θ

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ								
04.1053.005	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ- ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	42.877.003 €	M	O	A	M	M	M	M
04.1053.006	ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ	22.649.998 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
04.1053.007	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΕΕΤΤ	2.079.100 €	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ	ΜΠ
1055	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	475.871.000 €							
01.1055.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	94.053.500 €	Θ	O	O	O	Θ	O	Θ
01.1055.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΥΛΟΥ	45.517.445 €	O	O	O	O	O	O	O
01.1055.003	ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	48.213.055 €	O	O	O	O	O	O	O
01.1055.004	ΥΠΟΔΟΧΗ - ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	288.087.000 €	O	O	Θ	O	O	O	Θ
1057	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	2.285.820.000 €							
01.1057.001	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΥΝΟΡΩΝ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ	72.960.000 €	O	O	O	O	O	O	O
03.1057.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	26.654.000 €	Θ	Θ	O	O	Θ	O	Θ
03.1057.002	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.996.584.752 €	Θ	O	O	O	Θ	O	Θ
03.1057.003	ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ/ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ	180.210.000 €	Θ	O	O	O	Θ	O	Θ
09.1057.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	9.411.248 €	O	O	O	O	O	O	O
1060	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	1.221.116.000 €							
03.1060.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	5.484.600 €	O	O	O	O	O	O	O
03.1060.002	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ	76.263.520 €	Θ	Θ	O	O	Θ	Θ	Θ
03.1060.003	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	950.175.660 €	Θ	Θ	Θ	O	Θ	Θ	Θ
09.1060.001	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	7.277.220 €	Θ	Θ	Θ	O	Θ	Θ	Θ

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
10.1060.001	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΩΓΗ	181.915.000 €	Θ	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Θ
1901	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	13.091.000 €							
01.1901.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Α. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	4.481.600 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1901.002	ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Α.	4.064.400 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1901.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Α.	4.545.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1902	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	10.579.000 €							
01.1902.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	5.335.060 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1902.002	ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	2.106.940 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1902.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Θ.Σ.Ε.	3.137.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1903	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	9.943.000 €							
01.1903.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	4.240.900 €	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο	Ο
01.1903.002	ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	1.088.950 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1903.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Η.Δ.Μ.	4.613.150 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1904	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ	14.918.000 €							
01.1904.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	7.829.520 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1904.002	ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	2.662.240 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1904.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Π.Δ.Ε. & Ι.	4.426.240 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1905	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ	6.188.000 €							
01.1905.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.ΑΙΓ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ	3.299.377 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1905.002	ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.ΑΙΓ.	1.055.623 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ

Πίνακας 2.9.: Κατηγοριοποίηση ως προς την περιβαλλοντική διάσταση

Κωδ.	ΦΟΡΕΙΣ/ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Προϋπολογισμός σε ευρώ Σύνολο	Περιβαλλοντικοί Στόχοι						
			Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία	Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Συνολική Αποτίμηση
05.1905.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.ΑΙΓ.	1.833.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1906	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	6.497.000 €							
01.1906.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Κ.	3.721.800 €	Θ	Θ	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1906.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Κ.	1.515.200 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1906.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Κ.	1.260.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ
1907	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	18.376.000 €							
01.1907.001	ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Α.Δ.Μ.Θ.	9.058.930 €	Θ	Ο	Ο	Θ	Θ	Ο	Θ
01.1907.002	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Α.Δ.Μ.Θ.	3.688.070 €	Ο	Ο	Ο	Θ	Ο	Ο	Θ
05.1907.001	ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Α.Δ.Μ.Θ.	5.629.000 €	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ	Θ

Η αναλυτική τεκμηρίωση των χαρακτηρισμών για κάθε Πρόγραμμα περιλαμβάνεται στην ειδική έκδοση «Προϋπολογισμός Επιδόσεων 2025» που συνοδεύει την παρούσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

3.1. Βασικά μεγέθη προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης 2024

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης το 2023, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (European System of Accounts - ESA), διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 4.658 εκατ. ευρώ ή 2,1% του ΑΕΠ, σημαντικά υψηλότερο σε σχέση με την περίοδο 2020 - 2022, η οποία επηρεάστηκε έντονα από την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 καθώς και από την ενεργειακή κρίση εξαιτίας του πολέμου Ρωσίας - Ουκρανίας.

Από το έτος 2023 και μετά επιβεβαιώθηκε η διεθνής εμπιστοσύνη στην οικονομία της χώρας με την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από τους τρεις σε σύνολο τεσσάρων επενδυτικών οίκων που αναγνωρίζει η ΕΚΤ. Η θετική αυτή στάση των επενδυτικών οίκων συνεχίστηκε και το 2024, καθώς τον Απρίλιο 2024 ο οίκος S&P Global Ratings και τον Σεπτέμβριο 2024 οι οίκοι DBRS Morningstar και Moody's αναβάθμισαν τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης του έτους 2024, με βάση τη μεθοδολογία ESA, είχε προβλεφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2024 ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 4.991 εκατ. ευρώ ή 2,1% του ΑΕΠ, ποσοστό αντίστοιχο με αυτό που είχε προβλεφθεί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του Απριλίου 2024. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 6.029 εκατ. ευρώ ή 2,5% του ΑΕΠ.

Επισημαίνεται ότι το 2024 είναι το πρώτο έτος που έχει εφαρμογή το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης και τα μακροοικονομικά και δημοσιονομικά μεγέθη που αποτυπώνονται στο σχέδιο προϋπολογισμού 2025, βρίσκονται σε εναρμόνιση με τις εκτιμήσεις του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025 - 2028. Για το τρέχον έτος οι εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθούν κατά 2,6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (99,8 δισ. ευρώ το 2024 έναντι 97,2 δισ. ευρώ το 2023), τηρουμένης της σχετικής σύστασης του Συμβουλίου της ΕΕ για συνετή δημοσιονομική πολιτική.

Σε σχέση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού 2024 παρατηρείται αύξηση τόσο των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού (κατά 2,8 δισ. ευρώ) όσο και των δαπανών (κατά 1,9 δισ. ευρώ). Το συνολικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα 0,7% του ΑΕΠ, βελτιωμένο έναντι του ποσοστού 1,1%, που ήταν η πρόβλεψη στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2024.

Παρακάτω (Πίνακας 3.2.) παρουσιάζονται το ισοζύγιο και το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA, με ανάλυση ανά κατηγορία εσόδων και δαπανών για το κράτος, τα νομικά πρόσωπα, τα νοσοκομεία και τους υποτομείς των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ). Τέλος, ο Πίνακας 3.1. αποτυπώνει συνοπτικά τα κυριότερα στοιχεία που περιέχει ο Πίνακας 3.2.

Πίνακας 3.1.: Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2023 - 2025
(σε εκατ. ευρώ)

Γενική Κυβέρνηση κατά ESA ανά υποτομέα	2023	2024	2025
	ΔΥΕ Οκτωβρίου 2024	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1. Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού (Προεδρία της Δημοκρατίας, Προεδρία της Κυβέρνησης, Βουλή, Υπουργεία, Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις)	-6.049	-5.361	-5.930
2. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (Κράτος, ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης και νοσοκομεία)	-3.304	-2.625	-2.121
3. Ισοζύγιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	-595	-249	-300
4. Ισοζύγιο Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)	937	1.160	999
5. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (2+3+4)	-2.962	-1.714	-1.423
% του ΑΕΠ	-1,3%	-0,7%	-0,6%
6. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	7.620	7.743	7.390
% του ΑΕΠ	3,4%	3,3%	3,0%
7. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (5+6)	4.658	6.029	5.967
% του ΑΕΠ	2,1%	2,5%	2,4%
8. Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	369.099	365.000	365.000
% του ΑΕΠ	163,9%	154,0%	147,5%
ΑΕΠ	225.197	236.965	247.514

Πίνακας 3.2.: Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)*

	2023	2024		2025
	ΔΥΕ Οκτωβρίου 2024	Προϋπ/σμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
I. Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (α+β+γ+δ+ε+στ-ζ)	66.007	68.379	71.141	74.573
α. Φόροι (1+2+3+4+5+6+7)	62.465	62.960	66.713	69.203
1. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	34.052	35.169	36.409	38.019
εκ των οποίων: Φόροι προστιθέμενης αξίας	23.454	24.379	25.341	26.673
Ειδικό φόρο κατανάλωσης	7.018	7.067	7.229	7.276
2. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	345	392	344	362
3. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	2.485	2.487	2.433	2.394
4. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	1.227	593	615	460
5. Φόρος εισοδήματος	21.589	21.652	24.203	25.212
εκ των οποίων: Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από φυσικά πρόσωπα (ΦΠ)	12.705	13.337	14.363	15.244
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρείες (ΝΠ)	7.175	6.696	7.852	7.972
6. Φόροι κεφαλαίου	228	239	235	235
7. Λοιποί τρέχοντες φόροι	2.539	2.428	2.474	2.523
β. Κοινωνικές εισφορές	58	56	60	60
γ. Μεταβιβάσεις	6.293	6.902	6.588	8.794
δ. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	785	889	856	965
ε. Λοιπά τρέχοντα έσοδα	3.292	4.138	4.209	3.043
εκ των οποίων: ε1. Επιστροφές δαπανών για τόκους	25	0	45	0
στ. Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	2	23	36	37
ζ. Επιστροφές εσόδων	6.887	6.588	7.322	7.529
Πληροφοριακά στοιχεία:				
ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ ¹	3.887	4.668	3.882	4.300
ΤΑΑ ²	1.913	3.144	2.939	4.237
II. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (α+β+γ+δ+ε+στ+ζ+η+θ+ι)³	72.056	74.632	76.502	80.502
α. Παροχές σε εργαζόμενους	14.039	14.833	14.934	14.790
β. Κοινωνικές παροχές	417	411	346	425
γ. Μεταβιβάσεις	33.090	32.282	33.374	34.436
δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.348	1.626	2.257	1.910
ε. Επιδοτήσεις	118	81	76	81
στ. Τόκοι	9.100	8.800	9.900	9.400
ζ. Λοιπές δαπάνες	49	111	141	102
η. Πιστώσεις υπό κατανομή	11.627	15.210	14.365	17.602
θ. Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.268	1.277	1.109	1.757
ι. Τιμαλή	0	0	0	0
Πληροφοριακά στοιχεία:				
ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ ¹	9.112	8.550	9.850	9.200
ΤΑΑ ²	2.089	3.617	3.300	4.900
III. Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (I-II)	-6.049	-6.253	-5.361	-5.930
% ΑΕΠ	-2,7%	-2,7%	-2,3%	-2,4%
IV. Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (III+II.στ-Ι.ε1)	3.026	2.547	4.494	3.470
% ΑΕΠ	1,3%	1,1%	1,9%	1,4%

Πίνακας 3.2.: Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System of Accounts (ESA) (σε εκατ. ευρώ)*

	2023	2024		2025
	ΔΥΕ Οκτωβρίου 2024	Προϋπ/σμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
V. Ισοζύγιο νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	3.022	2.691	2.517	3.535
Έσοδα	15.276	13.132	14.965	15.233
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	5.889	5.196	5.688	6.343
Τόκο πιστωτικοί	1.234	947	1.539	1.431
Φόροι	4.098	3.277	3.546	3.147
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-11	-10	0	0
Λοιπά έσοδα	4.067	3.722	4.193	4.312
Έξοδα	12.254	10.441	12.448	11.698
Παροχές σε εργαζόμενους	1.428	1.485	1.510	1.518
Τόκο χρεωστικοί	395	372	390	396
Λοιπά έξοδα	3.877	3.260	3.769	3.815
Επενδυτικές δαπάνες	1.256	1.898	1.963	2.571
Λοιπές μεταβιβάσεις	1.800	808	1.602	685
Επιδότησεις	3.498	2.618	3.213	2.713
VI. Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΦΥ κατά ESA	-277	219	218	273
Έσοδα	3.461	3.926	3.897	4.254
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2.405	2.860	2.845	3.191
Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	938	902	902	911
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-18	0	0	0
Λοιπά έσοδα	136	164	150	152
Έξοδα	3.738	3.707	3.678	3.981
Παροχές σε εργαζόμενους	786	791	878	898
Τόκο χρεωστικοί	0	0	0	0
Λοιπά έξοδα	2.749	2.656	2.635	2.784
Επενδυτικές δαπάνες	203	260	165	299
VII. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (III+V+VI)	-3.304	-3.343	-2.625	-2.121
VIII. Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA	-595	-297	-249	-300
Έσοδα	8.417	8.505	9.086	9.217
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	5.426	5.475	5.970	6.015
Τόκο πιστωτικοί	56	50	76	76
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	-27	-18	-18	-18
Φόροι	1.950	1.990	2.072	2.130
Λοιπά έσοδα	1.013	1.008	987	1.015
Έξοδα	9.012	8.802	9.335	9.517
Παροχές σε εργαζόμενους	2.807	3.006	3.020	3.128
Τόκο χρεωστικοί	21	42	33	45
Κοινωνικές παροχές	190	196	226	230
Λοιπά έξοδα	2.913	2.690	2.830	2.925
Επενδυτικές δαπάνες	3.081	2.868	3.227	3.189
IX. Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA	937	1.153	1.160	999
Έσοδα	48.814	49.644	50.975	52.166
Τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	20.764	21.530	21.548	22.315
Αποδόσεις περιουσίας	1.617	1.215	1.424	1.439
Ασφαλιστικές εισφορές (πραγματικές)	25.479	26.057	26.949	27.382
Κοινωνικοί πόροι	630	577	742	717
Αντικριζόμενα έσοδα (καθαρά)	14	0	0	0
Λοιπά έσοδα	311	266	312	312
Έξοδα	47.877	48.490	49.815	51.167
Παροχές σε εργαζόμενους	362	395	392	395
Κοινωνικές παροχές	39.325	40.067	40.965	42.129
εκ των οποίων: συντάξεις	31.947	32.962	33.606	34.567
Κοινωνικές παροχές σε είδος	5.095	5.165	5.326	5.468
Λοιπά έξοδα	501	567	671	658
Επενδυτικές δαπάνες	51	137	137	69
Μεταβιβάσεις	1.687	1.540	1.718	1.733
Επιδότησεις	855	620	606	715
X. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (VII+VIII+IX)	-2.962	-2.486	-1.714	-1.423
% ΑΕΠ	-1,3%	-1,1%	-0,7%	-0,6%
XI. Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	7.620	7.477	7.743	7.390
% ΑΕΠ	3,4%	3,2%	3,3%	3,0%
XII. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA (X+XI)	4.658	4.991	6.029	5.967
% ΑΕΠ	2,1%	2,1%	2,5%	2,4%
ΑΕΠ	225.197	233.775	236.965	247.514

* Η παρουσίαση της ανάλυσης εσόδων και δαπανών των υποτομίων του παραπάνω πίνακα με την κατηγοριοποίηση της μεθοδολογίας του ESA διαφοροποιείται από τον τρόπο παρουσίασης των επιμέρους υποτομίων που ακολουθείται στις παρακάτω ενότητες, όπου έχει υιοθετηθεί το υπόδειγμα των πινάκων της εγκυκλίου κατάρτισης του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης για το 2025.

¹ Τα έσοδα του ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ περιέχονται στις μεταβιβάσεις και στα λοιπά τρέχοντα έσοδα, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

² Τα έσοδα του ΤΑΑ περιέχονται στις μεταβιβάσεις, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

³ Οι δαπάνες της Κεντρικής Διοίκησης αναλύονται σύμφωνα με τις μείζονες κατηγορίες του π.δ. 54/2018 (Α' 103).

3.1.1. Κρατικός προϋπολογισμός 2024

Το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα 5.361 εκατ. ευρώ έναντι στόχου ελλείμματος ύψους 6.253 εκατ. ευρώ στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2024. Επίσης, το πρωτογενές αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA εκτιμάται σε πλεόνασμα ύψους 4.494 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για πλεόνασμα ύψους 2.547 εκατ. ευρώ.

3.1.1.1. Έσοδα σε δημοσιονομική βάση

Τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 71.141 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2.762 εκατ. ευρώ ή 4,0% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024. Αναλυτικότερα:

Φόροι

Τα έσοδα από φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ύψος των 66.713 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 3.754 εκατ. ευρώ ή 6,0% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως: (α) στη μείωση της φοροδιαφυγής σε συνδυασμό με την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (σημειώνεται ότι τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων εκτιμώνται υψηλότερα κατά 1,2 δισ. ευρώ και του ΦΠΑ κατά 0,96 δισ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό) και (β) στην αύξηση των αμοιβών, γεγονός που επηρεάζει κυρίως τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (αύξηση κατά 1,03 δισ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό). Σημειώνεται ότι οι επιμέρους μακροοικονομικές μεταβλητές που επηρεάζουν τα έσοδα έχουν σχετικά μικρές διαφοροποιήσεις έναντι του προϋπολογισμού. Ειδικότερα, ο πληθωρισμός εκτιμάται για το 2024 σε 2,7% και ο ρυθμός αύξησης της πραγματικής ιδιωτικής κατανάλωσης σε 1,7% (έναντι 2,6% και 1,3%, αντίστοιχα, που ήταν οι προβλέψεις του προϋπολογισμού). Σημαντική είναι, ωστόσο, η αύξηση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας το 2024 που εκτιμάται σε 5,2% έναντι 3,8%, που ήταν η πρόβλεψη στον προϋπολογισμό 2024. Πιο συγκεκριμένα:

Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), οι Ειδικόι Φόροι Κατανάλωσης (ΕΦΚ), οι φόροι με μορφή χαρτοσήμου και οι φόροι επί χρηματοοικονομικών και κεφαλαιακών συναλλαγών. Οι φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στο ύψος των 36.409 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 1.241 εκατ. ευρώ ή 3,5% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024. Ειδικότερα, τα έσοδα από τον ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 25.341 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 962 εκατ. ευρώ από τον στόχο, ενώ τα έσοδα από τους ΕΦΚ εκτιμώνται στο ποσό των 7.229 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 161 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι δασμοί και τα λοιπά τέλη που επιβάλλονται στις εισαγωγές από κράτη μη μέλη της ΕΕ με βάση το κοινό τελωνειακό δασμολόγιο. Εκτιμώνται έσοδα 344 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 48 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας

Οι τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, που περιλαμβάνουν κυρίως τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), αναμένεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 2.433 εκατ. ευρώ, μειωμένοι κατά 54 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Λοιποί φόροι επί παραγωγής

Τα κύρια έσοδα της κατηγορίας αυτής προέρχονται από το τέλος επιτηδεύματος. Οι λοιποί φόροι παραγωγής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 615 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 22 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Φόρος εισοδήματος

Το ύψος του φόρου εισοδήματος (φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και λοιπών κατηγοριών) αναμένεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 24.203 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2.551 εκατ. ευρώ ή 11,8% έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων θα ανέλθουν σε 14.363 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.026 εκατ. ευρώ από τον στόχο ή 7,7%, κυρίως λόγω της αύξησης των μισθών και των συντάξεων καθώς και λόγω της μείωσης της ανεργίας. Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων εκτιμώνται στο ποσό των 7.852 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.156 εκατ. ευρώ από τον στόχο ή 17,3% και αντανακλούν αφενός τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, αφετέρου τη θέσπιση και για το έτος 2024 της έκτακτης Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης στις εταιρείες διύλισης, η οποία δεν είχε προβλεφθεί.

Φόροι κεφαλαίου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι φόροι και τα τέλη κληρονομιών, δωρεών, γονικών και λοιπών παροχών. Εκτιμώνται έσοδα ύψους 235 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 5 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Λοιποί τρέχοντες φόροι

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και τα διάφορα μη ταξινομημένα φορολογικά έσοδα. Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.474 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 46 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Κοινωνικές εισφορές

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τις εισφορές των εργαζόμενων για παροχές υγείας από το Δημόσιο. Εκτιμώνται έσοδα 60 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 4 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Μεταβιβάσεις

Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται κυρίως τα έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων από:

- το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος που αναμένεται να ανέλθουν σε 3.176 εκατ. ευρώ, προσαρμοσμένα κατά ESA,
- μέρος του εθνικού σκέλους ύψους 5 εκατ. ευρώ, προσαρμοσμένα κατά ESA και
- το ΤΑΑ ύψους 2.939 εκατ. ευρώ, προσαρμοσμένα κατά ESA (δαπάνες μείον τον ΦΠΑ).

Το σύνολο των εσόδων από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 6.588 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 314 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως τα έσοδα από παράβολα, μισθώματα κτηρίων και υποδομών καθώς και από προμήθειες λόγω παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Οι πωλήσεις αγαθών

και υπηρεσιών αναμένεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 856 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 33 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες εσόδων, με κυριότερες τους τόκους καταθέσεων του Ελληνικού Δημοσίου, τα μερίσματα από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο διαφόρων εταιρειών, τους τόκους από ομόλογα που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, τις διάφορες κατηγορίες προστίμων και προσαυξήσεων, το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων του εθνικού σκέλους του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, το οποίο προέρχεται κυρίως από επιστροφές ποσών από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) για εκτέλεση έργων επενδύσεων καθώς και τις επιστροφές ιδίων πόρων από την ΕΕ. Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα αναμένεται να διαμορφωθούν σε 4.209 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 71 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως σε έσοδα από την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω της διαδικασίας αποκρατικοποιήσεων από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ). Εκτιμώνται έσοδα ύψους 36 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 14 εκατ. ευρώ από τον στόχο του προϋπολογισμού 2024.

Επιστροφές εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 7.322 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 734 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024, κυρίως λόγω των αυξημένων επιστροφών του ΦΠΑ κατά 308 εκατ. ευρώ και του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων κατά 366 εκατ. ευρώ.

Πληροφοριακά στοιχεία

Έσοδα ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ

Περιλαμβάνονται στις κατηγορίες «Μεταβιβάσεις» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» και αναμένεται να ανέλθουν, προσαρμοσμένα κατά ESA, στο ποσό των 3.882 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 786 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού 2024.

Έσοδα ΤΑΑ

Τα έσοδα του ΤΑΑ περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» και αναμένεται να ανέλθουν, προσαρμοσμένα κατά ESA, στο ποσό των 2.939 εκατ. ευρώ.

3.1.1.2. Δαπάνες σε δημοσιονομική βάση

Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 76.502 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 1.870 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού. Η αύξηση αυτή, όπως προκύπτει από την ανάλυση των δαπανών κατά μείζονα κατηγορία, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των δαπανών του ΑΠΔΕ κατά 1.300 εκατ. ευρώ, των μεταβιβαστικών πληρωμών του τακτικού προϋπολογισμού κατά 1.092 εκατ. ευρώ και των τόκων κατά 1.100 εκατ. ευρώ, η οποία αντισταθμίζεται μερικώς από μειώσεις σε άλλες κατηγορίες δαπανών.

Παροχές σε εργαζόμενους

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι τακτικές αποδοχές, οι πρόσθετες αποδοχές, οι παροχές σε είδος, οι παροχές κληρωτών και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές αιρετών, οργάνων διοίκησης, τακτικών υπαλλήλων καθώς και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου.

Για το 2024 οι δαπάνες της ανωτέρω κατηγορίας εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 14.934 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 100 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού.

Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στις εκτιμώμενες δαπάνες για:

- τον διορισμό 10.000 μονίμων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από τον Σεπτέμβριο 2024, εκ των οποίων οι 5.549 αντικαθιστούν αναπληρωτές εκπαιδευτικούς,
- την ενσωμάτωση υλοποιηθέντων διορισμών στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων, για τους οποίους η σχετική πρόβλεψη της δαπάνης είχε ενσωματωθεί στις πιστώσεις υπό κατανομή του κρατικού προϋπολογισμού έτους 2024,
- την καταβολή της εκλογικής αποζημίωσης των ειδικών εκλογικών συνεργείων διάφορων φορέων του δημόσιου τομέα κατά τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών του 2024,
- την ειδική αποζημίωση στα πληρώματα πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού που επιχειρούν σε ειδικές αποστολές και
- την ενσωμάτωση της πρόσληψης 1.670 αναπληρωτών εκπαιδευτικών τον Σεπτέμβριο 2024 στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Κοινωνικές Παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το επίδομα θέρμανσης, τις συντάξεις που καταβάλλονται απευθείας από το κράτος (άρθρο 4 παρ.3 του ν.4387/2016, Α' 85) καθώς και τις λοιπές παροχές κοινωνικής πρόνοιας σε είδος και σε χρήμα. Το ύψος των εν λόγω δαπανών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο ποσό των 346 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 64 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι μέρος των καταβολών βάσει των διατάξεων του ν.5045/2023 (Α' 136) θα πληρωθούν τελικά εντός του 2025, ενώ είχαν εκτιμηθεί να πληρωθούν εντός του 2024, καθώς και λόγω επικαιροποίησης του επιμερισμού των ποσών της προκαταβολής και της τελικής εκκαθάρισης του επιδόματος θέρμανσης της χειμερινής περιόδου 2024 - 2025.

Μεταβιβάσεις

Οι μεταβιβαστικές πληρωμές περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις και αποδόσεις σε υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως τους ΟΤΑ και τους ΟΚΑ, τα νοσοκομεία, τις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) καθώς και σε λοιπούς φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης, σε οργανισμούς του εξωτερικού και στην ΕΕ. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις, οι καταπτώσεις εγγυήσεων, οι αναλήψεις χρεών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καθώς και οι αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων.

Οι συνολικές μεταβιβαστικές πληρωμές εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 33.374 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 1.092 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού. Οι κυριότερες αιτίες είναι: (α) οι αυξημένες μεταβιβάσεις προς τα νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από τα Υπουργεία κατά 497 εκατ. ευρώ, προς τους ΟΚΑ κατά 86 εκατ. ευρώ και προς τους ΟΤΑ κατά 161 εκατ. ευρώ, (β) η επικαιροποίηση της εκτίμησης των αποδόσεων προς την ΕΕ, σύμφωνα με την οποία οι αποδόσεις αυξάνονται κατά 203 εκατ. ευρώ καθώς και (γ) η εξόφληση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων κατά του Ελληνικού Δημοσίου ύψους 136 εκατ. ευρώ, κυρίως με χρήση πιστώσεων, οι οποίες ανακατανεμήθηκαν από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού (παρ.1 του άρθρου 59 του ν.4270/2014, Α' 143).

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες καταναλωτικού χαρακτήρα. Οι σχετικές δαπάνες για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 2.257 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 630 εκατ. ευρώ έναντι του

στόχου του προϋπολογισμού (1.626 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της κάλυψης των λειτουργικών δαπανών των Υπουργείων μέσω ενίσχυσης των πιστώσεών τους, ύψους:

- 199 εκατ. ευρώ από το αποθεματικό της παρ.1 του άρθρου 59 του ν.4270/2014, εκ των οποίων ποσό ύψους 53 εκατ. ευρώ αφορά στην προμήθεια υγειονομικού υλικού (αντιικές θεραπείες PAXLOVID), ενώ ποσό ύψους 88 εκατ. ευρώ διατέθηκε για την κάλυψη των έκτακτων δαπανών για επιπλέον μέσα αεροπυρόσβεσης και συναφείς απαιτούμενες και επείγουσες ανάγκες και
- 200 εκατ. ευρώ από το ειδικό αποθεματικό της παρ.8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014, εκ των οποίων ποσό ύψους 60 εκατ. ευρώ αφορά στην προμήθεια αντιικών θεραπειών και εμβολίων, ενώ ποσό ύψους 70 εκατ. ευρώ αφορά στην κάλυψη των αναγκών των επιτελείων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Επιδοτήσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι επιδοτήσεις προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) για την καθολική ταχυδρομική υπηρεσία. Η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για αυτή την κατηγορία ανέρχεται σε 76 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 5 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η εκτίμηση για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη δημοσιονομική βάση ανέρχεται σε 9.900 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 1.100 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού.

Λοιπές δαπάνες

Οι λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως τη δαπάνη για τις επιστροφές στην ΕΕ από ανεκτέλεστα προγράμματα καθώς και τη δαπάνη για τα πρόστιμα προς την ΕΕ. Η εκτιμώμενη δαπάνη ανέρχεται σε 141 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 30 εκατ. ευρώ από τον στόχο του προϋπολογισμού.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι δαπάνες του ΑΠΔΕ και των αποθεματικών του κρατικού προϋπολογισμού (παρ.1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014). Το συνολικό ποσό για την κατηγορία αυτή εκτιμάται σε 14.365 εκατ. ευρώ. Οι κυριότερες προβλέψεις δαπανών που περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή είναι οι ακόλουθες:

- οι δαπάνες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΑΠΔΕ ύψους 9.850 εκατ. ευρώ, οι οποίες παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με τον στόχο προϋπολογισμού κατά 1.300 εκατ. ευρώ, κατόπιν της ψήφισης του συμπληρωματικού προϋπολογισμού (άρθρο 60 του ν.5140/2024, Α' 154), ύψους 900 εκατ. ευρώ καθώς και του υπό κατάθεση στη Βουλή συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ύψους 400 εκατ. ευρώ,
- οι δαπάνες του σκέλους επιχορηγήσεων του ΤΑΑ, ύψους 3.300 εκατ. ευρώ,
- οι δαπάνες για νέες προσλήψεις προσωπικού του οποίου η μισθοδοσία καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό και για λοιπές μισθολογικές δαπάνες, συνολικού ύψους 108 εκατ. ευρώ,
- δαπάνες ύψους 149 εκατ. ευρώ, εγγεγραμμένες σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν.4270/2014, με βάση τα αντίστοιχα έσοδα τους πρώτους μήνες του 2024 από την έκτακτη Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης του φορολογικού έτους 2022, η οποία επιβλήθηκε σε εταιρείες με οικονομικές δραστηριότητες στους τομείς της εξόρυξης λιθάνθρακα και λιγνίτη, της άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, της παραγωγής προϊόντων οπτανθρακοποίησης και διύλισης πετρελαίου και

- δαπάνες ύψους 85 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, προς εξυπηρέτηση μελλοντικών σχετικών αναγκών των αρμόδιων με τις μεταναστευτικές ροές Υπουργείων.

Τέλος, τονίζεται ότι οι πιστώσεις από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού ανακατανέμονται κατά τη διάρκεια του έτους προς κάλυψη έκτακτων δαπανών. Μέχρι τις 10 Οκτωβρίου 2024 είχαν διατεθεί 1.106 εκατ. ευρώ για την κάλυψη δαπανών που προέκυψαν κυρίως από:

- την εκτέλεση τελεσίδικων και αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων,
- την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και την ενίσχυση των πληγέντων,
- τις ανάγκες αεροπυρόσβεσης,
- την προμήθεια υγειονομικού υλικού,
- την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου για το Κυβερνητικό Πάρκο στον χώρο του πρώην εργοστασίου της ΠΥΡΚΑΛ,
- τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.5006/2022 (Α' 239),
- την αύξηση κατά 20% των εφημεριών του ιατρικού προσωπικού, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν.5092/2024 (Α' 33) και
- την αντιμετώπιση πρόσθετων έκτακτων ενεργειακών αναγκών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι αγορές πάγιου εξοπλισμού των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και οι φυσικές παραλαβές οπλικών συστημάτων. Οι συνολικές δαπάνες εκτιμώνται σε 1.109 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά στις φυσικές παραλαβές των οπλικών συστημάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας καθώς και στην επέκταση του έργου «Κατασκευή νέου, αναβάθμιση - επισκευή υφιστάμενου τεχνητού εμποδίου και συναφών έργων κατά μήκος της Ελληνοτουρκικής Μεθορίου στην ΠΕ Έβρου».

Πληροφοριακά Στοιχεία:

Δαπάνες ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ

Οι εν λόγω δαπάνες θα ανέλθουν σε 9.850 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 7.100 εκατ. ευρώ αφορά σε έργα που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ και ποσό ύψους 2.750 εκατ. ευρώ αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους. Σημειώνεται ότι στις αυξημένες δαπάνες, ιδίως του εθνικού σκέλους, συμπεριλαμβάνεται η χρηματοδότηση και η ταχεία αποπληρωμή των έργων υποδομών της επικράτειας καθώς και των έργων αποκατάστασης μετά από τις καταστροφικές πλημμύρες του προηγούμενου έτους.

Δαπάνες ΤΑΑ

Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το σκέλος των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ για το 2024 εκτιμώνται σε 3.300 εκατ. ευρώ και αφορούν σε δράσεις που εντάσσονται στους τέσσερις βασικούς πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0).

3.1.2. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του συνόλου των νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης, πλην των νοσοκομείων και της ΠΦΥ, για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 2.517 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 174 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις προβλέψεις της εισηγητικής έκθεσης του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2024.

3.1.3. Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των νοσοκομείων και της ΠΦΥ εκτιμάται ότι θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα με τις προβλέψεις της εισηγητικής έκθεσης του προϋπολογισμού 2024 και θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 218 εκατ. ευρώ.

Τα συνολικά έσοδα εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν μείωση κατά 29 εκατ. ευρώ, ενώ ισόποση μείωση εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν και οι συνολικές δαπάνες.

Ειδικότερα, μείωση κατά 95 και 21 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα, αναμένεται να σημειώσουν οι επενδυτικές δαπάνες και τα λοιπά έξοδα, ενώ αντίθετα αυξημένες κατά 87 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα είναι οι παροχές σε εργαζόμενους εξαιτίας κυρίως της αυξημένης αποζημίωσης των εφημεριών του ιατρικού προσωπικού των νοσοκομείων κατά 20%.

3.1.4. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Το ισοζύγιο κατά ESA των ΟΤΑ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 249 εκατ. ευρώ έναντι προβλεπόμενου ελλείμματος 297 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω μείωση του ελλείμματος κατά 48 εκατ. ευρώ οφείλεται κυρίως στην αύξηση, κατά 581 εκατ. ευρώ των εσόδων (ιδίως λόγω των τρεχουσών και λοιπών κεφαλαιακών μεταβιβάσεων), η οποία υπερκαλύπτει την αύξηση, κατά 533 εκατ. ευρώ, των εξόδων (ιδίως λοιπών εξόδων και επενδυτικών δαπανών).

Αυξημένα είναι τα έσοδα των ΟΤΑ από την επενδυτική τους δραστηριότητα λόγω της συνεχιζόμενης ωρίμανσης των έργων του επενδυτικού προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», «Φιλόδημος II» και τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από πόρους του ΤΑΑ. Ως προς το σκέλος των εξόδων αυξημένες εμφανίζονται και οι επενδυτικές δαπάνες.

Εντός του 2024 οι ΟΤΑ (Δήμοι και Περιφέρειες) ενισχύθηκαν από τον τακτικό προϋπολογισμό μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), κατά 30 εκατ. ευρώ, για την κάλυψη δαπανών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημόσιων σχολείων (παρ.2 του άρθρου 70 του ν.5108/2024, Α' 65) και κατά 18 εκατ. ευρώ για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά της 11ης Αυγούστου 2024 στην Αττική. Πέραν των ανωτέρω, οι Δήμοι επιχορηγήθηκαν και με το ποσό των 90 εκατ. ευρώ για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους.

3.1.5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του υποτομέα των ΟΚΑ για το 2024 εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει βελτίωση κατά 7 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού και αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 1.160 εκατ. ευρώ.

Τα συνολικά έσοδα εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 50.975 εκατ. ευρώ και θα είναι βελτιωμένα κατά 1.331 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την εκτιμώμενη αύξηση των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές κατά 892 εκατ. ευρώ σε συνάρτηση της αύξησης των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας.

Παράλληλα, εκτιμάται ότι τα έσοδα από την απόδοση περιουσίας θα παρουσιάσουν αύξηση κατά 209 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω των αυξημένων αποδόσεων (έσοδα από τόκους) του Κοινού Κεφαλαίου που τηρείται στην ΤΤΕ.

Οι τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν αύξηση κατά 18 εκατ. ευρώ, αντικατοπτρίζοντας τις αυξημένες μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση:

- του Προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» που υλοποιείται μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) και αφορά στην επιδότηση του κόστους ανακαίνισης για κενές κατοικίες που θα διατεθούν για μακροχρόνια μίσθωση,
- των ειδικών προγραμμάτων απασχόλησης ανέργων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται μέσω της ΔΥΠΑ και
- της έκτακτης ενίσχυσης ύψους 143 εκατ. ευρώ που θα καταβληθεί κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 σε δικαιούχους επιδομάτων του ΟΠΕΚΑ.

Η ανωτέρω αύξηση αντισταθμίζεται μερικώς από τη μειωμένη δαπάνη και από αντίστοιχες μεταβιβάσεις στον ΟΠΕΚΑ έναντι των αρχικών εκτιμήσεων.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 1.325 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του προϋπολογισμού και θα ανέλθουν σε 49.815 εκατ. ευρώ. Η ανωτέρω μεταβολή οφείλεται κυρίως:

(α) στην αύξηση των κοινωνικών παροχών κατά 898 εκατ. ευρώ, γεγονός που αποδίδεται κατά κύριο λόγο:

- στην αυξημένη κατά 644 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις, δαπάνη για καταβολή κύριων και επικουρικών συντάξεων, ως αποτέλεσμα του μεγαλύτερου αριθμού των νέων συνταξιούχων και της επιτάχυνσης του ρυθμού εκκαθάρισης εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης,
- στη συνεπακόλουθη αυξημένη δαπάνη για καταβολή εφάπαξ παροχών με σκοπό τη μείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων και
- στις έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις σε δικαιούχους των επιδομάτων του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) καθώς και σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά τον Δεκέμβριο 2024,

(β) στην αύξηση κατά 161 εκατ. ευρώ των κοινωνικών παροχών σε είδος (φαρμακευτική δαπάνη, δαπάνη παροχών υγείας) του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προσπάθειας για κάλυψη της αυξημένης ζήτησης για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

Τέλος, οι μεταβιβάσεις εμφανίζονται αυξημένες κατά 178 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού κυρίως εξαιτίας της πρόβλεψης για αυξημένες μεταβιβάσεις του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) προς το Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) για οφειλές παρελθόντων ετών.

3.2. Βασικά μεγέθη προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης 2025

Ο σχεδιασμός για το έτος 2025 περιλαμβάνει την εισαγωγή πλήθους παρεμβάσεων και μεταρρυθμίσεων, οι οποίες στοχεύουν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος σε συνδυασμό με τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, καθώς και στην αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, όπως το στεγαστικό και το δημογραφικό. Παράλληλα, συνεχίζονται και διευρύνονται οι παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης.

Οι παρεμβάσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν το 2025 με σκοπό την ενίσχυση των εισοδημάτων, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- τη μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών,
- την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες,
- την περαιτέρω αύξηση του κατώτατου μισθού στον ιδιωτικό τομέα από τον Απρίλιο 2025,

- την αύξηση στους βασικούς μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων σε συνέχεια των αυξήσεων του κατώτατου μισθού,
- την αύξηση των συντάξεων με βάση τον ρυθμό μεταβολής του πληθωρισμού και του ΑΕΠ,
- την περαιτέρω ενίσχυση του εισοδήματος των ιατρών του ΕΣΥ με την καθιέρωση της αυτοτελούς φορολόγησης της αποζημίωσης των εφημεριών τους, η οποία διαδέχεται τις μόνιμες παρεμβάσεις που ξεκίνησαν το έτος 2024 (αύξηση της αποζημίωσης για εφημερίες και θέσπιση αυξημένου κινήτρου προσέλκυσης και παραμονής σε προβληματικές και άγονες περιοχές),
- την αύξηση της αποζημίωσης για τη νυχτερινή απασχόληση του ένστολου προσωπικού,
- την αύξηση των αποδοχών των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών και
- τη μονιμοποίηση της επιστροφής του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο.

Επίσης, οι νέες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση ζητημάτων, όπως του στεγαστικού, του δημογραφικού και της κλιματικής αλλαγής, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- το πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ μου II» για τη χρηματοδότηση με χαμηλό επιτόκιο αγοράς κατοικίας,
- την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για κενά ακίνητα ή ακίνητα σε βραχυχρόνια μίσθωση που θα ενοικιαστούν σε μακροχρόνια μίσθωση,
- τη διεύρυνση της μείωσης του ΕΝΦΙΑ κατά 20% για κατοικίες φυσικών προσώπων με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ, που ασφαλίζονται για φυσικές καταστροφές,
- τη φοροαπαλλαγή των οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων,
- την κατάργηση του φόρου ασφαλιστρων συμβολαίων υγείας (15%) για παιδιά έως 18 ετών,
- το πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» για την ανακαίνιση των σχολικών μονάδων,
- τη θέσπιση ευνοϊκών διατάξεων για τρίτεκνους,
- την αύξηση από το νέο ακαδημαϊκό έτος του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια και
- την υλοποίηση προγραμμάτων για βρεφονηπιακούς σταθμούς, παιδικούς σταθμούς, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ) και ΚΔΑΠ Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), την ενίσχυση του πιλοτικού θεσμού «Νταντάδες της Γειτονιάς», την εφαρμογή του προγράμματος «Πρώιμη Παρέμβαση».

Οι συνολικές δημοσιονομικές παρεμβάσεις αποτυπώνονται αναλυτικά στην ενότητα 3.9.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις για το έτος 2025, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομική βάση προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 5.967 εκατ. ευρώ ή 2,4% του ΑΕΠ έναντι πλεονάσματος 2,5% του ΑΕΠ που είχε προβλεφθεί στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025 - 2028, συνδεδεμένο κυρίως με την πρόσφατη αναθεώρηση προς τα άνω του επιπέδου του ΑΕΠ από την ΕΛΣΤΑΤ. Επίσης, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA προβλέπεται να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 1.423 εκατ. ευρώ ή 0,6% του ΑΕΠ.

Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τον ορισμό του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, προβλέπεται να αυξηθούν κατά 3,6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Σημειώνεται ότι ο σχετικός στόχος - δέσμευση που τέθηκε στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025 - 2028 για το έτος 2025 προβλέπει ανώτατη αύξησή τους κατά 3,7%.

3.2.1. Κρατικός προϋπολογισμός 2025

Το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA για το έτος 2025 προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα 5.930 εκατ. ευρώ (2,4% του ΑΕΠ), ενώ το πρωτογενές αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA, εκτιμάται σε πλεόνασμα ύψους 3.470 εκατ. ευρώ (1,4% του ΑΕΠ).

3.2.1.1. Έσοδα σε δημοσιονομική βάση

Τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, σε δημοσιονομική βάση, μετά την αφαίρεση των επιστροφών φόρων, προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 74.573 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 3.432 εκατ. ευρώ ή 4,8% έναντι της εκτίμησης του 2024. Ειδικότερα:

Φόροι

Τα έσοδα από φόρους αναμένεται να ανέλθουν στο ύψος των 69.203 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.490 εκατ. ευρώ ή 3,7% έναντι του 2024, κυρίως λόγω της προβλεπόμενης μεγέθυνσης της οικονομίας, όπως αντικατοπτρίζεται στις μακροοικονομικές προβλέψεις. Πιο συγκεκριμένα:

Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών

Τα έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 38.019 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.609 εκατ. ευρώ ή 4,4% έναντι του 2024. Ειδικότερα:

- τα έσοδα από ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 26.673 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.332 εκατ. ευρώ έναντι του 2024 και
- οι ΕΦΚ προβλέπονται στο ποσό των 7.276 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένοι κατά 47 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών

Από φόρους και δασμούς επί εισαγωγών προβλέπονται έσοδα ύψους 362 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 18 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας

Τα έσοδα από τους τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.394 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 40 εκατ. ευρώ έναντι του 2024. Μέρος της μεταβολής προκύπτει από τη μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 20% στους ιδιοκτήτες που θα ασφαλίσουν τις κατοικίες τους με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ για φυσικές καταστροφές.

Λοιποί φόροι επί παραγωγής

Από τους λοιπούς φόρους επί παραγωγής προβλέπονται έσοδα ύψους 460 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 155 εκατ. ευρώ έναντι της εκτίμησης του 2024, κυρίως λόγω της κατάργησης του τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες.

Φόρος εισοδήματος

Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 25.212 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.009 εκατ. ευρώ ή 4,2% έναντι του 2024. Ειδικότερα:

- ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 15.244 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 882 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, ως απόρροια της προβλεπόμενης αύξησης των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας και της αναμενόμενης νέας αύξησης του κατώτατου μισθού και
- ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 7.972 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 120 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, παρά την εξισορρόπηση των παραγόντων

που επέδρασαν δημοσιονομικά στο προηγούμενο οικονομικό έτος από την Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης στις εταιρείες διύλισης.

Φόροι κεφαλαίου

Οι φόροι κεφαλαίου προβλέπεται να ανέλθουν σε 235 εκατ. ευρώ, στο ίδιο ύψος με αυτό του 2024.

Λοιποί τρέχοντες φόροι

Τα έσοδα από τους λοιπούς τρέχοντες φόρους προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 2.523 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 49 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

Κοινωνικές εισφορές

Τα έσοδα από κοινωνικές εισφορές προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 60 εκατ. ευρώ, χωρίς να παρουσιάζουν μεταβολή έναντι του 2024.

Μεταβιβάσεις

Τα έσοδα από μεταβιβάσεις αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 8.794 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.206 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, κυρίως λόγω της αύξησης, μετά την προσαρμογή κατά ESA, των εσόδων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων και συγκεκριμένα του ΤΑΑ κατά 1.299 εκατ. ευρώ και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους κατά 961 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών

Από τις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών προβλέπονται έσοδα ύψους 965 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 109 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, κυρίως λόγω:

- του δεδουλευμένου εσόδου, ύψους 19 εκατ. ευρώ, από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, το οποίο καταχωρίζεται στο έτος 2025 και
- του δεδουλευμένου εσόδου, ύψους 131 εκατ. ευρώ, αυξημένου κατά 109 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, από την επέκταση της σύμβασης παραχώρησης της Αττικής Οδού, το οποίο καταχωρίζεται στο έτος 2025.

Λοιπά τρέχοντα έσοδα

Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 3.043 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.167 εκατ. ευρώ έναντι του 2024, κυρίως εξαιτίας της μείωσης των εσόδων από μερίσματα φορέων του Δημοσίου κατά 304 εκατ. ευρώ, της συμβολής των προκαταβολών από τα ευρωπαϊκά προγράμματα κατά 543 εκατ. ευρώ και λόγω των μειωμένων τόκων καταθέσεων κατά 348 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων

Τα έσοδα από τις πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 37 εκατ. ευρώ, στο ίδιο ύψος με τα αντίστοιχα έσοδα του 2024.

Επιστροφές εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ποσό των 7.529 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 207 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

Πληροφοριακά στοιχεία**Έσοδα ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ**

Στις κατηγορίες «Μεταβιβάσεις» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» περιλαμβάνονται προσαρμοσμένα κατά ESA έσοδα ύψους 4.300 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 418 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

Έσοδα ΤΑΑ

Στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» περιλαμβάνονται έσοδα από το ΤΑΑ, προσαρμοσμένα κατά ESA, ύψους 4.237 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.299 εκατ. ευρώ έναντι του 2024.

3.2.1.2. Δαπάνες σε δημοσιονομική βάση

Οι συνολικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν σε 80.502 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 4.001 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση έτους 2024, κυρίως λόγω της επιτάχυνσης των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ, των αυξημένων φυσικών παραλαβών των οπλικών συστημάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, της κάλυψης μέσω επιχορήγησης της απώλειας εσόδων του ΕΟΠΥΥ λόγω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών, της αύξησης των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων και λόγω των αυξημένων μεταβιβάσεων για την ενίσχυση της λειτουργίας των νοσοκομείων του ΕΣΥ.

Παροχές σε εργαζόμενους

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 14.790 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των εργοδοτικών εισφορών από 01.01.2025, λαμβανομένων υπόψη των αποχωρήσεων και χωρίς, ωστόσο, να συνυπολογίζεται η δαπάνη των νέων προσλήψεων καθώς και των αυξήσεων των μισθών από 01.4.2025, οι οποίες περιλαμβάνονται στις πιστώσεις υπό κατανομή με συνολικό προβλεπόμενο κόστος για την Κεντρική Διοίκηση 650 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού οι πιστώσεις για νέες προσλήψεις προβλέπονται αρχικά στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό κατανομή» και διατίθενται σταδιακά για τις δαπάνες των παροχών σε εργαζόμενους των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, με βάση την υλοποίηση των προσλήψεων σε αυτούς. Παράλληλα, σημειώνεται ότι στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό κατανομή» περιλαμβάνονται πιστώσεις ύψους 104 εκατ. ευρώ για την αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, οι αποδοχές των οποίων καταβάλλονται από τον τακτικό προϋπολογισμό, έως ότου ολοκληρωθεί η κατανομή του ποσού αυτού στους επιμέρους φορείς.

Κοινωνικές Παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται ότι θα ανέλθουν σε 425 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 79 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024. Στις προβλέψεις έχει ληφθεί υπόψη αυξημένη δαπάνη για το επίδομα θέρμανσης ύψους 270 εκατ. ευρώ.

Μεταβιβάσεις

Οι δαπάνες για τις μεταβιβάσεις σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στο ποσό των 34.436 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 1.062 εκατ. ευρώ έναντι της εκτίμησης του 2024, εξαιτίας των αυξημένων προβλέψεων επιχορηγήσεων προς τον ΕΟΠΥΥ, κατά 578 εκατ. ευρώ, για την κάλυψη της απώλειας των εσόδων του λόγω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κλάδου υγείας, αλλά και εξαιτίας της ενίσχυσης για τη λειτουργία των νοσοκομείων. Ομοίως, αυξημένες παρουσιάζονται και οι προβλέψεις των κεφαλαιακών ενισχύσεων κατά 229 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της πρόβλεψης για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΕΛΥΚΩ) κατά 400 εκατ. ευρώ από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Αναλυτικότερα, οι συνολικές προβλέψεις μεταβιβάσεων προς τα νοσοκομεία, το σύστημα ΠΦΥ και την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) ανέρχονται σε 2.892 εκατ. ευρώ, προς τους ΟΤΑ σε 3.181 εκατ. ευρώ, προς τους ΟΚΑ σε 21.696 εκατ. ευρώ και προς την ΕΕ σε 2.395 εκατ. ευρώ.

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

Η προβλεπόμενη δαπάνη ανέρχεται σε 1.910 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 347 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση του 2024. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η αντίστοιχη εκτίμηση του έτους 2024 ενσωματώνει δαπάνες που καλύφθηκαν στην πορεία του έτους από το αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού.

Επιδοτήσεις

Η δαπάνη προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 81 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 5 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)

Η πρόβλεψη για τις δαπάνες τόκων σε ακαθάριστη δημοσιονομική βάση ανέρχεται σε 9.400 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 500 εκατ. ευρώ σε σχέση με την εκτίμηση έτους 2024.

Λοιπές δαπάνες

Στην κατηγορία αυτή η προβλεπόμενη δαπάνη ανέρχεται σε 102 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει κυρίως τη δαπάνη για τις επιστροφές στην ΕΕ από ανεκτέλεστα προγράμματα.

Πιστώσεις υπό κατανομή

Η πρόβλεψη για το σύνολο της κατηγορίας αυτής ανέρχεται στο ποσό των 17.602 εκατ. ευρώ. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως πιστώσεις ύψους:

- 14.100 εκατ. ευρώ για δαπάνες του ΑΠΔΕ συμπεριλαμβανομένου του ΤΑΑ,
- 650 εκατ. ευρώ για δαπάνες πλήρωσης θέσεων προσωπικού και για λοιπές δαπάνες αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστώσεων λόγω αύξησης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων που μισθοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό,
- 850 εκατ. ευρώ και 400 εκατ. ευρώ για τα αποθεματικά των παρ.1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014, αντίστοιχα, για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επείγουσών δαπανών,
- 460 εκατ. ευρώ για την κάλυψη των αναγκών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης,
- 300 εκατ. ευρώ για την κάλυψη της δαπάνης της αυτόματης επιστροφής (clawback) της φαρμακευτικής δαπάνης, βάσει της παρ.3 του άρθρου 25 του ν.4549/2018 (Α' 105),
- 50 εκατ. ευρώ για την εξυπηρέτηση των δαπανών υπέρ ευάλωτων οφειλετών του ν.4738/2020, (Α' 207) και
- 180 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών.

Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Η προβλεπόμενη δαπάνη αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 1.757 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 648 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024, κυρίως λόγω των αυξημένων φυσικών παραλαβών οπλικών συστημάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Πληροφοριακά Στοιχεία:

Δαπάνες ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ

Για το έτος 2025 διατίθενται πόροι ύψους 9.200 εκατ. ευρώ, με κατανομή της συνολικής δαπάνης μεταξύ των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της ΕΕ, ύψους 6.450 εκατ. ευρώ και εκείνων που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, ύψους 2.750 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες ΤΑΑ

Το όριο των δαπανών για την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται από το σκέλος των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ ανέρχεται σε 4.900 εκατ. ευρώ για το 2025, πέραν του ορίου δαπανών που αφορά στο εθνικό και στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

3.2.2. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του συνόλου των νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης, πλην των νοσοκομείων και της ΠΦΥ, για το έτος 2025 αναμένεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 3.535 εκατ. ευρώ, βελτιωμένο κατά 1.018 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις οικονομικού έτους 2024.

3.2.3. Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των νοσοκομείων και της ΠΦΥ προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 273 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας βελτίωση κατά 55 εκατ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο εκτιμώμενο μέγεθος για το 2024, όπως περιγράφεται αναλυτικότερα στην ενότητα 3.5.

3.2.4. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Το έτος 2025 το ισοζύγιο κατά ESA των ΟΤΑ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 300 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 51 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024. Οι επενδυτικές δαπάνες προβλέπεται να διατηρηθούν στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2024, ενώ τα λοιπά έξοδα αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση. Ομοίως, οι παροχές σε εργαζόμενους προβλέπεται να αυξηθούν κατά 108 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024, κυρίως λόγω των μισθολογικών ωριμάνσεων του προσωπικού των ΟΤΑ, της αναπροσαρμογής του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων και της καταβολής του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας. Αντίστοιχα, στο σκέλος των εσόδων και ειδικότερα στην κατηγορία των τρεχουσών και λοιπών κεφαλαιακών μεταβιβάσεων ενσωματώνεται επιπροσθέτως, πέραν των ήδη αυξημένων αποδόσεων, ενίσχυση των ΚΑΠ των ΟΤΑ κατά 130 εκατ. ευρώ σε μόνιμη βάση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

3.2.5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του υποτομέα των ΟΚΑ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 999 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 161 εκατ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο εκτιμώμενο μέγεθος για το 2024.

Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα προβλέπεται να ανέλθουν σε 52.166 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.191 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

Ειδικότερα, προβλέπεται αύξηση των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές κατά 434 εκατ. ευρώ. Η εν λόγω μεταβολή ενσωματώνει τις ακόλουθες αυξομειώσεις:

(α) την αναμενόμενη αύξηση των εσόδων από εισφορές, η οποία οφείλεται:

- στην αύξηση των μισθών και της απασχόλησης ως αποτέλεσμα του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας,
- στη νέα αναμενόμενη αύξηση του κατώτατου μισθού στον ιδιωτικό τομέα εντός του 2025 και
- στην αύξηση του μισθολογίου του δημόσιου τομέα από τον Απρίλιο 2025 σε συνέχεια της αύξησης του κατώτατου μισθού,

(β) τη μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών για την υγειονομική περίθαλψη από 01.01.2025.

Επιπρόσθετα, αύξηση κατά 767 εκατ. ευρώ προβλέπεται να παρουσιάσουν τα έσοδα των ΟΚΑ από τρέχουσες και λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις. Η ανωτέρω μεταβολή ενσωματώνει κυρίως αυξομειώσεις προερχόμενες από:

(α) την αύξηση των μεταβιβάσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό για την αναπλήρωση των εσόδων από την προαναφερόμενη μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης για τον ΕΟΠΥΥ,

(β) την αύξηση της επιχορήγησης της ΔΥΠΑ από τον τακτικό προϋπολογισμό, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες για τη στήριξη των ανέργων (επιδόματα ανεργίας, προγράμματα απασχόλησης, επέκταση του επιδόματος μητρότητας στους εννέα μήνες για το σύνολο των ασφαλισμένων κ.λπ.) και

(γ) τη μείωση των μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων σε σχέση με το 2024.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες των ΟΚΑ προβλέπεται να είναι αυξημένες κατά 1.353 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και να ανέλθουν σε 51.167 εκατ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση κατά 1.163 εκατ. ευρώ των κοινωνικών παροχών, η οποία αποτυπώνει κυρίως:

(α) την προβλεπόμενη αύξηση κατά 961 εκατ. ευρώ της συνταξιοδοτικής δαπάνης και κατά κύριο λόγο της δαπάνης για τις κύριες συντάξεις εξαιτίας κυρίως:

- της αναπροσαρμογής των συντάξεων με βάση τον συντελεστή που προκύπτει από τον μέσο όρο του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ και του ποσοστού μεταβολής του μέσου ετήσιου ΓΔΤΚ του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ.4 του ν.4387/2016, η οποία προβλέπεται να ανέλθει σε 398 εκατ. ευρώ περίπου και
- της προβλεπόμενης αύξησης του ρυθμού απονομής νέων συντάξεων,

(β) την προβλεπόμενη αύξηση κατά 142 εκατ. ευρώ, σε σχέση με το 2024, των κοινωνικών παροχών σε είδος (φαρμακευτική δαπάνη, δαπάνη παρόχων υγείας) του ΕΟΠΥΥ.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται αύξηση κατά 109 εκατ. ευρώ της δαπάνης για τα προγράμματα απασχόλησης που υλοποιεί η ΔΥΠΑ με τη χρηματοδότηση του ΤΑΑ.

Αντίθετα, οι λοιπές επενδυτικές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων προβλέπεται να είναι μειωμένες κατά 68 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

3.3. Κρατικός προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα καθαρά έσοδα και οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση (Πίνακας 3.3., Πίνακας 3.4.).

Πίνακας 3.3.: Καθαρά έσοδα κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

α/α	Μείζονες Κατηγορίες	Περιγραφή	2023	2024	2025	Μεταβολή %	
			Πραγματοποιήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2024/2023	2025/2024
1	11	Φόροι	54.765	59.752	62.055	9,1%	3,9%
2	12	Κοινωνικές εισφορές	58	60	60	4,0%	0,0%
3	13	Μεταβιβάσεις	7.499	5.043	8.131	-32,8%	61,2%
		εκ των οποίων: ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ	3.042	3.400	4.225	11,8%	24,2%
		ΤΑΑ	3.405	1.158	3.455	-66,0%	198,4%
4	14	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	884	4.222	2.405	377,5%	-43,0%
5	15	Λοιπά τρέχοντα έσοδα	3.665	3.776	2.775	3,0%	-26,5%
		εκ των οποίων ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ	288	415	265	44,0%	-36,1%
6	31	Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	6	36	37	541,8%	2,2%
A	Έσοδα μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2+3+4+5+6)		66.876	72.889	75.463	9,0%	3,5%
7	43	Χρεωστικοί τίτλοι	23	11	11	-49,7%	-3,4%
8	44	Δάνεια	2	17	20	675,3%	17,6%
9	45	Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων	376	1.241	467	229,6%	-62,4%
10	49	Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	33	47	0	43,5%	-100,0%
11	52	Υποχρεώσεις από νόμισμα και καταθέσεις	6	55	66	762,2%	19,5%
12	53	Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)	35.055	27.698	25.973	-21,0%	-6,2%
13	54	Δάνεια	1.586.678	1.402.377	1.202.027	-11,6%	-14,3%
14	57	Χρηματοοικονομικά παράγωγα	2.564	2.650	800	3,4%	-69,8%
B	Έσοδα χρηματοοικονομικών συναλλαγών (7+8+9+10+11+12+13+14)		1.624.738	1.434.097	1.229.364	-11,7%	-14,3%
Γ	Γενικό Σύνολο Εσόδων (A + B)		1.691.614	1.506.986	1.304.827	-10,9%	-13,4%

Πίνακας 3.4.: Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

α/α	Μείζονες	Περιγραφή	2023	2024	2025	Μεταβολή %	
			Πραγματοποιήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2024/23	2025/24
1	21	Παροχές σε εργαζόμενους	14.039	14.939	14.889	6,4%	-0,3%
2	22	Κοινωνικές παροχές	417	346	425	-17,0%	22,7%
3	23	Μεταβιβάσεις	33.399	33.789	34.741	1,2%	2,8%
4	24	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.151	2.387	2.040	11,0%	-14,5%
5	25	Επιδότησεις	118	76	81	-35,9%	6,5%
6	26	Τόκοι ¹	7.706	8.281	7.701	7,5%	-7,0%
7	27	Λοιπές δαπάνες	49	141	102	188,6%	-28,2%
8	29	Πιστώσεις υπό κατανομή	11.201	13.896	17.283	24,1%	24,4%
		εκ των οποίων: ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ ²	9.112	9.850	9.200	8,1%	-6,6%
		ΤΑΑ	2.089	3.300	4.900	57,9%	48,5%
9	31	Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων	1.692	2.635	2.610	55,7%	-0,9%
10	33	Αγορές τιμαλφών	0	0	0	123,5%	6,3%
A		Δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	70.772	76.490	79.871	8,1%	4,4%
11	44	Δάνεια ³	839	1.562	3.741	86,1%	139,5%
12	45	Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων	106	1.156	1.755	989,8%	51,9%
13	49	Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	33	47	0	44,2%	-100,0%
14	52	Υποχρεώσεις από νόμισμα και καταθέσεις	0	0	0	-	-
15	53	Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)	29.411	24.835	19.375	-15,6%	-22,0%
16	54	Δάνεια ⁴	1.586.148	1.410.220	1.203.165	-11,1%	-14,7%
17	57	Χρηματοοικονομικά παράγωγα	1.385	1.430	0	3,2%	-100,0%
B		Δαπάνες χρηματοοικονομικών συναλλαγών (11+12+13+14+15+16+17)	1.617.922	1.439.250	1.228.036	-11,0%	-14,7%
Γ		Γενικό σύνολο δαπανών (A+B)	1.688.694	1.515.740	1.307.908	-10,2%	-13,7%

¹ Τόκοι σε ακαθάριστη βάση.

² Οι ταμειακές δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων της Κεντρικής Διοίκησης για το απολογιστικό έτος 2023 παρουσιάζονται σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Λογιστικής Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

³ Στην κατηγορία 44 «Δάνεια» περιλαμβάνονται τα ποσά των δανείων που χορηγεί το κράτος σε χρεώστες.

⁴ Στην κατηγορία 54 «Δάνεια» περιλαμβάνονται τα ποσά για εξοφλήσεις δανείων που έχουν χορηγηθεί στο κράτος.

3.3.1. Χρηματοδοτικές ανάγκες κρατικού προϋπολογισμού 2025

Παρακάτω (Πίνακας 3.5.) εμφανίζονται οι ταμειακές χρηματοδοτικές ανάγκες του κρατικού προϋπολογισμού 2025, οι οποίες προβλέπεται να ανέλθουν στο ποσό των 14.080 εκατ. ευρώ, ενώ ο καθαρός δανεισμός του κρατικού προϋπολογισμού προβλέπεται να διαμορφωθεί στο ποσό των 8.540 εκατ. ευρώ. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες θα καλυφθούν μέσω μακροπρόθεσμου δανεισμού ύψους 11.000 εκατ. ευρώ και ανάλωσης διαθεσίμων ύψους 3.081 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.5.: Χρηματοδοτικές ανάγκες κρατικού προϋπολογισμού 2025 (σε εκατ. ευρώ)	
Έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού επί μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών (ταμειακό)	4.408
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών κ.λπ.	1.755
Πώληση μετοχών κ.λπ.	-564
Χορηγήσεις δανείων από πόρους ΤΑΑ	3.741
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-800
Καθαρός δανεισμός	8.540
Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου χρέους	5.540
Μερικό σύνολο	14.080
Πρόβλεψη εξόφλησης βραχυπρόθεσμου χρέους*	1.217.000
Σύνολο χρηματοδοτικών αναγκών	1.231.080
Χρηματοδότηση	
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός*	1.217.000
Ανάλωση διαθεσίμων	3.081
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	11.000
Σύνολο δανεισμού	1.231.080

* Υπολογίστηκε ότι θα γίνει επανέκδοση (rollover) των λήξεων του βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτια και repos).

Πηγή: ΟΔΔΗΧ - ΔΠΓΚ

3.3.2. Μηνιαία ταμειακή κατανομή εσόδων - δαπανών κρατικού προϋπολογισμού 2025 επί των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.6.) παρατίθεται ενδεικτική μηνιαία ταμειακή κατανομή των εσόδων και των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 επί των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών σε σωρευτική ταμειακή βάση.

Πίνακας 3.6.: Μηνιαία κατανομή εσόδων - δαπανών κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 σε σωρευτική ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
I. Έσοδα κρατικού προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6-7)	6.097	11.573	15.875	22.830	27.337	33.897	42.036	48.274	54.104	62.638	68.407	75.463
1 Φόροι	5.565	11.374	15.066	20.648	25.277	29.972	38.283	44.477	50.634	57.239	62.977	69.399
2 Κοινωνικές εισφορές	5	10	15	20	25	30	35	41	46	51	55	60
3 Μεταβιβάσεις ^{1,2}	642	750	1.629	3.158	3.283	3.894	3.970	4.504	4.878	7.137	7.513	8.131
4 Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	98	162	207	344	418	1.829	1.962	2.046	2.110	2.208	2.284	2.417
5 Λοιπά τρέχοντα έσοδα ¹	302	520	670	849	1.001	1.467	1.774	1.897	2.043	2.239	2.448	2.949
5α εκ των οποίων: Επιστροφές δαπανών για τόκους	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0	0	20	20	20	20	20	20	20	20	20	37
7 Επιστροφές εσόδων	515	1.242	1.732	2.209	2.686	3.315	4.008	4.711	5.626	6.254	6.889	7.529
II. Δαπάνες κρατικού προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	5.897	11.625	18.238	24.187	29.812	36.692	43.997	49.655	55.686	62.426	70.289	79.871
1 Παροχές σε εργαζόμενους	1.173	2.447	3.668	4.877	6.113	7.327	8.582	9.820	11.031	12.277	13.576	14.889
2 Κοινωνικές παροχές	17	34	51	63	225	236	248	259	271	282	294	425
3 Μεταβιβάσεις	2.526	4.809	7.693	10.748	13.331	15.887	19.572	21.629	24.120	27.294	31.297	34.741
4 Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	13	113	208	344	560	732	958	1.099	1.240	1.367	1.550	2.040
5 Επιδοτήσεις	0	0	0	0	13	13	13	13	73	73	73	81
6 Τόκοι	1.200	2.080	2.980	3.330	3.530	5.030	5.560	6.310	6.790	6.980	7.220	7.701
7 Λοιπές Δαπάνες	4	5	17	22	77	86	87	94	94	97	100	102
8 Πιστώσεις υπό κατανομή ^{1,2}	964	2.026	3.020	4.141	5.156	6.404	7.738	9.004	10.394	12.041	13.899	17.283
9 Αγορές πάγιων περιουσιακών στοιχείων	0	110	601	662	806	976	1.239	1.427	1.674	2.014	2.281	2.610
10 Τιμαλφή	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Ταμειακό Ισοζύγιο κρατικού προϋπολογισμού (I - II)	200	-51	-2.364	-1.357	-2.475	-2.795	-1.961	-1.381	-1.581	212	-1.883	-4.408
IV. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού (III + II.6 - I.5α)	1.400	2.029	616	1.973	1.055	2.235	3.599	4.929	5.209	7.192	5.337	3.293
Πληροφοριακά στοιχεία:												
Έσοδα ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ	680	795	1.635	1.765	1.880	2.500	2.555	3.085	3.445	3.545	3.840	4.490
Έσοδα ΤΑΑ ³	0	0	0	1.346	1.346	1.346	1.346	1.346	1.346	3.455	3.455	3.455
Δαπάνες ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ	675	1.295	1.875	2.490	3.105	3.730	4.450	5.105	5.935	6.940	8.030	9.200
Δαπάνες ΤΑΑ ³	184	388	613	858	1.123	1.409	1.715	2.042	2.389	2.797	3.328	4.900

¹ Τα έσοδα του ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ περιέχονται στις μεταβιβάσεις και στα λοιπά τρέχοντα έσοδα, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

² Τα έσοδα του ΤΑΑ περιέχονται στις μεταβιβάσεις, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες περιέχονται στις πιστώσεις υπό κατανομή.

³ Τα έσοδα και οι δαπάνες του ΤΑΑ που περιλαμβάνονται στον πίνακα, αφορούν μόνο στο σκέλος επιχορηγήσεων.

3.3.3. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία μειζόνων κατηγοριών κρατικού προϋπολογισμού

3.3.3.1. Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού 2025 κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση παρουσιάζονται ανωτέρω (Πίνακας 3.3.).

I. Έσοδα μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Τα καθαρά έσοδα των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών για το έτος 2025 προβλέπονται σε 75.463 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2.574 εκατ. ευρώ ή 3,5% έναντι των αντίστοιχων εκτιμήσεων για το έτος 2024. Ειδικότερα, οι κυριότερες μεταβολές αφορούν σε:

- έσοδα από φόρους, που αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 62.055 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2.303 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της μεγέθυνσης της οικονομίας, με βάση το προβλεπόμενο μακροοικονομικό σενάριο,
- έσοδα από μεταβιβάσεις, τα οποία προβλέπονται σε 8.131 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα κατά 3.088 εκατ. ευρώ, γεγονός που οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα από το εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά 824 εκατ. ευρώ και από το ΤΑΑ κατά 2.297 εκατ. ευρώ,
- έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, τα οποία ανέρχονται σε 2.405 εκατ. ευρώ και αφορούν κυρίως στην είσπραξη το 2025 ποσού 1.350 εκατ. ευρώ από την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης και εκμετάλλευσης του αυτοκινητόδρομου της Εγνατίας Οδού και τριών κάθετων οδικών αξόνων της για χρονική περίοδο 35 ετών και
- λοιπά τρέχοντα έσοδα, τα οποία προβλέπονται σε 2.775 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα κατά 1.001 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω μειωμένων εσόδων από μερίσματα φορέων του Δημοσίου κατά 304 εκατ. ευρώ, από τόκους καταθέσεων του Δημοσίου κατά 348 εκατ. ευρώ και από το εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά 150 εκατ. ευρώ.

II. Έσοδα χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Τα καθαρά έσοδα των χρηματοοικονομικών συναλλαγών για το έτος 2025 προβλέπονται σε 1.229.364 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 14,3% έναντι των αντίστοιχων εκτιμήσεων για το έτος 2024, κυρίως λόγω της μείωσης του ύψους των βραχυπρόθεσμων δανείων (repos). Ειδικότερα:

- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 43 «Χρεωστικοί τίτλοι» ανέρχονται σε 11 εκατ. ευρώ και αφορούν σε εισπράξεις από χρεολύσια ομολόγων δημοσίων επιχειρήσεων που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο,
- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 44 «Δάνεια» ανέρχονται σε 20 εκατ. ευρώ και αφορούν σε εισπράξεις από χρεολύσια χορηγούμενων μακροπρόθεσμων δανείων σε επιχειρήσεις από πόρους του ΤΑΑ,
- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 45 «Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων» ανέρχονται σε 467 εκατ. ευρώ και αφορούν σε εισπράξεις από πωλήσεις μετοχών διάφορων εταιρειών με μέτοχο το Δημόσιο ή/και το ΤΑΙΠΕΔ,
- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 52 «Υποχρεώσεις από νόμισμα και καταθέσεις» ανέρχονται σε 66 εκατ. ευρώ και αφορούν σε έσοδα από κυκλοφορία μεταλλικών κερμάτων,
- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 53 «Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)» ανέρχονται σε 25.973 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 17.000 εκατ. ευρώ αφορά σε εισπράξεις έντοκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου και ποσό 8.973 εκατ. ευρώ σε εισπράξεις ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στην αγορά εσωτερικού,
- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 54 «Δάνεια» ανέρχονται σε 1.202.027 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων:
  - (α) ποσό 1.200.000 εκατ. ευρώ αφορά σε εισπράξεις από πώληση τίτλων με σύμφωνο επαναγοράς (repos) και

(β) ποσό ύψους 2.027 εκατ. ευρώ θα προέλθει από το ΤΑΑ (δανειακό σκέλος). Το σύνολο των δανειακών εσόδων από το ΤΑΑ για τα έτη 2021 - 2025 προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 11.647 εκατ. ευρώ (μέχρι το έτος 2024 έχει εισπραχθεί ποσό 9.621 εκατ. ευρώ). Το προϊόν των δανείων αυτών διατίθεται μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων σε επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων, καλύπτοντας έως 50% της συνολικής χρηματοδότησης, το δε υπόλοιπο 50% προέρχεται από τραπεζικό δανεισμό και από ίδια συμμετοχή και

- τα έσοδα της μείζονας κατηγορίας 57 «Χρηματοοικονομικά παράγωγα» ανέρχονται στο ποσό των 800 εκατ. ευρώ και προέρχονται από εισπράξεις τόκων συμφωνιών ανταλλαγής κεφαλαίων (swaps).

III. Ανάλυση εσόδων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων

Τα ταμειακά έσοδα το 2024 αναμένεται να ανέλθουν στο ποσό των 4.490 εκατ. ευρώ και είναι αυξημένα κατά 674 εκατ. ευρώ έναντι του 2024. Ποσό 4.190 εκατ. ευρώ αφορά στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις» και ποσό 300 εκατ. ευρώ αφορά στο εθνικό σκέλος, εκ των οποίων ποσό 265 εκατ. ευρώ περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» και ποσό 35 εκατ. ευρώ στην κατηγορία «Μεταβιβάσεις».

Τα έσοδα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους ανά ταμείο για τα έτη 2023, 2024 και 2025 με τα αντίστοιχα ποσά παρουσιάζονται παρακάτω (Πίνακας 3.7.).

Πίνακας 3.7.: Έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (σε εκατ. ευρώ)			
Πηγές εσόδων	2023	2024	2025
	Πραγματ/σεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Ίδια έσοδα	293	420	300
Επιχορηγήσεις ΕΕ	3.038	3.395	4.190
- ΕΤΠΑ	883	650	1.308
- Ταμείο Συνοχής	442	645	702
- ΕΚΤ	369	485	602
- Λοιπά	94	533	220
- Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών ΕΕ	207	414	167
- ΕΓΤΑΑ (ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού)	934	615	1.133
- ΕΤΘΑΥ (ΕΤΑ και ΧΜΠΑ)	109	53	58
Σύνολο	3.330	3.815	4.490

Πηγές: ΓΛΚ, Υπεύθυνες Αρχές Πιστοποίησης και Πληρωμής ΕΠ, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων)

IV. Ανάλυση εσόδων αποκρατικοποιήσεων

Τα ταμειακά έσοδα αποκρατικοποιήσεων που αναμένεται να πραγματοποιηθούν μέσω του ΤΑΙΠΕΔ, προβλέπονται στο ποσό των 1.881 εκατ. ευρώ και διακρίνονται ως εξής:

- ποσό 1.378 εκατ. ευρώ που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών» και «Λοιπά τρέχοντα έσοδα» (μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές), αφορά σε συμβάσεις παραχώρησης, με κυριότερη τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού με προβλεπόμενα έσοδα 1.350 εκατ. ευρώ,
- ποσό 37 εκατ. ευρώ που περιλαμβάνεται στην κατηγορία «Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων» (μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές), αφορά σε πωλήσεις παγίων και

- ποσό 467 εκατ. ευρώ που περιλαμβάνεται στην κατηγορία 45 «Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια επενδυτικών κεφαλαίων» (χρηματοοικονομικές συναλλαγές), αφορά σε πωλήσεις μετοχών διάφορων εταιρειών με μέτοχο το Δημόσιο ή/και το ΤΑΙΠΕΔ.

3.3.3.2. Δαπάνες

Παραπάνω (Πίνακας 3.4.) παρουσιάζονται οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία σε ταμειακή βάση, με διακριτή αποτύπωση των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών (μείζονες κατηγορίες 21 - 33), οι οποίες συνδιαμορφώνουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, καθώς και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών (μείζονες κατηγορίες 44 - 57).

I. Δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα, οι συνολικές δαπάνες για μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές για το έτος 2025 αναμένονται αυξημένες σε σχέση με το έτος 2024 κατά 3.381 εκατ. ευρώ ή 4,4% κυρίως λόγω των αυξημένων μεταβιβάσεων καθώς και των δαπανών του ΤΑΑ. Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι δαπάνες των διάφορων κατηγοριών για τα έτη 2024 και 2025 δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες λόγω της ανακατανομής πιστώσεων υπό κατανομή (π.χ. αποθεματικό, μεταναστευτικές δαπάνες, πιστώσεις για νέες προσλήψεις) κατά το έτος 2024 στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών.

II. Δαπάνες χρηματοοικονομικών συναλλαγών

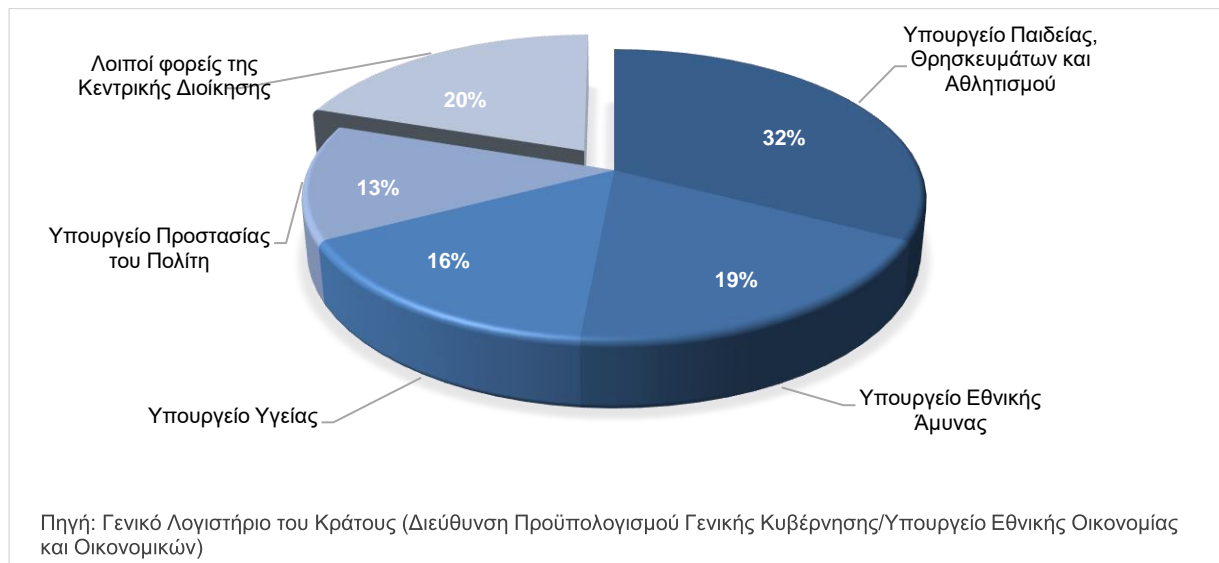
Όσον αφορά στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, αυτές εμφανίζονται το 2025 μειωμένες κατά 14,7% σε σχέση με το έτος 2024, κυρίως λόγω των βραχυπρόθεσμων δανείων (repos). Επισημαίνεται ότι το έτος 2025 έχουν προβλεφθεί στη μείζονα κατηγορία 44 (Δάνεια) πιστώσεις ύψους 3.741 εκατ. ευρώ, οι οποίες προέρχονται από πόρους δανείων του ΤΑΑ και θα διατεθούν μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα με τη μορφή μακροπρόθεσμων δανείων.

III. Ανάλυση κυριότερων κατηγοριών μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Δαπάνη παροχών σε εργαζόμενους

Για το έτος 2024 η συνολική δαπάνη για παροχές σε εργαζόμενους (άθροισμα δαπάνης τακτικών και πρόσθετων αποδοχών και των αντίστοιχων εργοδοτικών εισφορών) εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 14.939 εκατ. ευρώ. Από τη συνολική δαπάνη παροχών σε εργαζόμενους που βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, το μεγαλύτερο μέρος αυτής (80% της συνολικής δαπάνης) καταβάλλεται από τέσσερα Υπουργεία, στα οποία απασχολείται το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου των υπαλλήλων, ήτοι: Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (32%), Εθνικής Άμυνας (19%), Υγείας (16%) και Προστασίας του Πολίτη (13%), ενώ το εναπομείναν 20% της δαπάνης καταβάλλεται από τους υπόλοιπους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (Διάγραμμα 3.1.). Σύμφωνα με τις τρέχουσες εκτιμήσεις/προβλέψεις, τα ποσοστά συμμετοχής των Υπουργείων στη συνολική δαπάνη παραμένουν ίδια τόσο το 2024 όσο και το 2025.

Η κατανομή αυτή της δαπάνης αντανακλά τις προτεραιότητες και τον προσανατολισμό της κυβερνητικής πολιτικής στην ενίσχυση των τομέων της παιδείας, της άμυνας, της υγείας και της προστασίας των πολιτών.

Διάγραμμα 3.1.: Δαπάνη παροχών σε εργαζόμενους έτους 2024 (ποσοστά επί της συνολικής δαπάνης)

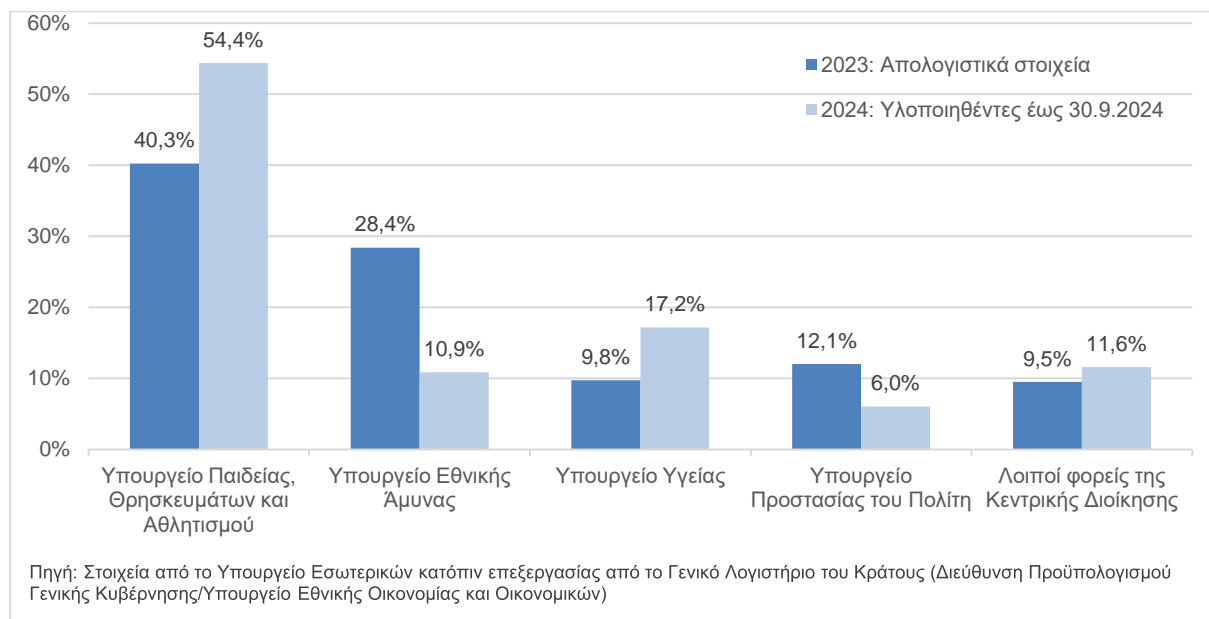
(i) Διορισμοί/προσλήψεις τακτικού προσωπικού περιόδου 2023 - 2024 και προγραμματισμός προσλήψεων 2025

Οι νέοι διορισμοί και οι προσλήψεις τακτικού προσωπικού υπόκεινται σε περιορισμούς και κανόνες, προκειμένου να ελέγχεται η προκαλούμενη δαπάνη. Ειδικότερα, από το 2019 εφαρμόζεται ο κανόνας προσλήψεων - αποχωρήσεων 1:1, δηλαδή μία πρόσληψη για κάθε μία αποχώρηση. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται συνολικά, σε όλη τη Γενική Κυβέρνηση και όχι ανά κλάδο ή φορέα, έτσι ώστε να καλύπτονται κάθε χρόνο οι πραγματικές ανάγκες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Για ειδικές περιπτώσεις (π.χ. εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, προσλήψεις τακτικού προσωπικού με αντίστοιχη μείωση έκτακτου προσωπικού ίδιας κατηγορίας) δύναται να πραγματοποιούνται διορισμοί/προσλήψεις και εκτός του κανόνα.

Οι προσλήψεις πάσης φύσεως τακτικού προσωπικού διενεργούνται βάσει του ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης (άρθρο 20 του ν.5027/2023, Α' 48). Το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα πρόσληψης προσωπικού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, διαμορφώνουν τον ετήσιο προγραμματισμό για τις προσλήψεις του επόμενου έτους. Οι προσλήψεις κάθε έτους καθορίζονται με βάση τις αποχωρήσεις του προηγούμενου έτους (σύμφωνα με τον κανόνα 1:1). Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός προσλήψεων προσωπικού εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο έγκρισης του ενοποιημένου προγράμματος κυβερνητικής πολιτικής.

Στο Διάγραμμα 3.2. απεικονίζονται τα Υπουργεία με τα υψηλότερα ποσοστά διορισμών/προσλήψεων επί του συνόλου των διορισμών/προσλήψεων για τα έτη 2023 και 2024. Το έτος 2023 οι νέοι διορισμοί και οι προσλήψεις (εντός και εκτός κανόνα 1:1) τακτικών υπαλλήλων των οποίων η μισθοδοσία βαρύνει απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό, ανήλθαν συνολικά σε 10.759 (συμπεριλαμβανομένων και των εισαγωγών σε παραγωγικές σχολές). Στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού πραγματοποιήθηκαν 4.331 διορισμοί μόνιμου προσωπικού (ποσοστό 40% επί του συνόλου). Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας υλοποιήθηκαν 3.057 διορισμοί (ποσοστό 28% επί του συνόλου), συμπεριλαμβανομένων τόσο των προσλήψεων Επαγγελματιών Οπλιτών όσο και των εισαγωγών σε στρατιωτικές σχολές. Τέλος, 1.297 διορισμοί (12% επί του συνόλου) υλοποιήθηκαν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και 1.050 διορισμοί (10% επί του συνόλου) στο Υπουργείο Υγείας.

Διάγραμμα 3.2.: Διορισμοί και προσλήψεις τακτικού προσωπικού που μισθοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό περιόδου 2023 - 2024 (ποσοστά επί του συνόλου)

Το έτος 2024 οι υλοποιηθέντες μέχρι 30.9.2024 διορισμοί και οι προσλήψεις (εντός και εκτός κανόνα 1:1) τακτικών υπαλλήλων των οποίων η μισθοδοσία βαρύνει απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό, ανέρχονται σε 18.010. Ειδικότερα, στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού πραγματοποιήθηκαν 9.792 διορισμοί, οι οποίοι στη συντριπτική τους πλειονότητα ανήκουν στην κατηγορία των μόνιμων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ στο Υπουργείο Υγείας πραγματοποιήθηκαν 3.090 διορισμοί.

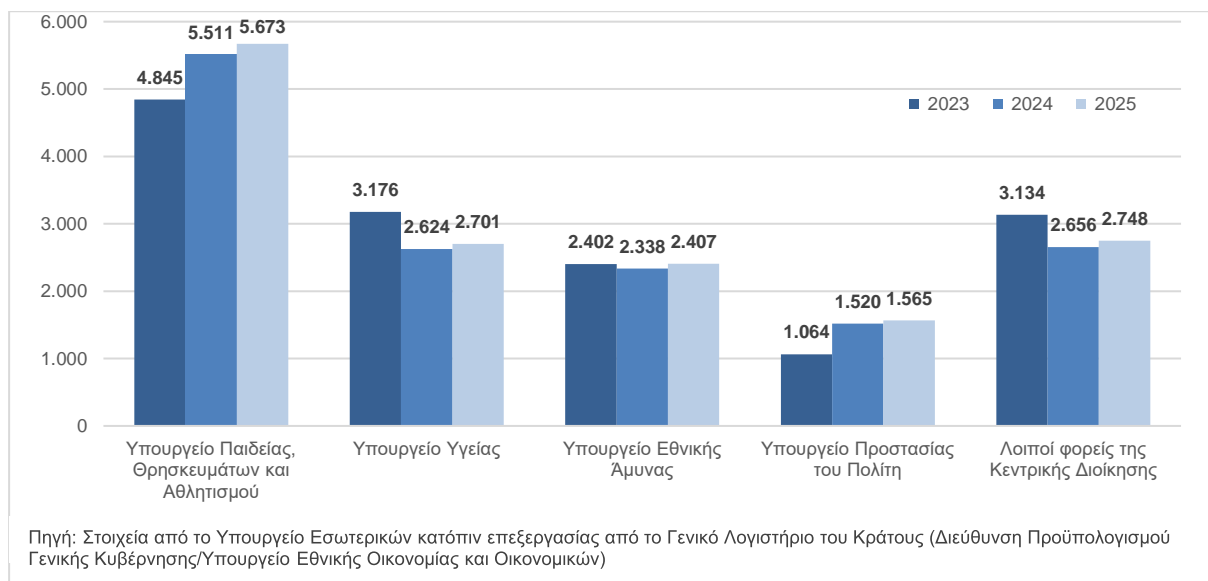
Τέλος, για το έτος 2025 οι νέοι διορισμοί και οι προσλήψεις αναμένεται να ανέλθουν περίπου στις 20.000, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εκτιμώμενες προς υλοποίηση προσλήψεις με βάση τον προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2025 (συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών σε παραγωγικές σχολές ενστόλων) καθώς και προσλήψεις (εντός του κανόνα 1:1) που δεν υλοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη. Η κατανομή δε των προσλήψεων αυτών στους επιμέρους φορείς θα πραγματοποιηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών με γνώμονα τα αιτήματα και τις ανάγκες των φορέων.

Για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους της προβλεπόμενης δαπάνης από τους νέους διορισμούς και τις προσλήψεις τακτικών υπαλλήλων των οποίων η μισθοδοσία βαρύνει απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό για το έτος 2025, έχουν ενσωματωθεί πιστώσεις ύψους 196 εκατ. ευρώ στις «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

(ii) Αποχωρήσεις τακτικού προσωπικού περιόδου 2023 - 2025

Οι αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης τακτικών υπαλλήλων η μισθοδοσία των οποίων βαρύνει απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό, παρουσιάζουν αυξητική τάση κατά τα τελευταία έτη. Το 2023, βάσει απολογιστικών στοιχείων, αποχώρησαν συνολικά 14.621 τακτικοί υπάλληλοι, εκ των οποίων το 33% από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, το 22% από το Υπουργείο Υγείας και το 24% συνολικά από τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη. Επίσης, με βάση τα μέχρι 30.9.2024 διαθέσιμα στοιχεία αποχωρήσεων έτους 2024 και λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (ΕΑΑ), αναμένεται ότι οι αποχωρήσεις υπαλλήλων των οποίων η μισθοδοσία βαρύνει απευθείας τον τακτικό προϋπολογισμό, θα διαμορφωθούν στις 14.649 για το 2024 και στις 15.094 για το 2025. Το μεγαλύτερο ποσοστό εξ αυτών (82%) για καθένα από τα έτη 2024 και 2025 εκτιμάται ότι θα συνεχίσουν να καταλαμβάνουν τα τέσσερα προαναφερθέντα Υπουργεία (Διάγραμμα 3.3.).

Διάγραμμα 3.3.: Αποχωρήσεις τακτικών υπαλλήλων μισθοδοτούμενων από τον τακτικό προϋπολογισμό περιόδου 2023 - 2025**(iii) Προσλήψεις μη τακτικού προσωπικού για το οικονομικό έτος 2025**

Από το έτος 2021 θεσμοθετήθηκε ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) και σύμβασης μίσθωσης έργου τόσο των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης όσο και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (άρθρο 25 του ν.4829/2021, Α' 166).

Με βάση τον προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2023 (ΠΥΣ 31/27.9.2022) ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός προσλήψεων μη τακτικού προσωπικού σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης προσδιορίστηκε σε 22.344, ενώ σύμφωνα με τον προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2024 (ΠΥΣ 26/31.10.2023), ο αντίστοιχος αριθμός παρέμεινε αμετάβλητος. Περαιτέρω, για το έτος 2025 ο προγραμματισμός προσλήψεων προσωπικού ΙΔΟΧ αναμένεται να παραμείνει στα ίδια επίπεδα με τα δύο προηγούμενα έτη.

Με την εισαγωγή της ανωτέρω διαδικασίας και τον τρόπο εφαρμογής της τα εμπλεκόμενα Υπουργεία (Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) απασκοπούν στον έλεγχο και στη συστηματική παρακολούθηση των προσλήψεων μη τακτικού προσωπικού στον δημόσιο τομέα.

Για το 2025 η συνολική δαπάνη του τακτικού προϋπολογισμού για τη μισθοδοσία των νέων προσλήψεων μη τακτικού προσωπικού, βάσει του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, προβλέπεται να ανέλθει στα 112 εκατ. ευρώ.

Μεταβιβάσεις τακτικού προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης σε ταμειακή βάση

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.8.) παρουσιάζονται οι μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης σε ταμειακή βάση. Οι συνολικές μεταβιβάσεις σε φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να ανέλθουν για το έτος 2025 σε 30.771 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 776 εκατ. ευρώ ή 2,6% σε σχέση με το έτος 2024, ενώ οι συνολικές μεταβιβάσεις σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να ανέλθουν για το έτος 2025 σε 3.970 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 177 εκατ. ευρώ ή 4,7% σε σχέση με το έτος 2024.

Πίνακας 3.8.: Μεταβιβάσεις τακτικού προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

		2023	2024	2025	Μεταβολή %	
		Πληρωμές	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	2024/23	2025/24
Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό σε φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης						
1	Τρέχουσες εγχώριες μεταβιβάσεις (1α+1β+1γ+1δ)	25.487	26.420	27.238	3,7	3,1
1α)	Μεταβιβάσεις στην Κεντρική Διοίκηση	0	0	0	-	-
1β)	Μεταβιβάσεις σε νοσοκομεία και ΠΦΥ	2.089	2.258	2.365	8,1	4,7
1γ)	Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ	2.797	3.134	3.181	12,0	1,5
1δ)	Μεταβιβάσεις σε ΟΚΑ	20.601	21.028	21.692	2,1	3,2
	1δ1. Παροχές κύριας και επικουρικής σύνταξης	15.169	15.454	14.942	1,9	-3,3
	1δ2. Παροχές σε ανέργους (ΔΥΠΑ)	1.034	934	645	-9,7	-30,9
	1δ3. Παροχές υγείας (ΕΟΠΥΥ)	383	375	939	-2,0	150,1
	1δ4. Παροχές προνοιακού χαρακτήρα	3.080	3.418	3.563	11,0	4,2
	1δ5. Λειτουργικές και έκτακτες δαπάνες	17	18	21	6,1	16,6
	1δ6. Αντιπαροχή του άρθρου 34 του ν.2773/1999 (Α' 286)	579	579	579	0,0	0,0
	1δ7. Έκτακτη επιχορήγηση σε ΟΚΑ για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών	0	0	0	-	-
	1δ8. Έκτακτη επιχορήγηση σε ΟΚΑ για την εξόφληση εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης	0	0	0	-	-
	1δ9. Μεταβίβαση σε ΟΚΑ για λοιπούς σκοπούς	339	250	1.003	-26,3	301,4
2	Μεταβιβάσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	3.688	3.312	3.279	-10,2	-1,0
3	Λοιπές μεταβιβάσεις (τρέχουσες εγχώριες)	15	0	0	-100,0	-
4	Επιχορηγήσεις επενδύσεων εσωτερικού	213	225	225	5,5	-0,2
	Εκ των οποίων:					
	Επιχορηγήσεις επενδύσεων εσωτερικού διάφορες	23	25	25	7,9	-1,4
	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) για επενδυτικές δαπάνες Δήμων	190	200	200	5,3	0,0
5	Λοιπές μεταβιβάσεις	403	38	30	-90,5	-22,2
I	Σύνολο μεταβιβάσεων εντός ΓΚ τακτικού προϋπολογισμού (1+2+3+4+5)	29.806	29.995	30.771	0,6	2,6
Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης						
1	Μεταβιβάσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	442	445	362	0,8	-18,7
2	Λοιπές μεταβιβάσεις (τρέχουσες εγχώριες)	117	155	76	32,4	-51,3
3	Τρέχουσες μεταβιβάσεις προς οργανισμούς και κράτη μέλη της ΕΕ	2.294	2.306	2.395	0,5	3,9
4	Λοιπές μεταβιβάσεις	741	888	1.138	19,9	28,2
II	Σύνολο μεταβιβάσεων εκτός ΓΚ τακτικού προϋπολογισμού (1+2+3+4)	3.593	3.794	3.970	5,6	4,7
III	Σύνολο μεταβιβάσεων τακτικού προϋπολογισμού (I + II)	33.399	33.789	34.741	1,2	2,8

Πιστώσεις υπό κατανομή κρατικού προϋπολογισμού

Στη μείζονα κατηγορία δαπανών «Πιστώσεις υπό κατανομή» του κρατικού προϋπολογισμού περιλαμβάνονται για το έτος 2025 πιστώσεις συνολικού ύψους 17.283 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 22% των συνολικών πιστώσεων για δαπάνες μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Στην εν λόγω κατηγορία πιστώσεων δεν λογίζονται δαπάνες, αλλά αυτές ανακατανέμονται κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού σε άλλες κατηγορίες δαπανών, στις οποίες πραγματοποιούνται οι δαπάνες από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης.

Από τις συνολικές πιστώσεις υπό κατανομή για το έτος 2025 ποσό ύψους 3.183 εκατ. ευρώ θα διατεθεί στον τακτικό προϋπολογισμό και 14.100 εκατ. ευρώ στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων. Από το σύνολο των υπό κατανομή πιστώσεων έτους 2025 του τακτικού προϋπολογισμού, το μεγαλύτερο μέρος αυτών (2.964 εκατ. ευρώ ή 93%) εγγράφεται στον ειδικό φορέα «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ενώ ποσό ύψους 1.250 εκατ. ευρώ αφορά στο αποθεματικό του προϋπολογισμού, που διατίθεται για την κάλυψη σημαντικών και επείγουσών δαπανών, η πρόβλεψη των οποίων δεν ήταν εφικτή κατά τον χρόνο ψήφισής του και ποσό ύψους 650 εκατ. ευρώ αφορά σε πιστώσεις για την κάλυψη δαπανών μισθολογικού περιεχομένου. Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.9.) παρουσιάζονται οι κυριότερες κατηγορίες πιστώσεων υπό κατανομή για το έτος 2025 με τα αντίστοιχα ποσά.

Πίνακας 3.9.: Πιστώσεις υπό κατανομή κρατικού προϋπολογισμού έτους 2025 (σε εκατ. ευρώ)	
Κατηγορία	Πιστώσεις
A. Τακτικός προϋπολογισμός	3.183
Αποθεματικό παρ.1 του άρθρου 59 του ν.4270/2014	850
Αποθεματικό παρ.8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014	400
Πιστώσεις για μεταναστευτικές δαπάνες	180
Πιστώσεις για δαπάνες πλήρωσης θέσεων προσωπικού	323
Πιστώσεις για λοιπές δαπάνες αποδοχών	328
Πιστώσεις για την κάλυψη διαφόρων αναγκών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	460
Πιστώσεις για δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης	407
Πιστώσεις για δαπάνες κοινωνικής προστασίας	50
Πιστώσεις για δαπάνες που αφορούν στο τέλος κρουαζιέρας	52
Λοιπές πιστώσεις υπό κατανομή τακτικού προϋπολογισμού	134
B. Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων	14.100
Εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	9.200
ΤΑΑ	4.900
ΣΥΝΟΛΟ (A + B)	17.283

Εκτιμήσεις και προβλέψεις προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά μείζονα κατηγορία δαπάνης

Παρακάτω (Πίνακας 3.10.) απεικονίζονται οι δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά μείζονα κατηγορία για το οικονομικό έτος 2023, σύμφωνα με στοιχεία του επίσημου Απολογισμού του Κράτους καθώς και σχετικές εκτιμήσεις και προβλέψεις για τα έτη 2024 και 2025, αντίστοιχα.

Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών δαπανών για το οικονομικό έτος 2023 και συγκεκριμένα, ποσό ύψους 7.808 εκατ. ευρώ (ποσοστό 69,7% επί του συνολικού ποσού) καταγράφεται στην κατηγορία των μεταβιβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από το ποσό αυτό οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού επιχορηγήθηκαν με ποσό ύψους 1.269 εκατ. ευρώ για την ανέγερση νέων και την αναβάθμιση υφιστάμενων κτιριακών και συναφών υποδομών, ενώ οι λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης επιχορηγήθηκαν για τον ίδιο σκοπό με ποσό ύψους 1.228 εκατ. ευρώ. Επίσης, διατέθηκε μέσω μεταβιβάσεων, κυρίως του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ποσό ύψους 1.772 εκατ. ευρώ για τη διάσωση, ανάδειξη και εκμετάλλευση φυσικών και ενεργειακών πόρων. Τέλος, σημειώνεται ότι ποσό ύψους 1.083 εκατ. ευρώ διατέθηκε μέσω του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για επιδοτήσεις προϊόντων και υπηρεσιών.

Πίνακας 3.10.: Μείζονες κατηγορίες δαπανών προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (σε εκατ. ευρώ)						
Κατηγορία	Περιγραφή	Πραγματοποιήσεις 2023			Εκτιμήσεις 2024	Προβλέψεις 2025
		Εθνικό και Συγχρ/μενο	ΤΑΑ	Σύνολο		
21	Παροχές σε εργαζόμενους	93	11	104	122	131
22	Κοινωνικές Παροχές	118	0	118	139	149
23	Μεταβιβάσεις	6.096	1.712	7.808	9.166	9.828
24	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	704	179	883	1.036	1.111
25	Επιδοτήσεις	1.294	81	1.375	1.614	1.731
31	Πάγια περιουσιακά στοιχεία (δαπάνη για αγορά)	807	107	914	1.073	1.151
Σύνολο		9.112	2.089	11.201	13.150	14.100

Για το οικονομικό έτος 2024 εκτιμάται ότι από το συνολικό ύψος των 13.150 εκατ. ευρώ, ποσό ύψους 9.166 εκατ. ευρώ θα μεταβιβαστεί σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης και συγκεκριμένα:

- 6.866 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση προγραμμάτων του ΑΠΔΕ εκτός ΤΑΑ και
- 2.300 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση επιμέρους δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0).

Ενδεικτικά, ορισμένες δράσεις που χρηματοδοτούνται το 2024 με πόρους του ΤΑΑ αφορούν σε:

- προμήθεια νέων αστικών ηλεκτρικών λεωφορείων, σύγχρονων και φιλικών προς το περιβάλλον (δαπάνη ύψους 126 εκατ. ευρώ),
- εκτέλεση αντιδιαβρωτικών, αντιπλημμυρικών έργων και προστασίας δασών (προγράμματα Antipero II και III), εκτέλεση του Εθνικού Σχεδίου Αναδασώσεων και προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, συνολικής δαπάνης ύψους 154 εκατ. ευρώ, που υλοποιούνται μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και
- προμήθεια διαδραστικών συστημάτων εκπαίδευσης και εργαστηριακού εξοπλισμού για σχολεία όλων των βαθμίδων από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, συνολικής δαπάνης 100 εκατ. ευρώ περίπου.

Τέλος, σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις, από το σύνολο των 14.100 εκατ. ευρώ των επενδυτικών δαπανών οικονομικού έτους 2025, δαπάνες ύψους 9.828 εκατ. ευρώ αφορούν σε μεταβιβάσεις.

3.3.4. Δαπάνες ανά Υπουργείο

Ο προϋπολογισμός των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης (Προεδρία της Δημοκρατίας, Βουλή των Ελλήνων, Προεδρία της Κυβέρνησης, Υπουργεία και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις) καταρτίζεται και εκτελείται σε ταμειακή βάση. Στον κρατικό προϋπολογισμό (τακτικός προϋπολογισμός και προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων) προβλέπονται ανώτατα όρια δαπανών για κάθε φορέα (Πίνακας 3.11.). Στον εν λόγω πίνακα περιλαμβάνονται οι μη χρηματοοικονομικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού.

Πίνακας 3.11.: Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κεντρικής Διοίκησης κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2024 και 2025 (σε εκατ. ευρώ)					
α/α	Φορέας Κεντρικής Διοίκησης - Προϋπολογισμός		2024		2025
			Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις ¹	Προβλέψεις ³
1	Προεδρία της Δημοκρατίας	Ταμειακό Σύνολο	5	5	5
	Τακτικός προϋπολογισμός		5	5	5
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος			
		TAA	0	0	0
2	Βουλή των Ελλήνων	Ταμειακό Σύνολο	160	161	172
	Τακτικός προϋπολογισμός		159	159	170
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	1	2	2
		TAA	0	0	0
3	Προεδρία της Κυβέρνησης	Ταμειακό Σύνολο	43	49	42
	Τακτικός προϋπολογισμός		38	44	38
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	5	5	4
		TAA	0	0	0
4	Υπουργείο Εσωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	3.705	3.850	3.830
	Τακτικός προϋπολογισμός		3.337	3.511	3.449
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	267	247	230
		TAA	101	92	151
5	Υπουργείο Εξωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	408	447	420
	Τακτικός προϋπολογισμός		385	415	390
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	19	28	28
		TAA	4	4	2
6	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Ταμειακό Σύνολο	6.123	6.195	6.130
	Τακτικός προϋπολογισμός		6.093	6.168	6.061
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	30	27	69
		TAA	0	0	0
7	Υπουργείο Υγείας	Ταμειακό Σύνολο	6.027	6.335	7.177
	Τακτικός προϋπολογισμός		5.705	6.051	6.608
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	66	50	66
		TAA	256	234	503
8	Υπουργείο Δικαιοσύνης	Ταμειακό Σύνολο	625	637	651
	Τακτικός προϋπολογισμός		559	581	578
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	23	17	20
		TAA	43	39	53
9	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Ταμειακό Σύνολο	6.548	6.532	6.606
	Τακτικός προϋπολογισμός		5.453	5.583	5.594
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	695	644	810
		TAA	400	305	202
10	Υπουργείο Πολιτισμού	Ταμειακό Σύνολο	400	457	575
	Τακτικός προϋπολογισμός		258	324	257
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	36	36	147
		TAA	106	97	171
11	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών	Ταμειακό Σύνολο	3.483	4.339	3.934
	Τακτικός προϋπολογισμός		763	801	797
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	2.667	3.490	2.933
		TAA	53	48	204
12	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Γενικές Κρατικές Δαπάνες	Ταμειακό Σύνολο	13.963	12.308	14.548
	Τακτικός προϋπολογισμός		13.963	12.308	14.548
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
13	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Ταμειακό Σύνολο	1.185	1.359	1.281
	Τακτικός προϋπολογισμός		204	389	222
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	854	854	854
		TAA	127	116	205

Πίνακας 3.11.: Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κεντρικής Διοίκησης κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2024 και 2025 (σε εκατ. ευρώ)					
α/α	Φορέας Κεντρικής Διοίκησης - Προϋπολογισμός		2024		2025
			Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις ¹	Προβλέψεις ³
14	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Ταμειακό Σύνολο	1.823	2.200	2.341
	Τακτικός προϋπολογισμός		295	342	319
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	730	1.070	660
		TAA	798	788	1.362
15	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	Ταμειακό Σύνολο	18.629	18.620	18.678
	Τακτικός προϋπολογισμός		18.019	18.047	18.215
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	236	232	190
		TAA	374	341	273
16	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	Ταμειακό Σύνολο	3.992	3.954	3.990
	Τακτικός προϋπολογισμός		3.718	3.777	3.787
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	134	49	103
		TAA	140	128	100
17	Υπουργείο Ανάπτυξης	Ταμειακό Σύνολο	925	801	818
	Τακτικός προϋπολογισμός		126	126	123
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	595	505	534
		TAA	204	170	161
18	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Ταμειακό Σύνολο	2.350	2.686	2.695
	Τακτικός προϋπολογισμός		883	936	882
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	1.074	1.390	1.420
		TAA	393	360	393
19	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Ταμειακό Σύνολο	576	631	652
	Τακτικός προϋπολογισμός		311	326	337
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	260	300	285
		TAA	5	5	30
20	Υπουργείο Τουρισμού	Ταμειακό Σύνολο	168	156	189
	Τακτικός προϋπολογισμός		39	38	39
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	50	46	41
		TAA	79	72	109
21	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ταμειακό Σύνολο	844	781	1.074
	Τακτικός προϋπολογισμός		186	166	152
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	240	230	170
		TAA	418	385	752
22	Υπουργείο Μετανάστευσης και Άσυλου	Ταμειακό Σύνολο	473	486	476
	Τακτικός προϋπολογισμός		124	123	142
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	340	345	306
		TAA	9	18	28
23	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	Ταμειακό Σύνολο	2.263	2.332	2.286
	Τακτικός προϋπολογισμός		2.185	2.269	2.218
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	78	63	68
		TAA	0	0	0
24	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Ταμειακό Σύνολο	937	1.086	1.221
	Τακτικός προϋπολογισμός		680	768	760
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	150	220	260
		TAA	107	98	201
25	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής	Ταμειακό Σύνολο	12	15	13
	Τακτικός προϋπολογισμός		12	15	13
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
26	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας	Ταμειακό Σύνολο	11	12	11
	Τακτικός προϋπολογισμός		11	12	11
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0

Πίνακας 3.11.: Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κεντρικής Διοίκησης κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2024 και 2025 (σε εκατ. ευρώ)					
α/α	Φορέας Κεντρικής Διοίκησης - Προϋπολογισμός		2024		2025
			Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις ¹	Προβλέψεις ³
27	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας	Ταμειακό Σύνολο	10	11	10
	Τακτικός προϋπολογισμός		10	11	10
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
28	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου	Ταμειακό Σύνολο	15	16	15
	Τακτικός προϋπολογισμός		15	16	15
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
29	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου	Ταμειακό Σύνολο	6	6	6
	Τακτικός προϋπολογισμός		6	6	6
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
30	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης	Ταμειακό Σύνολο	7	7	6
	Τακτικός προϋπολογισμός		7	7	6
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
31	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης	Ταμειακό Σύνολο	20	19	18
	Τακτικός προϋπολογισμός		20	19	18
	Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων:	Εθνικό και συγχρ/νο σκέλος	0	0	0
		TAA	0	0	0
A	Ταμειακό Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών κρατικού προϋπολογισμού		75.736	76.490	79.871
I	Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών τακτικού προϋπολογισμού		63.569	63.340	65.771
i	Πρωτογενείς δαπάνες		55.868	55.059	58.070
	<i>εκ των οποίων:</i>				
	<i>Καταπτώσεις εγγυήσεων</i>		1.115	448	383
	<i>Προμήθειες για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες</i>		40	40	40
	<i>Αγορές οπλικών συστημάτων από προγράμματα εξοπλισμού⁴</i>		2.570	2.422	2.494
ii	Τόκοι		7.701	8.281	7.701
II	Σύνολο δαπανών εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους		8.550	9.850	9.200
III	Σύνολο δαπανών TAA		3.617	3.300	4.900
B	Εθνικολογιστικές προσαρμογές κατά ESA²		1.104	-11	-631
Γ	Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (A-B)		74.632	76.502	80.502

¹ Στις εκτιμήσεις των δαπανών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης για το 2024 περιλαμβάνονται οι δαπάνες που καλύφθηκαν από το τακτικό και το ειδικό αποθεματικό, οι εγγραφές σε ύψος δαπανών και οι δαπάνες για μεταναστευτικές ροές. Κατά συνέπεια, το ύψος των εκτιμώμενων δαπανών έτους 2024 δεν είναι συγκρίσιμο με τις προβλέψεις προϋπολογισμού 2025.

² Εθνικολογιστικές προσαρμογές κατά ESA: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

³ Οι πιστώσεις για νέες προσλήψεις για το 2025 προβλέπονται στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό κατανομή» των Γενικών Κρατικών Δαπανών και διατίθενται σταδιακά για τις δαπάνες των παροχών σε εργαζόμενους των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, με βάση την υλοποίηση των προσλήψεων σε αυτούς.

⁴ Τα ποσά αφορούν σε ταμειακές πληρωμές για αγορές οπλικών συστημάτων. Οι φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών προγραμμάτων που επηρεάζουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά ESA ανέρχονται σε 896 εκατ. ευρώ το 2024 και σε 1.641 εκατ. ευρώ το 2025.

Πίνακας 3.12.: Ανώτατα όρια δαπανών Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών φορέων των Υπουργείων (σε εκατ. ευρώ)

Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ¹	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 Υπουργείο Εσωτερικών	33,3	35,9
A Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού	17,1	19,5
B Συνήγορος του Πολίτη	7,6	7,7
Γ Εθνική Αρχή Διαφάνειας	8,6	8,7
2 Υπουργείο Δικαιοσύνης	4,8	4,9
A Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	2,6	2,7
B Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	2,2	2,2
3 Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	1,5	1,4
A Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	0,1	0,1
B Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης	1,4	1,3
Γ Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων	0,1	0,1
4 Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	531,0	512,8
A Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων	526,8	507,0
B Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες	1,9	1,8
Γ Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής	2,3	2,3
Δ Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης	0,0	1,7
5 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	33,1	32,1
A Επιθεώρηση Εργασίας	33,1	32,1
6 Υπουργείο Ανάπτυξης	1,8	1,8
A Συνήγορος του Καταναλωτή	1,8	1,8
7 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	1,3	1,4
A Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων	1,3	1,4
ΣΥΝΟΛΟ	606,9	590,5

¹ Οι ανωτέρω δαπάνες των ΑΔΑ είναι μέρος των ανώτατων ορίων των δαπανών των Υπουργείων (Πίνακας 3.11.) και αφορούν σε δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού.

Προεδρία της Κυβέρνησης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης θα καλύψουν, πέραν της δαπάνης μισθοδοσίας και των λειτουργικών δαπανών των επιμέρους οργανικών της μονάδων, δαπάνες για:

- τη λειτουργία του Εθνικού Τυπογραφείου, τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του καθώς και την ενεργειακή του αναβάθμιση,
- την επιχορήγηση του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων - Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΑΠΕ - ΜΠΕ) ΑΕ και
- επιδοτήσεις διακίνησης τύπου.

Το οικονομικό έτος 2024 ο τακτικός προϋπολογισμός εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 44 εκατ. ευρώ, ενώ για το έτος 2025 προβλέπονται ποσά ύψους 38 εκατ. ευρώ στον τακτικό προϋπολογισμό και 4 εκατ. ευρώ στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

Υπουργείο Εσωτερικών

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών θα καλύψουν, πέραν των λειτουργικών του δαπανών:

- δαπάνες των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ) και ειδικότερα του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), του Συνηγόρου του Πολίτη (ΣΤΠ) και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ),
- τις επιχορηγήσεις του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), του Φορέα Διαχείρισης Κοινοχρήστων εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, του Κέντρου Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚεΔΑΚ) και της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας ΑΕ,

- τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων και
- τις μεταβιβάσεις πόρων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού.

Ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου Εσωτερικών το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο ποσό των 3.511 εκατ. ευρώ και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης ενισχύθηκε κατά 174 εκατ. ευρώ, προκειμένου να:

- αποδοθούν αυξημένοι ΚΑΠ, ύψους 48 εκατ. ευρώ, στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού (10 εκατ. ευρώ και 38 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα) για την κάλυψη: (α) δαπανών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημόσιων σχολείων (παρ.2 του άρθρου 70 του ν.5108/2024), (β) έκτακτων αναγκών αποκατάστασης ζημιών που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά της 11ης Αυγούστου 2024 (στους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής) και (γ) λειτουργικών δαπανών,
- επιχορηγηθούν οι ΟΤΑ α' βαθμού με ποσό ύψους 90 εκατ. ευρώ για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους,
- αντιμετωπιστούν λοιπές δαπάνες ύψους 22,9 εκατ. ευρώ, κυρίως για τη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας με επιστολική ψήφο (ν.5083/2024, Α' 12) και
- επιχορηγηθεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης με το ποσό των 13 εκατ. ευρώ για τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου στο οδικό δίκτυο του Δήμου λόγω των έργων κατασκευής της υπερυψωμένης λεωφόρου (flyover), για την κάλυψη επείγουσών δαπανών στο πλαίσιο της αποκομιδής απορριμμάτων κατά τις νυκτερινές ώρες καθώς και για τη βελτίωση της καθαριότητας της πόλης (άρθρο 44 του ν.5099/2024, Α' 48).

Το 2024 οι αποδόσεις των ΚΑΠ στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν συνολικά στο ποσό των 2.997,5 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 2.234,3 εκατ. ευρώ αφορά στους Δήμους και ποσό 763,2 εκατ. ευρώ στις Περιφέρειες.

Πέραν των ανωτέρω αποδόσεων στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού, μεταβιβάστηκαν και οι εξής πόροι:

- ειδική επιχορήγηση ποσού ύψους 176,7 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν η δαπάνη μισθοδοσίας της δημοτικής αστυνομίας και των σχολικών καθαριστριών, το κόστος του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» καθώς και της παροχής υπηρεσιών ναυαγοσωστικής κάλυψης σε οργανωμένες ή μη παραλίες (π.δ. 71/2020, Α' 166),
- αποδόσεις ποσού ύψους 10,6 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού, ως έκτακτου αντισταθμιστικού τέλους, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου με τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς και τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης και
- λοιπές επιχορηγήσεις, συνολικού ύψους 114,2 εκατ. ευρώ, οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως:
  - 90 εκατ. ευρώ σε ΟΤΑ α' βαθμού για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους,
  - 13 εκατ. ευρώ στον Δήμο Θεσσαλονίκης (άρθρο 44 του ν.5099/2024),
  - 12 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 7,2 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ α' βαθμού και 4,8 εκατ. ευρώ στους ΟΤΑ β' βαθμού, για την κάλυψη των δαπανών των ευρωεκλογών της 9ης Ιουνίου 2024 και
  - 4 εκατ. ευρώ σε ΟΤΑ α' βαθμού, που αφορούν κυρίως στην επιχορήγηση του Εθνικού Κήπου και στις δαπάνες καθαριότητας των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ).

Πίνακας 3.13.: Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
A. Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού - Δήμοι (I + II + III + IV)	2.535,8	2.557,2
I. Αποδόσεις ΚΑΠ Δήμων (α + β + γ)	2.234,3	2.374,3
α. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	913,0	958,8
β. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.221,3	1.317,0
γ. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ	100,0	98,5
II. Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' βαθμού	176,7	176,7
III. Λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	10,6	5,4
IV. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	114,2	0,8
α. Επιχορήγηση για την εξόφληση εκκρεμών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους	90,0	-
β. Επιχορήγηση στον Δήμο Θεσσαλονίκης (άρθρο 44 του ν.5099/2024)	13,0	-
γ. Ευρωεκλογές 2024	7,2	-
δ. Λοιπές επιχορηγήσεις (δαπάνες καθαριότητας σε ΔΙΕΚ, ΣΔΕ, επιχορήγηση Εθνικού Κήπου)	4,0	0,8
B. Μεταβιβάσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού - Περιφέρειες (I + II)	768,0	773,7
I. Αποδόσεις ΚΑΠ Περιφερειών (α + β)	763,2	773,7
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	255,6	265,0
β. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων ¹	507,6	508,7
II. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού	4,8	-
Ευρωεκλογές 2024	4,8	-
Γ. Σύνολο αποδόσεων ΚΑΠ ΟΤΑ α' και β' βαθμού (A.I + B.I)	2.997,5	3.148,0
Δ. Σύνολο μεταβιβάσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΕΣ (A + B)	3.303,8	3.330,9

¹ Οι ΚΑΠ των Περιφερειών για το έτος 2024 διαμορφώνονται σε 763,2 εκατ. ευρώ μετά από τη μείωση κατά 8,5 εκατ. ευρώ λόγω μεταφοράς πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα «ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ 2024» και την ενίσχυση με το ποσό των 38 εκατ. ευρώ για τη μεταφορά μαθητών και την κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

Για το έτος 2025 οι συνολικές πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού προβλέπονται σε 3.449 εκατ. ευρώ, οι οποίες ενσωματώνουν, πέραν των ήδη αυξημένων αποδόσεων, ενίσχυση των ΚΑΠ των ΟΤΑ κατά 130 εκατ. ευρώ σε μόνιμη βάση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη για την κάλυψη δαπανών μισθολογικών ωριμάνσεων του προσωπικού, προσαυξημένης αντιμισθίας των αιρετών, αναπροσαρμογής του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, καταβολής επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και μεταφοράς μαθητών καθώς και λειτουργικών δαπανών.

Το 2025 οι αποδόσεις των ΚΑΠ στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού προβλέπεται να ανέλθουν συνολικά στο ποσό των 3.148 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 2.374,3 εκατ. ευρώ θα διατεθεί στους Δήμους και ποσό ύψους 773,7 εκατ. ευρώ στις Περιφέρειες.

Πέραν των ανωτέρω αποδόσεων, στους ΟΤΑ α' βαθμού θα μεταβιβαστούν και οι εξής πόροι:

- ειδική επιχορήγηση ποσού ύψους 176,7 εκατ. ευρώ, η οποία θα καλύψει τη δαπάνη μισθοδοσίας της δημοτικής αστυνομίας, του προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων καθώς και του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι». Επιπλέον, θα καλυφθεί ένα μέρος της δαπάνης για την παροχή υπηρεσιών ναυαγοσωστικής κάλυψης σε οργανωμένες ή μη παραλίες (π.δ. 71/2020) και θα αντιμετωπιστεί η υποχρέωση καταβολής εύλογης αμοιβής (ν.2121/1993, Α' 25),
- απόδοση ποσού ύψους 5,4 εκατ. ευρώ ως έκτακτου αντισταθμιστικού τέλους, δυνάμει της Σύμβασης Παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου με τους Οργανισμούς Λιμένων Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Ηγουμενίτσας και

- επιχορήγηση ύψους 0,8 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση του Εθνικού Κήπου.

Επίσης, θα διατεθούν πιστώσεις συνολικού ύψους 230 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 80 εκατ. ευρώ αφορά στην εκτέλεση έργων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ενώ ποσό ύψους 150 εκατ. ευρώ αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους. Τα προαναφερόμενα έργα αφορούν κυρίως στους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης και της Ψηφιακής Σύγκλισης. Σημειώνεται ότι η θεσμοθέτηση και η εφαρμογή της «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης», η οποία σχετίζεται με τις δημόσιες πολιτικές και τις επιμέρους λειτουργίες τους, όπως και άλλες δράσεις του Υπουργείου, χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ και η συνολική τους δαπάνη για το 2025 ανέρχεται σε 151 εκατ. ευρώ. Τα έργα που καλύπτονται με πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου, υλοποιούνται από την επιτελική δομή ΕΣΠΑ, τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης, το ΕΚΔΔΑ, το ΑΣΕΠ, τον ΣτΠ και την ΕΑΔ.

Υπουργείο Εξωτερικών

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών περιλαμβάνονται πιστώσεις για:

- τη λειτουργία των Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας,
- τη χρήση κρατικού αεροσκάφους και για λοιπές υπηρεσιακές μετακινήσεις - μεταθέσεις,
- εθιμοτυπικές δαπάνες κεντρικής και εξωτερικής υπηρεσίας,
- εισφορές και άλλες υποχρεώσεις, οι οποίες προκύπτουν από τη συμμετοχή της χώρας σε Διεθνείς Οργανισμούς και τον Μηχανισμό “European Peace Facility” (EPF),
- δράσεις στον τομέα παροχής διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας σε τρίτες χώρες και
- προγράμματα φιλοξενίας στην Ελλάδα και εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού ελληνοπαίδων της ομογένειας.

Οι εκτιμήσεις δαπανών για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 415 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 30 εκατ. ευρώ, λόγω της ενίσχυσης του προϋπολογισμού του Υπουργείου με πιστώσεις για λειτουργικές δαπάνες, κυρίως έναντι εσόδων από προξενικές εισπράξεις.

Το οικονομικό έτος 2025 προβλέπονται πιστώσεις τακτικού προϋπολογισμού ύψους 390 εκατ. ευρώ, ενώ οι προβλεπόμενες πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ύψους 30 εκατ. ευρώ θα ενισχύσουν δράσεις του Υπουργείου, οι οποίες στοχεύουν στην απλούστευση, ψηφιοποίηση, βελτιστοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών που συμβάλλουν στην εξωστρέφεια, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, την προώθηση των εξαγωγών μέσω της προβολής επιχειρήσεων και προϊόντων στο εξωτερικό κ.λπ.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- την υγειονομική περίθαλψη των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων,
- την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού,
- την αναμόρφωση του μισθολογικού πλαισίου των σπουδαστών των σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων,
- τη χορήγηση της αυξημένης ειδικής αποζημίωσης στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων για εργασία τις νυχτερινές ώρες,
- τη συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε αποστολές στο εξωτερικό,
- την προμήθεια καυσίμων και την προμήθεια υγειονομικού υλικού για τα στρατιωτικά νοσοκομεία,
- τις εθνικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ,

- τις εισφορές του Υπουργείου και κυρίως της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ) σε διεθνείς οργανισμούς και
- τις νέες υποχρεώσεις που απορρέουν από την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Οι εκτιμήσεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 6.168 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 2.422 εκατ. ευρώ αφορά σε δαπάνες υλοποίησης εξοπλιστικών προγραμμάτων. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού 2024, στο πλαίσιο διασφάλισης της επιχειρησιακής ετοιμότητας των Ενόπλων Δυνάμεων, διατέθηκαν στο Υπουργείο επιπλέον πιστώσεις συνολικού ύψους 154,7 εκατ. ευρώ για εισφορές σε διεθνείς οργανισμούς, αγορές καυσίμων, συντηρήσεις Αεροσκαφών και Πολεμικών Πλοίων, αποστολές του Πολεμικού Ναυτικού στο εξωτερικό, κατασκευές - συντηρήσεις εγκαταστάσεων και για οδοιπορικά έξοδα.

Οι προβλέψεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 ανέρχονται στο ποσό των 6.061 εκατ. ευρώ για την κάλυψη των αμοιβών του ένστολου προσωπικού και λειτουργικών δαπανών. Στο εν λόγω ποσό συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους 2.494 εκατ. ευρώ για δαπάνες υλοποίησης εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Κατωτέρω παρουσιάζονται: (α) οι εκτιμώμενες πληρωμές και οι προβλέψεις πιστώσεων για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων ετών 2024 - 2025, οι οποίες ενσωματώνονται στις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου καθώς και (β) οι φυσικές παραλαβές των αντίστοιχων ετών.

Φυσικές παραλαβές και πληρωμές εξοπλιστικών προγραμμάτων ετών 2024 - 2025 (σε εκατ. ευρώ)		
	Φυσικές Παραλαβές	Πληρωμές
Εκτιμήσεις 2024	896	2.422
Προβλέψεις 2025	1.641	2.494

Επίσης, το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του φορέα προβλέπεται το έτος 2025 να ανέλθει σε 69 εκατ. ευρώ για έργα που υλοποιούνται από τα τρία Γενικά Επιτελεία (Αεροπορίας, Στρατού Ξηράς και Ναυτικού).

Υπουργείο Υγείας

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας προβλέπονται πιστώσεις για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι μεταβιβάσεις προς τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τις μονάδες υγείας του συστήματος ΠΦΥ και τον ΕΟΠΥΥ αποσκοπούν στη διαρκή βελτίωση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών, στην αναβάθμιση του επιπέδου εξυπηρέτησης των ασθενών, στην ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό τόσο του ιατρικού εξοπλισμού όσο και των κτιριακών υποδομών καθώς και στη διασφάλιση της απρόσκοπτης διαδικασίας εφοδιασμού με ιατροφαρμακευτικό και λοιπό υλικό.

Επιπρόσθετα, οι μεταβιβάσεις προς τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου προορίζονται να καλύψουν τόσο τις λειτουργικές ανάγκες όσο και τις εξειδικευμένες δραστηριότητές τους κατά τομέα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ανάγκες προστασίας της δημόσιας υγείας, η συνέχιση παροχής υπηρεσιών από τις μονάδες ψυχικής υγείας, η καταπολέμηση των ναρκωτικών και η παροχή σχετικής φροντίδας, η διακομιδή έκτακτων περιστατικών που χρήζουν υγειονομικής περίθαλψης καθώς και η αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών και υγειονομικών καταστάσεων.

Περαιτέρω, οι πληθωριστικές τάσεις κατέστησαν επιβεβλημένη την αύξηση των μεταβιβάσεων προς τα νοσηλευτικά ιδρύματα, το σύστημα ΠΦΥ και προς λοιπούς εποπτευόμενους φορείς, όπως το Εθνικό

Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), ώστε να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες λειτουργικές δαπάνες, όπως αυτές προκύπτουν από την αύξηση των τιμών των προϊόντων και των καυσίμων.

Ο τακτικός προϋπολογισμός έτους 2024 είχε προβλεφθεί σε 5.705 εκατ. ευρώ, ενώ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενισχύθηκε κατά 346 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε στο ποσό των 6.051 εκατ. ευρώ.

Η αύξηση αυτή οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις πρόσθετες δαπάνες για την υλοποίηση των μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της πανδημίας του Covid-19 καθώς και στην περαιτέρω ενίσχυση του εισοδήματος των ιατρών του ΕΣΥ με την καθιέρωση της αύξησης της αποζημίωσης για εφημερίες και με τη θέσπιση αυξημένου κινήτρου προσέλκυσης και παραμονής σε προβληματικές και άγονες περιοχές.

Ειδικότερα, το 2024 διατέθηκαν από το τακτικό και το ειδικό αποθεματικό του κρατικού προϋπολογισμού (παρ.1 και 8 του άρθρου 59 του ν.4270/2014) πιστώσεις συνολικού ύψους 213 εκατ. ευρώ, οι οποίες διατέθηκαν κατά κύριο λόγο ως ακολούθως:

- 107,6 εκατ. ευρώ για την προμήθεια αντιικών φαρμάκων και θεραπειών κατά του Covid-19,
- 5,6 εκατ. ευρώ για την προμήθεια εμβολίων κατά του Covid-19,
- 14,1 εκατ. ευρώ για την απαλλαγή των πρώην δικαιούχων του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) από τη φαρμακευτική δαπάνη για το δεύτερο εξάμηνο του 2023,
- 47,3 εκατ. ευρώ για την κάλυψη της δαπάνης της αύξησης της αποζημίωσης των εφημεριών του ιατρικού προσωπικού των νοσοκομείων του ΕΣΥ, της ΠΦΥ, του ΕΚΑΒ και των νοσοκομείων εποπτείας των Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εθνικής Άμυνας,
- 11,7 εκατ. ευρώ για την αποζημίωση των ιατρών των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου για το διάστημα από 01.01.2024 έως 30.9.2024, στο πλαίσιο μέτρων για την αντιμετώπιση του Covid-19 (άρθρα 88, 89 και 90 του ν.4850/2021, Α' 208) και
- 23,5 εκατ. ευρώ για την κάλυψη δικαστικών δαπανών που προέκυψαν από την εκδίκαση μισθολογικών διαφορών υπαλλήλων των νοσοκομείων και της ΠΦΥ του Υπουργείου Υγείας.

Επίσης, ο προϋπολογισμός εξόδων του Υπουργείου Υγείας ενισχύθηκε από λοιπές υπό κατανομή πιστώσεις των Γενικών Κρατικών Δαπανών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συνολικού ύψους 125 εκατ. ευρώ περίπου, οι οποίες διατέθηκαν ως εξής:

- 83,4 εκατ. ευρώ για την επιχορήγηση του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ) για την προμήθεια ρεμτεσιβίρης σε εκτέλεση ευρωπαϊκής σύμβασης (No. SANTE/2020/C3/048),
- 20,2 εκατ. ευρώ για την προμήθεια εμβολίων κατά του Covid-19 και
- 21,5 εκατ. ευρώ για την προμήθεια αντιικών θεραπειών κατά του Covid-19 από παρελθούσες οφειλές κατόπιν σχετικών αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας για το 2025 έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 6.608 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 903 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό έτους 2024, ύψους 5.705 εκατ. ευρώ και κατά 557 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024. Ειδικότερα, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους:

- 2.886 εκατ. ευρώ για μεταβιβάσεις προς τα δημόσια νοσοκομεία, την ΠΦΥ και την ΕΚΑΠΥ,
- 938 εκατ. ευρώ για την επιχορήγηση του ΕΟΠΥΥ, στην οποία περιλαμβάνονται πιστώσεις για την κάλυψη της απώλειας των εσόδων του, λόγω της μείωσης κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών για την υγειονομική περίθαλψη,
- 328 εκατ. ευρώ για μεταβιβάσεις προς λοιπά νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας,

- 2.342 εκατ. ευρώ για τη μισθοδοσία του προσωπικού του Υπουργείου καθώς και του τακτικού προσωπικού των νοσοκομείων, της ΠΦΥ και του ΕΚΑΒ,
- 105 εκατ. ευρώ για δαπάνες αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για την προμήθεια εμβολίων κατά του Covid-19 και αντιικών θεραπειών και
- 9 εκατ. ευρώ για λοιπές δαπάνες.

Τέλος, οι δαπάνες του ΑΠΔΕ προβλέπεται να ανέλθουν σε 569 εκατ. ευρώ. Από το ΤΑΑ θα χρηματοδοτηθούν δράσεις του φορέα, στις οποίες περιλαμβάνονται δαπάνες για την ανακαίνιση και τον εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων καθώς και για τον εξοπλισμό τους, τη δημιουργία δομών αποασυλοποίησης ψυχικά ασθενών και δομών παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας καθώς και δαπάνες για την αναβάθμιση της ΠΦΥ και την ενίσχυση του δικτύου παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας αλλά και για την υλοποίηση δράσεων προληπτικής ιατρικής.

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα καλύψουν, πέραν της δαπάνης μισθοδοσίας και των λειτουργικών δαπανών των επιμέρους οργανικών μονάδων, τις δαπάνες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την απόδοση εσόδων στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ) καθώς και τις δαπάνες λειτουργίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ).

Το 2024 ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης ενισχύθηκε με πιστώσεις ύψους 22 εκατ. ευρώ για λειτουργικές δαπάνες και εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο ποσό των 581 εκατ. ευρώ.

Το 2025 οι αντίστοιχες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης θα ανέλθουν σε 578 εκατ. ευρώ. Επίσης, από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων θα διατεθούν 20 εκατ. ευρώ για δαπάνες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και επιπλέον 53 εκατ. ευρώ για την κάλυψη δαπανών υλοποίησης του Ετήσιου Σχεδίου Δράσης του Υπουργείου, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ (ψηφιακή αναβάθμιση των συστημάτων που υποστηρίζουν τους δικαστικούς λειτουργούς, ανέγερση και λειτουργία δικαστηρίων και δικαστικών μεγάρων, εκπαίδευση δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων κ.λπ.).

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Στον τακτικό προϋπολογισμό έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την κάλυψη των πολιτικών και των δράσεων του Υπουργείου που αφορούν στο σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος (τρεις βαθμίδες), αλλά και στους τομείς της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης καθώς και της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Ειδικότερα, έχουν προβλεφθεί οι απαραίτητες πιστώσεις για την κάλυψη δαπανών που προκύπτουν από:

- την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχορηγούμενων από το Υπουργείο φορέων (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα - ΑΕΙ, Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης - ΑΣΠΑΙΤΕ και λοιπών νομικών προσώπων), προκειμένου να αναπτύξουν τις δράσεις τους,
- την καταβολή των εισφορών σε διεθνείς οργανισμούς,
- τη λειτουργία των δημόσιων ΙΕΚ,
- τη λειτουργία των δημόσιων βιβλιοθηκών,
- τη μηνιαία επιδότηση εισιτηρίου για τη δωρεάν μεταφορά των εκπαιδευόμενων στα ΣΔΕ από την κατοικία τους στην έδρα της δομής που σπουδάζουν,
- την προμήθεια φοιτητικών συγγραμμάτων,

- τη συνέχιση του προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση,
- την ειδική ενίσχυση, μέσω των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φοιτητών που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους καθώς και τη σίτιση αυτών,
- την επιχορήγηση φορέων που προάγουν τον αθλητισμό και
- την απόδοση εσόδων σε επαγγελματικές και ερασιτεχνικές αθλητικές ομάδες.

Ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου έτους 2024 ανερχόταν στο ύψος των 5.453 εκατ. ευρώ, ενώ οι εκτιμήσεις στο ποσό των 5.583 εκατ. ευρώ.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2024 διατέθηκαν επιπλέον πιστώσεις κυρίως για:

- αποδόσεις σε αθλητικές ομάδες (άρθρο 60 του ν.2961/2001, Α' 266),
- επιχορηγήσεις για αποδοχές επικουρικού προσωπικού του Αρεταίειου και του Αιγινήτειου Νοσοκομείου και
- πρόσθετη επιχορήγηση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (ITYE) «Διόφαντος» καθώς και επιχορήγηση του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ).

Οι προβλέψεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2025 ανέρχονται στο ποσό των 5.594 εκατ. ευρώ, αυξημένες σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό του 2024 κατά 141 εκατ. ευρώ, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο:

- στην αύξηση των επιχορηγήσεων κατά 60,8 εκατ. ευρώ, κυρίως για μεταβιβάσεις προς τα Πανεπιστήμια της χώρας και τις δημόσιες βιβλιοθήκες, για αποδόσεις σε αθλητικές ομάδες και για ενίσχυση του στεγαστικού επιδόματος φοιτητών (άρθρο 205 του ν.5094/2024, Α' 39) καθώς και για μεταβιβάσεις σε φορείς που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και
- σε δαπάνες παροχών σε εργαζόμενους λόγω της πρόσληψης 10.000 μόνιμων εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2024 - 2025.

Τέλος, οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου καλύπτουν δαπάνες για έργα που αποτελούν μέρος μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής μεταρρυθμίσεων με κύριους στόχους τον μετασχηματισμό των προγραμμάτων σπουδών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, τον εξορθολογισμό των υπηρεσιών και την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι χρηματοδοτούνται έργα για τη λειτουργία του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου, την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, την υποστήριξη σχολικών μονάδων εκπαίδευσης από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, την αγορά ακινήτων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση κ.λπ.

Το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε 810 εκατ. ευρώ για δαπάνες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και επιπλέον 202 εκατ. ευρώ για έργα που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Υπουργείο Πολιτισμού

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες:

- συντήρησης, διαμόρφωσης και προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, με στόχο την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- λειτουργικών αναγκών των αρχαιολογικών υπηρεσιών,
- επιχορηγήσεων φορέων που προάγουν τον πολιτισμό και
- διεξαγωγής πολιτιστικών εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού.

Οι εκτιμήσεις δαπανών για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 324 εκατ. ευρώ. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού διατέθηκαν επιπλέον πιστώσεις ύψους 12,3 εκατ. ευρώ για τις ανάγκες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου, των μουσείων, των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων, για κάλυψη απλήρωτων υποχρεώσεων προηγούμενου οικονομικού έτους καθώς και για την επιχορήγηση εποπτευόμενων φορέων. Ποσό ύψους 83,1 εκατ. ευρώ αποδόθηκε στον προϋπολογισμό του Υπουργείου από τα ετήσια διαθέσιμα του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), σύμφωνα με την παρ.9α του άρθρου 45 του ν.4071/2012 (Α' 85).

Οι προβλέψεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 ανέρχονται στο ποσό των 257 εκατ. ευρώ για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Υπουργείου και για την ενίσχυση των εποπτευόμενων φορέων του. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ο προϋπολογισμός έτους 2025 προβλέπεται να ενισχυθεί με αντίστοιχου ύψους ποσό από τα ετήσια διαθέσιμα του ΟΔΑΠ.

Επίσης, για δράσεις που υλοποιούνται, μεταξύ άλλων, για τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, την υποστήριξη και την ανάπτυξη της σύγχρονης δημιουργίας και την προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων, διατίθενται 147 εκατ. ευρώ από το εθνικό και το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου και 171 εκατ. ευρώ για δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου, πέραν των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για τη λειτουργία των υπηρεσιών του, περιλαμβάνονται και οι πιστώσεις για το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ), την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) καθώς και για την Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης. Ειδικότερα για την ΑΑΔΕ, έχουν προβλεφθεί σε διακριτούς ειδικούς φορείς πιστώσεις ύψους 507 εκατ. ευρώ έναντι πρότασης του φορέα για την εγγραφή πιστώσεων ύψους 524 εκατ. ευρώ.

Επίσης, περιλαμβάνεται και ο ειδικός φορέας «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» για την αντιμετώπιση διάφορων οριζόντιων θεμάτων της Κεντρικής Διοίκησης. Οι πιστώσεις του εμφανίζονται διακριτά στον πίνακα και προβλέπεται να καλύψουν, μεταξύ άλλων, το αποθεματικό, τις πιστώσεις υπό κατανομή για νέες προσλήψεις, τις συντάξεις που πληρώνονται απευθείας από το κράτος, τις αποδόσεις στην ΕΕ, το επίδομα θέρμανσης, τις καταπτώσεις εγγυήσεων με εγγυητή το Ελληνικό Δημόσιο, τους τόκους και τα συναφή τραπεζικά έξοδα.

Το σύνολο των δαπανών που θα καλυφθούν μέσω του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε 2.933 εκατ. ευρώ. Μία εκ των προτεραιοτήτων στον σχεδιασμό του Υπουργείου είναι η στήριξη της ανταγωνιστικότητας, της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, με τη διάθεση πιστώσεων για την υλοποίηση προγραμμάτων του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ ΙΙΙ), του Ταμείου Business Growth Fund και του Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών ΤΑΕΣΥΜ - EquiFund.

Επίσης, μέρος των ανωτέρω πιστώσεων και συγκεκριμένα ποσό ύψους 1.250 εκατ. ευρώ στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και ποσό ύψους 500 εκατ. ευρώ στο εθνικό σκέλος διατίθενται για την εκτέλεση του περιφερειακού προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, στον οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η κατασκευή ή/και βελτίωση υποδομών, όπως του οδικού, αστικού και υπεραστικού δικτύου, η συλλογή και επεξεργασία αστικών λυμάτων καθώς και έργα πρόληψης καταστροφών σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Επιπλέον, για τη χρηματοδότηση από το ΤΑΑ επιμέρους δράσεων του Υπουργείου και της ΑΑΔΕ έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 204 εκατ. ευρώ. Με το ποσό αυτό υλοποιούνται έργα, όπως το Κυβερνητικό Σύστημα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού (gov-ERP), το οποίο θα υποστηρίξει, μεταξύ άλλων,

τη νέα απλοποιημένη διαδικασία πληρωμής των δημόσιων δαπανών από τις οικονομικές υπηρεσίες των Υπουργείων, τη σταδιακή μετάβαση στη λογιστική δεδουλευμένης βάσης, τον προϋπολογισμό επιδόσεων και τη σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών αναφορών Γενικής Κυβέρνησης. Ακόμη, θα χρηματοδοτηθούν έργα της ΑΑΔΕ μέσω της εφαρμογής προηγμένων ψηφιακών λύσεων και της τεχνητής νοημοσύνης για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών και την ενίσχυση της συμμόρφωσης των φορολογούμενων. Επίσης, στο πλαίσιο του έργου «Ψηφιακός μετασχηματισμός φορολογικών ελέγχων», η ΑΑΔΕ θα ενσωματώσει τεχνολογίες που θα βελτιώσουν τη συλλογή δεδομένων και την ανάλυση μεγάλων όγκων πληροφοριών, συμβάλλοντας στην αύξηση των εσόδων και στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του και ιδίως για την ανάπτυξη και βελτίωση των συνθηκών παραγωγής του αγροτικού τομέα, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και την προώθηση του εξαγωγικού προσανατολισμού των αγροτικών προϊόντων, την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής ασφάλειας των παραγόμενων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα και την αξιοποίηση των πόρων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ).

Σημαντικό μέρος των πιστώσεων αυτών θα διατεθεί για:

- την επιχορήγηση εποπτευόμενων από το Υπουργείο φορέων με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας τους στο πλαίσιο της προαγωγής της αγροτικής ανάπτυξης της χώρας. Μεταξύ άλλων, έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 58,3 εκατ. ευρώ για την επιχορήγηση του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) και του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών,
- την κάλυψη του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ) και
- την καταβολή στους αγρότες, μέσω του ΕΛΓΑ, κρατικών οικονομικών ενισχύσεων που έχουν εγκριθεί από την ΕΕ.

Η διαφορά μεταξύ των εκτιμήσεων οικονομικού έτους 2024 και των αντίστοιχων προβλέψεων για το οικονομικό έτος 2025, ύψους 167 εκατ. ευρώ, οφείλεται σε αυξημένες υποχρεώσεις το 2024 για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, ιδίως των ζημιών που προκλήθηκαν στον πρωτογενή τομέα από τις θεομηνίες “Daniel” και “Elias” τον Σεπτέμβριο 2023 (για τις οποίες διατέθηκαν αποζημιώσεις μέσω του ΕΛΓΑ ύψους 160 εκατ. ευρώ το 2024, σε συνέχεια των 150 εκατ. ευρώ που διατέθηκαν το 2023) καθώς και για λοιπές οικονομικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα.

Αυξημένες πιστώσεις θα διατεθούν στο Υπουργείο από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και συγκεκριμένα 1.059 εκατ. ευρώ για δαπάνες του ΑΠΔΕ, εκ των οποίων ποσό ύψους 205 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ. Με τις ανωτέρω πιστώσεις προβλέπεται να καλυφθούν δαπάνες για εγχειοβελτιωτικά έργα και οικονομικές ενισχύσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων γεωργίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως και προγράμματα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης, εμπορίας ή και ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου καλύπτει κυρίως:

- τις δαπάνες των δασικών υπηρεσιών,

- την επιχορήγηση της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) και
- τις αποδόσεις εσόδων στο Πράσινο Ταμείο, στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) και στον ειδικό λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ) από την επιβολή πράσινου τέλους στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης “diesel”.

Το 2024 ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 342 εκατ. ευρώ. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ενισχύθηκε με πιστώσεις ύψους 47 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών από ειδικά έσοδα του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ), για την απόδοση εσόδων στον ΕΟΑΝ καθώς και για την κάλυψη δαπανών μισθοδοσίας και ασφαλιστήριου συμβολαίου των εργαζόμενων της Γενικής Μεταλλευτικής και Μεταλλουργικής ΑΕ «ΛΑΡΚΟ» (άρθρο 97 του ν.4941/2022, Α' 113).

Για το 2025 προβλέπονται συνολικές πιστώσεις ύψους 319 εκατ. ευρώ, οι οποίες θα καλύψουν κυρίως τις αποδόσεις στο Πράσινο Ταμείο, στον ΕΟΑΝ και στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ από την επιβολή πράσινου τέλους στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης “diesel”.

Σημαντικοί πόροι ύψους 1.362 εκατ. ευρώ θα διατεθούν από το ΤΑΑ για τη χρηματοδότηση δράσεων του Υπουργείου και ποσό ύψους 660 εκατ. ευρώ για επενδυτικές δαπάνες που εντάσσονται στο ΑΠΔΕ του φορέα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται τα προγράμματα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» και ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών και δημόσιων κτηρίων, επιχορηγήσεις σε φορείς όπως η Gastrade ΑΕ και το ΚΑΠΕ για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η διασύνδεση νήσων με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), η αντιπυρική και αντιπλημμυρική προστασία, η διαχείριση των υδάτων καθώς και η ανάπλαση του φαληρικού όρμου.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Οι δαπάνες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 18.047 εκατ. ευρώ.

Η πλειονότητα των πιστώσεων αυτών διατίθεται σε μεταβιβάσεις προς τους ΟΚΑ και ειδικότερα, προς τον e-ΕΦΚΑ για τη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και προς τη ΔΥΠΑ για τη στήριξη των ανέργων και την ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Συγκεκριμένα, ο e-ΕΦΚΑ ενισχύεται μέσω επιχορήγησης, τόσο για την κάλυψη των παροχών κύριας ασφάλισης όσο και για την απώλεια εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές του κλάδου επικουρικής ασφάλισης, που προκύπτει εξαιτίας της λειτουργίας του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ).

Επιπλέον, το έτος 2024 η ΔΥΠΑ επιχορηγήθηκε για την κάλυψη:

- της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης και για την υλοποίηση ειδικού προγράμματος απασχόλησης σε ανέργους πρώην εργαζόμενους στα «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΑΕ» καθώς και στη «ΛΑΡΚΟ ΑΕ» και
- της αποζημίωσης ειδικού σκοπού και των αναλογούντων ασφαλιστικών εισφορών σε δικαιούχους εργαζόμενους επιχειρήσεων του κλάδου γουνοποιίας που επλήγησαν από τον πόλεμο στην Ουκρανία (άρθρο 79 του ν.4949/2022, Α' 126) καθώς και σε εργαζόμενους επιχειρήσεων των περιοχών που επλήγησαν από τις πυρκαγιές οι οποίες εκδηλώθηκαν κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 17.7.2023 και 31.8.2023 καθώς και από τις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου 2023.

Οι πιστώσεις ύψους 18.215 εκατ. ευρώ που έχουν προβλεφθεί στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου για το 2025, εμφανίζονται αυξημένες κατά 168 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024 κυρίως εξαιτίας των αυξημένων μεταβιβάσεων προς τη ΔΥΠΑ και το ΑΚΑΓΕ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στον προϋπολογισμό του Υπουργείου περιλαμβάνονται και οι πιστώσεις της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας».

Το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε 463 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων για τη χρηματοδότηση δράσεων από το ΤΑΑ θα διατεθεί ποσό ύψους 273 εκατ. ευρώ. Προτεραιότητα του σχεδιασμού του Υπουργείου αποτελεί η υλοποίηση του προγράμματος της ΔΥΠΑ για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανακατάρτιση σε κλάδους υψηλής ζήτησης, με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες. Η προώθηση της απασχόλησης γίνεται μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα καθώς και μέσω θεματικών εργαστηρίων, υπηρεσιών καθοδήγησης, ενδυνάμωσης της επιχειρηματικής υποστήριξης και παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης (mentoring) των νέων. Ειδικά για τους νέους, ενισχύονται συστηματικά προγράμματα μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, όπως και προγράμματα προώθησης της επιχειρηματικότητας.

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Στις εκτιμήσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας οικονομικού έτους 2024, που ανέρχονται στο ποσό των 3.777 εκατ. ευρώ, περιλαμβάνονται δαπάνες ύψους 3.487 εκατ. ευρώ που αφορούν στις μεταβιβάσεις προς τον ΟΠΕΚΑ. Επιπλέον, προβλέπονται δαπάνες για τη χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ) και των λοιπών προνοιακών φορέων καθώς και για τη χορήγηση “voucher” για το πρόγραμμα βρεφονηπιακών σταθμών.

Στις εκτιμήσεις του 2024 περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δαπάνες για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», το οποίο υλοποιείται από τη ΔΥΠΑ (άρθρο 9 του ν.5006/2022) καθώς και για την αύξηση του επιδόματος γέννησης με αναδρομική ισχύ από 01.01.2023. Τέλος, έχουν προβλεφθεί πιστώσεις συνολικού ύψους 143 εκατ. ευρώ για την έκτακτη ενίσχυση που θα καταβληθεί κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 σε δικαιούχους επιδομάτων του ΟΠΕΚΑ και ειδικότερα σε δικαιούχους του επιδόματος παιδιού, των επιδομάτων ατόμων με αναπηρία, του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος καθώς και σε ανασφάλιστους υπερήλικες.

Οι πιστώσεις ύψους 3.787 εκατ. ευρώ που έχουν προβλεφθεί στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου για το έτος 2025, ανέρχονται στα ίδια επίπεδα περίπου με εκείνα του 2024.

Η πλειονότητα των ανωτέρω πιστώσεων, ύψους 3.492 εκατ. ευρώ, διατίθεται σε μεταβιβάσεις προς τον ΟΠΕΚΑ με σκοπό τη συνέχιση και ανάπτυξη πολιτικών οικονομικής και κοινωνικής στήριξης των ευπαθών ομάδων, με έμφαση στις δράσεις για την αντιμετώπιση του δημογραφικού και του στεγαστικού προβλήματος καθώς και της ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Μέσω της ενίσχυσης του ΟΠΕΚΑ για το έτος 2025 προβλέπεται να καταβληθούν:

- το επίδομα παιδιού,
- το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα,
- το επίδομα στέγασης,
- το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων και η παροχή σε ανασφάλιστους υπερήλικες,
- οι προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία,

- το επίδομα γέννησης, το ύψος του οποίου κυμαίνεται από 2.400 ευρώ έως 3.500 ευρώ (αναλόγως του αριθμού των τέκνων) για κάθε νέα γέννηση παιδιού και
- λοιπά προγράμματα, δράσεις και ενέργειες που αφορούν σε προνοιακές πολιτικές του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Ενδεικτικά αναφέρονται η χορήγηση σχολικών γευμάτων, η οικονομική ενίσχυση σε ανάδοχους γονείς, η υλοποίηση του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία» για τους αστέγους και η εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών που διαβιούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Επισημαίνεται ότι στις ανωτέρω προβλέψεις έχει ενσωματωθεί και η αναμενόμενη επίπτωση της μεταρρύθμισης σε προνοιακά επιδόματα προς την κατεύθυνση της αύξησης των ποσών των παροχών και της εφαρμογής στοχευμένων κριτηρίων για τη χορήγησή τους.

Παράλληλα, συνεχίζονται και για το 2025 η χρηματοδότηση του Προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» καθώς και η ενίσχυση οικογενειών μέσω του Προγράμματος «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης».

Το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε 203 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων πίστωση ύψους 100 εκατ. ευρώ θα διατεθεί από το ΤΑΑ για τη χρηματοδότηση των δράσεων του Υπουργείου. Επιγραμματικά οι χρηματοδοτούμενες δράσεις συνίστανται κυρίως στην υποστήριξη των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία, στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, στην παροχή επισιτιστικής βοήθειας και βασικής υλικής συνδρομής σε άτομα που υποφέρουν από υλική στέρηση, στην κοινωνική επανένταξη ευάλωτων ομάδων, στη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων και στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Υπουργείο Ανάπτυξης

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- τη διευκόλυνση και την ενίσχυση των ιδιωτικών, εθνικών και ξένων επενδύσεων για την τόνωση της εθνικής οικονομίας,
- την ανάπτυξη της βιομηχανίας, τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, την προώθηση της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της παραγωγής ποιοτικών και ασφαλών προϊόντων,
- τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς προς όφελος των καταναλωτών και του υγιούς ανταγωνισμού των επιχειρήσεων καθώς και την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, την πληροφόρηση και την ενημέρωσή τους,
- την ανάπτυξη της έρευνας, την προαγωγή της τεχνολογίας, την ενσωμάτωση της καινοτομίας στην παραγωγή, την ανάπτυξη του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού και την ενίσχυση των εθνικών υποδομών έρευνας και καινοτομίας,
- τη λειτουργία της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙΜΕΑ) και
- τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Καταναλωτή (ΣΤΚ).

Επίσης, πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ύψους 534 εκατ. ευρώ διατίθενται για δαπάνες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους. Επιπρόσθετα, ποσό ύψους 161 εκατ. ευρώ διατίθεται για δράσεις του ΤΑΑ σχετικά με την ενίσχυση της βιομηχανίας - βιοτεχνίας και της επιχειρηματικότητας εν γένει, την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας μέσω της δημιουργίας επιλεγμένων κεντρικών ερευνητικών κέντρων και προγραμμάτων σε τομείς αιχμής (πρόγραμμα «Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ»), την ενίσχυση των υπηρεσιών εμπορίου και της εξωστρέφειας.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του, όπως είναι η υλοποίηση των έργων υποδομών της χώρας και η ανάπτυξη μεταφορικών και συγκοινωνιακών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των συγκοινωνιακών φορέων,
- την αποζημίωση σε φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου, λόγω απώλειας εσόδων από τις απαλλαγές καταβολής κομίστρου στα μέσα μαζικής μεταφοράς,
- την επιχορήγηση στην εταιρεία Κτιριακές Υποδομές (ΚΤΥΠ) ΑΕ για την καταβολή τοκοχρεολυσίων,
- την αποζημίωση για παροχή υπηρεσιών Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας (ΥΔΥ) στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές,
- τη λειτουργία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ),
- τη λειτουργία της Υπηρεσίας Οδικών Τελών - Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Υποδομών (ΥΟΤ - ΗΔΟΥ),
- τη λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών (ΕΟΔΑΣΑΑΜ) και
- τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ).

Στις εκτιμήσεις προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2024 έχουν συμπεριληφθεί συνολικές δαπάνες ύψους 43 εκατ. ευρώ, που αφορούν σε προγράμματα για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης.

Στις προβλέψεις του τακτικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2025 περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, πιστώσεις για την επιχορήγηση του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ και του Οργανισμού Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ) ΑΕ για συμβάσεις παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Με πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων χρηματοδοτούνται δράσεις που αφορούν: (α) στην ανάπτυξη των λιμενικών υποδομών, του σιδηροδρομικού και οδικού δικτύου καθώς και της οδικής ασφάλειας και της αστικής κινητικότητας και (β) στην αναβάθμιση του στόλου των μέσων μαζικής μεταφοράς με στόχο τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και την ελεύθερη προσβασιμότητα στα μέσα μεταφοράς των ατόμων με αναπηρία. Ενδεικτικά, αναφέρονται η κατασκευή της επέκτασης του Προαστιακού Σιδηρόδρομου Αθηνών, η κατασκευή και η βελτίωση/επέκταση των εθνικών οδικών αξόνων και του Μετρό, η ενίσχυση των κτιριακών υποδομών στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της δικαιοσύνης (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστικά μέγαρα, φυλακές) καθώς και η βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Για τον σκοπό αυτό διατίθενται για το 2025 πιστώσεις ύψους 1.813 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- τις δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της ναυτιλίας,
- τη φύλαξη των θαλάσσιων οδών εισόδου στη χώρα και την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές,
- την τριτοβάθμια εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (ΛΣ - ΕΛΑΚΤ) και τη ναυτική εκπαίδευση,

- τη χορήγηση του στεγαστικού επιδόματος σε σπουδαστές των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους,
- την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα,
- τις δράσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της αρχιτεκτονικής των νησιωτικών περιοχών του Αιγαίου,
- τις δράσεις που συνδέονται με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής νησιωτικής πολιτικής και
- τις αποδόσεις εσόδων στο Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης (ΚΝΕ), στο Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (ΜΤΝ) και στη Δημόσια Αρχή Λιμένων (ΔΑΛ).

Οι εκτιμήσεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 326 εκατ. ευρώ. Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού διατέθηκαν επιπλέον πιστώσεις ύψους 10 εκατ. ευρώ για δαπάνες μεταναστευτικών ροών και ύψους 4 εκατ. ευρώ για δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης για το προσωπικό του ΛΣ - ΕΛΑΚΤ και των μελών των οικογενειών τους.

Οι προβλέψεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 ανέρχονται στο ποσό των 337 εκατ. ευρώ.

Τέλος, οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 ανέρχονται σε 285 εκατ. ευρώ για δαπάνες του εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, ενώ για τη χρηματοδότηση δράσεων από το ΤΑΑ θα διατεθεί πίστωση ύψους 30 εκατ. ευρώ. Ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων χρηματοδοτεί δράσεις του Υπουργείου με αντικείμενο την προμήθεια περιπολικών πλοίων και σκαφών, τη βελτίωση της πρόσβασης στα νησιά μέσω ενισχυμένων δικτύων μεταφορών, τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, τη συγκράτηση και τη συνοχή του πληθυσμού στα νησιά με στόχο την άρση της γεωγραφικής απομόνωσης και τη βελτίωση της διασυνδεσιμότητας.

Υπουργείο Τουρισμού

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την προβολή της χώρας στο εξωτερικό, ως σημαντικού και ελκυστικού τουριστικού προορισμού,
- την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση,
- τη χορήγηση στεγαστικού επιδόματος στους φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών και στους καταρτιζόμενους των ΔΙΕΚ που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους,
- τη διασφάλιση της ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και
- την προώθηση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού και την επιχορήγηση και απόδοση εσόδων στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (ΕΟΤ).

Οι εκτιμήσεις δαπανών για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 38 εκατ. ευρώ και οι προβλέψεις δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού για το έτος 2025 ανέρχονται στο ποσό των 39 εκατ. ευρώ.

Επίσης, πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ύψους 151 εκατ. ευρώ θα διατεθούν εντός του 2025. Από τις ανωτέρω πιστώσεις ποσό ύψους 109 εκατ. ευρώ διατίθεται για τη χρηματοδότηση από το ΤΑΑ επιμέρους δράσεων του Υπουργείου, όπως η προώθηση του ορεινού τουρισμού, του τουρισμού υγείας, του αγροτουρισμού και της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των τουριστικών εγκαταστάσεων και λιμένων.

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στον τακτικό προϋπολογισμό έτους 2025 του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του και ειδικότερα για την προώθηση του ψηφιακού και διοικητικού μετασχηματισμού της χώρας καθώς και για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν προβλεφθεί, μεταξύ άλλων, πιστώσεις ύψους 50 εκατ. ευρώ για την εφαρμογή του έργου ΣΥΖΕΥΞΙΣ II.

Ο τακτικός προϋπολογισμός του 2024 του Υπουργείου έχει ενισχυθεί, μεταξύ άλλων, προκειμένου να επιχορηγηθεί η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης στους νέους ηλικίας 18 και 19 ετών, για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πολιτισμού, του τουρισμού και των μεταφορών (youth pass) καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που διέμεναν σε ξενοδοχεία τα οποία εκκενώθηκαν κατά την εκδήλωση των δασικών πυρκαγιών στη Ρόδο τον Ιούλιο 2023.

Σημαντικά ποσά θα διατεθούν το 2025 από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων για τη χρηματοδότηση δράσεων του Υπουργείου στον τομέα ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της κυβερνοασφάλειας, της δικτύωσης του δημόσιου τομέα, του εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των ψηφιακών υπηρεσιών, της ευρυζωνικότητας και της παροχής διαδικτυακών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας και της ψηφιακής σύγκλισης.

Το σύνολο των δαπανών του Υπουργείου, που θα καλυφθεί μέσω πιστώσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων έτους 2025, προβλέπεται να ανέλθει σε 922 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος (752 εκατ. ευρώ) αφορά σε έργα που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του και κυρίως για: (α) τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για τη μετανάστευση, αφενός μεν με τη νόμιμη είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, αφετέρου δε με την ταυτοποίηση και υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις και (β) τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής για τη χορήγηση ασύλου ή άλλων μορφών διεθνούς προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, σημαντικό μέρος των εν λόγω πιστώσεων θα διατεθεί για:

- την εύρυθμη εκτέλεση των διαδικασιών και τη λειτουργική ετοιμότητα των συστημάτων συλλογής και διαχείρισης δεδομένων για την έκδοση των αδειών διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών,
- τη λειτουργία της Αρχής Προσφυγών,
- τον συντονισμό και την αποτελεσματική δράση των υπηρεσιών υποδοχής και ταυτοποίησης και τον προσδιορισμό των αναγκών ίδρυσης και επέκτασης κέντρων υποδοχής και δομών φιλοξενίας,
- τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εποπτεία της εθνικής στρατηγικής για την προστασία των ασυνόδευτων και των χωρισμένων από την οικογένειά τους ανηλίκων,
- την πιστοποίηση και τον έλεγχο Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) και
- τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επιβαρύνονται από τη λειτουργία μονάδων φιλοξενίας.

Μέσω του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων και των πόρων από το ΤΑΑ προωθούνται, μεταξύ άλλων, δράσεις για την κατασκευή και την αναβάθμιση των δομών υποδοχής προσφύγων, την υποδοχή ασυνόδευτων ανηλίκων, την ενίσχυση της διαδικασίας ασύλου και την πρόσβαση των αιτούντων διεθνή προστασία, την ενίσχυση της ικανότητας ελέγχου και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων, την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης των σχετικών εγκαταστάσεων, τον ψηφιακό μετασχηματισμό κ.λπ.

Οι πιστώσεις για δημόσιες επενδύσεις για το έτος 2025 ανέρχονται σε 334 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 28 εκατ. ευρώ θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση επιμέρους δράσεων του Υπουργείου από το ΤΑΑ.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- τη λειτουργία των αστυνομικών επιχειρησιακών μονάδων, την προμήθεια σύγχρονων και αποτελεσματικών μέσων προστασίας του προσωπικού, τη συντήρηση και την προμήθεια ανταλλακτικών των υπηρεσιακών οχημάτων,
- τη σίτιση των προσωρινά κρατούμενων στα κατά τόπους καταστήματα κράτησης,
- τη σίτιση και τη διαμονή των αλλοδαπών στα προαναχωρησιακά κέντρα σε εναρμόνιση με το διεθνώς ισχύον πλαίσιο,
- την εφαρμογή της σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και
- την υλοποίηση δράσεων για την ανάσχεση των μεταναστευτικών ροών.

Οι εκτιμήσεις δαπανών για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 2.269 εκατ. ευρώ. Κατά το έτος 2024 ο φορέας ενισχύθηκε με πιστώσεις ύψους 38,6 εκατ. ευρώ για την αποπληρωμή των συμβάσεων του έργου «Κατασκευή νέου, αναβάθμιση - επισκευή υφιστάμενου τεχνητού εμποδίου και συναφών έργων κατά μήκος της Ελληνοτουρκικής Μεθορίου στην ΠΕ Έβρου». Επιπλέον, διατέθηκαν πιστώσεις για την εύρυθμη λειτουργία των σωφρονιστικών καταστημάτων. Για το έτος 2025 προβλέπονται δαπάνες ύψους 2.218 εκατ. ευρώ.

Το σύνολο των πιστώσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων έτους 2025 του Υπουργείου προβλέπεται να ανέλθει σε 68 εκατ. ευρώ, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες για την ενίσχυση της ικανότητας ελέγχου και επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων, την πρόληψη και καταπολέμηση εγκλημάτων, την ενίσχυση της μελλοντικής επανένταξης αποφυλακιζόμενων κρατουμένων κ.λπ.

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την προστασία των δασών από πυρκαγιές, με τη χρήση επίγειων μονάδων και εναέριων μέσων του Πυροσβεστικού Σώματος,
- τη λειτουργία των επιχειρησιακών μονάδων, τη συντήρηση και την προμήθεια ανταλλακτικών των υπηρεσιακών οχημάτων, την προμήθεια σύγχρονων και αποτελεσματικών μέσων προστασίας του προσωπικού,
- την αποτελεσματική λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο του ευρύτερου συντονισμού του συνόλου των δράσεων πολιτικής προστασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση πάσης φύσεως καταστροφών και
- την αποτελεσματική λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής.

Οι εκτιμήσεις του προϋπολογισμού για το έτος 2024 ανέρχονται στο ποσό των 768 εκατ. ευρώ. Κατά το έτος 2024 ο φορέας ενισχύθηκε με επιπλέον πιστώσεις από το αποθεματικό ύψους 111 εκατ. ευρώ για τις μισθώσεις εναέριων μέσων της αντιπυρικής περιόδου.

Στον τακτικό προϋπολογισμό του έτους 2025 προβλέπονται δαπάνες ύψους 760 εκατ. ευρώ, στις οποίες περιλαμβάνονται συνολικές πιστώσεις ύψους 151 εκατ. ευρώ για τις μισθώσεις εναέριων μέσων της

αντιπυρικής περιόδου και τον Εθνικό Μηχανισμό Εναέριας Έρευνας και Διάσωσης καθώς και πιστώσεις ύψους 12 εκατ. ευρώ για τη Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου χρηματοδοτούν δαπάνες κρατικής αρωγής και έργων που συμβάλλουν αφενός μεν στην αναβάθμιση και ενίσχυση της Πολιτικής Προστασίας μέσω της προμήθειας εναέριων μέσων δασοπυρόσβεσης, πυροσβεστικών οχημάτων και εξοπλισμού καθώς και μέσω της ενσωμάτωσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, αφετέρου δε στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας.

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου έτους 2025 ανέρχονται σε 461 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 201 εκατ. ευρώ θα διατεθεί από το ΤΑΑ για τη χρηματοδότηση επιμέρους δράσεων του Υπουργείου.

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τις δαπάνες για:

- τις υπηρεσίες που αφορούν σε θέματα αλλοδαπών και μετανάστευσης και
- τη χωροταξία, την αγροτική και την περιβαλλοντική πολιτική.

3.3.4.1. Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Το ΑΠΔΕ αποτελεί για το κράτος βασικό μέσο άσκησης πολιτικής για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και κατ' επέκταση τη στήριξη της κοινωνίας.

Οι κύριοι αναπτυξιακοί τομείς που ενισχύονται με το ΑΠΔΕ είναι το περιβάλλον, οι μεταφορές, η ανταγωνιστικότητα, η ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου, η κοινωνική συνοχή, η ενέργεια, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η αυτοδιοίκηση μέσω της στήριξης των επενδυτικών της προγραμμάτων. Επιπλέον, ενισχύονται πολιτικές του κράτους για τη συντήρηση και επέκταση κοινωνικών υποδομών, τη χρηματοδότηση έκτακτων αναγκών και λοιπών δράσεων καθώς και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών.

Για την περαιτέρω ενίσχυση του αναπτυξιακού χαρακτήρα του ΑΠΔΕ και την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης των έργων, τον Σεπτέμβριο 2024 ψηφίστηκε ο νόμος για το νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό εισάγονται μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες για τη βελτιστοποίηση του προγραμματισμού και της παρακολούθησης των προγραμμάτων και των έργων, την έγκαιρη και αποδοτική διασφάλιση της χρηματοδότησής τους, τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, την περαιτέρω μείωση της γραφειοκρατίας, ενώ παράλληλα λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης.

Βασική πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΑΠΔΕ, πέραν των εθνικών πόρων, αποτελούν οι εισροές από την ΕΕ και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) και τα Ταμεία Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΤΑΜΕΥ) κ.λπ.

Επιπρόσθετα, σημαντικοί πόροι διατίθενται από το ΤΑΑ, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» για τη χρηματοδότηση, με τη μορφή επιχορηγήσεων ή μέσω δανειοδοτήσεων, δράσεων στους τομείς της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, της απασχόλησης και των δεξιοτήτων με γνώμονα την κοινωνική συνοχή, των ιδιωτικών επενδύσεων και του μετασχηματισμού της οικονομίας.

Κύριος στόχος του ΑΠΔΕ για το 2025, όπως και για τα επόμενα έτη του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025 - 2028, είναι η επιτάχυνση της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και της ευημερίας όλων των πολιτών σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές της χώρας και η ταχύτερη σύγκλιση με τον μέσο όρο της ΕΕ, σε όλο το φάσμα των οικονομικών και κοινωνικών επιδόσεων. Αυτός ο στόχος ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τους στόχους:

- του **ελληνικού Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»**, μέσω του οποίου ενισχύονται είτε με τη μορφή επιχορηγήσεων είτε μέσω δανειοδότησης φορέων, φυσικών ή νομικών προσώπων, η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή, η πράσινη οικονομία, η ψηφιοποίηση στον ιδιωτικό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα κ.λπ.,
- της **Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2021 - 2027**, που θέτει προτεραιότητες για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, την ανάπτυξη των υποδομών και των ανθρώπινων δεξιοτήτων και
- του **Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ)**.

Διαχρονική εξέλιξη του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.14.) παρουσιάζονται η διαχρονική εξέλιξη του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων από το 2014 έως το 2025 και η ποσοστιαία αναλογία του στο ΑΕΠ της χώρας.

Πίνακας 3.14.: Διαχρονική εξέλιξη δαπανών προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων 2014 - 2025 (σε εκατ. ευρώ)							
Έτη	Εθνικό	Συγχρ/νο	TAA	Σύνολο	Ετήσια Μεταβολή %	ΑΕΠ	Σύνολο % ΑΕΠ
2014	704	5.888		6.592	-0,88	176.072	3,74
2015	660	5.717		6.377	-3,25	175.363	3,64
2016	810	5.474		6.284	-1,47	174.448	3,60
2017	1.326	4.624		5.950	-5,31	177.378	3,35
2018	2.633	3.604		6.237	4,83	180.616	3,45
2019	1.892	3.750		5.642	-9,54	185.181	3,05
2020	2.047	8.600		10.647	88,71	167.540	6,35
2021	1.358	7.000	307	8.665	-18,62	184.575	4,69
2022	1.696	6.822	2.843	11.361	31,12	207.854	5,47
2023	1.716	7.395	2.089	11.201	-1,41	225.197	4,97
2024*	2.750	7.100	3.300	13.150	17,40	236.965	5,55
2025*	2.750	6.450	4.900	14.100	7,22	247.514	5,70

* Τα ποσά για τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και το ΑΕΠ αποτελούν για το έτος 2024 εκτίμηση και για το 2025 πρόβλεψη, ενώ τα ποσά των δαπανών έως και το 2023 αποτελούν στοιχεία του επίσημου Απολογισμού του Κράτους.

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους/ΔΠΓΚ και ΔΛΓΚ, Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής/Διεύθυνση Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων), ΕΛΣΤΑΤ, International Monetary Fund

Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι οι δαπάνες του ΑΠΔΕ τα τελευταία πέντε χρόνια κυμαίνονται μεταξύ 5,0% - 6,4% του ΑΕΠ, σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό συγκριτικά με το αντίστοιχο (3% - 3,7% του ΑΕΠ) της χρονικής περιόδου 2014 - 2019. Ειδικότερα, το 2020 οι δαπάνες του ΑΠΔΕ αυξήθηκαν κατά 88,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καταγράφοντας ποσοστό 6,4% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω της χρηματοδότησης δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης. Τα επόμενα έτη οι δαπάνες του ΑΕΠ παρέμειναν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, σηματοδοτώντας την ενίσχυση της αναπτυξιακής κατεύθυνσης της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, η μεγάλη άνοδος που καταγράφηκε το 2020 στις επενδυτικές δαπάνες αποδεικνύεται ότι δεν ήταν περιστασιακή ή λύση ανάγκης για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, αλλά βασική κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής που ασκείται στη χώρα. Από το 2021 και μετά προστίθενται επιπλέον επενδυτικοί πόροι από το ΤΑΑ για την περαιτέρω ενίσχυση όλων των παραγωγικών τομέων της

οικονομίας. Το 2024 οι επενδυτικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 17,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, κυρίως λόγω της αύξησης των δαπανών για τα έργα του ΤΑΑ, καθώς και για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.

Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων έτους 2024

Ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων έτους 2024, οι δαπάνες του οποίου περιλαμβάνονται στις πιστώσεις υπό κατανομή, προέβλεπε όριο δαπανών συνολικού ύψους 8.550 εκατ. ευρώ, το οποίο επιμεριζόταν σε 6.500 εκατ. ευρώ για έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και σε 2.050 εκατ. ευρώ για έργα που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά με εθνικούς πόρους. Επίσης, προέβλεπε 3.617 εκατ. ευρώ για έργα χρηματοδοτούμενα από το ΤΑΑ. Τον Σεπτέμβριο 2024 ψηφίστηκε συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους 900 εκατ. ευρώ (άρθρο 60 του ν.5140/2024), με στόχο αφενός την επιτάχυνση των πληρωμών των έργων υποδομών της επικράτειας καθώς και των έργων αποκατάστασης, μετά από τις καταστροφικές πλημμύρες του προηγούμενου έτους και αφετέρου την ολοκλήρωση της αποπληρωμής υποχρεώσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (ΕΣΠΑ 2014 - 2020) καθώς και την επιτάχυνση εκτέλεσης έργων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027. Με την ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού το όριο δαπανών στο εθνικό σκέλος αυξήθηκε κατά 600 εκατ. ευρώ και στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος κατά 300 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και με βάση το σχετικό σχέδιο νόμου που βρίσκεται σε διαβούλευση, πρόκειται να υποβληθεί στη Βουλή προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την ψήφιση και δεύτερου συμπληρωματικού προϋπολογισμού, με τον οποίο το όριο δαπανών θα αυξηθεί περαιτέρω κατά 300 εκατ. ευρώ στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και κατά 100 εκατ. ευρώ στο εθνικό σκέλος. Κατά συνέπεια, οι τελικές πιστώσεις για το έτος 2024 αναμένεται να διαμορφωθούν σε 2.750 εκατ. ευρώ στο εθνικό σκέλος και σε 7.100 εκατ. ευρώ στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Το ΕΣΠΑ 2014 - 2020 με την ολοκλήρωση της προγραμματικής περιόδου εμφανίζει υψηλά ποσοστά απορρόφησης, ενώ έχει δημιουργηθεί και μία υπερδέσμευση ασφαλείας. Ειδικότερα, με βάση πρόσφατα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΣΠΑ (14.10.2024), η πορεία υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 έχει ως εξής (συμπεριλαμβανομένου του ΠΑΑ):

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων για το σύνολο του ΕΣΠΑ ανέρχεται σε 44,2 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 141,5% του συνολικού προϋπολογισμού.
- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη των νομικών δεσμεύσεων για το σύνολο του ΕΣΠΑ ανέρχεται σε 40,5 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 129,6% του συνολικού Προϋπολογισμού.
- Οι συνολικές δαπάνες ανέρχονται για το σύνολο του ΕΣΠΑ σε 31 δισ. ευρώ (99,2%).

Αναφορικά με το ΕΣΠΑ της περιόδου 2021 - 2027, πρόκειται να διατεθούν για την χώρα μας πόροι συνολικού ύψους 28,62 δισ. ευρώ, από τα οποία τα 22,72 δισ. ευρώ αφορούν στην Ενωσιακή Στήριξη και τα 5,9 δισ. ευρώ αφορούν στην Εθνική Συνεισφορά. Το ΕΣΠΑ 2021 - 2027 κατανέμει τους πόρους στους πέντε ευρωπαϊκούς Στόχους Πολιτικής, δηλαδή τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων (20%), τις «πράσινες» επενδύσεις και την καθαρή ενέργεια (27%), τις πολυτροπικές μεταφορές (8%), το ανθρώπινο δυναμικό και τις κοινωνικές υπηρεσίες (30%) και τέλος, τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη (6%) καθώς και στη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (6%) και στην Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα (3%). Το ΕΣΠΑ 2021 - 2027 περιλαμβάνει εννέα Τομεακά, δεκατρία Περιφερειακά Προγράμματα, πέντε Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας καθώς και τρία Προγράμματα των ΤΑΜΕΥ.

Αναφορικά με τα επιμέρους προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 - 2027:

- οι εντάξεις του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» με συνολικό προϋπολογισμό 3,9 δισ. ευρώ ανέρχονται σε 1,57 δισ. ευρώ και οι νομικές δεσμεύσεις σε 1,44 δισ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» με συνολικό προϋπολογισμό 943 εκατ. ευρώ ανέρχονται σε 518 εκατ. ευρώ και οι νομικές δεσμεύσεις σε 221 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» με συνολικό προϋπολογισμό 3,61 δισ. ευρώ ανέρχονται σε 689 εκατ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 423 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Μεταφορές» με συνολικό προϋπολογισμό 2,22 δισ. ευρώ ανέρχονται σε 2,09 δισ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 1,77 δισ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Πολιτική Προστασία» με συνολικό προϋπολογισμό 714 εκατ. ευρώ ανέρχονται σε 614 εκατ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 66 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» με συνολικό προϋπολογισμό 4,16 δισ. ευρώ ανέρχονται σε 1,63 δισ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 924 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» με συνολικό προϋπολογισμό 504 εκατ. ευρώ ανέρχονται σε 406 εκατ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 349 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» με συνολικό προϋπολογισμό 1,63 δισ. ευρώ ανέρχονται σε 344 εκατ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 190 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις του προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» με συνολικό προϋπολογισμό 520 εκατ. ευρώ ανέρχονται σε 75 εκατ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 64 εκατ. ευρώ,
- οι εντάξεις στα δεκατρία Περιφερειακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ με συνολικό προϋπολογισμό 8,1 δισ. ευρώ, ανέρχονται σε 3,5 δισ. ευρώ, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις ύψους 2,2 δισ. ευρώ,
- για τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας 2021 - 2027 με χρηματοδότηση 314 εκατ. ευρώ έχουν δημοσιευτεί προσκλήσεις ύψους 162,3 εκατ. ευρώ και
- για τα Προγράμματα των ΤΑΜΕΥ, προϋπολογισμού 2,05 δισ. ευρώ, οι εντάξεις ανέρχονται σε 1,51 δισ. ευρώ και οι νομικές δεσμεύσεις σε 850,47 εκατ. ευρώ.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ως επιμέρους πρόγραμμα του Next Generation EU, στηρίζει δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις των κρατών μελών, ώστε να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας, διασφαλίζοντας συγχρόνως την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, με στόχο να καταστούν πιο βιώσιμες και ανθεκτικές.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της ΕΕ (Ecofin), με προϋπολογισμό 30,5 δισ. ευρώ, ενώ στις 8 Δεκεμβρίου 2023 εγκρίθηκε η αναθεώρησή του, που αφορούσε κυρίως στην προσθήκη νέων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του REPowerEU καθώς και στην επέκταση του δανειακού προγράμματος. Με την έγκριση του αναθεωρημένου Σχεδίου ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 35,95 δισ. ευρώ.

Οι πόροι του διοχετεύονται σε επιχορηγήσεις και δάνεια (18,22 δισ. ευρώ και 17,73 δισ. ευρώ, αντίστοιχα), μέσω των οποίων αναμένεται να κινητοποιηθούν πάνω από 60 δισ. ευρώ συνολικές επενδύσεις στη χώρα έως το τέλος του 2026 (χρονικό σημείο υλοποίησης όλων των έργων).

Για την υλοποίηση δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», η εκτιμώμενη δαπάνη για το 2024 ανέρχεται σε 3.300 εκατ. ευρώ και περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις που εντάσσονται στους τέσσερις βασικούς πυλώνες του σχεδίου:

- πράσινη μετάβαση,
- ψηφιακή μετάβαση,
- ιδιωτικές επενδύσεις, οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός και
- απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με χρηματοδότηση από το ΤΑΑ βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, με την ένταξη 814 έργων συνολικού προϋπολογισμού 22,2 δισ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), όπως φαίνεται παρακάτω (Πίνακας 3.15.).

Πίνακας 3.15.: Έργα ενταγμένα στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»		
Φορέας/Υπουργείο	Αριθμός έργων	Προϋπολογισμός έργων
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	14	789.133.867
Υπουργείο Ανάπτυξης	38	881.259.025
Υπουργείο Δικαιοσύνης	26	196.457.784
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	48	715.255.234
Υπουργείο Εξωτερικών	1	9.746.772
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	91	1.814.455.884
Υπουργείο Εσωτερικών	15	750.136.003
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	26	660.014.434
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	21	403.700.165
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	16	112.260.204
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	20	88.655.182
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	25	1.118.585.201
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	72	6.802.672.814
Υπουργείο Πολιτισμού	214	610.547.987
Υπουργείο Τουρισμού	15	373.229.117
Υπουργείο Υγείας	44	1.962.417.734
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	32	1.854.579.063
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	96	3.060.000.804
Σύνολο	814	22.203.107.275

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων), στοιχεία e-ΠΔΕ Οκτωβρίου 2024.

Τα εγκεκριμένα έργα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ενεργειακή ανακαίνιση κτηρίων κατοικιών, αναβάθμιση ενεργειακής απόδοσης κτηρίων του δημόσιου τομέα, νησιωτικές ηλεκτρικές διασυνδέσεις, επενδύσεις αποθήκευσης ενέργειας, κατασκευή αυτοκινητόδρομων, ανάπτυξη μικροδορυφορικού δικτύου, εφαρμογή του εθνικού προγράμματος δευτερογενούς πρόληψης για τη δημόσια υγεία, υλοποίηση της στρατηγικής για την αριστεία στα πανεπιστήμια και την καινοτομία.

Επιπλέον, με σκοπό τη διευκόλυνση της παροχής οικονομικών κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα και την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων, χρηματοδοτούνται ιδιωτικές επενδύσεις από το δανειακό σκέλος του ΤΑΑ. Η δανειακή διευκόλυνση αξιοποιεί διάφορους διαύλους διανομής και συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (μέσω της αγοράς εταιρικών ομολόγων ή κοινοπρακτικών δανείων) και για το 2024 εκτιμάται ότι θα διατεθούν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πόροι συνολικού ύψους 3.545 εκατ. ευρώ.

Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων έτους 2025

Με τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του έτους 2025 συνεχίζεται η προσπάθεια για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της επιχειρηματικότητας και του φιλικού προς τις επενδύσεις περιβάλλοντος, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας και της κοινωνικής συνοχής, την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, την αειφόρο διαχείριση και αξιοποίηση του περιβάλλοντος καθώς και την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων των εξωγενών κρίσεων, περιλαμβανομένων και των κλιματικών κινδύνων.

Δημοσιονομικός στόχος παραμένει η ταχεία και αποδοτική απορρόφηση των προβλεπόμενων πόρων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και του ΤΑΑ, η επίτευξη του οποίου αποτελεί έναυσμα για την έγκαιρη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής εισροής της ενωσιακής συνδρομής στο πλαίσιο των αναπτυξιακών στόχων.

Για το έτος 2025 προβλέπεται διάθεση πόρων ύψους 9.200 εκατ. ευρώ, που αντιπροσωπεύουν το 3,72% του ΑΕΠ της χώρας, με κατανομή της συνολικής δαπάνης σε έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από πόρους της ΕΕ, ύψους 6.450 εκατ. ευρώ και σε έργα που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, ύψους 2.750 εκατ. ευρώ.

Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται η εντατικοποίηση της απορρόφησης των δράσεων του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 που προαναφέρθηκαν, λαμβανομένου υπόψη ότι μετά το πέρας της προγραμματικής περιόδου 2014 - 2020, το κυριότερο μέρος των προβλεπόμενων πόρων για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΑΠΔΕ αφορά στο ΕΣΠΑ 2021 - 2027. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ), μέσω του οποίου χρηματοδοτούνται Τομεακά, Περιφερειακά και Ειδικά Προγράμματα συνολικού προϋπολογισμού 11,8 δισ. ευρώ για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2025 και για τα οποία η δαπάνη για το έτος 2025 αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,75 δισ. ευρώ.

Με χρηματοδότηση αποκλειστικά από εθνικούς πόρους δίνεται προτεραιότητα στην ένταξη και υλοποίηση επιπλέον έργων αποκατάστασης, μετά τις καταστροφικές πλημμύρες της θεομηνίας “Daniel” στη Θεσσαλία, παράλληλα με τα έργα υποδομής που αφορούν σε άλλες περιοχές της επικράτειας. Επισημαίνεται ότι από το 2024 και εφεξής προβλέπονται πόροι ύψους 600 εκατ. ευρώ ετησίως για το Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών, οι οποίοι χρηματοδοτούνται εν μέρει από το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση και χρησιμοποιούνται τόσο για την αποκατάσταση των πληγέντων μέσω της κρατικής αρωγής όσο και για σημαντικά έργα υποδομών στο πλαίσιο της πρόληψης και της αποκατάστασης των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών καλύπτει:

- την υλοποίηση έργων υποδομών αρμοδιότητας των ΟΤΑ α' και β' βαθμού,
- την επιχορήγηση/ενίσχυση τελικών δικαιούχων καθώς και
- την υλοποίηση έργων αποκατάστασης ζημιών σε υποδομές και στο φυσικό και δασικό πλούτο.

Το πρόγραμμα εκτελείται υπό τον συντονισμό της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής, η οποία διασφαλίζει σε εθνικό επίπεδο την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την κρατική αρωγή και την υλοποίηση ή αποκατάσταση έργων και υποδομών του Δημοσίου.

Αναλυτικά, η κατανομή των προβλεπόμενων πιστώσεων στον αναλυτικό λογαριασμό εξόδου 2910601061 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με τη στήριξη και ενίσχυση πληγέντων από θεομηνίες, καθώς και με την πρόληψη, προστασία και αποκατάσταση από θεομηνίες», ανά Υπουργείο, παρουσιάζεται στη συνέχεια (Πίνακας 3.16.).

Πίνακας 3.16.: Πρόβλεψη δαπανών έτους 2025 για την αποκατάσταση φυσικών καταστροφών και για κρατική αρωγή (σε εκατ. ευρώ)			
Υπουργείο	Ειδικός Φορέας	ΑΛΕ	Προβλέψεις 2025
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	1024.501.0000000 «Λοιπές μονάδες/αυτοτελείς μονάδες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες υπάγονται στον Υπουργό/Αναπληρωτές Υπουργούς/Υφυπουργούς/Υπηρεσιακό Γραμματέα ή λειτουργούν στο Υπουργείο»	2910601061	40
	1024.213.0000000 «Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΔΕ και ΕΠΑ)»		180
Εσωτερικών	1007.209.0000000 «Γενική Γραμματεία Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης»		105
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	1060.202.0000000 «Γενική Γραμματεία Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής»		170
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	1031.209.0000000 «Γενική Γραμματεία Δασών»		8
	1031.203.0000000 «Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος»		2
Πολιτισμού	1022.204.0000000 «Γενική Γραμματεία Πολιτισμού»		1
Υποδομών και Μεταφορών	1039.202.0000000 «Γενική Γραμματεία Υποδομών»		94
Σύνολο			600

Δαπάνες Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το σύνολο των πόρων του ΤΑΑ που έχουν εισρεύσει στη χώρα μας από το 2021 έως σήμερα, ανέρχεται σε 18.211 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 9.620 εκατ. ευρώ αφορούν στο δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και 8.591 εκατ. ευρώ στο σκέλος των επιχορηγήσεων. Το όριο δαπανών για δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν το 2025 από το σκέλος των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ, ανέρχεται σε 4.900 εκατ. ευρώ.

Το ποσό αυτό θα διατεθεί για την ένταξη στον σχεδιασμό του Ταμείου νέων έργων καθώς και για την ολοκλήρωση έργων που εντάσσονται στο πρόγραμμα με τίτλο «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας». Το πρόγραμμα σχετίζεται με δράσεις οι οποίες υλοποιούνται από νομικές οντότητες που προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Πρόκειται: (α) για επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτηρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων καθώς και (β) για επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο.

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προωθείται η υλοποίηση σημαντικών έργων, με προβλεπόμενη δαπάνη για το 2025, όπως φαίνεται στη συνέχεια:

- βελτίωση οδικής ασφάλειας μέσω επεμβάσεων σε αστικά και υπεραστικά οδικά δίκτυα, με προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, περιορισμό ατυχημάτων και αυστηρή τήρηση των περιβαλλοντικών προτύπων (206 εκατ. ευρώ),
- προληπτική συντήρηση 250 γεφυρών με έξυπνες τεχνολογίες και αισθητήρες για παρακολούθηση της δομικής επάρκειας, αποτροπή ατυχημάτων και αντιμετώπιση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή (156 εκατ. ευρώ),

- αναβάθμιση και δημιουργία ενεργειακά αποδοτικών τουριστικών λιμένων, με συνακόλουθη προώθηση της διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος, της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας μέσω εξειδικευμένων μελετών και δράσεων ψηφιοποίησης (139 εκατ. ευρώ),
- ανακαίνιση 156 Κέντρων Υγείας (133 εκατ. ευρώ) και αναβάθμιση νοσοκομειακών υποδομών (102 εκατ. ευρώ) για βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, μέσω ανακατασκευών, νέων εγκαταστάσεων και ενεργειακών παρεμβάσεων,
- στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης σε κλάδους αιχμής, με έμφαση στις δεξιότητες υψηλής ζήτησης για ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και σύνδεση με την αγορά εργασίας (103 εκατ. ευρώ),
- κατασκευή νέας γραμμής προαστιακού σιδηρόδρομου μήκους 36 χλμ. στα δυτικά της Αθήνας για την εξυπηρέτηση κατοικημένων περιοχών και εμπορευματικών αναγκών (97 εκατ. ευρώ),
- ψηφιοποίηση αρχείου δημόσιων νοσοκομείων για τη διασφάλιση της πρόσβασης πολιτών και υγειονομικού προσωπικού σε ιατρικά δεδομένα, μέσω της εφαρμογής του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (83 εκατ. ευρώ) και
- παροχή κουπονιών συνδεσιμότητας για ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων, με κάλυψη των εξόδων σύνδεσης και εξοπλισμού για την ενίσχυση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (79 εκατ. ευρώ).

Από το δανειακό σκέλος του ΤΑΑ αναμένεται εντός του 2025 να εκταμειωθούν προς τα πιστωτικά ιδρύματα ποσά ύψους 5.455 εκατ. ευρώ. Σημαντικό μέρος αυτών αφορά στο πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ μου II» με πόρους 1 δισ. ευρώ από το ΤΑΑ και επιπλέον 1 δισ. ευρώ από τα πιστωτικά ιδρύματα καθώς και στο πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το Σπίτι μου» με πόρους ύψους 400 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 300 εκατ. ευρώ προέρχονται από το ΤΑΑ.

3.3.5. Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης 2023 - 2025

Οι χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ κατά τα έτη 2023 - 2025 αποτυπώνονται παρακάτω (Πίνακας 3.17.). Από τη σύγκριση απολήψεων και αποδόσεων προκύπτει ότι το ταμειακό όφελος της Ελλάδας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το έτος 2023 διαμορφώθηκε σε 3.148 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2024 εκτιμάται σε 3.195 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 1,4% και το 1,3% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Για το έτος 2025 το ταμειακό όφελος προβλέπεται σε 3.697 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 1,5% του ΑΕΠ. Η σχέση απολήψεων - αποδόσεων αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,4/1 και 2,6/1 για τα έτη 2024 και 2025, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι στο όφελος αυτό δεν υπολογίζονται οι πόροι του ΤΑΑ.

Οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής συνιστούν το μεγαλύτερο τμήμα της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, το οποίο κατευθύνεται σε τομείς αναπτυξιακής πολιτικής, προκειμένου να διασφαλιστούν κυρίως η στήριξη του στόχου της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η προώθηση των επενδύσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ενίσχυση της απασχόλησης και η βελτίωση των υποδομών και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η μεταφορά πόρων από την ΕΕ στην ελληνική οικονομία συμβάλλει στη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων υποδομών, κυρίως στους τομείς των μεταφορών, του περιβάλλοντος και της ενέργειας, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής, της περιφερειακής ανάπτυξης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Ένα σημαντικό τμήμα ευρωπαϊκών πόρων προορίζεται για τον γεωργικό τομέα, μέσω των εισοδηματικών ενισχύσεων από το ΕΓΤΕ και των προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη από το ΕΓΤΑΑ, με στόχο τη διασφάλιση της πρόσβασης σε ασφαλή και υψηλής ποιότητας τρόφιμα και τη μετάβαση προς μία βιώσιμη γεωργία και αγροτική πολιτική. Τέλος, χρηματοδοτούνται μέτρα και δράσεις

που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως η προώθηση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών καθώς και η προστασία των εξωτερικών συνόρων.

3.3.5.1. Χρηματορές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2024

Απολήψεις

Οι συνολικές εισροές από την ΕΕ κατά το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 5.504 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2,1% έναντι του 2023, κυρίως λόγω των αυξημένων απολήψεων από το ΑΠΔΕ.

Ειδικότερα, για το έτος 2024 αναμένονται τα ακόλουθα:

Τακτικός προϋπολογισμός

Μέσω του τακτικού προϋπολογισμού αναμένεται να εισρεύσουν συνολικά 206 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 88 εκατ. ευρώ αφορούν σε προμήθειες είσπραξης ιδίων πόρων για λογαριασμό της ΕΕ, 96 εκατ. ευρώ σε επιστροφές ιδίων πόρων ΕΕ, ενώ 22 εκατ. ευρώ αναλογούν σε απολήψεις από λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων

Το 61,7% των συνολικών απολήψεων από την ΕΕ, ήτοι ποσό ύψους 3.395 εκατ. ευρώ, εκτιμάται ότι θα εισρεύσει το 2024 για το ΑΠΔΕ. Οι εισροές αφορούν κυρίως στα διαρθρωτικά ταμεία και πιο συγκεκριμένα, στο ΕΤΠΑ, στο ΕΚΤ, στο Ταμείο Συνοχής καθώς και στο ΕΓΤΑΑ και στο ΕΤΘΑΥ.

Προϋπολογισμός Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)

Οι απολήψεις του τομέα εγγυήσεων γεωργικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ (ΕΓΤΕ/Εγγυήσεις), χρηματοδοτούν τη στήριξη του εισοδήματος του αγροτικού πληθυσμού και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι εισροές από το ΕΓΤΕ αναμένεται να ανέλθουν σε 1.903 εκατ. ευρώ για το έτος 2024, αντιπροσωπεύοντας το 34,6% των συνολικών απολήψεων από την ΕΕ.

Αποδόσεις

Οι συνολικές συνεισφορές της Ελλάδας στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 2.309 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 1.295 εκατ. ευρώ προέρχεται από τις συνεισφορές βάσει Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ).

Πίνακας 3.17.: Χρηματοροές Ελλάδας και ΕΕ 2023 - 2025 (σε εκατ. ευρώ)

	2023	2024		2025	2024/2023	2025/2024
	Πραγμ/σεις	Προϋπ/σμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Μεταβολή %	
I. Απολήψεις από την ΕΕ (I.1 + I.2 + I.3)	5.394	5.914	5.504	6.066	2,1%	10,2%
I.1 Τακτικός προϋπολογισμός	316	112	206	105	-34,7%	-49,1%
Προμήθειες είσπραξης ιδίων πόρων για λογαριασμό της ΕΕ	92	97	88	90	-4,5%	2,3%
Επιστροφές ιδίων πόρων ΕΕ	197	0	96	0	-51,2%	-100,0%
Λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις από τα ευρωπαϊκά ταμεία	27	15	22	15	-17,3%	-31,8%
I.2 Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων	3.038	3.824	3.395	4.190	11,8%	23,4%
I.3 Προϋπολογισμός Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)	2.040	1.978	1.903	1.771	-6,7%	-6,9%
<i>Απολήψεις από Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων</i>	<i>2.040</i>	<i>1.978</i>	<i>1.903</i>	<i>1.771</i>	<i>-6,7%</i>	<i>-6,9%</i>
II. Αποδόσεις στην ΕΕ (II.1+II.2+II.3)	2.245	2.088	2.309	2.369	2,8%	2,6%
II.1 Ίδιοι κοινοτικοί πόροι	2.154	1.944	2.135	2.245	-0,9%	5,2%
Αποδόσεις δασμών που βεβαιώθηκαν με βάση το κοινό εξωτερικό δασμολόγιο	369	389	352	360	-4,5%	2,3%
Αποδόσεις στην ΕΕ ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ	274	297	303	315	10,4%	4,0%
Αποδόσεις στην ΕΕ βάσει Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος	1.440	1.188	1.295	1.440	-10,1%	11,2%
Ίδιος πόρος επί των μη ανακυκλούμενων πλαστικών συσκευασιών	71	70	185	130	162,0%	-29,7%
II.2 Λοιπές συνεισφορές - επιστροφές	59	110	140	100	139,3%	-28,6%
Πρόσθετες ή έκτακτες συνεισφορές στην ΕΕ και λοιπά πρόστιμα από ΕΕ	41	0	40	0	-1,6%	-100,0%
Επιστροφές από ανεκτέλεστα προγράμματα στην ΕΕ	18	110	100	100	460,2%	0,0%
II.3 Λοιπές συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού ΕΕ	33	34	34	24	3,8%	-29,4%
Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης	31	23	23	12	-26,1%	-47,8%
Λοιπές αποδόσεις	2	11	11	12	574,8%	9,1%
Αποτέλεσμα (I - II)	3.148	3.826	3.195	3.697	1,5%	15,7%

Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τη συνεισφορά της Ελλάδας στο πρόγραμμα InvestEU σχετικά με την εξυπηρέτηση προγραμμάτων του ΤΑΑ.

3.3.5.2. Χρηματοροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2025

Οι προβλέψεις των χρηματοροών με την ΕΕ για το έτος 2025 βασίζονται κυρίως στο σχέδιο προϋπολογισμού της ΕΕ του έτους αυτού, στην πρόοδο υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και στις εισροές που αναμένονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ.

Απολήψεις

Το σύνολο των εισροών της Ελλάδας από την ΕΕ κατά το έτος 2025 προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 6.066 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση κατά 10,2% σε σχέση με το 2024, κυρίως λόγω των αυξημένων απολήψεων για τις ανάγκες εκτέλεσης του ΑΠΔΕ.

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

Τακτικός προϋπολογισμός

Οι προβλεπόμενες εισροές για τον τακτικό προϋπολογισμό ανέρχονται συνολικά σε 105 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά σε απολήψεις για προμήθειες είσπραξης ιδίων πόρων για λογαριασμό της ΕΕ.

Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων

Σύμφωνα με τον τρέχοντα σχεδιασμό, οι εισροές προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 4.190 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 23,4% σε σχέση με το 2024.

Προϋπολογισμός Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)

Η πρόβλεψη για τις απολήψεις του προϋπολογισμού ΕΛΕΓΕΠ μέσω του ΕΓΤΕ για το 2025 ανέρχεται σε 1.771 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξης του 6,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Αποδόσεις

Οι συνεισφορές της χώρας μας στην ΕΕ κατά το οικονομικό έτος 2025 προβλέπεται ότι θα ανέλθουν στο ποσό των 2.369 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 2,6% συγκριτικά με το 2024.

3.4. Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης

Στην κατηγορία νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης της παρούσας ενότητας συμπεριλαμβάνονται οι ΑΔΑ, το ΑΚΑΓΕ και τα λοιπά νομικά πρόσωπα της Κεντρικής Κυβέρνησης, εξαιρουμένων των νοσοκομείων, της ΠΦΥ και της ΕΚΑΠΥ.

Με βάση την πορεία εξέλιξης των μεγεθών των προϋπολογισμών τους, το ισοζύγιο κατά ESA για το 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 2.517 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2025 προβλέπεται ότι θα ανέλθει σε 3.535 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 1.018 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.18.: Προϋπολογισμός νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)		
	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
Έσοδα	15.068	15.358
Έσοδα υπέρ τρίτων	120	140
Πωλήσεις	1.370	1.482
Έσοδα από τόκους	1.539	1.431
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	2.812	3.097
Μεταβιβάσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων	2.726	3.076
Λοιπά έσοδα	6.500	6.132
Δαπάνες	12.567	11.858
Αμοιβές προσωπικού	1.510	1.518
Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	140	148
Λοιπές μεταβιβάσεις	492	360
Τόκοι	390	396
Δαπάνες επενδύσεων	2.454	2.522
Λοιπές δαπάνες	7.581	6.914
Ισοζύγιο	2.501	3.500
Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων ¹	3	23
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές ²	13	13
Ισοζύγιο κατά ESA	2.517	3.535

¹ Το θετικό πρόσημο στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων σημαίνει βελτίωση του αποτελέσματος.

² Οι λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές αφορούν σε καταπτώσεις εγγυήσεων, οι οποίες είναι σε ακαθάριστη βάση.

Ο προϋπολογισμός των νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης απεικονίζεται ανωτέρω (Πίνακας 3.18.).

3.4.1. Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

Στο ισοζύγιο των νομικών προσώπων της Κεντρικής Κυβέρνησης συμπεριλαμβάνεται και το αποτέλεσμα των ΑΔΑ που έχουν νομική προσωπικότητα και παρουσιάζονται παρακάτω (Πίνακας 3.19.).

Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ)

Η ΑΠΑ συστάθηκε με τον ν.4757/2020 (Α' 240) και ασκεί καθήκοντα ρυθμιστικής αρχής της οικονομικής δραστηριότητας στον χώρο των αερομεταφορών, της αεροναυτιλίας και των αεροδρομίων. Σκοπός της είναι η εκτέλεση των καθηκόντων πιστοποίησης, εποπτείας και επιβολής στον τομέα των αερομεταφορών, της αεροναυτιλίας και των αερολιμένων καθώς και η εφαρμογή της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και των διεθνών συμβάσεων σχετικά με την επιβολή τελών, τη λειτουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, την ασφάλεια από έκνομες ενέργειες και την προστασία του περιβάλλοντος από δραστηριότητες της πολιτικής αεροπορίας.

Για το έτος 2024 η Αρχή εκτιμάται ότι θα εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 36,5 εκατ. ευρώ, ενώ για το έτος 2025 προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους 17,5 εκατ. ευρώ, το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην προβλεπόμενη απώλεια εσόδων της Αρχής λόγω της σημαντικής μείωσης των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων.

Εθνική Αναλογιστική Αρχή (ΕΑΑ)

Η ΕΑΑ έχει ως βασική αποστολή την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της κοινωνικής ανταποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Στις αρμοδιότητές της συγκαταλέγονται η σύνταξη αναλογιστικών εκθέσεων αναφορικά με τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, ο καθορισμός των προδιαγραφών εκπόνησης των αναλογιστικών μελετών, ο έλεγχος της οικονομικής λειτουργίας και της βιωσιμότητας των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης αναφορικά με το πρόγραμμα παροχών και επενδύσεων καθώς και η γνωμοδότηση για ειδικότερα θέματα αναλογιστικής αποτίμησης ασφαλιστικών οργανισμών.

Για το έτος 2025 η Αρχή προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 1,6 εκατ. ευρώ

Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)

Η ΕΕΔΑ αποτελεί τον εθνικό θεσμό για τα δικαιώματα του ανθρώπου και είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας στα ζητήματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η ΕΕΔΑ έχει ως αποστολή τη διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τη δημόσια ενημέρωση και την προώθηση της σχετικής έρευνας, την ανταλλαγή εμπειριών σε υπερεθνικό και διεθνές επίπεδο με ανάλογα όργανα άλλων κρατών της ΕΕ και με διεθνείς οργανισμούς καθώς και τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής σε θέματα του αντικειμένου της.

Για το έτος 2025 το αποτέλεσμα της ΕΕΔΑ προβλέπεται να είναι οριακά αρνητικό.

Πίνακας 3.19.: Ισοζύγιο Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (σε εκατ. ευρώ)		
	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας	37	-17
Εθνική Αναλογιστική Αρχή	1	2
Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	0	0
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	2	-1
Ελληνική Στατιστική Αρχή	4	1
Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο	0	0
Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων	2	2
Επιτροπή Ανταγωνισμού	1	0
Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων	0	-4
Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων	4	5
Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	51	-14

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)

Η ΕΕΤΤ αποτελεί τον εθνικό ρυθμιστή που εποπτεύει και ελέγχει την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ασύρματων επικοινωνιών και διαδικτύου καθώς και την ταχυδρομική αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Επιπλέον, η Αρχή ασκεί αρμοδιότητες για τις συνθήκες ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Για το έτος 2024 εκτιμάται ότι η Αρχή θα εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 1,5 εκατ. ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνεται εκτιμώμενη απόδοση μερίσματος 27,7 εκατ. ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ για το 2025 προβλέπεται ότι η Αρχή θα εμφανίσει έλλειμμα ύψους 1,2 εκατ. ευρώ, το οποίο οφείλεται κυρίως στην προβλεπόμενη απόδοση μερίσματος ύψους 19,4 εκατ. ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό.

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

Η ΕΛΣΤΑΤ έχει ως σκοπό τη συστηματική παραγωγή επίσημων στατιστικών καθώς και τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών και την κατάρτιση μελετών, οι οποίες αφορούν σε όλους τους τομείς της δραστηριότητας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, υποστηρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, χάραξης και αξιολόγησης πολιτικών της Κυβέρνησης και των φορέων του Δημοσίου, υποβάλλονται σε διεθνείς φορείς σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της χώρας και αφορούν στο γενικό κοινό ή σε κατηγορίες χρηστών στατιστικών στοιχείων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Για το έτος 2025 η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει θετικό αποτέλεσμα ύψους 0,5 εκατ. ευρώ.

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ)

Το ΕΔΣ έχει ως κύριες αρμοδιότητες την αξιολόγηση τόσο των μακροοικονομικών προβλέψεων, στις οποίες βασίζονται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο και ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός, όσο και της εφαρμογής των δημοσιονομικών κανόνων που ενσωματώνονται στο εθνικό πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης καθώς επίσης και την παρακολούθηση ως προς τη συμμόρφωση με τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.

Για το έτος 2025 το ισοζύγιο της Αρχής προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένο.

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)

Η ΕΑΔΗΣΥ αποτελεί ενιαία ανεξάρτητη αρχή και έχει ως σκοπό την άσκηση του ελέγχου της ορθής εφαρμογής του εθνικού και ενωσιακού δικαίου των δημόσιων συμβάσεων. Η ΕΑΔΗΣΥ εποπτεύει και συντονίζει τη δράση των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις.

Η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 2,4 εκατ. ευρώ το έτος 2025.

Επιτροπή Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, που οδηγεί σε μείωση των τιμών, βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, διεύρυνση των επιλογών για τους καταναλωτές, αύξηση της αγοραστικής τους δύναμης, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη της οικονομίας.

Για το έτος 2025 η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει οριακά θετικό αποτέλεσμα.

Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ)

Η ΕΕΕΠ έχει ως αποστολή τη ρύθμιση, την εποπτεία και τον έλεγχο των αγορών παροχής υπηρεσιών διεξαγωγής παιγνίων, τη μέριμνα για την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου, ειδικότερα δε των ανηλίκων και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και τον έλεγχο της απόδοσης των δημόσιων εσόδων.

Το έτος 2025 η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους 4 εκατ. ευρώ. Η προβλεπόμενη απόδοση μερίσματος της Αρχής στον κρατικό προϋπολογισμό ανέρχεται στο ύψος των 13,9 εκατ. ευρώ.

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)

Η ΡΑΑΕΥ αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Η ΡΑΑΕΥ έχει ως αποστολή τον έλεγχο, τη ρύθμιση και την εποπτεία της αγοράς ενέργειας καθώς και των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων.

Η Αρχή προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 4,5 εκατ. ευρώ το έτος 2025.

Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (ΡΑΛ)

Η ΡΑΛ έχει ως αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και στην εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού.

Για το έτος 2025 η Αρχή προβλέπεται να παρουσιάσει οριακά θετικό αποτέλεσμα.

3.4.2. Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών

Το ΑΚΑΓΕ έχει ως βασικό σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, από 01.01.2019 και μετά, για τη διασφάλιση των συντάξεων των νέων γενεών.

Οι πηγές εσόδων του ΑΚΑΓΕ είναι:

- η επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, η οποία ισούται με ποσοστό 4% επί των ετήσιων συνολικών εσόδων από τον ΦΠΑ (ν.4254/2014, Α' 85),

- τα έσοδα από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων που προέρχονται από την κύρια και την επικουρική σύνταξη,
- η μεταβίβαση ποσών από τον e-ΕΦΚΑ, ως αντιστάθμισμα της μείωσης των εσόδων του ΑΚΑΓΕ από την αλλαγή που επήλθε στον τρόπο υπολογισμού της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων με βάση το άρθρο 27 του ν.4585/2018 (Α' 216) και
- τα έσοδα από την απόδοση της περιουσίας του.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του ΑΚΑΓΕ για το 2025 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 2.680 εκατ. ευρώ, το οποίο είναι βελτιωμένο σε σχέση με το αποτέλεσμα που εκτιμάται για το 2024 κατά 65 εκατ. ευρώ, λόγω των αυξημένων μεταβιβάσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πίνακας 3.20.: Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)		
	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Έσοδα	2.615	2.680
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	766	766
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	120	120
Έσοδα από τόκους και προσόδους κινητών αξιών	550	550
Μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό (ν.4254/2014)	830	903
Μεταβιβάσεις από ΟΚΑ (ν.4585/2018)	349	341
Δαπάνες	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	2.615	2.680

3.4.3. Λοιπά Νομικά Πρόσωπα Κεντρικής Κυβέρνησης

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.21.) εμφανίζονται τα δημοσιονομικά αποτελέσματα (στόχοι), που αναμένεται να πετύχουν οι φορείς για το έτος 2025. Στους στόχους αυτούς περιλαμβάνονται οι προσαρμογές που αφορούν στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων καθώς και οι λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές.

Πίνακας 3.21.: Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)		
	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
1 Προεδρία της Κυβέρνησης	0	0
<i>Ισοζύγιο</i>	0	0
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
2 Υπουργείο Εσωτερικών	1	1
<i>Ισοζύγιο</i>	1	1
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
3 Υπουργείο Εξωτερικών	1	1
<i>Ισοζύγιο</i>	1	1
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
4 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	3	-2
<i>Ισοζύγιο</i>	-10	-14
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
<i>Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές (καταπτώσεις εγγυήσεων)</i>	13	13

Πίνακας 3.21.: Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)			
		2024	2025
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
5	Υπουργείο Υγείας	40	-3
	<i>Ισοζύγιο</i>	40	-8
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	5
6	Υπουργείο Δικαιοσύνης	29	12
	<i>Ισοζύγιο</i>	23	4
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	7	8
7	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	74	94
	<i>Ισοζύγιο</i>	74	91
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	3
8	Υπουργείο Πολιτισμού	8	36
	<i>Ισοζύγιο</i>	9	36
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
9	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	-473	355
	<i>Ισοζύγιο</i>	-473	355
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
10	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	-115	-53
	<i>Ισοζύγιο</i>	-115	-53
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
11	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	224	377
	<i>Ισοζύγιο</i>	224	377
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
12	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	1	0
	<i>Ισοζύγιο</i>	1	0
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
13	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	-1	-2
	<i>Ισοζύγιο</i>	-2	-6
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	1	3
14	Υπουργείο Ανάπτυξης	5	-11
	<i>Ισοζύγιο</i>	5	-12
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
15	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	14	46
	<i>Ισοζύγιο</i>	14	46
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
16	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	9	1
	<i>Ισοζύγιο</i>	9	1
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0
17	Υπουργείο Τουρισμού	0	1
	<i>Ισοζύγιο</i>	2	1
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	-2	0
18	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	17	13
	<i>Ισοζύγιο</i>	17	13
	<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	0	0

Πίνακας 3.21.: Ισοζύγιο λοιπών νομικών προσώπων Κεντρικής Κυβέρνησης (εκτός ΑΔΑ και ΑΚΑΓΕ) ανά Υπουργείο (σε εκατ. ευρώ)		
	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
19 Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	0	0
<i>Ισοζύγιο</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
20 Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	14	1
<i>Ισοζύγιο</i>	<i>14</i>	<i>1</i>
<i>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Σύνολο Υπουργείων κατά ESA	-149	869
Ισοζύγιο	-167	836
Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων¹	4	20
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές²	13	13

¹ Το θετικό πρόσημο στη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων σημαίνει βελτίωση του αποτελέσματος.

² Οι λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές αφορούν σε καταπτώσεις εγγυήσεων, οι οποίες είναι σε ακαθάριστη βάση.

Προεδρία της Κυβέρνησης

Στα νομικά πρόσωπα της Προεδρίας της Κυβέρνησης περιλαμβάνονται η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ καθώς και το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ - ΜΠΕ) ΑΕ. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το 2025 προβλέπεται οριακά θετικό, στο οποίο περιλαμβάνεται και η απόδοση μερίσματος της ΕΡΤ ΑΕ στο Ελληνικό Δημόσιο, ύψους 3 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Εσωτερικών

Στην εποπτεία του Υπουργείου περιλαμβάνονται το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), το Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚεΔΑΚ), η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ) Παγίων, η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ και ο Φορέας Διαχείρισης Κοινοχρήστων εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά.

Το αποτέλεσμα των ανωτέρω νομικών προσώπων για το έτος 2024 εκτιμάται σε πλεόνασμα ύψους 1,5 εκατ. ευρώ, ενώ για το έτος 2025 προβλέπεται πλεόνασμα ύψους 1 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Εξωτερικών

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου περιλαμβάνονται η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ, με κύριο στόχο την προσέλκυση, την υποδοχή και τη διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα αλλά και την ανάπτυξη κάθε είδους εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών καθώς και η Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO.

Για τα έτη 2024 και 2025 οι ανωτέρω φορείς αναμένεται να εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 1 εκατ. ευρώ κατ' έτος, το οποίο θα προέλθει από την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Για το 2025 τα νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας προβλέπεται να εμφανίσουν αρνητικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα, ύψους 2 εκατ. ευρώ, έναντι εκτιμώμενου πλεονάσματος, ύψους 3 εκατ. ευρώ, για το 2024. Το προβλεπόμενο αρνητικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα των φορέων του Υπουργείου για το 2025 οφείλεται στα αυξημένα έξοδα του Αυτόνομου Οικοδομικού Οργανισμού Αξιωματικών (ΑΟΟΑ), ο οποίος θα προβεί στην έναρξη κατασκευαστικών προγραμμάτων εντός του 2025 στο πλαίσιο εκπλήρωσης της αποστολής του. Στη διαμόρφωση των ανωτέρω δημοσιονομικών αποτελεσμάτων συμμετέχει και η εταιρεία Ελληνικά Άμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ.

Υπουργείο Υγείας

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, στα οποία περιλαμβάνονται το Εθνικό Κέντρο Αμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ), το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ), η Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ) ΑΕ, το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών και Ιατρικής Ακριβείας «Κώστας Στεφανής» (ΕΠΙΨΥ), ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (ΙΥΠ), το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών (ΕΚΕΨΥΕ), ο Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ), ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), το Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών (ΚΕΤΕΚΝΥ) ΑΕ και ο Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ) ΑΕ αναμένεται να εμφανίσουν αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 3 εκατ. ευρώ για το 2025, το οποίο προβλέπεται να καλυφθεί με χρήση ταμειακών διαθεσίμων.

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει στην εποπτεία του το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ), την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, το Ινστιτούτο Αιγαίου του Δικαίου της Θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου και το Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου.

Για τα έτη 2024 και 2025 οι ανωτέρω φορείς αναμένεται να εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 29 εκατ. ευρώ και 12 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα, το οποίο θα προέλθει από το ΤΑΧΔΙΚ.

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Στην εποπτεία του Υπουργείου υπάγονται, μεταξύ άλλων, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ), δημόσιες βιβλιοθήκες, πανεπιστημιακά νοσοκομεία, εθνικά αθλητικά κέντρα, ειδικοί λογαριασμοί κονδυλίων έρευνας (ΕΛΚΕ), το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ), το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (ΙΤΥΕ) «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών «Σπύρος Λούης», το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας (ΣΕΦ) και το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Το σύνολο των φορέων του Υπουργείου εκτιμάται ότι για το 2024 θα εμφανίσει πλεόνασμα ύψους 73,5 εκατ. ευρώ και για το 2025 προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 94 εκατ. ευρώ.

Το πλεόνασμα προέρχεται κυρίως από τη δραστηριότητα των ΕΛΚΕ, σκοπός των οποίων είναι η διαχείριση και η αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.

Επισημαίνεται ότι κύρια πηγή εσόδων των ανωτέρω εποπτευόμενων φορέων αποτελούν οι μεταβιβάσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς και οι πόροι από προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ.

Υπουργείο Πολιτισμού

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Πολιτισμού, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μουσεία, θέατρα, πολιτιστικά κέντρα, ωδεία, ο Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Αθηνών, ο Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης, η Εθνική Λυρική Σκηνή και ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), προβλέπεται να εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 36 εκατ. ευρώ για το 2025, ενώ για το 2024 εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν θετικό αποτέλεσμα ύψους 8 εκατ. ευρώ.

Η βελτίωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος του 2025 σε σχέση με το 2024 οφείλεται κυρίως στην πρόβλεψη για αυξημένα ίδια έσοδα του ΟΔΑΠ λόγω της συνεχόμενης αύξησης της τουριστικής δραστηριότητας και επισκεψιμότητας σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.

Στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης εποπτείας του Υπουργείου Πολιτισμού για το έτος 2025 ενσωματώθηκαν οι προϋπολογισμοί έξι φορέων, οι οποίοι συστάθηκαν ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα εντός του 2024. Συγκεκριμένα, πρόκειται για πέντε μουσεία - ΝΠΔΔ (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο και Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού) καθώς και για το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας (ΕΚΚΟΜΕΔ) ΑΕ, το οποίο προέκυψε από τη συγχώνευση του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου (ΕΚΚ) και του Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ) ΑΕ.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΚΔ), η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) ΑΕ, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ΑΕ, η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ) ΑΕ, το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ, η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ, η Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΛΕΔΑΜ) ΑΕ καθώς και η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) ΑΕ.

Οι φορείς του εν λόγω Υπουργείου εκτιμάται ότι θα εμφανίσουν το 2024 αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 473 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της συμμετοχής του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Αττικής και της επιστροφής από την ΕΑΤ ποσού 170 εκατ. ευρώ, το οποίο έχει καταγραφεί στα έσοδα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων έτους 2024.

Για το 2025 προβλέπεται πλεόνασμα ύψους 355 εκατ. ευρώ, λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών του ΤΑΙΠΕΔ και του ΤΧΣ. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 του ν.5131/2024 (Α' 128), το μεν ΤΑΙΠΕΔ απορροφάται από την ΕΕΣΥΠ και συγχωνεύεται με αυτήν, το δε ΤΧΣ καταργείται και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιό του καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του περιέρονται στην ΕΕΣΥΠ.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει υπό την εποπτεία του, μεταξύ άλλων νομικών προσώπων, τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), βασική αποστολή του οποίου είναι η ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής και του κεφαλαίου των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ), στον οποίο εισρέουν πόροι τόσο από τα ευρωπαϊκά γεωργικά ταμεία όσο και από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου περιλαμβάνονται επίσης το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ), το οποίο διαχειρίζεται και διαθέτει τους πόρους και τα περιουσιακά του στοιχεία με σκοπό τη γεωργική ανάπτυξη της χώρας, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) με βασική αποστολή του τη διασφάλιση της εισαγωγής, παραγωγής και διακίνησης υγιεινών τροφίμων και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» (ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ), ο οποίος, μεταξύ άλλων, διασφαλίζει την ποιότητα του γάλακτος και του κρέατος και μεριμνά για την προαγωγή της έρευνας και της επαγγελματικής κατάρτισης στον τομέα της γεωργίας.

Για το έτος 2025 το θετικό αποτέλεσμα των φορέων του Υπουργείου, ύψους 17 εκατ. ευρώ, μετά τις απαραίτητες δημοσιονομικές προσαρμογές για τον ΕΛΕΓΕΠ, διαμορφώνεται σε έλλειμμα ύψους 53 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Το Υπουργείο έχει υπό την εποπτεία του το Πράσινο Ταμείο, τον Ειδικό Λογαριασμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ), τον Ειδικό Λογαριασμό του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης (ΤΕΜ), τον Ειδικό Λογαριασμό Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΕΛΥΚΩ), την Εταιρεία Παγίων Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Παγίων ΕΥΔΑΠ), τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ), τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ), το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) ΑΕ, την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) ΑΕ καθώς και τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ).

Τα νομικά πρόσωπα του εν λόγω Υπουργείου για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 224 εκατ. ευρώ, το οποίο προέρχεται κυρίως από το Πράσινο Ταμείο και τον ΕΟΑΝ, ενώ για το 2025 προβλέπεται πλεόνασμα ύψους 377 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από τον ΕΛΥΚΩ και το Πράσινο Ταμείο.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Η Εταιρεία Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων Ταμείων Ασφάλισης (ΕΔΕΚΤ) ΑΕΠΕΥ προβλέπεται για το έτος 2025 να εμφανίσει θετικό αποτέλεσμα ύψους 0,2 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στα οποία περιλαμβάνονται τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ), το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Παπάφειο Θεσσαλονίκης, το Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Ευρυτανίας, το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ), το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) και το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) αναμένεται να παρουσιάσουν αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 2,3 εκατ. ευρώ για το 2025, το οποίο προβλέπεται να καλυφθεί με χρήση ταμειακών διαθεσίμων.

Υπουργείο Ανάπτυξης

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ερευνητικοί, τεχνολογικοί φορείς και ΕΛΚΕ, με βασική αποστολή την ανάπτυξη της έρευνας, την προαγωγή της τεχνολογίας και της καινοτομίας, την ανάπτυξη του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού και την ενίσχυση των εθνικών υποδομών έρευνας και καινοτομίας.

Τα νομικά πρόσωπα του Υπουργείου εκτιμάται ότι για το 2024 θα εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 5 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2025 προβλέπεται να εμφανίσουν έλλειμμα ύψους 11 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) και θα καλυφθεί με χρήση ταμειακών διαθεσίμων που έχουν σωρευθεί στον φορέα από χρηματοδοτήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και από άλλους πόρους και δεν έχουν δαπανηθεί ακόμη για την εκπλήρωση της αποστολής του νομικού προσώπου. Το Ίδρυμα έχει ως βασικό σκοπό την προαγωγή της έρευνας και της καινοτομίας, ο οποίος επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων και της λειτουργίας νεοφυών επιχειρήσεων προς εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων καθώς και της χορήγησης υποτροφιών για τη διεξαγωγή διδακτορικών διατριβών.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εποπτεύει τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ, τις Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ) ΑΕ, τις Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑΣΥ) ΜΑΕ, τον Οργανισμό Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ) ΑΕ, τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) που τελεί υπό εκκαθάριση, την Ελληνικό Μετρό ΜΑΕ, η οποία είναι αρμόδια για

την ανάπτυξη του δικτύου του μετρό και του τραμ, τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) ΑΕ, την ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ καθώς και τη ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ, που έχουν την αρμοδιότητα της διαχείρισης και της ανάπτυξης της σιδηροδρομικής υποδομής, της σιδηροδρομικής ακίνητης περιουσίας και του σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού.

Επίσης, το Υπουργείο έχει υπό την εποπτεία του την Εγνατία Οδό ΑΕ, την Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων ΑΕ, τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ) ΑΕ καθώς και τις Κτιριακές Υποδομές (ΚΤΥΠ) ΑΕ, η οποία αποτελεί τον ενιαίο κατασκευαστικό φορέα του Ελληνικού Δημοσίου.

Το αποτέλεσμα των φορέων του Υπουργείου, στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι απαραίτητες δημοσιονομικές προσαρμογές για τις συμβάσεις παραχώρησης πέντε (5) αυτοκινητόδρομων, για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα είναι θετικό, ύψους 14 εκατ. ευρώ και για το έτος 2025 προβλέπεται να είναι, ομοίως, θετικό ύψους 46 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου, στα οποία περιλαμβάνονται οι Οργανισμοί Λιμένων, τα Λιμενικά Ταμεία και η Δημόσια Αρχή Λιμένων (ΔΑΛ), εκτιμάται ότι για το 2024 θα εμφανίσουν πλεόνασμα ύψους 9 εκατ. ευρώ και για το 2025 προβλέπεται πλεόνασμα ύψους 1 εκατ. ευρώ.

Η επιδείνωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος του έτους 2025 σε σχέση με το έτος 2024 οφείλεται αφενός στην ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου και αφετέρου στην υλοποίηση έργων υποδομής στους Οργανισμούς Λιμένων Αλεξανδρούπολης και Λαυρίου, συνολικού ύψους 4,4 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση από ίδιους πόρους.

Οι Οργανισμοί Λιμένων και τα Λιμενικά Ταμεία υλοποιούν σημαντικού ύψους επενδυτικά προγράμματα εκσυγχρονισμού και ασφάλειας των εγκαταστάσεών τους, τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΑΠΔΕ και από ίδιους πόρους.

Υπουργείο Τουρισμού

Το Υπουργείο Τουρισμού εποπτεύει τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (ΕΟΤ), του οποίου βασική αποστολή αποτελούν η προώθηση και η προβολή του ελληνικού τουρισμού, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο. Τα έσοδα του ΕΟΤ προέρχονται κυρίως από την απόδοση ποσοστού επί των μικτών κερδών του Δημοσίου από τα Καζίνο Κέρκυρας και Πάρνηθας καθώς και από την ενίσχυσή του από τον κρατικό προϋπολογισμό για την κάλυψη τόσο των λειτουργικών όσο και των επενδυτικών του δαπανών. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το έτος 2024 εκτιμάται ότι θα είναι οριακά αρνητικό, ύψους 0,3 εκατ. ευρώ, ενώ για το έτος 2025 προβλέπεται θετικό, ύψους 1 εκατ. ευρώ.

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στην εποπτεία του Υπουργείου υπάγονται η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) ΜΑΕ, η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ, το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ) ΑΕ, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), το Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ), το Ελληνικό Κτηματολόγιο καθώς επίσης και η νεοσυσταθείσα Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας (ΕΑΚ).

Οι εποπτευόμενοι φορείς του εν λόγω Υπουργείου εκτιμάται ότι θα εμφανίσουν το 2024 πλεόνασμα ύψους 17 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2025 προβλέπεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 13 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προέλθει κυρίως από το Ελληνικό Κτηματολόγιο.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα του Υπουργείου περιλαμβάνονται το Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ) και το Κέντρο Επανένταξης Αποφυλακισθέντων «ΕΠΑΝΟΔΟΣ», τα οποία προβλέπεται να εμφανίσουν οριακά θετικό αποτέλεσμα το έτος 2025.

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Το Υπουργείο εποπτεύει τον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), τον ΕΛΚΕ του ΟΑΣΠ καθώς και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ) και τον ΕΛΚΕ του ΕΑΑ, τα οποία αναμένεται να παρουσιάσουν το έτος 2025 θετικό αποτέλεσμα ύψους 1,3 εκατ. ευρώ.

3.5. Νοσοκομεία - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

Η μετάβαση του δημόσιου συστήματος υγείας στη μετά Covid-19 εποχή και η συνεχιζόμενη προσπάθεια αναβάθμισης των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών υγείας καθιστούν απαραίτητη την περαιτέρω στήριξή του σε επίπεδο χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Παρακάτω (Πίνακας 3.22.) απεικονίζεται ο προϋπολογισμός των νοσοκομείων και της ΠΦΥ σε δεδουλευμένη βάση.

Επισημαίνεται ότι ο αναλυτικός προϋπολογισμός των φορέων θα πρέπει να περιλαμβάνει πιστώσεις τόσο για την ανάληψη των υποχρεώσεων του έτους προϋπολογισμού όσο και για τις απλήρωτες υποχρεώσεις παρελθόντων οικονομικών ετών, σύμφωνα με τους ισχύοντες δημοσιονομικούς κανόνες.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των νοσοκομείων και της ΠΦΥ προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 273 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας βελτίωση κατά 55 εκατ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο εκτιμώμενο μέγεθος για το 2024.

Τα συνολικά έσοδα προβλέπεται να ανέλθουν σε 4.744 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 2024 κατά 363 εκατ. ευρώ και αντικατοπτρίζοντας κατά κύριο λόγο:

(α) την αύξηση των μεταβιβάσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό κατά 212 εκατ. ευρώ που προορίζεται για:

- την κάλυψη των αυξημένων λειτουργικών αναγκών των νοσοκομείων και της ΠΦΥ που προκύπτουν από την αύξηση των τιμών στα αγαθά και τις υπηρεσίες,
- την κάλυψη της δαπάνης μισθοδοσίας του επικουρικού προσωπικού,
- την ανάγκη ανταπόκρισης των υγειονομικών υπηρεσιών στην απαίτηση για πρόσβαση των ασθενών σε νέες αποτελεσματικές θεραπείες και
- την κάλυψη μέρους των απλήρωτων υποχρεώσεων προηγούμενων οικονομικών ετών προς τρίτους,

(β) την αύξηση κατά 134 εκατ. ευρώ των μεταβιβάσεων από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, που προορίζονται κυρίως για την ενίσχυση των υποδομών και την αναβάθμιση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού των νοσοκομείων.

Μέρος των ανωτέρω μεταβιβάσεων, ύψους 527 εκατ. ευρώ, ενσωματώνεται στον προϋπολογισμό της ΕΚΑΠΥ, η οποία έχει αναλάβει να διενεργεί τις διαδικασίες προμήθειας του συνόλου σχεδόν των φαρμακευτικών σκευασμάτων για τις ανάγκες των δημόσιων νοσοκομείων με στόχο τον έλεγχο της δαπάνης, την κεντρική διαχείριση των παραγγελιών, τη μείωση του χρόνου πληρωμής των προμηθευτών και τη συνακόλουθη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των νοσοκομείων (άρθρο δέκατο πέμπτο του ν.5015/2023, Α' 20). Επιπρόσθετα, η ΕΚΑΠΥ λειτουργεί ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών και για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας ιατροτεχνολογικών, υγειονομικών αγαθών και συναφών υπηρεσιών (περ. γ' της παρ.1 του άρθρου 41 του ν.4412/2016, Α' 147). Για τον λόγο αυτό το ισοζύγιο της ΕΚΑΠΥ περιλαμβάνεται στο αποτέλεσμα κατά ESA των νοσοκομείων - ΠΦΥ και όχι σε εκείνο των νομικών προσώπων.

Αντίστοιχα, τα έξοδα σε δεδουλευμένη βάση προβλέπεται να ανέλθουν σε 4.471 εκατ. ευρώ, αυξημένα σε σχέση με το 2024 κατά 309 εκατ. ευρώ. Η πρόβλεψη αυτή βασίζεται κυρίως:

(α) στην προαναφερόμενη αύξηση των λειτουργικών εξόδων των νοσοκομείων και της ΠΦΥ, η οποία ωστόσο αντισταθμίζεται μερικώς από τις εκτιμώμενες εξοικονομήσεις που συνεπάγεται η διενέργεια από την ΕΚΑΠΥ των διαδικασιών προμήθειας των φαρμακευτικών σκευασμάτων για τις ανάγκες των δημόσιων νοσοκομείων και

(β) στην αναμενόμενη αύξηση των επενδυτικών δαπανών που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

Τέλος, σημειώνεται ότι το επιτρεπόμενο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης των δημόσιων νοσοκομείων σε δεδουλευμένη βάση είναι αυξημένο για το έτος 2025 σε σχέση με το 2024, καθώς έχει αναπροσαρμοστεί βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (άρθρο 25 του ν.4549/2018) και διαμορφώνεται σε 565 εκατ. ευρώ (έναντι 553 εκατ. ευρώ για το 2024). Τα ανωτέρω όρια ενδέχεται να αναπροσαρμοστούν με βάση την παρ.3 του άρθρου 25 του ν.4549/2018.

Πίνακας 3.22.: Προϋπολογισμοί Νοσοκομείων και ΠΦΥ σε δεδουλευμένη βάση (σε εκατ. ευρώ)*		
	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
Νοσοκομεία και ΠΦΥ συγκεντρωτικά		
Έσοδα	4.381	4.744
Ίδια έσοδα	150	152
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	2.680	2.892
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	902	911
Μεταβιβάσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων	165	299
Έσοδα υπέρ Δημοσίου και τρίτων	484	490
Δαπάνες	4.162	4.471
Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	2.635	2.784
Δαπάνες προσωπικού	878	898
Δαπάνες για επενδύσεις	165	299
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	484	490
Ισοζύγιο κατά ESA	218	273

* Στο ισοζύγιο κατά ESA περιλαμβάνεται και το αντίστοιχο ισοζύγιο της ΕΚΑΠΥ.

3.6. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης - Κοινωνικός προϋπολογισμός

Το ισοζύγιο κατά ESA των ΟΚΑ (Ασφαλιστικά Ταμεία, ΔΥΠΑ, ΕΟΠΥΥ, ΟΠΕΚΑ και Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο - NAT) για το 2025 προβλέπεται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 999 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 161 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

3.6.1. Ασφαλιστικά Ταμεία

Το ισοζύγιο των ασφαλιστικών ταμείων κατά ESA για το 2025 προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 647 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 311 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις για το οικονομικό έτος 2024.

Ειδικότερα, τα έσοδα προβλέπεται να είναι αυξημένα κατά 206 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της αύξησης κατά 1.047 εκατ. ευρώ των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από ρυθμίσεις οφειλών), γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο:

- στην αύξηση των μισθών και της απασχόλησης ως αποτέλεσμα του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας,
- στη νέα αναμενόμενη αύξηση του κατώτατου μισθού στον ιδιωτικό τομέα εντός του 2025 και
- στην αύξηση του μισθολογίου του δημόσιου τομέα από τον Απρίλιο 2025 σε συνέχεια της αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού.

Οι εισπράξεις και αντίστοιχα οι αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων, αντίθετα, προβλέπεται να είναι μειωμένες κατά 592 εκατ. ευρώ κυρίως εξαιτίας της μείωσης κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών για την υγειονομική περιθαλψη που εισπράττονται και αποδίδονται υπέρ του ΕΟΠΥΥ.

Το σύνολο των δαπανών σε σχέση με το 2024 προβλέπεται να είναι αυξημένο κατά 441 εκατ. ευρώ.

Η δαπάνη των κύριων συντάξεων προβλέπεται να είναι αυξημένη κατά 880 εκατ. ευρώ ως αποτέλεσμα:

- της αναπροσαρμογής των συντάξεων με βάση τον συντελεστή που προκύπτει από τον μέσο όρο του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ και του ποσοστού μεταβολής του μέσου ετήσιου ΓΔΤΚ του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ.4 του ν.4387/2016, η οποία προβλέπεται να ανέλθει σε 398 εκατ. ευρώ περίπου και
- της προβλεπόμενης αύξησης του ρυθμού απονομής νέων συντάξεων, γεγονός που συμπαρασύρει και τη δαπάνη για τις επικουρικές συντάξεις, η οποία αναμένεται να παρουσιάσει αύξηση κατά 80 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

Τέλος, σημειώνεται ότι κατά το 2025 ο e-ΕΦΚΑ προβλέπεται να ενισχυθεί με 240 εκατ. ευρώ από τον τακτικό προϋπολογισμό για την κάλυψη της απώλειας εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές του κλάδου επικουρικής ασφάλισης, που εκτιμάται ότι θα προκύψει εξαιτίας της λειτουργίας του ΤΕΚΑ.

3.6.2. Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

Το ισοζύγιο της ΔΥΠΑ κατά ESA για το 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 3 εκατ. ευρώ, βελτιωμένο κατά 142 εκατ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο εκτιμώμενο ισοζύγιο του 2024.

Τα συνολικά έσοδα του φορέα σε ταμειακή βάση ύψους 3.614 εκατ. ευρώ προβλέπεται να είναι αυξημένα κατά 224 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024. Ειδικότερα, οι ασφαλιστικές εισφορές για το 2025, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τη ρύθμιση οφειλών, αναμένεται να παρουσιάσουν μείωση ύψους 61 εκατ. ευρώ, υπολογιζόμενες με βάση την αναπροσαρμογή του ποσοστού των συνεισπραττόμενων εισφορών για τα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία επί του συνόλου των εισφορών που εισπράττει ο e-ΕΦΚΑ.

Επιπλέον, αύξηση κατά 335 εκατ. ευρώ προβλέπεται να παρουσιάσουν οι μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό για τη διασφάλιση της κάλυψης των υποχρεώσεων του φορέα και για την απρόσκοπτη άσκηση των πολιτικών ενίσχυσης της απασχόλησης και της στήριξης των ανέργων (επιδόματα ανεργίας, επέκταση του επιδόματος μητρότητας στους εννέα μήνες για το σύνολο των ασφαλισμένων κ.λπ.).

Αντίθετα, μειωμένες κατά 57 εκατ. ευρώ προβλέπονται οι μεταβιβάσεις από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, οι οποίες αναμένεται να διαμορφωθούν σε 422 εκατ. ευρώ.

Οι συνολικές δαπάνες της ΔΥΠΑ προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 3.611 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 82 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024, κυρίως εξαιτίας της αυξημένης δαπάνης για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Επίσης, προβλέπεται αύξηση των δαπανών για τα επιδόματα ανεργίας κατά 31 εκατ. ευρώ και για τις λοιπές προνοιακές παροχές κατά 18 εκατ. ευρώ.

Τέλος, μειωμένες κατά 68 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 προβλέπεται να είναι οι επενδυτικές δαπάνες του φορέα.

3.6.3. Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

Το ισοζύγιο κατά ESA του ΕΟΠΥΥ για το οικονομικό έτος 2025 προβλέπεται να ανέλθει σε πλεόνασμα ύψους 331 εκατ. ευρώ, βελτιωμένο κατά 6 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

Τα έσοδα του φορέα σε ταμειακή βάση προβλέπεται να ανέλθουν σε 7.292 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 291 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024.

Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από ρυθμίσεις οφειλών, προβλέπεται να είναι μειωμένα κατά 552 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 εξαιτίας κυρίως της μείωσης κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών για την υγειονομική περίθαλψη από 01.01.2025.

Για την αναπλήρωση των εσόδων αυτών έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας έτους 2025 μεταβίβαση ύψους 578 εκατ. ευρώ προς τον ΕΟΠΥΥ. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι η καθαρή δημοσιονομική επίπτωση της εν λόγω παρέμβασης για τη Γενική Κυβέρνηση ανέρχεται σε 440 εκατ. ευρώ.

Ωστόσο, η πρόβλεψη για τις συνολικές μεταβιβάσεις του τακτικού προϋπολογισμού προς τον ΕΟΠΥΥ παρουσιάζει αύξηση κατά 713 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024, καθώς ενσωματώνει επιπλέον την πρόβλεψη πιστώσεων για την κάλυψη της πιθανής αύξησης του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης για το έτος 2025 (παρ.3 και 4 του άρθρου 25 του ν.4549/2018).

Οι μεταβιβάσεις από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων στοχεύουν κυρίως στην υλοποίηση συνεχιζόμενων έργων και προγραμμάτων, όπως η κάλυψη της δαπάνης συμψηφισμού της αυτόματης επιστροφής (clawback) φαρμακευτικής δαπάνης με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής, η διενέργεια προληπτικών εξετάσεων για τον καρκίνο του μαστού και των καρδιαγγειακών παθήσεων, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΕΟΠΥΥ, η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών κ.λπ.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες προβλέπεται να παρουσιάσουν αύξηση κατά 137 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και να διαμορφωθούν σε 6.962 εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα, αυξημένες κατά 141 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 προβλέπονται η φαρμακευτική δαπάνη και η δαπάνη παροχών υπηρεσιών υγείας, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προσπάθειας για την κάλυψη της αυξημένης ζήτησης για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

Επίσης, στο πλαίσιο της προσπάθειας εξορθολογισμού της δαπάνης και της μείωσης του clawback, έχουν προβλεφθεί δαπάνες για την υλοποίηση σε πραγματικό χρόνο ελέγχων στις συμβεβλημένες με τον ΕΟΠΥΥ ιδιωτικές δομές υγείας καθώς και για την υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, όπως ενδεικτικά η αποστολή κατ' οίκον φαρμακευτικών σκευασμάτων για τη θεραπεία σοβαρών ασθενειών (άρθρο 15 του ν.5057/2023, Α' 164).

Παράλληλα, επιδιώκεται η μείωση του ύψους των απλήρωτων υποχρεώσεων του Οργανισμού προς τρίτους, μέσω της επιτάχυνσης του συμψηφισμού υποχρεώσεων με οφειλόμενα ποσά από τους μηχανισμούς αυτόματων επιστροφών και εκπτώσεων (clawback και rebate).

Τέλος, σημειώνεται ότι τα επιτρεπόμενα όρια της φαρμακευτικής δαπάνης και της δαπάνης για παροχές υγείας σε δεδουλευμένη βάση είναι αυξημένα για το έτος 2025 σε σχέση με το 2024, καθώς έχουν αναπροσαρμοστεί βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (άρθρο 25 του ν.4549/2018). Κατά συνέπεια:

- το όριο της φαρμακευτικής δαπάνης πριν την αναπροσαρμογή με βάση την παρ.3 του άρθρου 25 του ν.4549/2018 ανέρχεται σε 2.187 εκατ. ευρώ για το 2024, ενώ για το 2025 διαμορφώνεται σε 2.236 εκατ. ευρώ και
- το επιτρεπόμενο όριο δαπάνης παρόχων υγείας σε δεδουλευμένη βάση ανέρχεται σε 1.627 και 1.663 εκατ. ευρώ για τα έτη 2024 και 2025, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι στη δημοσιονομική εκτίμηση του αποτελέσματος του ΕΟΠΥΥ λαμβάνεται υπόψη η αναπροσαρμογή του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης βάσει της παρ.3 του άρθρου 25 του ν.4549/2018.

3.6.4. Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο

Το ισοζύγιο κατά ESA του ΟΠΕΚΑ και του NAT για το έτος 2025 ανέρχεται σε πλεόνασμα ύψους 19 εκατ. ευρώ έναντι πλεονάσματος ύψους 17 εκατ. ευρώ για το 2024.

Τα συνολικά έσοδα προβλέπεται να είναι αυξημένα κατά 40 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2024 εξαιτίας των αυξημένων μεταβιβάσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό για την καταβολή των προνοιακών παροχών και των οικονομικών ενισχύσεων από τον ΟΠΕΚΑ.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν κατά 38 εκατ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή αποτυπώνει:

(α) την προβλεπόμενη αύξηση κατά 181 εκατ. ευρώ της δαπάνης για την καταβολή των προνοιακών παροχών και οικονομικών ενισχύσεων που έχουν ήδη νομοθετηθεί και υλοποιούνται, όπως:

- η παροχή σε ανασφάλιστους υπερήλικες,
- το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων,
- το επίδομα παιδιού,
- το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα,
- η επιδότηση στέγασης,
- οι προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία,
- το επίδομα γέννησης,
- το πρόγραμμα «Σχολικά γεύματα»,
- το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία»
- το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός» και
- λοιπά προγράμματα και δράσεις που αφορούν σε προνοιακές πολιτικές,

(β) την καταβολή έκτακτων παροχών συνολικού ύψους 143 εκατ. ευρώ κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 σε δικαιούχους επιδομάτων του ΟΠΕΚΑ και ειδικότερα, σε δικαιούχους του επιδόματος παιδιού, των επιδομάτων ατόμων με αναπηρία και του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος καθώς και σε ανασφάλιστους υπερήλικες.

Επισημαίνεται ότι στις ανωτέρω προβλέψεις έχει ενσωματωθεί και η αναμενόμενη επίπτωση της μεταρρύθμισης σε προνοιακά επιδόματα προς την κατεύθυνση της αύξησης των ποσών των παροχών και της εφαρμογής στοχευμένων κριτηρίων για τη χορήγησή τους.

Πίνακας 3.23.: Προϋπολογισμοί Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (σε εκατ. ευρώ)		
	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης		
α) Ασφαλιστικά Ταμεία		
Έσοδα	52.172	52.378
Ασφαλιστικές εισφορές	18.112	19.161
Ρύθμιση οφειλών	1.403	1.401
Κοινωνικοί πόροι	742	717
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	15.613	15.374
Απόδοση περιουσίας	1.221	1.236
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	14.888	14.296
Λοιπά έσοδα	192	192
Δαπάνες	51.320	51.761
Συντάξεις	33.396	34.357
Κύριας ασφάλισης	29.004	29.884
Επικουρικής ασφάλισης	4.392	4.472
Λοιπές παροχές ασθένειας	288	339
Προνοιακές παροχές	1.437	1.446
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	726	714
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	14.888	14.296
Λοιπές δαπάνες	366	390
Δαπάνες προσωπικού	219	219
Ταμειακό ισοζύγιο	852	617
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	106	30
Ισοζύγιο κατά ESA	958	647
β) ΔΥΠΑ		
Έσοδα	3.390	3.614
Ασφαλιστικές εισφορές	1.515	1.454
Ρύθμιση οφειλών	105	104
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	988	1.323
Μεταβιβάσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων	479	422
Απόδοση περιουσίας	84	84
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	128	135
Λοιπά έσοδα	91	91
Δαπάνες	3.529	3.611
Επιδόματα ανεργίας	1.799	1.830
Προγράμματα απασχόλησης	606	715
Λοιπές προνοιακές παροχές	183	201
Μεταβιβάσεις στο ΙΚΑ	451	432
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	128	135
Δαπάνες προσωπικού	116	117
Επενδυτικές δαπάνες	137	69
Λοιπές δαπάνες	110	113
Ταμειακό ισοζύγιο	-139	3
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	-139	3
γ) ΕΟΠΥΥ		
Έσοδα	7.001	7.292
Ασφαλιστικές εισφορές	5.486	4.933
Ρύθμιση οφειλών	320	320
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	126	123
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	616	1.329
Μεταβιβάσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων	57	185
Απόδοση περιουσίας	100	100
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	281	287
Λοιπά έσοδα	15	15
Δαπάνες	6.825	6.962
Φαρμακευτική δαπάνη	2.897	3.007
Λοιπές παροχές ασθένειας	2.429	2.460
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	281	287
Λοιπές δαπάνες	182	141
Δαπάνες προσωπικού	45	47
Μεταβιβάσεις προς φορείς Γενικής Κυβέρνησης	992	1.019
<i>εκ των οποίων σε νοσοκομεία</i>	902	911

Πίνακας 3.23.: Προϋπολογισμοί Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (σε εκατ. ευρώ)		
	2024 Εκτιμήσεις	2025 Προβλέψεις
Ταμειακό ισοζύγιο	176	331
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	149	0
Ισοζύγιο κατά ESA¹	325	331
δ) ΟΠΕΚΑ, NAT (μη ασφαλιστικές αρμοδιότητες)		
Έσοδα	3.749	3.789
Ασφαλιστικές εισφορές	9	9
Απόδοση περιουσίας	19	19
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	3.509	3.544
Μεταβιβάσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων	10	15
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	189	189
Λοιπά έσοδα	13	13
Δαπάνες	3.732	3.770
Παροχές σε ανασφάλιστους υπερήλικες	210	210
Οικογενειακά επιδόματα	890	1.000
Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα	510	550
Επιδόματα ΑμεΑ	1.060	1.060
Στεγαστικό Επίδομα	340	340
Σχολικά γεύματα	100	107
Επίδομα γέννησης	200	182
Κώδικας Διευθέτησης Οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας σε δανειολήπτες	20	50
Λοιπά προγράμματα	44	56
Έκτακτες παροχές	143	0
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	189	189
Δαπάνες προσωπικού	13	13
Διοικητικές δαπάνες	13	14
Ταμειακό ισοζύγιο	17	19
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0
Ισοζύγιο κατά ESA	17	19
Συνολικό ταμειακό ισοζύγιο ΟΚΑ	906	969
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	255	30
Συνολικό ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA	1.160	999

¹ Για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος του ΕΟΠΥΥ κατά ESA έχει ενσωματωθεί η στατιστική αλλαγή της μεθοδολογίας καταγραφής των εσόδων από rebate και clawback, τα οποία πλέον καταγράφονται σε ταμειακή και όχι σε δεδουλευμένη βάση.

3.7. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Ενοποιημένος προϋπολογισμός

Οι ΟΤΑ αποτελούν υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης, ο οποίος ενσωματώνει τους προϋπολογισμούς τριακοσίων τριάντα δύο (332) Δήμων (ΟΤΑ α' βαθμού), δεκατριών (13) Περιφερειών (ΟΤΑ β' βαθμού) καθώς και εκατόν ογδόντα δύο (182) Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και ενενήντα (90) Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου.

Οι προϋπολογισμοί των Δήμων, των Περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών καταρτίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται ετησίως με κοινές υπουργικές αποφάσεις (κυα) των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών. Τα Δημοτικά - Περιφερειακά Συμβούλια ψηφίζουν έως την 15η Νοεμβρίου τον προϋπολογισμό και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης τους και υποβάλλουν τις σχετικές αποφάσεις για έλεγχο στην αρμόδια Αρχή Εποπτείας (εν προκειμένω, την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση), η ψήφιση των οποίων σε κάθε περίπτωση πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου.

Για την εκπλήρωση της αποστολής και της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρονται στους Δήμους και στις Περιφέρειες πόροι από τον κρατικό προϋπολογισμό, οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία τους.

Πίνακας 3.24.: Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)			
Κατηγορία		2024	2025
		Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
A	Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	10.137	10.292
1	Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	3.361	3.406
2	Επιχορηγήσεις από προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων (εκτέλεση προγραμμάτων ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ, ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II, ΤΑΑ, ΕΣΠΑ)	2.609	2.609
3	Τόκοι	76	76
4	Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	121	121
5	Λοιπά έσοδα	2.937	3.023
	- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1.216	1.242
	- Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	649	675
	- Λοιπά ίδια έσοδα	425	436
	- Έσοδα ΠΟΕ	647	670
6	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	1.033	1.057
B	Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	10.288	10.549
1	Αμοιβές προσωπικού	3.020	3.128
2	Κοινωνικές Παροχές	226	230
3	Τόκοι	33	45
4	Δαπάνες για επενδύσεις	3.178	3.167
5	Λοιπές δαπάνες	2.780	2.904
	- Πληρωμές ΠΟΕ	507	586
	- Μεταβιβάσεις σε τρίτους	233	234
	- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	2.040	2.084
6	Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	1.051	1.075
Γ	Ταμειακό ισοζύγιο (A - B)	-151	-257
Δ	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-98	-43
E	Ισοζύγιο κατά ESA (Γ + Δ)	-249	-300

Το έτος 2024 το ισοζύγιο κατά ESA των ΟΤΑ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 249 εκατ. ευρώ, λαμβανομένης υπόψη και της έκτακτης επιχορήγησης ύψους 90 εκατ. ευρώ για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Όσον αφορά στις προβλέψεις του έτους 2025 το ισοζύγιο κατά ESA των ΟΤΑ αναμένεται να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 300 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 51 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024.

Το 2025 οι μεταβιβάσεις (αποδόσεις και επιχορηγήσεις) από τον τακτικό προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες ενσωματώνουν μόνιμη αύξηση των ΚΑΠ των ΟΤΑ κατά 130 εκατ. ευρώ σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Οι επενδυτικές δαπάνες προβλέπεται να διατηρηθούν στα ίδια περίπου επίπεδα με τις εκτιμήσεις του 2024, ενώ οι λοιπές δαπάνες αναμένεται να παρουσιάσουν αύξηση σχετιζόμενες με την εξέλιξη του πληθωρισμού. Ομοίως, οι αμοιβές προσωπικού προβλέπεται να αυξηθούν κατά 108 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024, κυρίως λόγω των μισθολογικών ωριμάνσεων και της αναπροσαρμογής του μισθολογίου του προσωπικού των ΟΤΑ, της καταβολής του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και της προσαυξημένης αντιμισθίας των αιρετών. Τέλος, προβλέπεται βελτίωση των ανεξόφλητων υποχρεώσεων κατά 55 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του 2024.

Πίνακας 3.25.: Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2024	2025
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
I. Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών	3.303,8	3.330,9
II. Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό λοιπών Υπουργείων	57,1	74,9
α. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	13,2	16,5
β. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	4,2	4,1
γ. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	1,7	2,5
δ. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	34,5	50,0
ε. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	2,8	1,5
στ. Υπουργεία Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Βουλή των Ελλήνων	0,7	0,3
Σύνολο μεταβιβάσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό στους ΟΤΑ (I + II)	3.360,9	3.405,8

3.8. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους

Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης παρουσιάζουν έντονη εποχικότητα κατά τη διάρκεια του έτους και ιστορικά εμφανίζονται μειωμένες κατά τη λήξη του. Συγκεκριμένα, τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 το ύψος τους διαμορφώνεται στο ποσό των 2.819 εκατ. ευρώ. Οι εν λόγω υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσά clawback και rebate εκτιμώμενου ύψους 1.316 εκατ. ευρώ, που ακόμα δεν έχουν συμψηφιστεί, με αποτέλεσμα το ύψος τους, εξαιρουμένων των ανωτέρω υπό συμψηφισμό ποσών, να ανέρχεται σε 1.503 εκατ. ευρώ.

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έχει ως εξής:

- Για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 ανέρχεται στο ποσό των 221 εκατ. ευρώ.
- Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ διαμορφώνονται τον μήνα Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους στο ποσό των 321 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2024 πραγματοποιείται επιπλέον επιχορήγηση ποσού ύψους 90 εκατ. ευρώ με σκοπό τη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.
- Όσον αφορά στους ΟΚΑ, το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 διαμορφώνεται στο ποσό των 701 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 243 εκατ. ευρώ αφορά σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κλάδου εφάπαξ παροχών του e-ΕΦΚΑ, κατόπιν της επιτάχυνσης εκκαθάρισης των κύριων συντάξεων, η οποία συμπαρασύρει τον ρυθμό εκκαθάρισης των εφάπαξ παροχών. Στο ανωτέρω ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων συμπεριλαμβάνεται ποσό ανείσπρακτου clawback και rebate, ύψους 235 εκατ. ευρώ.
- Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των νοσοκομείων (συμπεριλαμβανομένης και της ΕΚΑΠΥ), λαμβάνοντας υπόψη και τα ποσά clawback και rebate ύψους 1.081 εκατ. ευρώ, υπολογίζονται στο ποσό των 1.365 εκατ. ευρώ για τον Σεπτέμβριο 2024 και ως εκ τούτου, οι καθαρές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονται στο ποσό των 284 εκατ. ευρώ.
- Ως προς τα λοιπά νομικά πρόσωπα, το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων για τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 ανέρχεται στο ποσό των 211 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις:
  - (α) των συγκοινωνιακών φορέων ανέρχονται στο ποσό των 39 εκατ. ευρώ.
  - (β) των αμυντικών βιομηχανιών, ΕΑΣ ABEE και ΕΑΒ ΑΕ, διαμορφώνεται τον μήνα Σεπτέμβριο 2024 στο ποσό των 34 εκατ. ευρώ.

Με γνώμονα τη διασφάλιση της ταμειακής ρευστότητας των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και για την εν γένει εύρυθμη λειτουργία τους, εξακολουθεί να ισχύει η καταβολή μέχρι την 20η Ιανουαρίου κάθε έτους, έως και του ενός τετάρτου (1/4) της προβλεπόμενης ετήσιας επιχορήγησης ή χρηματοδότησης από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 84 του ν.4843/2021 (Α' 193). Στο ίδιο πλαίσιο, εξακολουθεί η εντός του έτους εμπροσθοβαρής τμηματική καταβολή της ετήσιας επιχορήγησης των νοσοκομείων από το Υπουργείο Υγείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 85 του ίδιου ως άνω νόμου.

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης και των εκκρεμών επιστροφών φόρων απεικονίζεται στους παρακάτω πίνακες (Πίνακας 3.26., Πίνακας 3.27.).

Πίνακας 3.26.: Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης Δεκέμβριος 2022 - Σεπτέμβριος 2024 (σε εκατ. ευρώ)						
Φορέας/Υποτομέας Γενικής Κυβέρνησης	Δεκ. 2022	Σεπτ. 2023	Δεκ. 2023	Μαρτ. 2024	Ιουν. 2024	Σεπτ. 2024
Κράτος	59	100	88	118	191	221
ΟΤΑ	93	150	149	336	273	321
ΟΚΑ ¹	505	545	525	492	607	701
Νοσοκομεία ^{1,2}	907	1.374	1.319	1.507	1.236	1.365
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	148	210	162	206	221	211
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης	1.712	2.380	2.243	2.658	2.527	2.819

¹ Περιλαμβάνονται και ποσά clawback και rebate που δεν έχουν συμψηφιστεί.

² Περιλαμβάνονται και οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της ΕΚΑΠΥ.

Πίνακας 3.27.: Εξέλιξη εκκρεμών επιστροφών φόρων Δεκέμβριος 2022 - Σεπτέμβριος 2024 (σε εκατ. ευρώ)						
	Δεκ. 2022	Σεπτ. 2023	Δεκ. 2023	Μαρ. 2024	Ιουν. 2024	Σεπτ. 2024
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων	658	590	558	649	552	815
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων άνω των 90 ημερών (ληξιπρόθεσμες επιστροφές) από την ημερομηνία έκδοσης του ΑΦΕΚ, εκ των οποίων:	403	210	274	285	242	287
<i>(α) ποσό που δεν μπορεί να αποπληρωθεί λόγω εξωγενών παραγόντων (μη ανταπόκριση δικαιούχου ή μη προσκόμιση δικαιολογητικών)</i>	<i>324</i>	<i>190</i>	<i>241</i>	<i>223</i>	<i>169</i>	<i>190</i>
<i>(β) λοιπές εκκρεμείς επιστροφές φόρων άνω των 90 ημερών (ληξιπρόθεσμες επιστροφές)</i>	<i>79</i>	<i>20</i>	<i>33</i>	<i>62</i>	<i>73</i>	<i>97</i>
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων κάτω των 90 ημερών (μη ληξιπρόθεσμες επιστροφές) από την ημερομηνία έκδοσης του ΑΦΕΚ	255	380	284	364	310	528

3.9. Δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2024 και 2025

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις για τα έτη 2024 και 2025 αποσκοπούν στην ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος σε συνδυασμό με τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων καθώς και στην αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, όπως το δημογραφικό και το στεγαστικό. Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, ενώ παράλληλα με τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις λαμβάνονται μέτρα θεσμικού χαρακτήρα και προωθούνται σημαντικές μεταρρυθμίσεις.

Πίνακας 3.28.: Μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις 2024 - 2025
(σε εκατ. ευρώ)

α/α	Περιγραφή	2024	2025
A	Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων της Γενικής Κυβέρνησης (A.1. + A.2.)	-126	-628
A.1.	Παρεμβάσεις μείωσης των εσόδων της Γενικής Κυβέρνησης	-355	-1.112
1	Αύξηση από το 2024 του αφορολόγητου κατά 1.000 ευρώ για οικογένειες που έχουν παιδιά	-135	-135
2	Μείωση ΕΝΦΙΑ έτους 2024 κατά 10% για κατοικίες που ασφαλιζονται για φυσικές καταστροφές και μείωση ΕΝΦΙΑ έτους 2025 κατά 20% για κατοικίες που ασφαλιζονται για φυσικές καταστροφές με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ	-7	-18
3	Μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών από τον Ιανουάριο 2025	0	-440
4	Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες από το 2025, σε συνέχεια της μείωσης κατά 50% το 2024	-113	-238
5	Μονιμοποίηση της επιστροφής του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο με νέο σύστημα από το 2025	-82	-100
6	Αυτοτελής φορολόγηση εφημεριών των ιατρών του ΕΣΥ	0	-40
7	Μείωση φόρων χαρτοσήμου σε μία σειρά από συναλλαγές (τόκους εταιρικών δανείων, οικοδομικές άδειες, χρυσιδάνεια, γάμους, ασφαλιστήρια συμβόλαια κ.λπ.)	0	-32
8	Κίνητρα για την καινοτομία, τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές	0	-41
9	Επέκταση και κατά το έτος 2025 της απαλλαγής ΦΠΑ για νέα κτίρια	-18	-18
10	Κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας (5%) για συνδέσεις με οπτική ίνα (≥100 mbps)	0	-24
11	Απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρού (15%) συμβολαίων υγείας για παιδιά έως 18 ετών	0	-17
12	Φοροαπαλλαγή οικισθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων	0	-6
13	Απαλλαγή φόρου εισοδήματος για κενά ακίνητα ή ακίνητα σε βραχυχρόνια μίσθωση που θα ανοικιαστούν σε μακροχρόνια μίσθωση	0	-3
A.2.	Παρεμβάσεις αύξησης των εσόδων της Γενικής Κυβέρνησης	229	484
1	Εισαγωγή ΦΠΑ στις βραχυχρόνιες μισθώσεις νομικών προσώπων και φυσικών προσώπων που διαθέτουν άνω των δύο εκμισθωμένων διαμερισμάτων από το 2024	27	27
2	Εισαγωγή (το 2024) και αναμόρφωση (το 2025) του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση σε αντικατάσταση του φόρου διαμονής	202	405
3	Εισαγωγή τέλους κρουαζιέρας από το 2025	0	52
B	Παρεμβάσεις στο σκέλος των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης	-1.714	-2.327
1	Αναμόρφωση μισθολογίου στον δημόσιο τομέα από το 2024 (μικτό κόστος)	-1.067	-1.067
2	Αύξηση των συντάξεων με βάση τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και του πληθωρισμού	-424	-822
3	Οριζόντια αύξηση μισθολογίου δημόσιου τομέα από τον Απρίλιο 2025, ώστε ο εισαγωγικός μισθός να μην υπολείπεται του επιπέδου του κατώτατου μισθού (μικτό κόστος)	0	-143
4	Αύξηση αποζημίωσης εφημεριών των ιατρών του ΕΣΥ κατά 20% από τον Ιανουάριο 2024	-45	-45
5	Κίνητρο προσέλκυσης ιατρών σε προβληματικές και άγονες περιοχές	-5	-16
6	Αύξηση κατά 20% της αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης των ενστόλων από τον Ιανουάριο 2025	0	-25
7	Αύξηση της ειδικής αποζημίωσης για τα πληρώματα πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού που βρίσκονται σε αποστολή και το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων που εκτελεί ειδικές αποστολές	-15	-15
8	Αύξηση του επιδόματος γέννησης από 2.000 ευρώ σε 2.400 έως 3.500 ευρώ αναλόγως του αριθμού των τέκνων (εφαρμόστηκε το 2024 με αναδρομική ισχύ για τις γεννήσεις του 2023)	-90	-45
9	Επέκταση του επιδόματος μητρότητας στους εννέα μήνες για τους ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες από το 2024	-43	-43
10	Αύξηση του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια (από 1.500 ευρώ σε 2.000 ευρώ ετησίως και σε 2.500 ευρώ σε περίπτωση συγκατοίκησης)	0	-15
11	Πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» (με αυξημένη αποζημίωση στο 60% των δαπανών)	-25	-25
12	Διάθεση των εσόδων από το τέλος κρουαζιέρας για έργα υποδομών των ΟΤΑ, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υπουργείου Τουρισμού	0	-52
13	Αύξηση αποδοχών σπουδαστών στρατιωτικών σχολών	0	-14
Συνολικό Δημοσιονομικό Κόστος των Παρεμβάσεων (A + B)		-1.840	-2.955

Σημείωση: Το θετικό πρόσημο (+) δηλώνει αύξηση εσόδου ή μείωση δαπάνης και το αρνητικό πρόσημο (-) δηλώνει μείωση εσόδου ή αύξηση δαπάνης. Τα ανωτέρω δεν περιλαμβάνουν έργα και επενδύσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων καθώς και την έκτακτη ενίσχυση κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024, ύψους 243 εκατ. ευρώ, σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά, δικαιούχους του επιδόματος παιδιού, των αναπηρικών επιδομάτων, του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και των ανασφάλιστων υπερηλίκων.

Ανωτέρω (Πίνακας 3.28.) αποτυπώνονται οι μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις για τα έτη 2024 και 2025. Το κόστος των παρεμβάσεων για το έτος 2024 ανέρχεται σε 1.840 εκατ. ευρώ για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης. Το σημαντικότερο μέρος, ύψους 1.714 εκατ. ευρώ, προέρχεται από το σκέλος των δαπανών, ενώ το υπόλοιπο ποσό, ύψους 126 εκατ. ευρώ, προέρχεται από παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων. Αντίστοιχα, για το έτος 2025 το συνολικό δημοσιονομικό κόστος των παρεμβάσεων προβλέπεται να αυξηθεί σε σχέση με το 2024 κατά 1.115 εκατ. ευρώ και να ανέλθει σε 2.955 εκατ. ευρώ.

Ποσό ύψους 628 εκατ. ευρώ αφορά σε παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων, εκ των οποίων ποσό ύψους 1.112 εκατ. ευρώ αφορά σε παρεμβάσεις μείωσης των εσόδων και ποσό ύψους 484 εκατ. ευρώ σε παρεμβάσεις αύξησης των εσόδων, ενώ σημαντικό ποσό ύψους 2.327 εκατ. ευρώ προέρχεται από παρεμβάσεις στο σκέλος των δαπανών.

Επισημαίνεται ότι το σύνολο των παρεμβάσεων εναρμονίζεται με τις ανακοινώσεις στο πλαίσιο της ΔΕΘ και με τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου 2025 - 2028.

3.9.1. Δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος

Η ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζόμενων και των συνταξιούχων, η οποία αποτέλεσε έναν από τους βασικούς στόχους της κυβερνητικής πολιτικής του 2024, εξακολουθεί να αποτελεί βασικό στόχο και για το 2025, με αποτέλεσμα τόσο την ενίσχυση των παρεμβάσεων του 2024 όσο και τη θέσπιση νέων παρεμβάσεων.

Ειδικότερα, οι κυριότερες μόνιμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις που εφαρμόστηκαν το 2024 καθώς και οι νέες, οι οποίες θα εφαρμοστούν από το 2025, είναι οι ακόλουθες:

- μείωση από 01.01.2025, κατά μία ποσοστιαία μονάδα, των ασφαλιστικών εισφορών. Ειδικότερα, η μείωση αυτή αναλύεται σε μείωση 0,5% στις εισφορές των εργαζόμενων και 0,5% στις εργοδοτικές εισφορές κλάδου υγείας, με το ετήσιο καθαρό κόστος για το 2025 να ανέρχεται σε 440 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών η σωρευτική μείωσή τους από το 2019 ανέρχεται σε 5,4 ποσοστιαίες μονάδες (από 40,56% σε 35,16%),
- κατάργηση από 01.01.2025 του τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες, σε συνέχεια της μείωσης κατά 50% το 2024, με κόστος 113 εκατ. ευρώ για το 2024 και 238 εκατ. ευρώ για το 2025,
- επέκταση της επιστροφής του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο για το 2024 και μονιμοποίησή της από το 2025, με νέο σύστημα το οποίο βασίζεται στην πραγματική κατανάλωση, με κόστος 82 εκατ. ευρώ για το 2024 και 100 εκατ. ευρώ για το 2025,
- αύξηση των συντάξεων με βάση τον ρυθμό μεταβολής του πληθωρισμού και του ΑΕΠ, με κόστος 424 εκατ. ευρώ για το 2024 και επιπλέον 398 εκατ. ευρώ για το 2025,
- αναμόρφωση του μισθολογίου στον δημόσιο τομέα από 01.01.2024, με την οποία αυξήθηκαν οι μισθοί όλων των δημοσίων υπαλλήλων, με ιδιαίτερη έμφαση στους χαμηλόμισθους υπαλλήλους, στους υπαλλήλους με παιδιά καθώς και στους υπαλλήλους που κατέχουν θέσεις ευθύνης. Το συνολικό ετήσιο μικτό κόστος (συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών) ανέρχεται σε 1.067 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, από τον Απρίλιο 2025 θα πραγματοποιηθεί νέα αύξηση στους βασικούς μισθούς όλων των δημοσίων υπαλλήλων, έτσι ώστε ο εισαγωγικός μισθός στο Δημόσιο να μην υπολείπεται του επιπέδου του κατώτατου μισθού του ιδιωτικού τομέα. Το μικτό κόστος της νέας παρέμβασης για το 2025 εκτιμάται κατ' αρχήν σε 143 εκατ. ευρώ περίπου. Ωστόσο, σημειώνεται ότι το τελικό κόστος εξαρτάται από την τελική αύξηση του κατώτατου μισθού,
- ενίσχυση του εισοδήματος των ιατρών του ΕΣΥ μέσω της αύξησης της αποζημίωσής τους για εφημερίες κατά 20% από 01.01.2024 με κόστος 45 εκατ. ευρώ καθώς και μέσω της θέσπισης από τον Σεπτέμβριο 2024 αυξημένου κινήτρου προσέλκυσης και παραμονής σε προβληματικές και άγονες περιοχές, με κόστος 5 εκατ. ευρώ για το 2024 και 16 εκατ. ευρώ για το 2025. Επιπλέον, από 01.01.2025 θεσπίζεται η αυτοτελής φορολόγηση της αποζημίωσης των εφημεριών των ιατρών του ΕΣΥ με συντελεστή 22%, με κόστος 40 εκατ. ευρώ,
- αύξηση από το 2024 της ειδικής αποζημίωσης για τα πληρώματα πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού που βρίσκονται σε αποστολή και για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων που εκτελεί ειδικές αποστολές, με κόστος 15 εκατ. ευρώ,

- αύξηση από 01.01.2025 της αποζημίωσης για τη νυχτερινή απασχόληση του ένστολου προσωπικού (Ελληνική Αστυνομία - ΕΛΑΣ, Πυροσβεστικό Σώμα - ΠΣ, Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή - ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, Ένοπλες Δυνάμεις), με κόστος 25 εκατ. ευρώ και
- αύξηση των αποδοχών των σπουδαστών στρατιωτικών σχολών συνολικού κόστους 14 εκατ. ευρώ και συγκεκριμένα, αύξηση: (α) από 165 ευρώ σε 609 ευρώ μηνιαίως των αποδοχών των σπουδαστών των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και (β) από 125 ευρώ σε 249 ευρώ μηνιαίως των αποδοχών των σπουδαστών των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών.

Επιπλέον, κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 θα δοθούν ενισχύσεις ύψους 243 εκατ. ευρώ σε 1,9 εκατ. δικαιούχους περίπου, στους οποίους περιλαμβάνονται: (α) συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά, οι οποίοι θα λάβουν ενίσχυση που κυμαίνεται από 100 έως 200 ευρώ, αναλόγως του ύψους της σύνταξής τους και για συντάξεις έως και 1.600 ευρώ, (β) δικαιούχοι επιδόματος παιδιού ΟΠΕΚΑ, οι οποίοι θα λάβουν μία επιπλέον μηνιαία δόση, (γ) δικαιούχοι επιδόματος ΑμεΑ ΟΠΕΚΑ και αναπηρικών επιδομάτων e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι θα ενισχυθούν με 200 ευρώ, (δ) ανασφάλιστοι υπερήλικες, οι οποίοι θα λάβουν ενίσχυση 200 ευρώ και (ε) δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, για τους οποίους προβλέπεται καταβολή προσαυξημένης μηνιαίας δόσης κατά 50%.

Πέραν των προαναφερθεισών δημοσιονομικών παρεμβάσεων, σημαντική θέση επέχουν και θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η περαιτέρω αύξηση του κατώτατου μισθού από τον Απρίλιο 2025, πλέον της αύξησής του κατά 6,4% (από 780 ευρώ σε 830 ευρώ) τον Απρίλιο 2024. Επισημαίνεται ότι η συνολική αύξηση του κατώτατου μισθού από το 2021 έως το 2024 ανήλθε σε 27,7% (από 650 ευρώ σε 830 ευρώ). Επιπλέον, από τον Ιανουάριο 2024 «ξεπάγωσαν» οι τριετίες, απελευθερώνοντας τη μισθολογική εξέλιξη των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, ενώ η κατάργηση της μείωσης του 30% επί των συντάξεων των απασχολούμενων συνταξιούχων συμβάλλει στη σημαντική ενίσχυσή τους. Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη η αναμόρφωση των κοινωνικών επιδομάτων, τόσο μέσω αυξήσεων του ύψους τους όσο και μέσω στόχευσης των σχετικών κριτηρίων επιλεξιμότητας, λαμβανομένης με αυτόν τον τρόπο μέριμνας για αυτούς που πραγματικά το έχουν ανάγκη.

Επιπλέον, αναπροσαρμόζεται η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, έτσι ώστε να αυξάνεται ετησίως το κατώφλι κάθε κλιμακίου αναλογικά με το ετήσιο ποσοστό αύξησης των συντάξεων, με γνώμονα τη διασφάλιση της ενίσχυσης των συνταξιούχων.

Επίσης, η κυβέρνηση προχωρά σε σειρά σημαντικών παρεμβάσεων για την ενίσχυση των επενδύσεων, της ανάπτυξης και της καινοτομίας με γνώμονα τη δημιουργία καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας. Πέρα από τους σημαντικούς πόρους που διατίθενται μέσω του αυξημένου ΑΠΔΕ, εισάγονται σημαντικά κίνητρα για καινοτομία, συγχωνεύσεις και εξαγορές, μέσω παρεμβάσεων, εκτιμώμενου συνολικού δημοσιονομικού κόστους 41 εκατ. ευρώ ετησίως, ως ακολούθως:

- εισάγονται νέες περιπτώσεις χορήγησης προσαυξημένων ποσοστών έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, που σήμερα ανέρχεται σε 200%, για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, που διαμορφώνεται έως και 315% για επενδύσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις έντασης γνώσης,
- επεκτείνονται τα φορολογικά κίνητρα για εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας (πατέντας), με περισσότερα έτη απαλλαγής των σχετικών κερδών από τον φόρο,
- διευρύνονται τα φορολογικά κίνητρα για τους επενδυτές (angel investors) με αύξηση του ορίου στις 900.000 ευρώ επί του κεφαλαίου που εισφέρουν σε νεοφυείς επιχειρήσεις,
- μειώνεται σε 100.000 ευρώ το ελάχιστο όριο εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρείας που προκύπτει από συνεργασία/μετασχηματισμό, για την εξασφάλιση φοροαπαλλαγής 30% επί των κερδών και
- θεσπίζεται η δυνατότητα μεταφοράς φορολογικής ζημίας μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων.

Επιπλέον, καταργείται η απαρχαιωμένη μορφή του χαρτοσήμου (από το 1931) και θεσπίζεται ψηφιακό τέλος συναλλαγών για συγκεκριμένο αριθμό συναλλαγών με σκοπό την απλοποίησή τους, τη μείωση της γραφειοκρατίας αλλά και τον αναπτυξιακό προσανατολισμό του μέτρου για εκατοντάδες συναλλαγές. Οι κυριότερες συναλλαγές για τις οποίες καταργείται το τέλος, αφορούν σε συμβατικούς τόκους επιχειρηματικών δανείων, ασφαλιστικές συναλλαγές, χρησιδάνεια, ενέγγυες πιστώσεις τραπεζών υπέρ εισαγωγέων, σύσταση και αύξηση κεφαλαίου μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων, διάφορες άδειες για άσκηση επαγγέλματος ή έναρξη δραστηριότητας, χρήση εγκαταστάσεων για βιομηχανικό σκοπό, άδειες λειτουργίας τουριστικού γραφείου και πλήθος άλλων συναλλαγών. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 32 εκατ. ευρώ ετησίως.

Περαιτέρω, και προκειμένου να στραφεί το επενδυτικό ενδιαφέρον από επενδύσεις σε ακίνητα σε παραγωγικές επενδύσεις, θα χορηγείται από 01.01.2025 άδεια παραμονής υπό τη μορφή Golden Visa για επένδυση ποσού 250.000 ευρώ σε startup επιχείρηση, μέλος του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων.

Με σκοπό την ανάπτυξη της ψηφιοποίησης της ελληνικής οικονομίας και της ευρυζωνικότητας υψηλών ταχυτήτων μέσω οπτικών ινών, καταργείται το τέλος σταθερής τηλεφωνίας που ανέρχεται σε 5% για συνδέσεις με οπτική ίνα ταχυτήτων 100 mbps και άνω. Το δημοσιονομικό κόστος εκτιμάται σε 24 εκατ. ευρώ ετησίως.

Επιπλέον, με σκοπό την ενίσχυση των λιμένων, των υποδομών των αντίστοιχων Δήμων που δέχονται υψηλό αριθμό τουριστών και του τουριστικού προϊόντος της χώρας εν γένει, επιβάλλεται τέλος κρουαζιέρας ανά επιβάτη κρουαζιερόπλοιου. Το ετήσιο όφελος εκτιμάται σε 52 εκατ. ευρώ. Τα έσοδα θα κατανέμονται κατά 1/3 στους Δήμους όπου αποβιβάζονται οι επιβάτες, κατά 1/3 θα εγγράφονται εις ύψος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με σκοπό την εκτέλεση των απαραίτητων λιμενικών έργων και κατά 1/3 θα εγγράφονται εις ύψος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού για τη στήριξη του τουριστικού προϊόντος της χώρας. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον ν.5131/2024 περί αναδιάρθρωσης της ΕΕΣΥΠ το 50% των εσόδων που εισπράττεται από συμβάσεις αξιοποίησης λιμένων και λιμενικών υποδομών, θα μπορεί να διατεθεί για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης των λιμένων της χώρας, με επακόλουθο την περαιτέρω αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος αλλά και της καθημερινότητας των πολιτών.

Τέλος, η δημιουργία του νέου Εθνικού Επενδυτικού Ταμείου (Growthfund) ως νέου επενδυτικού εργαλείου, με αρχικά κεφάλαια ύψους 300 εκατ. ευρώ περίπου, αποσκοπεί στην ενίσχυση των επενδύσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας για την ελληνική οικονομία.

3.9.2. Παρεμβάσεις αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος

Το δημογραφικό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει όχι μόνο η χώρα μας, αλλά ολόκληρη η Ευρώπη και οι υπόλοιπες αναπτυσσόμενες χώρες, για την αντιμετώπιση του οποίου απαιτούνται και υιοθετούνται τόσο δημοσιονομικά όσο και θεσμικά μέτρα. Συγκεκριμένα, πέρα από τις μόνιμες παρεμβάσεις των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε εντός της προηγούμενης τετραετίας (ενδεικτικά, καταβολή επιδόματος ύψους 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται, αύξηση του αφορολόγητου για οικογένειες με παιδιά, επέκταση του επιδόματος μητρότητας ιδιωτικού τομέα από τους έξι στους εννέα μήνες, μείωση ΦΠΑ στα είδη βρεφικής ηλικίας κ.λπ.), υλοποιούνται από το 2024 και προβλέπονται για το 2025 σημαντικές δημοσιονομικές και θεσμικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ευρύτερου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Δημογραφικό.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα παρακάτω μέτρα:

- αύξηση του επιδόματος γέννησης από 2.000 ευρώ σε 2.400 έως 3.500 ευρώ (αναλόγως του αριθμού των τέκνων) με αναδρομική ισχύ από 01.01.2023, με κόστος 90 εκατ. ευρώ για το 2024 και 45 εκατ. ευρώ για το 2025,

- αύξηση του επιδόματος μητρότητας στους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αγρότες από τους τέσσερις στους εννέα μήνες στο ύψος του κατώτατου μισθού από το 2024, με ετήσιο κόστος 43 εκατ. ευρώ,
- αύξηση του αφορολόγητου, από 01.01.2024, κατά 1.000 ευρώ για φορολογούμενους με εξαρτώμενα τέκνα, με ετήσιο κόστος 135 εκατ. ευρώ,
- αύξηση του οικογενειακού επιδόματος, από 01.01.2024, κατά 20 ευρώ για το πρώτο παιδί και κατά 50 ευρώ από το δεύτερο και για κάθε επιπλέον παιδί, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του μισθολογίου του δημόσιου τομέα, με ετήσιο κόστος 155 εκατ. ευρώ,
- κατάργηση από το 2025 του φόρου ασφαλιστρών συμβολαίων υγείας (15%) για παιδιά έως 18 ετών, με ετήσιο κόστος 17 εκατ. ευρώ,
- θέσπιση από το 2025 φοροαπαλλαγής για τις οικειοθελείς παροχές επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων καθώς και για παροχές που σχετίζονται με βρεφονηπιακούς σταθμούς, με ετήσιο κόστος 6 εκατ. ευρώ,
- αύξηση από το νέο ακαδημαϊκό έτος του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια κατά 500 ευρώ, με κόστος 15 εκατ. ευρώ για το 2025 και
- δημιουργία του νέου προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου» στο εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ, ύψους 250 εκατ. ευρώ, με δυνατότητα προσέλκυσης επιπλέον ιδιωτικών πόρων, για την αναβάθμιση των σχολικών υποδομών της χώρας.

Συγχρόνως, υλοποιείται πλήθος άλλων προγραμμάτων, όπως τα προγράμματα για επιπλέον θέσεις σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και η παροχή “voucher” σε παιδικούς σταθμούς, ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΑμεΑ, η ενίσχυση του πιλοτικού θεσμού «Νταντάδες της Γειτονιάς» και η εφαρμογή του προγράμματος «Πρώιμη Παρέμβαση» με σκοπό τη συμβουλευτική καθοδήγηση και ενδυνάμωση της οικογένειας για την ομαλή ένταξη των παιδιών (0 - 6 ετών) με αναπτυξιακή καθυστέρηση, διαταραχές, αναπηρίες ή κίνδυνο εμφάνισης αυτών. Τα εν λόγω προγράμματα χρηματοδοτούνται κυρίως από πόρους του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και του ΤΑΑ.

Παράλληλα, υλοποιούνται ιδιαίτερης σημασίας θεσμικά μέτρα που θα διευκολύνουν σημαντικά τις τρίτεκνες οικογένειες, όπως είναι η δια βίου ισχύς της ιδιότητας του τρίτεκνου, η αύξηση της ποσόστωσης στις προσλήψεις στο Δημόσιο και η διεύρυνση των εισοδηματικών κριτηρίων για τη δυνατότητα μετεγγραφών τρίτεκνων και πολύτεκνων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπροσθέτως, σημαντικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Δημογραφικό, οι οποίες συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, αποτελούν οι δωρεάν έλεγχοι γονιμότητας, η δημιουργία του παρατηρητηρίου για το δημογραφικό και η πρόσβαση με ηλεκτρονική πληροφόρηση σε όλες τις παροχές που προσφέρει το Δημόσιο για οικογένειες με παιδιά.

Τέλος, σημειώνεται ότι με το δημογραφικό πρόβλημα συνδέονται, πέρα από τα ανωτέρω μέτρα, και οι παρεμβάσεις ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος καθώς και τα μέτρα αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος που περιγράφονται στη συνέχεια.

3.9.3. Παρεμβάσεις αντιμετώπισης του στεγαστικού προβλήματος

Για την εύρεση προσιτής στέγασης και την αύξηση του αποθέματος διαθέσιμων κατοικιών υλοποιούνται κατά τη διάρκεια του 2024 σημαντικές παρεμβάσεις, όπως:

- το πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ μου» με παροχή χαμηλότοκου στεγαστικού δανείου για νέους ή ζευγάρια 25 - 39 ετών για την αγορά πρώτης κατοικίας, με συνολικό προϋπολογισμό 1 δισ. ευρώ,
- το πρόγραμμα «Εξοικονομώ - Ανακαινίζω για νέους», με προϋπολογισμό 300 εκατ. ευρώ. Το σκέλος «Εξοικονομώ» συνίσταται στην παροχή κινήτρων για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτηριακό τομέα και το σκέλος «Ανακαινίζω» συνίσταται στην παροχή

κινήτρων για παρεμβάσεις αισθητικής, λειτουργικής ανακαίνισης και αναβάθμισης των κατοικιών, ως συμπληρωματικές των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας,

- το πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής «Κάλυψη», που υλοποιείται από τον ΟΠΕΚΑ με πόρους της ΔΥΠΑ, με το οποίο αξιοποιούνται ιδιωτικές κατοικίες για τη στέγαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων,
- το πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» για κενά σπίτια που θα μισθωθούν σε μακροχρόνια μίσθωση, με αντικείμενο την επιδότηση της ανακαίνισης και της επισκευής τους, προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των αξιοποιήσιμων κατοικιών,
- μεγαλύτερη μείωση του φόρου, από 40% σε 100%, για δαπάνες αναβάθμισης κτηρίων, στις οποίες λαμβάνονται υπόψη και οι δαπάνες αγοράς αγαθών,
- επιβολή ΦΠΑ 13% και τέλους παρεπιδημούντων στις βραχυχρόνιες μισθώσεις ακινήτων (τύπου Airbnb) στα νομικά πρόσωπα και στα φυσικά πρόσωπα με τρία ή περισσότερα εκμισθωμένα διαμερίσματα και παράλληλη αυστηροποίηση του ορισμού της βραχυχρόνιας μίσθωσης, με στόχο τη ρύθμιση της αγοράς των βραχυχρόνιων μισθώσεων και την αντιμετώπιση των δευτερογενών αρνητικών συνεπειών στις τιμές των ενοικίων και
- περαιτέρω αυστηροποίηση των κριτηρίων για τη χορήγηση Golden Visa. Το όριο αυξήθηκε σε 800.000 ευρώ από 500.000 ευρώ στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη, τη Μύκονο, τη Σαντορίνη και τα νησιά με πληθυσμό άνω των 3.100 κατοίκων, ενώ στις υπόλοιπες περιοχές το όριο αυξήθηκε από 250.000 ευρώ σε 400.000 ευρώ.

Από το 2025 οι παρεμβάσεις επεκτείνονται και περιλαμβάνουν, πλην οικονομικών ενισχύσεων, κίνητρα για την αξιοποίηση των κενών σπιτιών. Συγκεκριμένα, οι κυριότερες παρεμβάσεις συνίστανται σε:

- δημιουργία νέου προγράμματος «ΣΠΙΤΙ μου II», με συνολικό προϋπολογισμό 2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1 δισ. ευρώ χρηματοδοτείται από το δανειακό σκέλος του ΤΑΑ και 1 δισ. ευρώ από τις εμπορικές τράπεζες. Το επιτόκιο θα είναι μειωμένο κατά 50% από το τρέχον εμπορικό, καθώς το ποσό που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ θα είναι άτοκο. Τα ηλικιακά και εισοδηματικά κριτήρια διευρύνονται σε σχέση με το πρώτο πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ μου». Το πρόγραμμα θα καλύπτει φυσικά πρόσωπα και ζευγάρια ηλικίας 25 έως 50 ετών, με εισόδημα το οποίο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως 20.000 ευρώ για τον άγαμο, ενώ για το ζευγάρι αυξάνεται σε 28.000 ευρώ με προσαύξηση 4.000 ευρώ για κάθε τέκνο,
- δημιουργία νέου προγράμματος «Αναβαθμίζω το Σπίτι μου» με κύριο σκοπό την ενεργειακή βελτίωση παλαιών κατοικιών. Προβλέπεται η χορήγηση δανείου έως 25.000 ευρώ με μηδενικό επιτόκιο και συνολικό προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό ύψους 300 εκατ. ευρώ χρηματοδοτείται από το δανειακό σκέλος του ΤΑΑ και ποσό ύψους 100 εκατ. ευρώ από τις εμπορικές τράπεζες,
- απαλλαγή για τρία έτη από τον φόρο εισοδήματος των εισοδημάτων από ενοίκια ακινήτων εμβαδού έως 120 τ.μ., τα οποία θα εκμισθωθούν με μακροχρόνια μίσθωση, ενώ ήταν κενά ή σε βραχυχρόνια μίσθωση για τουλάχιστον τρία έτη. Το εκτιμώμενο κόστος για το 2025 ανέρχεται σε 3 εκατ. ευρώ και για τα έτη 2026 - 2028 σε 13 εκατ. ευρώ, κατ' έτος,
- απαγόρευση νέας βραχυχρόνιας μίσθωσης κατά τη διάρκεια του 2025 για διαμερίσματα που βρίσκονται στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο δημοτικό διαμέρισμα του κέντρου της Αθήνας, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ποσοστού των διαμερισμάτων που διατίθενται για βραχυχρόνια μίσθωση,
- αύξηση του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση για βραχυχρόνιες μισθώσεις, κατά τους μεν χειμερινούς μήνες από 0,5 ευρώ σε 2 ευρώ ανά διανυκτέρευση, κατά τους δε καλοκαιρινούς μήνες από 1,5 ευρώ σε 8 ευρώ ανά διανυκτέρευση,
- διπλασιασμός της μέγιστης επιδότησης του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» από το ποσό των 4.000 ευρώ στο ποσό των 8.000 ευρώ, η οποία θα καλύπτει το 60% έναντι του 40%

των δαπανών. Το πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ και συγκεκριμένα, 25 εκατ. ευρώ για το 2024 και 25 εκατ. ευρώ για το 2025,

- επέκταση για ένα ακόμα έτος (μέχρι το τέλος του 2025) της αναστολής του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές, με σκοπό την αύξηση των προς διάθεση κατοικιών, με ετήσιο κόστος 18 εκατ. ευρώ,
- αξιοποίηση ακινήτων του Δημοσίου μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών, στο πλαίσιο του προγράμματος «Κοινωνική Αντιπαροχή», με δαπάνες του αναδόχου, ο οποίος έχει τη δυνατότητα εκμετάλλευσης του ακινήτου και παράλληλα την υποχρέωση εκμίσθωσής του και
- αύξηση του επιδόματος στέγασης, στο πλαίσιο της εν γένει αναμόρφωσης των επιδομάτων, από το ποσό των 70 ευρώ στο ποσό των 125 ευρώ και στο ποσό των 75 ευρώ, αναλόγως της εισοδηματικής κλίμακας, το οποίο προσαυξάνεται κατά 30% για κάθε τέκνο, ενώ παράλληλα εισάγονται και στοχευμένα περιουσιακά κριτήρια.

3.9.4. Παρεμβάσεις για τις φυσικές καταστροφές

Εκτός από τις προαναφερθείσες παρεμβάσεις με σκοπό την ενίσχυση του εισοδήματος και την αντιμετώπιση του δημογραφικού και του στεγαστικού προβλήματος, εφαρμόζεται πλήθος παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές, οι οποίες έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Οι κυριότερες παρεμβάσεις είναι οι εξής:

- αύξηση από το 2025 του ποσοστού μείωσης του ΕΝΦΙΑ από 10% σε 20% για κατοικίες φυσικών προσώπων που ασφαρίζονται για φυσικές καταστροφές με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ. Οι κατοικίες με φορολογητέα αξία άνω των 500.000 ευρώ συνεχίζουν να έχουν έκπτωση 10%, όπως ίσχυε από 01.01.2024, χωρίς ωστόσο να αποζημιώνονται σε περίπτωση φυσικής καταστροφής μετά από την 01η.6.2025,
- κυμαινόμενη αύξηση από 0,5 ευρώ έως 5 ευρώ του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, από 01.01.2025, αναλόγως της κατηγορίας των ξενοδοχείων και καταλυμάτων, κατά τους μήνες από Απρίλιο έως Οκτώβριο και επέκταση κατά έναν μήνα (Μάρτιο) της περιόδου εφαρμογής του χαμηλού τέλους. Το ετήσιο όφελος από την εν λόγω μεταβολή υπολογίζεται σε 203 εκατ. ευρώ,
- υποχρέωση ασφάλισης για φυσικές καταστροφές: (α) από 01.6.2025 των επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών άνω των 500.000 ευρώ και (β) από 01.01.2025 των οχημάτων ιδιωτικής και επαγγελματικής χρήσης, με την ανανέωση ή τη σύναψη νέου ασφαλιστήριου συμβολαίου και
- συνέχιση της συμβασιοποίησης σχεδόν του συνόλου των έργων του «ΑΙΓΙΣ», ύψους 2,1 δισ. ευρώ και υλοποίηση του μεγαλύτερου μέρους των προγραμμάτων Anti-nero I και II καθώς και του προγράμματος προστασίας δασών Anti-nero III, συνολικού ύψους 400 εκατ. ευρώ περίπου.

Τέλος, επιταχύνονται περαιτέρω οι πληρωμές στο πλαίσιο της κρατικής αρωγής και παράλληλα, συνεχίζεται η καταβολή των αποζημιώσεων μέσω του ΕΛΓΑ για την αποκατάσταση των φυσικών καταστροφών που προκάλεσε η πλημμύρα “Daniel”, ιδίως στη Θεσσαλία, με διάθεση ποσού άνω των 600 εκατ. ευρώ εντός του τελευταίου τριμήνου του 2023 και κατά τη διάρκεια του 2024. Επιπροσθέτως, από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων χρηματοδοτούνται έργα υποδομών στη Θεσσαλία σχετιζόμενα με το οδικό δίκτυο και τον σιδηρόδρομο, ύψους άνω του 1 δισ. ευρώ, ενώ προβλέπεται νέο πρόγραμμα έργων ορεινής υδρονομίας, με προϋπολογισμό ύψους 200 εκατ. ευρώ από το ΑΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα ανωτέρω είναι συμπληρωματικά των έργων που υλοποιούν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού καθώς και των λοιπών σχετικών έργων που προβλέπονται στο ΑΠΔΕ.

3.10. Αναδιανεμητική επίπτωση δημοσιονομικών παρεμβάσεων

3.10.1. Μεθοδολογία

Η εκτίμηση της αναδιανεμητικής επίπτωσης των παρεμβάσεων του προϋπολογισμού πραγματοποιείται με τη χρήση του μοντέλου “EUROMOD tax-benefit microsimulation” για την Ελλάδα με προσομοίωση των νέων παρεμβάσεων. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως εισροή βασίζονται στα ελληνικά δεδομένα SILC του 2022 (εισοδήματα 2021), λαμβανομένων υπόψη, ωστόσο, των σχετικών παραγόντων αναγωγής για όλα τα είδη εισοδήματος. Το δείγμα αποτελείται από 22.142 άτομα, τα οποία αντιστοιχούν σε 10.202 νοικοκυριά. Με τη χρήση συντελεστών βαρύτητας ο πληθυσμός στον οποίο εφαρμόζονται οι προσομοιώσεις, αθροίζει σε 10.306.111 άτομα και σε 4.077.884 νοικοκυριά.

Επισημαίνεται ότι οι πολιτικές που προσομοιώνονται αφορούν σε φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων, επιδόματα σε χρήμα, ασφαλιστικές εισφορές και εκτιμώνται μόνο οι άμεσες επιδράσεις. Πολιτικές που δεν επηρεάζουν άμεσα το εισόδημα των νοικοκυριών, όπως οι αλλαγές στη φορολογία νομικών προσώπων, δεν περιλαμβάνονται στην ανάλυση. Επιπλέον, πολιτικές που επηρεάζουν την κατανάλωση ή μόνο τη ρευστότητα στα εισοδήματα των νοικοκυριών, όπως οι αλλαγές στον ΦΠΑ, η αναστολή πληρωμών φόρων ή δόσεων δανείων και οι επιδοτήσεις στην ενεργειακή κατανάλωση, δεν μπορούν να προσομοιωθούν.

Τα δημοσιονομικά μέτρα που αποτυπώθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό του 2024 και όσα ανακοινώθηκαν έκτοτε, συμπεριλαμβανομένων των εφάπαξ βοηθημάτων στο τέλος του ίδιου έτους, έχουν περιληφθεί στο βασικό σενάριο του 2024. Τα κύρια μέτρα που έχουν προσομοιωθεί για τον κρατικό προϋπολογισμό 2025 παρουσιάζονται παρακάτω (Πίνακας 3.29.). Επιπλέον, βάσει του μακροοικονομικού σεναρίου οι κατά κεφαλήν αμοιβές εξαρτημένης εργασίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 4,3% το 2024 και κατά 2,7% το 2025 και οι προσαρμογές αυτές έχουν ενσωματωθεί στις εκτιμήσεις.

Πίνακας 3.29.: Κύρια μέτρα στον προϋπολογισμό του 2025 που έχουν προσομοιωθεί για την αναδιανεμητική ανάλυση	
Σενάριο	Μέτρα
2025	<ol style="list-style-type: none"> Μείωση κατά 1 ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών (0,5 ποσοστιαία μονάδα από τους εργαζόμενους, 0,5 ποσοστιαία μονάδα από τους εργοδότες) Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος ύψους 325 ευρώ ετησίως για τους ελεύθερους επαγγελματίες Αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων κατά 143 εκατ. ευρώ Αύξηση των συντάξεων κατά 398 εκατ. ευρώ Αύξηση του κατώτατου μισθού και του επιδόματος ανεργίας από τον Απρίλιο 2025 (εκτίμηση για αύξηση της τάξης του 4,8%) Μεταρρύθμιση του επιδόματος τέκνου, του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, του επιδόματος στέγασης και των κοινωνικών επιδομάτων μέσω αύξησης των ποσών και εφαρμογής στοχευμένων κριτηρίων

3.10.2. Αποτελέσματα

Παρακάτω (Πίνακας 3.30.) παρουσιάζονται το μέσο ετήσιο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα (σε ευρώ) ανά δεκατημόριο για το σενάριο βάσης 2024 και η ποσοστιαία και απόλυτη μεταβολή στο σενάριο προσομοίωσης για το 2025 ως απόρροια των δημοσιονομικών παρεμβάσεων. Το διαθέσιμο εισόδημα είναι το εισόδημα που έχουν τελικά διαθέσιμο τα άτομα για κατανάλωση ή αποταμίευση, δηλαδή μετά από την αφαίρεση των άμεσων φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών και μετά από την προσθήκη πιθανών κοινωνικών μεταβιβάσεων (συντάξεις και επιδόματα). Με την υπόθεση ότι όλα τα νοικοκυριά συγκεντρώνουν τους πόρους τους και τους κατανέμουν ισότιμα μεταξύ των μελών τους, το ισοδύναμο εισόδημα υπολογίζεται με τη χρήση των κλιμακίων ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ, τα οποία αποδίδουν συντελεστή βαρύτητας 1 στον πρώτο ενήλικα, 0,5 στους άλλους ενήλικες του νοικοκυριού και 0,3 στα παιδιά έως 14 ετών.

Πίνακας 3.30.: Μέσο ετήσιο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα, ποσοστιαίες και απόλυτες μεταβολές (ποσά σε ευρώ)				
Δεκατημόριο	Βάση 2024		2025	
	Μέσος	Απόλυτη μεταβολή	Ποσοστιαία μεταβολή	
1	3.661	162		4,43
2	5.955	160		2,69
3	7.350	187		2,55
4	8.553	195		2,28
5	9.836	251		2,55
6	11.134	288		2,58
7	12.698	331		2,61
8	14.592	356		2,44
9	17.363	387		2,23
10	26.897	590		2,19
Σύνολο	11.791	290		2,46

Σημειώσεις:

1. Οι μεταβολές υπολογίζονται σε σχέση με το μέσο ισοδύναμο εισόδημα ανά δεκατημόριο της βάσης 2024.
2. Το ισοδύναμο εισόδημα υπολογίζεται με τη χρήση των κλιμακίων ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ, τα οποία αποδίδουν συντελεστή βαρύτητας 1 στον πρώτο ενήλικα, 0,5 στους άλλους ενήλικες του νοικοκυριού και 0,3 στα παιδιά έως 14 ετών.

Παρακάτω (Πίνακας 3.31.) παρουσιάζονται οι κύριοι δείκτες ανισότητας, υπολογισμένοι στην εισοδηματική κατανομή της βάσης 2024 και οι απόλυτες μεταβολές που επέρχονται στο σενάριο για το 2025.

Πίνακας 3.31.: Δείκτες ανισότητας		
	Βάση 2024	Απόλυτη διαφορά σε σχέση με τη βάση 2024 2025
Gini	0,327	0,000
S80/S20	4,570	-0,026
S90/S10	7,192	-0,041
Atkinson 0.25	0,037	0,000
Atkinson 0.75	0,110	0,002

Σημειώσεις:

1. Ο συντελεστής Gini κυμαίνεται μεταξύ 0 (όλα τα εισοδήματα είναι ίσα) και 1 (ένα άτομο μόνο κατέχει το σύνολο του εισοδήματος). Ο συντελεστής είναι πιο ευαίσθητος σε μεταβολές στο μέσο της εισοδηματικής κατανομής.
2. Ο δείκτης S80/S20 (S90/S10) είναι το ποσοστό του μέσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος που λαμβάνεται από το 20% (10%) του πληθυσμού με το υψηλότερο εισόδημα προς εκείνο που λαμβάνεται από το 20% (10%) του πληθυσμού με το χαμηλότερο εισόδημα.
3. Οι δείκτες Atkinson κυμαίνονται μεταξύ 0 (όλα τα εισοδήματα είναι ίσα) και 1 (ένα άτομο μόνο κατέχει το σύνολο του εισοδήματος). Ο Atkinson 0.25 είναι πιο ευαίσθητος σε μεταβολές στο πάνω τμήμα της εισοδηματικής κατανομής, ενώ ο Atkinson 0.75 είναι πιο ευαίσθητος σε μεταβολές στο κάτω τμήμα της εισοδηματικής κατανομής.

Ακολούθως (Πίνακας 3.32., Πίνακας 3.33., Πίνακας 3.34.) παρουσιάζονται οι κύριοι δείκτες φτώχειας που χρησιμοποιούνται για την καταγραφή του συνολικού επιπέδου φτώχειας σε μία οικονομία σε συνάρτηση με τον αριθμό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας και το βάθος της φτώχειας (χάσμα φτώχειας). Αναλυτικότερα, FGT(0) είναι το ποσοστό που δείχνει την αναλογία των ατόμων των οποίων το ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα είναι κάτω από το 60% του μέσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος. Όταν χρησιμοποιεί κανείς το σταθερό όριο της φτώχειας (Πίνακας 3.32.), η απόλυτη επίδραση των μεταρρυθμίσεων αξιολογείται καλύτερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Όταν χρησιμοποιείται το κυμαινόμενο όριο της φτώχειας (Πίνακας 3.34.), τα αποτελέσματα λαμβάνουν υπόψη την επίδραση των μεταβολών στο όριο αυτής για την αξιολόγηση του τελικού επιπέδου της, ενώ η κατάσταση των ατόμων μπορεί να μεταβληθεί σε σχέση με το επίπεδο της φτώχειας λόγω αλλαγών στο ίδιο το όριο της (εκτός των μεταβολών στο εισόδημά τους). Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται για το σύνολο του πληθυσμού καθώς και ανά ηλικιακή ομάδα και ανά τύπο νοικοκυριού.

Ο δείκτης FGT(1) που παρουσιάζεται παρακάτω (Πίνακας 3.33.) είναι ο δείκτης του χάσματος της φτώχειας, εκπεφρασμένος ως ποσοστό του ορίου φτώχειας, δηλαδή ο μέσος όρος των διαφορών μεταξύ των ατομικών εισοδημάτων και του 60% του ορίου της φτώχειας και υπολογίζεται μόνο για άτομα με εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας.

Πίνακας 3.32.: FGT(0) Δείκτης φτώχειας (σταθερό όριο φτώχειας)

	Βάση 2024	Διαφορά σε σχέση με τη βάση 2024 (ποσοστιαία μεταβολή) 2025
Συνολικός πληθυσμός	17,3	-1,3
Κατά ηλικιακή ομάδα		
0 - 14	19,4	-1,0
15 - 24	23,9	-3,3
25 - 49	16,8	-1,0
50 - 64	17,3	-1,4
65 - 79	13,2	-0,9
80+	16,2	-1,4
Κατά τύπο νοικοκυριού		
Ένας ενήλικας <65, χωρίς παιδιά	18,8	-0,7
Ένας ενήλικας ≥65, χωρίς παιδιά	20,8	-1,9
Ένας ενήλικας με παιδιά	31,1	-0,4
Δύο ενήλικες <65, χωρίς παιδιά	15,1	-1,0
Δύο ενήλικες, τουλάχιστον ένας ≥65, χωρίς παιδιά	12,0	-0,9
Δύο ενήλικες με ένα παιδί	14,9	-1,3
Δύο ενήλικες με δύο παιδιά	17,5	-1,1
Δύο ενήλικες με τρία ή περισσότερα παιδιά	23,8	-1,6
Τρεις ή περισσότεροι ενήλικες, χωρίς παιδιά	15,7	-1,5
Τρεις ή περισσότεροι ενήλικες με παιδιά	24,2	-1,8

Σημείωση: Το όριο της φτώχειας συνδέεται σταθερά με το σενάριο βάσης: 6.267,94 ευρώ κατ' έτος.

Πίνακας 3.33.: FGT(1) χάσμα φτώχειας (σταθερό όριο φτώχειας)

	Βάση 2024	Διαφορά σε σχέση με τη βάση 2024 (ποσοστιαία μεταβολή) 2025
Συνολικός πληθυσμός	4,8	-0,4

Σημείωση: Το όριο φτώχειας συνδέεται σταθερά με το σενάριο βάσης: 6.267,94 ευρώ κατ' έτος.

Πίνακας 3.34.: FGT(0) δείκτης φτώχειας (κυμαινόμενο όριο φτώχειας)

	Βάση 2024	Διαφορά σε σχέση με τη βάση 2024 (ποσοστιαία μεταβολή) 2025
Συνολικός πληθυσμός	17,3	-0,17

Σημειώσεις:

1. Όριο φτώχειας στο κυμαινόμενο σενάριο: 6.267,94 ευρώ για το 2024 και 6.446,30 ευρώ για το 2025.
2. FGT(0) είναι το ποσοστό του πληθυσμού που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας και απεικονίζει το ποσοστό των ατόμων των οποίων το εισόδημα είναι κάτω από το 60% του διάμεσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος.
3. FGT(1) είναι ο δείκτης του χάσματος φτώχειας, εκπεφρασμένος ως ποσοστό του ορίου φτώχειας και υπολογίζει τον μέσο όρο των διαφορών μεταξύ των ατομικών εισοδημάτων και του 60% του ορίου της φτώχειας, μόνο για άτομα με εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας.

3.11. Κύριες πηγές κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις

3.11.1. Ανάλυση ευαισθησίας

Οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προϋπολογισμού 2025 υπόκεινται σε κινδύνους και αβεβαιότητες. Υπό τις παρούσες συνθήκες, οι σημαντικότεροι κίνδυνοι σχετίζονται με τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις και συγκεκριμένα με την εξέλιξη του πολέμου στην Ουκρανία και των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή. Οι εν λόγω εξελίξεις μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διεθνή οικονομική δραστηριότητα, ιδίως μέσω των τιμών της ενέργειας.

Πέραν της εξέλιξης του πολέμου, επιπρόσθετοι παράγοντες κινδύνου και αβεβαιότητας εντοπίζονται σε σχέση με την ταχύτητα επιστροφής του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο της ΕΚΤ καθώς και με τις επιπτώσεις αυτών των εξελίξεων στην πορεία της νομισματικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, πηγή αβεβαιότητας αποτελούν η δημοσιονομική προσαρμογή που παρατηρείται σε μεγάλες οικονομίες της ΕΕ καθώς και η πιθανή επίταση των εμπορικών εντάσεων σε διεθνές επίπεδο.

Η παρούσα ανάλυση ευαισθησίας αποσκοπεί στην εκτίμηση της πορείας των κύριων δημοσιονομικών μεταβλητών κάτω από διαφορετικές παραδοχές περί του ρυθμού μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας κατά το 2025. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της ανάλυσης έχει εκτιμηθεί η επίδραση στο εκτιμώμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το 2025 από μία μείωση του ρυθμού ονομαστικής μεγέθυνσης του ΑΕΠ κατά 0,5% σε σχέση με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο του προϋπολογισμού. Η επίπτωση αυτή έχει εκτιμηθεί μέσω των ελαστικότητων που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής δημοσιονομικής εποπτείας και οι οποίες περιγράφονται στην έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Report on Public Finances in EMU 2018”.

Η μείωση του ονομαστικού ρυθμού μεγέθυνσης κατά 0,5% σε σχέση με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο συνεπάγεται ότι το ΑΕΠ του 2025 (σε τρέχουσες τιμές) θα διαμορφωθεί σε 246,3 δισ. ευρώ από 237,0 δισ. ευρώ το 2024 έναντι ονομαστικού ΑΕΠ ύψους 247,5 δισ. ευρώ το 2025, σύμφωνα με το βασικό σενάριο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας, μία τέτοια μεταβολή του επιπέδου του ονομαστικού ΑΕΠ θα οδηγούσε σε επιδείνωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος κατά 0,25% του ΑΕΠ σε σχέση με το σενάριο του προϋπολογισμού 2025.

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA θα διαμορφωνόταν σε -0,8% του ΑΕΠ έναντι -0,6% του ΑΕΠ, ενώ το πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά ESA θα διαμορφωνόταν σε +2,2% του ΑΕΠ έναντι +2,4% του ΑΕΠ. Σε απόλυτους όρους ο μειωμένος κατά 0,5% ονομαστικός ρυθμός μεγέθυνσης θα οδηγούσε σε επιπλέον δημοσιονομική επιβάρυνση της τάξης του 0,61 δισ. ευρώ.

3.11.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Σύμφωνα με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, τα κράτη μέλη δημοσιεύουν σχετικές πληροφορίες για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις των υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίες είναι πιθανό να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στους προϋπολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις κρατικές εγγυήσεις, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τις υποχρεώσεις που διαρρέουν από τη λειτουργία των δημόσιων επιχειρήσεων. Η ανωτέρω Οδηγία προβλέπει επίσης τη δημοσίευση πληροφοριών για τις συμμετοχές της Γενικής Κυβέρνησης στο κεφάλαιο ιδιωτικών και δημόσιων επιχειρήσεων για σημαντικά, από οικονομικής άποψης, ποσά.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα ενότητα παραθέτει τα νεότερα επίσημα στοιχεία της Eurostat αναφορικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από Συμπράξεις Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) που καταγράφονται εκτός προϋπολογισμού (off-balance sheet) και με το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν χορηγηθεί από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με το ύψος των κρατικών εγγυήσεων και των συμμετοχών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο κεφάλαιο δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων παρατίθενται στα σχετικά επόμενα κεφάλαια. Τα στοιχεία αναφορικά με τις ανωτέρω κατηγορίες ενδεχόμενων υποχρεώσεων παρατίθενται τόσο για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης όσο και για κάθε υποτομέα αυτής ξεχωριστά, εφόσον είναι διαθέσιμα. Σημειώνεται, ωστόσο, αναφορικά με τις εγγυήσεις, ότι μέρος του εκτιμώμενου, για το τέλος του 2024, ανεξόφλητου εγγυημένου υπολοίπου του σχετικού πίνακα του κεφαλαίου 4 (Πίνακας 4.10.) και των εγγυήσεων που αναφέρονται στο συνοδευτικό κείμενο, ύψους περίπου 3,3 δισ. ευρώ, δεν συγκαταλέγεται στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς πρόκειται είτε για

ενδοκυβερνητικές εγγυήσεις είτε για ποσά που έχουν ήδη επιβαρύνει το δημοσιονομικό αποτέλεσμα προηγούμενων ετών. Αντίθετα, σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να συνυπολογιστούν και περίπου 2 δισ. ευρώ από εγγυήσεις που έχουν δοθεί μέσω της ΕΑΤ.

Τα στοιχεία για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από εκτός προϋπολογισμού ΣΔΙΤ, είναι εκπεφρασμένα σε όρους προσαρμοσμένης αξίας κεφαλαίου (adjusted capital value), η οποία λαμβάνει υπόψη την απόσβεση των κεφαλαιουχικών αγαθών και αντανakλά την παρούσα αξία τους κατά την εκάστοτε χρονική στιγμή. Ως εκ τούτου, αντανakλά και τη δυνητική επίδραση στο δημόσιο χρέος σε περίπτωση μετατροπής της ενδεχόμενης υποχρέωσης σε πραγματική.

Πίνακας 3.35.: Υποχρεώσεις που απορρέουν από Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) που καταγράφονται εκτός προϋπολογισμού (off-balance sheet)			
	2020	2021	2022
<i>σε εκατ. ευρώ</i>			
Γενική Κυβέρνηση	270,3	327,53	354,94
Κεντρική Κυβέρνηση	270,3	327,53	354,94
Τοπική Αυτοδιοίκηση	0	0	0
Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης	0	0	0
<i>ως % του ΑΕΠ</i>			
Γενική Κυβέρνηση	0,16	0,18	0,17
Κεντρική Κυβέρνηση	0,16	0,18	0,17
Τοπική Αυτοδιοίκηση	0	0	0
Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης	0	0	0

Πηγή: Eurostat

Τα στοιχεία για το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν χορηγηθεί από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης παρουσιάζονται παρακάτω (Πίνακας 3.36.).

Πίνακας 3.36.: Μη εξυπηρετούμενα δάνεια χορηγηθέντα από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης			
	2020	2021	2022
<i>σε εκατ. ευρώ</i>			
Γενική Κυβέρνηση	512	496	500
Κεντρική Κυβέρνηση	512	496	500
Τοπική Αυτοδιοίκηση	0	0	0
Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης	0	0	0
<i>ως % του ΑΕΠ</i>			
Γενική Κυβέρνηση	0,31	0,27	0,24
Κεντρική Κυβέρνηση	0,31	0,27	0,24
Τοπική Αυτοδιοίκηση	0	0	0
Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης	0	0	0

Πηγή: Eurostat

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

4.1. Δημόσιο χρέος

Το Ελληνικό Δημόσιο συνέχισε απρόσκοπτα την εκδοτική του δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 και κάλυψε τις περιορισμένες χρηματοδοτικές ανάγκες του τρέχοντος έτους, κατά κύριο λόγο με κοινοπρακτικές εκδόσεις, οι οποίες είχαν σημαντικό ποσοστό υπερκάλυψης του βιβλίου προσφορών τους και διατέθηκαν κατά προτεραιότητα σε τελικούς επενδυτές. Αξιοσημείωτη συνεισφορά στην αναχρηματοδότηση των δανειακών αναγκών είχαν και φέτος οι μηνιαίες δημοπρασίες επανέκδοσης ομολόγων, οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με το ήδη ανακοινωμένο πρόγραμμα. Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου παρέμειναν στα υψηλά επίπεδα των τελευταίων ετών, ενώ μέρος αυτών πρόκειται να χρησιμοποιηθεί στις μελλοντικές αποπληρωμές των ευρωπαϊκών δανείων.

Η πρόωρη αποπληρωμή των ευρωπαϊκών δανείων του μηχανισμού Greek Loan Facility (GLF), τα οποία έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο, αναμένεται να συνεχιστεί τον Δεκέμβριο 2024 με την αποπληρωμή δανείων που λήγουν τα έτη 2026, 2027 και 2028, συνολικού ύψους 7.935 εκατ. ευρώ. Έχουν προηγηθεί οι αποπληρωμές δανείων ύψους 5.290 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2023 και 2.645 εκατ. ευρώ τον Δεκέμβριο 2022.

Μετά την αναβάθμιση του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική βαθμίδα (BBB-) κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2023 από τους οίκους αξιολόγησης DBRS Morningstar, Standard & Poor's, Fitch Ratings, R & I και Scope καθώς επίσης και την αναβάθμιση από τη Moody's στη βαθμίδα Ba1, ακολούθησε κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους η αναβάθμιση των προοπτικών της ελληνικής οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης Standard & Poor's, Scope, DBRS Morningstar και Moody's. Το γεγονός αυτό καθιστά πιθανή μία νέα αναβάθμιση του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου κατά τους προσεχείς μήνες.

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διάρκεια του 2024 καλύφθηκαν κατά κύριο λόγο από κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων σταθερού επιτοκίου δεκαετούς και τριακονταετούς διάρκειας, συνολικής ονομαστικής αξίας 7.000 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, καλύφθηκαν από επανεκδόσεις μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων ομολόγων μέσω δημοπρασίας συνολικής ονομαστικής αξίας 2.300 εκατ. ευρώ καθώς επίσης και από αναχρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χρέους. Παράλληλα, έλαβε χώρα η εκταμίευση δόσης ύψους 2.327,2 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της δανειακής σύμβασης με την ΕΕ για τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Σταθερότητας, η οποία κατευθύνεται προς την κάλυψη των αντίστοιχων αναγκών χρηματοδότησης του δανειακού προγράμματος του ΤΑΑ. Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιήθηκε μέσω εκδόσεων έντοκων γραμματίων τρίμηνης, εξαμηνιαίας και ετήσιας διάρκειας καθώς επίσης και μέσω πράξεων διαχείρισης ταμειακής ρευστότητας υπό τη μορφή repo agreements, τις οποίες συνάπτει ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) για την αξιοποίηση των διαθέσιμων, κυρίως, των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Στις 30.9.2024 το σύνολο των δανείων που έχουν χορηγηθεί από τον Μηχανισμό Στήριξης διαμορφώθηκε σε 226.790,1 εκατ. ευρώ, τα οποία μετά την πλήρη εξόφληση του ΔΝΤ συνίστανται αποκλειστικά σε ευρωπαϊκά δάνεια των κρατών μελών της Ευρωζώνης.

4.1.1. Σύνθεση δημόσιου χρέους

4.1.1.1. Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης και της Γενικής Κυβέρνησης

Κατόπιν αναθεώρησης των σχετικών στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ και την Eurostat, ενσωματώθηκαν στο δημόσιο χρέος, αναδρομικά από το 2012, οι αναβαλλόμενοι τόκοι των δανείων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) - European Financial Stability Facility (EFSF), το συνολικό ύψος των οποίων υπολογίζεται σε 12.405 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2023. Το σύνολο των αναβαλλόμενων τόκων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 13.860 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2024, ενώ προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε 15.400 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2025. Σημειώνεται ότι από το έτος 2012 το ύψος των ετήσιων αναβαλλόμενων τόκων συνυπολογίζεται στη διαμόρφωση του ετήσιου ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA.

Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 401.600 εκατ. ευρώ ή 169,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ στο τέλος του 2024 έναντι 406.523 εκατ. ευρώ ή 180,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2023, παρουσιάζοντας μείωση κατά 11,0 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2023. Το 2025 το ύψος του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε 403.000 εκατ. ευρώ ή 162,8% ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,7 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2024 (Πίνακας 4.1.).

Πίνακας 4.1.: Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης (σε εκατ. ευρώ)				
	2022	2023	2024*	2025**
A. Ομόλογα	84.933	90.459	96.900	100.500
Ομόλογα στην αγορά εσωτερικού	83.040	88.526	94.920	98.490
Ομόλογα στις αγορές εξωτερικού	1.893	1.933	1.980	2.010
B. Βραχυπρόθεσμοι Τίτλοι	11.800	11.988	8.600	8.600
Έντοκα Γραμμάτια	11.800	11.988	8.600	8.600
Γ. Δάνεια	253.618	249.537	241.700	239.500
Δάνεια Τράπεζας της Ελλάδος	496	0	0	0
Λοιπά Δάνεια Εσωτερικού	170	154	140	134
Ειδικά και Διακρατικά Δάνεια	7.602	7.282	6.930	6.520
Δάνεια Μηχανισμού Στήριξης	235.569	228.528	218.837	213.399
Λοιπά Δάνεια Εξωτερικού	9.781	13.573	15.793	19.447
Δ. Βραχυπρόθεσμα δάνεια	49.925	54.539	54.400	54.400
Πώληση τίτλων με σύμφωνο επαναγοράς (repos)	49.925	54.539	54.400	54.400
E. Σύνολο χρέους Κεντρικής Διοίκησης (A+B+Γ+Δ)	400.276	406.523	401.600	403.000
(ως % του ΑΕΠ)	192,6%	180,5%	169,5%	162,8%
ΑΕΠ	207.854	225.197	236.965	247.514

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις
Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Πίνακας 4.2.: Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)				
	2022	2023	2024*	2025**
A. Χρέος Κεντρικής Διοίκησης	400.276	406.523	401.600	403.000
B. Χρέος ΝΠ, κέρματα κ.λπ. μείον επενδύσεις σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου	-7.720	-11.913	-12.600	-12.500
Γ. Χρέος Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (A+B)	392.556	394.610	389.000	390.500
Δ. Χρέος ΟΤΑ, ΟΚΑ μείον ενδοκυβερνητικό χρέος	-24.551	-25.511	-24.000	-25.500
E. Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (Γ+Δ)	368.005	369.099	365.000	365.000
(ως % του ΑΕΠ)	177,0%	163,9%	154,0%	147,5%
ΑΕΠ	207.854	225.197	236.965	247.514

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις
Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 365.000 εκατ. ευρώ ή 154,0% ως ποσοστό του ΑΕΠ στο τέλος του 2024, έναντι 369.099 εκατ. ευρώ ή 163,9% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2023, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,9 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 2023. Το 2025 το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί, επίσης, στα 365.000 εκατ. ευρώ (Πίνακας 4.2.) ή 147,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 6,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έναντι του 2024 (Πίνακας 4.3.).

Πίνακας 4.3.: Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)			
	2024*	2025**	Διαφορά 2025-2024
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
Ταμειακό αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης	273	-222	-495
<i>Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA</i>	1.713	1.421	-292
<i>Εθνικολογιστικές προσαρμογές Γενικής Κυβέρνησης</i>	-1.440	-1.643	-203
Χρηματοοικονομικά παράγωγα	-1.220	-800	420
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών, συμμετοχή στην ΕΤΕπ κ.λπ.	1.203	1.755	552
Χορηγήσεις δανείων σε επιχειρήσεις από πόρους ΤΑΑ	1.562	3.741	2.179
Μεταβολή διαθεσίμων και ενδοκυβερνητικού χρέους	-6.000	-5.350	650
Πώληση μετοχών κ.λπ.	-1.371	-564	807
Προσαρμογές στο άρτιο, λοιπές προσαρμογές	1.454	1.440	-14
Μεταβολή από προηγούμενο έτος	-4.099	0	4.099
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	365.000	365.000	0
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ	154,0%	147,5%	-6,5%
ΑΕΠ	236.965	247.514	

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις
Πηγή: ΟΔΔΗΧ

4.1.1.2. Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης

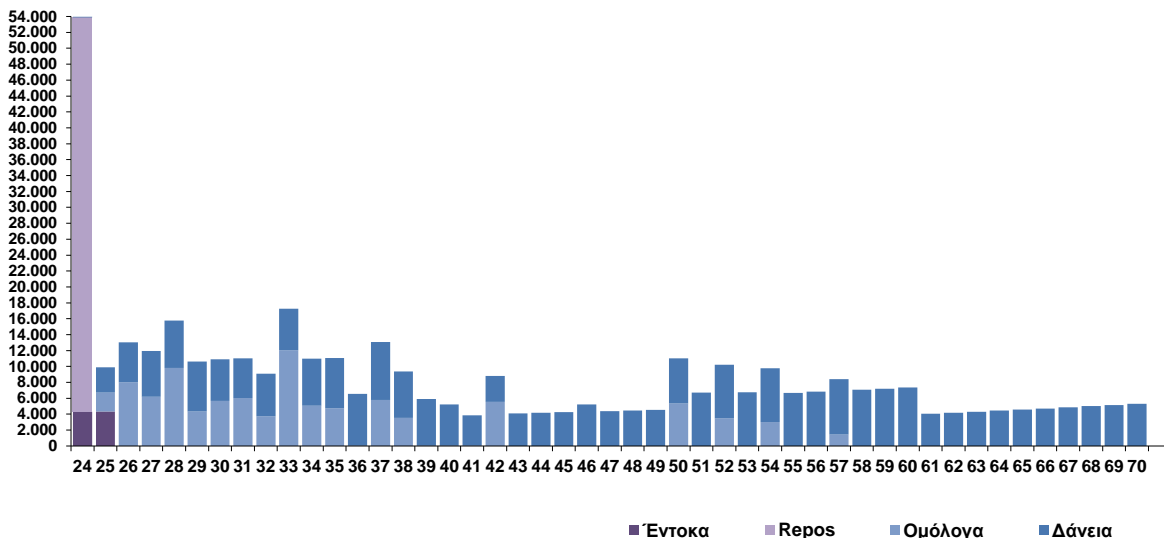
Ο χρονικός ορίζοντας των λήξεων του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης στις 30.9.2024 εκτείνεται μέχρι το έτος 2070 (Πίνακας 4.4., Διάγραμμα 4.1.). Η περαιτέρω δανειοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου μέσω των αγορών τα επόμενα έτη αναμένεται να αντικαταστήσει σταδιακά τα δάνεια με ομόλογα.

**Πίνακας 4.4.: Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 30η.9.2024
(σε εκατ. ευρώ)**

Έτος	Έντοκα γραμμάτια	Συμφωνίες Επαναγοράς (Repos)	Ομόλογα	Δάνεια από ΔΝΤ	Δάνεια από χώρες ΕΕ (GLF)	Δάνεια από EFSF & ESM	Δάνεια από EIB & CEDB	Δάνεια από ΤτΕ	Λοιπά δάνεια	Σύνολο	% απόσβεσης
2024	4.288,2	49.591,5	0,0	0,0	0,0	0,0	86,4	0,0	2,4	53.968,5	13,35%
2025	4.339,8		2.372,1	0,0	0,0	1.738,0	408,8	0,0	1.016,1	9.874,8	2,44%
2026	0,0		8.004,5	0,0	2.645,0	1.738,0	629,7	0,0	16,1	13.033,2	3,22%
2027	0,0		6.173,7	0,0	2.645,0	1.738,0	1.376,2	0,0	16,1	11.948,9	2,96%
2028	0,0		9.816,6	0,0	2.645,0	1.832,2	722,3	0,0	744,1	15.760,1	3,90%
2029	0,0		4.320,4	0,0	2.645,0	1.832,2	178,2	0,0	1.653,1	10.628,9	2,63%
2030	0,0		5.671,3	0,0	2.645,0	1.832,2	739,6	0,0	16,1	10.904,1	2,70%
2031	0,0		6.046,2	0,0	2.645,0	1.832,2	480,8	0,0	16,1	11.020,2	2,73%
2032	0,0		3.746,2	0,0	2.645,0	1.832,2	775,8	0,0	98,8	9.098,0	2,25%
2033	0,0		12.013,4	0,0	2.645,0	1.832,2	590,5	0,0	184,6	17.265,8	4,27%
2034	0,0		5.056,4	0,0	2.645,0	2.902,2	100,7	0,0	276,1	10.980,4	2,72%
2035	0,0		4.743,8	0,0	2.645,0	2.975,9	227,1	0,0	481,0	11.072,9	2,74%
2036	0,0		44,2	0,0	2.645,0	2.993,3	395,3	0,0	481,0	6.558,8	1,62%
2037	0,0		5.804,5	0,0	2.645,0	3.010,7	226,0	0,0	1.381,0	13.067,3	3,23%
2038	0,0		3.546,3	0,0	2.645,0	2.707,4	9,5	0,0	481,0	9.389,2	2,32%
2039	0,0		45,6	0,0	2.645,0	2.724,8	9,5	0,0	481,0	5.905,9	1,46%
2040	0,0		50,2	0,0	1.938,8	2.742,2	9,5	0,0	481,0	5.221,7	1,29%
2041	0,0		50,8	0,0	571,3	2.763,1	9,5	0,0	481,0	3.875,7	0,96%
2042	0,0		5.553,7	0,0	0,0	2.783,9	0,3	0,0	481,0	8.818,9	2,18%
2043	0,0		0,0	0,0	0,0	3.624,6	0,3	0,0	481,0	4.105,9	1,02%
2044	0,0		0,0	0,0	0,0	3.695,9	0,3	0,0	481,0	4.177,2	1,03%
2045	0,0		0,0	0,0	0,0	3.768,8	0,3	0,0	481,0	4.250,1	1,05%
2046	0,0		0,0	0,0	0,0	3.843,2	0,3	0,0	1.381,0	5.224,5	1,29%
2047	0,0		0,0	0,0	0,0	3.919,2	0,3	0,0	481,0	4.400,5	1,09%
2048	0,0		0,0	0,0	0,0	3.996,8	0,1	0,0	481,0	4.477,9	1,11%
2049	0,0		0,0	0,0	0,0	4.076,2	0,0	0,0	481,0	4.557,2	1,13%
2050	0,0		5.364,3	0,0	0,0	4.160,7	0,0	0,0	1.481,0	11.006,0	2,72%
2051	0,0		0,0	0,0	0,0	6.216,6	0,0	0,0	481,0	6.697,7	1,66%
2052	0,0		3.500,0	0,0	0,0	6.333,5	0,0	0,0	398,3	10.231,8	2,53%
2053	0,0		0,0	0,0	0,0	6.443,1	0,0	0,0	306,0	6.749,1	1,67%
2054	0,0		3.000,0	0,0	0,0	6.565,6	0,0	0,0	213,7	9.779,3	2,42%
2055	0,0		0,0	0,0	0,0	6.690,7	0,0	0,0	0,0	6.690,7	1,66%
2056	0,0		0,0	0,0	0,0	6.819,0	0,0	0,0	0,0	6.819,0	1,69%
2057	0,0		1.439,8	0,0	0,0	6.950,3	0,0	0,0	0,0	8.390,1	2,08%
2058	0,0		0,0	0,0	0,0	7.084,7	0,0	0,0	0,0	7.084,7	1,75%
2059	0,0		0,0	0,0	0,0	7.214,8	0,0	0,0	0,0	7.214,8	1,79%
2060	0,0		0,0	0,0	0,0	7.360,4	0,0	0,0	0,0	7.360,4	1,82%
2061	0,0		0,0	0,0	0,0	4.071,5	0,0	0,0	0,0	4.071,5	1,01%
2062	0,0		0,0	0,0	0,0	4.193,7	0,0	0,0	0,0	4.193,7	1,04%
2063	0,0		0,0	0,0	0,0	4.319,5	0,0	0,0	0,0	4.319,5	1,07%
2064	0,0		0,0	0,0	0,0	4.449,1	0,0	0,0	0,0	4.449,1	1,10%
2065	0,0		0,0	0,0	0,0	4.582,5	0,0	0,0	0,0	4.582,5	1,13%
2066	0,0		0,0	0,0	0,0	4.720,0	0,0	0,0	0,0	4.720,0	1,17%
2067	0,0		0,0	0,0	0,0	4.861,6	0,0	0,0	0,0	4.861,6	1,20%
2068	0,0		0,0	0,0	0,0	5.007,4	0,0	0,0	0,0	5.007,4	1,24%
2069	0,0		0,0	0,0	0,0	5.157,7	0,0	0,0	0,0	5.157,7	1,28%
2070	0,0		0,0	0,0	0,0	5.312,4	0,0	0,0	0,0	5.312,4	1,31%
Σύνολο	8.628,0	49.591,5	96.364,1	0,0	39.540,0	187.250,1	6.977,1	0,0	15.934,8	404.285,6	100,00%

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

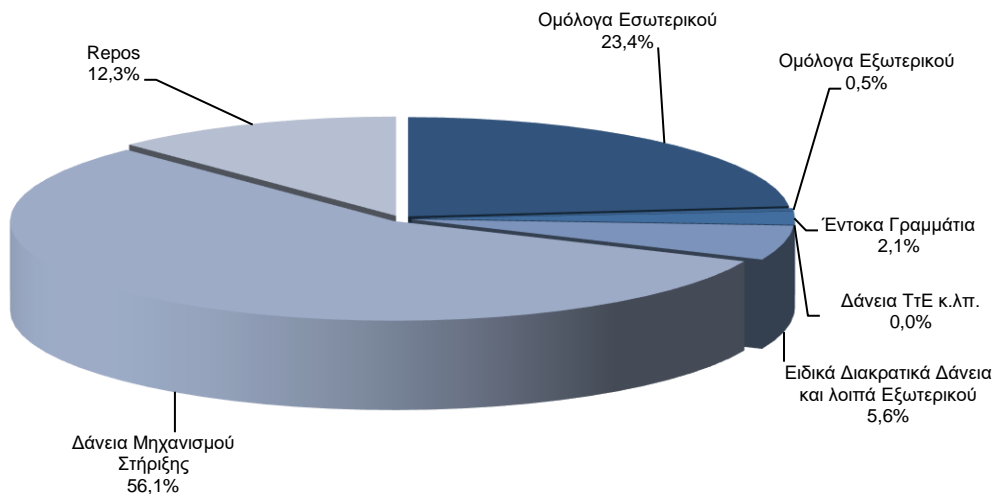
Διάγραμμα 4.1.: Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης στις 30.9.2024 (σε εκατ. ευρώ)

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Στις 30.9.2024 το ύψος των Ομολόγων Εσωτερικού του Ελληνικού Δημοσίου αντιπροσώπευε το 23,4% του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης (έναντι 91% το 2009), ενώ τα δάνεια τα οποία ελήφθησαν από τον Μηχανισμό Στήριξης αντιπροσώπευαν το 56,1% του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης (Διάγραμμα 4.2.).

Διάγραμμα 4.2.: Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης στις 30.9.2024

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Η μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης ήταν 6,3 έτη το 2011, ενώ στις 30.9.2024 έχει υπερδιπλασιαστεί και διαμορφώνεται σε 16,85 έτη (Πίνακας 4.5.).

Πίνακας 4.5.: Μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια χρέους Κεντρικής Διοίκησης		
Ημερομηνία	Μέση Διάρκεια σε έτη	
	Διαπραγματεύσιμο χρέος πάνω από 1 έτος	Συνολικό χρέος
31/12/2011	7,30	6,30
31/12/2012	9,43	15,29
31/12/2013	9,67	16,02
31/12/2014	10,48	16,16
31/12/2015	10,58	16,76
31/12/2016	10,13	16,60
31/12/2017	10,68	18,32
31/12/2018	9,87	18,17
31/12/2019	9,80	20,53
31/12/2020	10,74	19,43
31/12/2021	10,83	18,65
31/12/2022	10,18	17,54
31/12/2023	9,92	16,91
30/9/2024	10,11	16,85

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Στις 30.9.2024 ποσοστό 71,7% του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης είχε υπολειπόμενη φυσική διάρκεια μεγαλύτερη των πέντε ετών λόγω της επιμήκυνσης των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης, της έκδοσης νέων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο της ανταλλαγής ομολόγων (PSI) και των πρόσφατων εκδόσεων μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τίτλων (Πίνακας 4.6.).

Πίνακας 4.6.: Χρέος Κεντρικής Διοίκησης ως προς την υπολειπόμενη φυσική διάρκεια (%)	
Διάρκεια	30.9.2024
Βραχυπρόθεσμο (μέχρι 1 έτος)	15,5%
Μεσοπρόθεσμο (1 έως 5 έτη)	12,8%
Μακροπρόθεσμο (άνω των 5 ετών)	71,7%
Σύνολο	100,0%

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

4.1.2. Δαπάνες εξυπηρέτησης του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης

Οι δαπάνες εξυπηρέτησης του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης το 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 20.450 εκατ. ευρώ έναντι 20.458 εκατ. ευρώ το έτος 2023 (Πίνακας 4.7.).

Πίνακας 4.7.: Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης (σε εκατ. ευρώ)									
Έτος	Χρεολύσια			Τόκοι			Παράλληλες δαπάνες (3)	Τόκοι και παράλληλες δαπάνες (2+3)	Γενικό σύνολο (1+2+3)
	Συναλ.	Εθνικό νόμισμα	Σύνολο (1)	Συναλ.	Εθνικό νόμισμα	Σύνολο (2)			
2003	1.204	19.559	20.763	180	9.028	9.208	70	9.278	30.041
2004	667	17.777	18.444	85	9.198	9.283	72	9.355	27.799
2005	751	19.628	20.379	108	9.508	9.616	71	9.687	30.066
2006	65	16.524	16.589	92	9.349	9.441	56	9.497	26.086
2007	43	22.152	22.195	74	9.583	9.657	71	9.728	31.923
2008	424	25.822	26.246	82	11.052	11.134	72	11.206	37.452
2009	375	28.760	29.135	39	12.145	12.184	141	12.325	41.460
2010	159	19.390	19.549	104	12.873	12.977	246	13.223	32.772
2011	-129	28.976	28.847	372	15.758	16.130	218	16.348	45.195
2012	-1.353	25.261	23.908	603	11.530	12.133	631	12.764	36.672
2013	2.110	10.647	12.757	848	5.173	6.021	150	6.171	18.928
2014	2.367	22.453	24.820	955	4.573	5.528	82	5.610	30.430
2015	3.242	23.981	27.223	760	5.040	5.800	178	5.978	33.201
2016	1.159	6.401	7.560	426	5.162	5.588	55	5.643	13.203
2017	790	94.575	95.365	370	5.838	6.208	69	6.277	101.642
2018	1.325	6.264	7.589	342	5.212	5.554	139	5.693	13.282
2019	3.816	14.113	17.929	277	5.724	6.001	35	6.036	23.965
2020	-521	12.087	11.566	75	6.201	6.276	48	6.324	17.890
2021	3.145	12.502	15.647	33	5.934	5.967	60	6.027	21.674
2022	1.773	10.509	12.282	30	6.030	6.060	27	6.087	18.369
2023	-12	13.959	13.947	102	6.373	6.475	36	6.511	20.458
2024*	0	13.430	13.430	100	6.880	6.980	40	7.020	20.450

* Εκτιμήσεις

Σημειώσεις:

(α) Από το 2008 και εξής περιλαμβάνονται και οι δαπάνες προσαρμογών ESA 95.

(β) Δεν περιλαμβάνονται εξοφλήσεις βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτια ιδιωτικού τομέα, βραχυπρόθεσμοι τίτλοι εξωτερικού, ταμειακές διευκολύνσεις και γeros), οι οποίες εμφανίζονται στον κατωτέρω (Πίνακας 4.8.).

(γ) Από το 2012 στις παράλληλες δαπάνες περιλαμβάνονται και προμήθειες εκταμίευσης δανείων από το ΕΤΧΣ και τον ΕΜΣ.

(δ) Οι δαπάνες είναι μετά swap.

(ε) Η αύξηση των χρεολυσίων το 2017 οφείλεται στην εφαρμογή των βραχυπρόθεσμων μέτρων και στις ανταλλαγές ομολόγων.

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Οι δαπάνες για εξόφληση βραχυπρόθεσμων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες από το 2014 περιλαμβάνουν έντοκα γραμμάτια ιδιωτικού τομέα και γeros, εκτιμάται ότι το 2024 θα διαμορφωθούν σε 1.421.625 εκατ. ευρώ έναντι 1.601.611 εκατ. ευρώ το 2023, ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπο αυτών το 2024 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 63.000 εκατ. ευρώ. Τα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά εργαλεία δανεισμού υπόκεινται στη διαδικασία συνεχούς αναχρηματοδότησης (rollover) κατά τη διάρκεια ενός έτους και αυτό σημαίνει ότι η ορθή αποτύπωση της πραγματικής εικόνας του νέου καθαρού δανεισμού είναι εφικτή μετά τον συμψηφισμό των λογαριασμών ταξινόμησης εξόδων και εσόδων. Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός διαμορφώνεται σύμφωνα με τις ταμειακές ανάγκες που προκύπτουν στη διάρκεια του έτους, ανανεώνεται και αναχρηματοδοτείται πολλές φορές μέσα στο έτος, ιδιαίτερα τα γeros και ως εκ τούτου τόσο τα πιστωτικά έσοδα όσο και τα χρεολύσια (έξοδα) εμφανίζονται αυξημένα, χωρίς όμως να αντικατοπτρίζουν ουσιαστική μεταβολή στο ύψος του χρέους (Πίνακας 4.8.).

Πίνακας 4.8.: Καθαρή επίπτωση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού (ΕΓΕΔ και Repos) στο χρέος (σε εκατ. ευρώ)					
Έτος	Εκδόσεις	Εξοφλήσεις	Διαφορά (εκδόσεις - εξοφλήσεις)	Ανεξόφλητο Υπόλοιπο 31 - Δεκ.	
2016	532.682	531.263	1.419		26.252
2017	570.620	566.998	3.622		29.874
2018	817.199	807.272	9.927		39.801
2019	1.089.619	1.087.904	1.715		41.516
2020	1.285.099	1.279.458	5.641		47.157
2021	1.104.188	1.102.588	1.600		48.757
2022	1.163.309	1.150.341	12.968		61.725
2023	1.606.413	1.601.611	4.802		66.527
2024*	1.418.098	1.421.625	-3.527		63.000

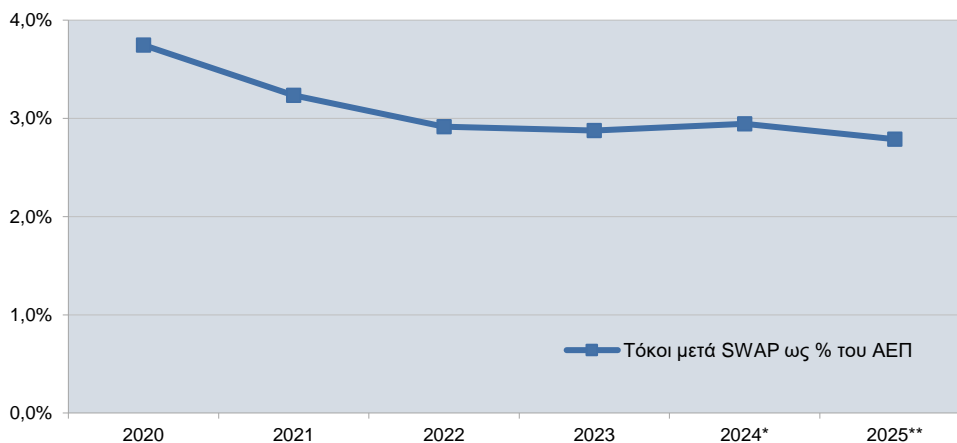
* Εκτιμήσεις
Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Όπως φαίνεται παρακάτω (Πίνακας 4.9.) οι δαπάνες για τόκους μετά swap του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης διαμορφώνονται κοντά στα επίπεδα των 6.000 - 7.000 εκατ. ευρώ, ενώ το ύψος των δαπανών για τόκους διαμορφώνεται περίπου σε 2,8% - 3,0% ως ποσοστό του ΑΕΠ. Σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης οι δαπάνες για τόκους μετά swap αναμένεται να διαμορφωθούν κοντά στα επίπεδα των 4.750 εκατ. ευρώ για τα έτη 2024 και 2025. Οι μειωμένες δαπάνες τόκων τα τελευταία χρόνια οφείλονται στην ανταλλαγή των ομολόγων (PSI) του Μαρτίου 2012 και στην επαναγορά του Δεκεμβρίου 2012, στη μείωση των επιτοκίων των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης και στην αναβολή καταβολής τόκων για τα δάνεια που χορηγήθηκαν από το ΕΤΧΣ καθώς επίσης και στις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων. Τέλος, οι διαχρονικές διαφορές στο ύψος ετήσιων δαπανών τόκων προ και μετά swap που εμφανίζει ο εν λόγω πίνακας οφείλονται κυρίως: (α) σε υφιστάμενες διαχειριστικές πράξεις αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου, που προέρχονται από την προ PSI εποχή και των οποίων οι υποκείμενες υποχρεώσεις δεν υφίστανται πλέον λόγω της αναδιάρθρωσης χρέους που έλαβε χώρα το 2012, (β) σε προκαταβολές τόκων που το Ελληνικό Δημόσιο κατέβαλε από το έτος 2018 και μετά, στο πλαίσιο του αντίστοιχου διαχειριστικού προγράμματος, οι οποίες έλαβαν χώρα με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου, τη διαχρονική εξομάλυνση των ετήσιων χρηματοδοτικών αναγκών του καθώς και την περαιτέρω μείωση του κινδύνου αναχρηματοδότησης και (γ) στη ραγδαία μείωση των επιτοκίων του ευρώ μετά το πρώτο τρίμηνο του 2020.

Πίνακας 4.9.: Ύψος δαπανών για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης (σε εκατ. ευρώ)						
	2020	2021	2022	2023	Εκτιμήσεις 2024	Προβλέψεις 2025
Τόκοι προ Swap	4.588	4.504	4.917	7.652	8.200	7.700
Τόκοι μετά Swap	6.276	5.967	6.060	6.475	6.980	6.900
Τόκοι μετά Swap ως % του ΑΕΠ	3,7%	3,2%	2,9%	2,9%	2,9%	2,8%
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης μετά SWAP					4.750	4.750

Σημείωση: Οι τόκοι προ SWAP υπολογίζονται συμψηφιστικά και αφορούν τις πληρωμές τόκων μείον τις εισπράξεις από επανεκδόσεις ομολόγων, αρνητικά επιτόκια κ.λπ.

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Διάγραμμα 4.3.: Δαπάνες για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης (% ΑΕΠ)

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

4.1.3. Η ενοποιημένη αγορά ευρωομολόγων

Η ΕΚΤ ανακοίνωσε στα μέσα Οκτωβρίου 2024 τη μείωση, για τρίτη συνεχόμενη φορά κατά το τρέχον έτος, του βασικού της επιτοκίου με αποτέλεσμα αυτό να διαμορφώνεται πλέον σε 3,25% έναντι 4%, που ήταν έως τις αρχές Ιουνίου 2024. Παράλληλα, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι σταματάει πλέον να επανεπενδύει, κατά τη λήξη τους, τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση των τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος αγοράς κρατικών χρεογράφων (“Pandemic Emergency Purchase Programme” - PEPP).

Η συνολική συμμετοχή των ελληνικών ομολόγων στο έκτακτο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ εξακολουθεί να παραμένει υψηλή και εκτιμάται σε 34 δισ. ευρώ περίπου, γεγονός που καθιστά αναγκαία την κατά το δυνατόν συχνότερη έκδοση νέων τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο, προκειμένου να διασφαλίζεται η επάρκειά τους για διαπραγμάτευση στη δευτερογενή αγορά. Κατά το τρέχον έτος οι αποδόσεις των κρατικών τίτλων των χωρών της Ευρωζώνης διαμορφώθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

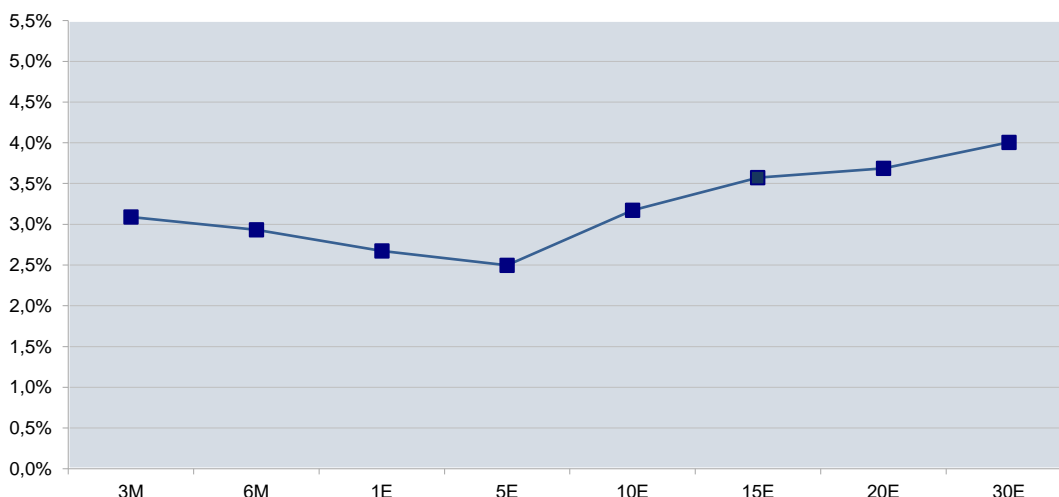
4.1.4. Αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Το βραχυχρόνιο κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου, όπως διαμορφώνεται στις δημοπρασίες έντοκων γραμματίων 13, 26 και 52 εβδομάδων, παρουσίασε σημαντική πτώση μετά το πρώτο τρίμηνο του 2024, ακολουθώντας παρόμοια πορεία με αυτή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών επιτοκίων βραχυπρόθεσμης διάρκειας. Η πτωτική τάση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων αποτυπώθηκε και στις πρόσφατες δημοπρασίες του Σεπτεμβρίου και του Οκτωβρίου 2024, καθώς τα επιτόκια διαμορφώθηκαν σε 2,84% για τα τρίμηνα, 2,85% για τα εξάμηνα και 2,82% για τα ετήσια έντοκα γραμμάτια.

Η καμπύλη αποδόσεων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου έχει αρνητική κλίση για διάρκειες έως 5 έτη, ενώ έχει θετική κλίση (steepening curve) για μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διάρκειες από 5 έως 30 έτη (Διάγραμμα 4.4.).

Διάγραμμα 4.4.: Καμπύλη αποδόσεων τίτλων Ελληνικού Δημοσίου

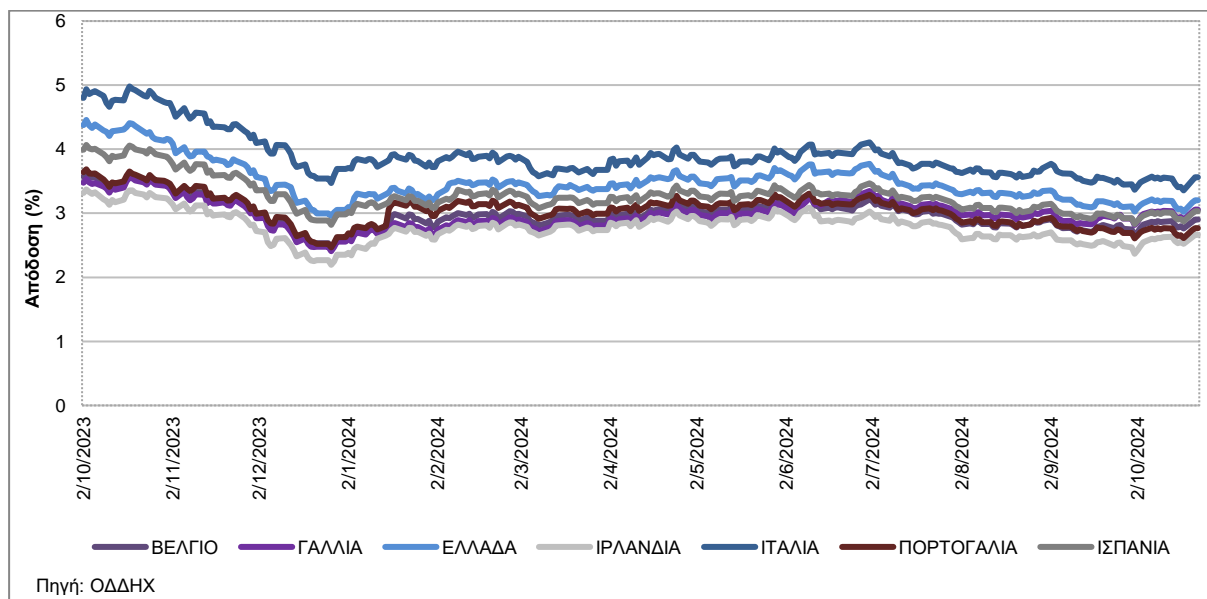

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

Η διαφορά απόδοσης (yield spread) μεταξύ του δεκαετούς ελληνικού και του αντίστοιχου γερμανικού ομολόγου αναφοράς κινήθηκε σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με το προηγούμενο έτος και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα επίπεδα των 105 μονάδων βάσης κατά τη διάρκεια του 2024. Στο τέλος Οκτωβρίου η διαφορά απόδοσης διαμορφώνεται στα επίπεδα των 88 μονάδων βάσης, με την τρέχουσα απόδοση του δεκαετούς ομολόγου να κυμαίνεται σε 3,1% περίπου.

Κατά τη διάρκεια του 2024 οι αποδόσεις των δεκαετών κρατικών τίτλων των υπόλοιπων χωρών της Ευρωζώνης διαμορφώθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, ενώ είναι αξιοσημείωτο πως καθ' όλη τη διάρκεια του έτους το ελληνικό δεκαετές ομόλογο αναφοράς διαπραγματεύεται με χαμηλότερη απόδοση έναντι του ιταλικού και προσεγγίζει την απόδοση του δεκαετούς ισπανικού ομολόγου αναφοράς (Διάγραμμα 4.5.).

Διάγραμμα 4.5.: Αποδόσεις (%) δεκαετών κρατικών τίτλων (ημερήσια στοιχεία - αποδόσεις)

Πηγή: ΟΔΔΗΧ

4.1.4.1. Πρωτογενής αγορά τίτλων

Το Ελληνικό Δημόσιο πραγματοποίησε τον Φεβρουάριο 2024 κοινοπρακτική έκδοση δεκαετούς ομολόγου ονομαστικής αξίας 4.000 εκατ. ευρώ με σταθερό επιτόκιο 3,375% και ακολούθησε τον Μάιο 2024 κοινοπρακτική έκδοση τριακονταετούς ομολόγου ονομαστικής αξίας 3.000 εκατ. ευρώ με σταθερό επιτόκιο 4,125%. Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν μέσω δημοπρασίας επανεκδόσεις των ομολόγων λήξεως 15.6.2028, 15.6.2033, 15.6.2028, 15.6.2028, 04.02.2035, 15.6.2034, 15.6.2034, 12.3.2029, 15.6.2034 και 12.3.2029, συνολικής ονομαστικής αξίας 2.300 εκατ. ευρώ, με αποδόσεις 2,720%, 3,320%, 2,854%, 2,850%, 3,613%, 3,506%, 3,556%, 2,807%, 3,113% και 2,381%, αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Ελληνικό Δημόσιο συνέχισε να εκδίδει τίτλους βραχυπρόθεσμης διάρκειας. Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε με μηνιαίες εκδόσεις έντοκων γραμματίων διάρκειας 13 και 26 εβδομάδων και τριμηνιαίες 52 εβδομάδων καθώς επίσης και σύναψη συμφωνιών *repos* κυρίως με τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Στις 30.9.2024 το ανεξόφλητο υπόλοιπο των Έντοκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ) ανερχόταν σε 8.628,03 εκατ. ευρώ, ενώ τα *repos* ανήλθαν σε 49.591,46 εκατ. ευρώ.

Ο μεσοσταθμικός συντελεστής κάλυψης των δημοπρασιών ΕΓΕΔ διαμορφώθηκε σε 1,81, ενώ εάν συμπεριληφθούν και οι δημοπρασίες των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) ανέρχεται σε 2,12. Το μέσο σταθμικό επιτόκιο νέου δανεισμού, το οποίο αποτελείται από τις εκδόσεις έντοκων γραμματίων και ομολόγων καθώς επίσης και από τα δάνεια της ΕΕ (NGEU), έως τις 30.9.2024 διαμορφώθηκε σε 3,54%, ενώ η μέση σταθμική φυσική διάρκεια του νέου δανεισμού από τις αγορές κεφαλαίου διαμορφώθηκε σε 16,77 έτη έναντι 16,80 έτη την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

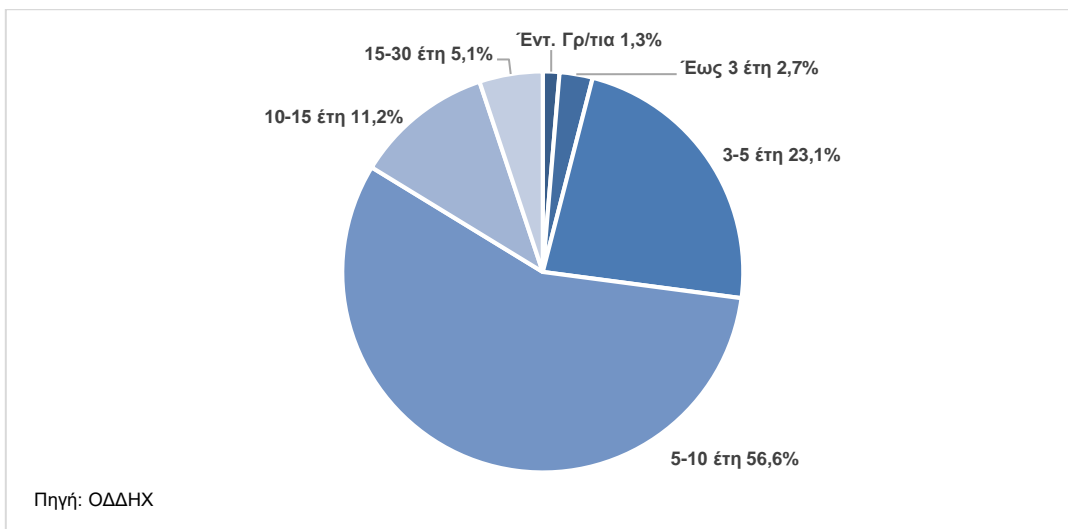
4.1.4.2. Δευτερογενής αγορά τίτλων

Η συνολική αξία των συναλλαγών που καταγράφηκε στο Σύστημα Άυλων Τίτλων της ΤΤΕ, η οποία περιλαμβάνει τις αγοραπωλησίες τίτλων και τις συμφωνίες επαναγοράς στην εξωχρηματιστηριακή αγορά (*over-the-counter*) και τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαπραγμάτευσης, διαμορφώθηκε σε 800,1 δισ. ευρώ το τρίτο τρίμηνο του 2024 έναντι 822,7 δισ. ευρώ το δεύτερο τρίμηνο του 2024, ενώ το τρίτο τρίμηνο του 2023 είχε διαμορφωθεί σε 683,3 δισ. ευρώ.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024 το 56,6% της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) επικεντρώθηκε στους τίτλους με διάρκεια από 5 έως 10 έτη, το 27,1% στους τίτλους με διάρκεια έως 5 έτη και το 16,3% σε τίτλους με διάρκεια από 10 έως 30 έτη.

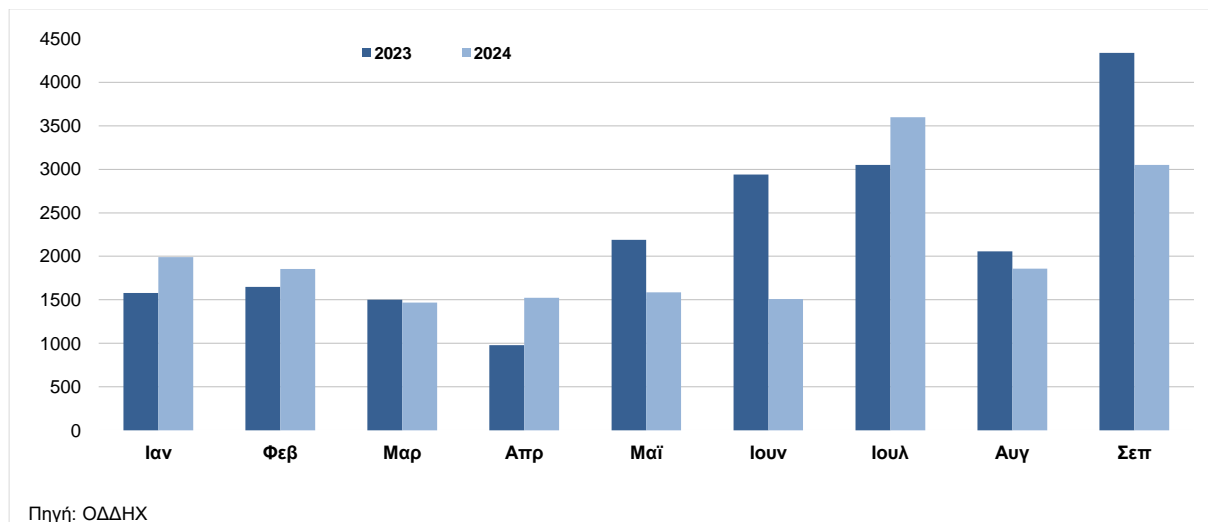
Η κατανομή της αξίας των συναλλαγών της ΗΔΑΤ ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια των τίτλων κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4.6.

Διάγραμμα 4.6.: Αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ τρίτο τρίμηνο 2024 (με βάση την εναπομένουσα διάρκεια των τίτλων)

Η συναλλακτική δραστηριότητα στην ΗΔΑΤ παρουσιάζεται αυξημένη κατά το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Η εξέλιξη της αξίας των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκε στην ΗΔΑΤ για τα εννεάμηνα των ετών 2023 και 2024, ανά μήνα, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4.7.

Διάγραμμα 4.7.: Μηνιαίος όγκος συναλλαγών επί τίτλων του Δημοσίου στην ΗΔΑΤ (σε εκατ. ευρώ)

Η σύνθεση της ομάδας των βασικών διαπραγματευτών αγοράς κατά το τρέχον έτος αποτελείται από τέσσερα ελληνικά και δεκατρία διεθνή πιστωτικά ιδρύματα.

4.1.5. Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικοί στόχοι έτους 2025

Κατά το έτος 2024 το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης παρέμεινε σταθερό, σε απόλυτο μέγεθος, στα επίπεδα του προηγούμενου έτους, ενώ συνεχίστηκε η μείωσή του ως ποσοστού του ΑΕΠ λόγω της νέας αύξησης τόσο του πραγματικού όσο και του ονομαστικού ΑΕΠ. Παράλληλα, το ύψος των συνολικών ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου διατηρήθηκε στα υψηλά επίπεδα του προηγούμενων ετών.

Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου για όλο το έτος 2024 συνέχισε να υλοποιείται μέσω εκδόσεων έντοκων γραμματίων, διάρκειας 13, 26 και 52 εβδομάδων, εξασφαλίζοντας

συνεχή εκδοτική παρουσία σε όλο το βραχυχρόνιο τμήμα της καμπύλης αποδόσεων και μειώνοντας παράλληλα τη μέση σταθμική ωρίμανση του βραχυχρόνιου δανεισμού καθώς και τους δείκτες κινδύνου αναχρηματοδότησης. Επιπλέον, συνεχίστηκε και το τρέχον έτος η διαδικασία των δημόσιων εγγραφών για ιδιώτες μικροεπενδυτές στις δημοπρασίες ΕΓΕΔ, με διάρκειες 3, 6 και 12 μηνών, για απόκτηση τίτλων έως του ποσού των 15.000 ευρώ ανά ΑΦΜ.

Οι μικτές χρηματοδοτικές ανάγκες του Ελληνικού Δημοσίου για το 2024, περιλαμβανομένης και της επικείμενης πρόωρης εξόφλησης των διμερών δανείων με τις χώρες της Ευρωζώνης (GLF), με λήξεις 2026, 2027 και 2028, καλύφθηκαν κατ' αρχήν από δύο κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων σταθερού επιτοκίου, με διάρκειες δέκα και τριάντα έτη, συνολικής ονομαστικής αξίας 7.000 εκατ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο το Ελληνικό Δημόσιο υλοποίησε το σύνολο του εγκεκριμένου δανειακού προγράμματος του έτους, περιλαμβανομένων και των ποσών για πρόωρες εξοφλήσεις δημόσιου χρέους. Συγχρόνως, καλύφθηκαν τα κενά ληκτότητας της καμπύλης αποδόσεων με επαρκούς ρευστότητας ομολογιακές εκδόσεις αναφοράς (benchmark issues) και βελτιώθηκαν περαιτέρω οι όγκοι συναλλαγών της δευτερογενούς αγοράς ελληνικών κρατικών χρεογράφων. Επιπλέον, για δεύτερο συνεχόμενο έτος διενεργήθηκαν δημοπρασίες επανέκδοσης ομολόγων σε προκαθορισμένα τακτά χρονικά διαστήματα (τρίτη εβδομάδα κάθε μήνα), μέσω των οποίων αντλήθηκε συνολικό ποσό 2.300 εκατ. ευρώ. Οι εν λόγω δημοπρασίες έχουν ως κύριο σκοπό την ικανοποίηση της επενδυτικής ζήτησης και ταυτόχρονα τη διευκόλυνση της λειτουργίας της δευτερογενούς αγοράς ομολόγων με παροχή περαιτέρω ρευστότητας σε επιλεγμένα σημεία της καμπύλης αποδόσεων, ενώ η ανακοίνωση του χρονικού προγραμματισμού τους πιστοποιεί την επιστροφή του Ελληνικού Δημοσίου στην εκδοτική κανονικότητα.

Δεδομένων των υψηλών ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου, των αναμενόμενων εκταμιεύσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο από τα χρηματοδοτικά σχήματα που έχουν ήδη αποφασισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο από τα διαρθρωτικά ταμεία όσο και από το NGEU, καθώς και των σχετικά περιορισμένων χρηματοδοτικών αναγκών του για το επόμενο έτος λόγω και των προαναφερόμενων προπληρωμών, η δανειακή στρατηγική για το επόμενο έτος αναμένεται να είναι περιορισμένη αναφορικά με το συνολικό ποσό εκδόσεων. Συγκεκριμένα, η στόχευση της δανειακής στρατηγικής θα είναι η διασφάλιση της συνεχούς εκδοτικής παρουσίας του Ελληνικού Δημοσίου στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων, η περαιτέρω παροχή εκδόσεων υψηλής ρευστότητας με διατήρηση κατά το δυνατόν της ήδη εκτεταμένης φυσικής ωρίμανσής τους, η μείωση των περιθωρίων δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και η περαιτέρω διασφάλιση της συνέπειας του Ελληνικού Δημοσίου ως κρατικού εκδότη με χαρακτηριστικά χώρας της Ευρωζώνης. Ταυτόχρονα, θα αξιοποιηθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι υφιστάμενες θέσεις και τα χαρακτηριστικά του ελληνικού χαρτοφυλακίου δημόσιου χρέους, στο πλαίσιο των εν γένει ευκαιριών που παρέχονται στο βραχυχρόνιο τμήμα της ευρωπαϊκής καμπύλης.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων θα επιδιωχθεί στο πλαίσιο λειτουργίας της πρωτογενούς αγοράς, πλέον της εκδοτικής δραστηριότητας, η εφαρμογή πολιτικής διαχείρισης χαρτοφυλακίου μέσω της οποίας θα διασφαλίζονται ο αναγκαίος χώρος για τη συνεχή παρουσία του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές, η περαιτέρω μείωση του κινδύνου αναχρηματοδότησης, η παροχή της αναγκαίας ρευστότητας και η βελτίωση της λειτουργίας της δευτερογενούς αγοράς των ελληνικών ομολόγων, με ταυτόχρονη αξιοποίηση της εκάστοτε κλίσης της ελληνικής καμπύλης αποδόσεων για τη διασφάλιση βέλτιστου αποτελέσματος αναφορικά με το κόστος δανεισμού.

Κατά το επόμενο έτος θα διατηρηθούν οι βασικοί μεσοπρόθεσμοι στόχοι διαχείρισης του χαρτοφυλακίου δημόσιου χρέους, όπως είναι η πλήρης αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου για τα δάνεια εκτός ευρώ και η διατήρηση της υφιστάμενης αναλογίας χρέους σταθερού επιτοκίου στο σύνολο του χαρτοφυλακίου.

4.2. Εγγυήσεις

Η παροχή εγγυήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο αποτελεί εργαλείο άσκησης οικονομικής πολιτικής για τη χρηματοδότηση δημόσιων και ιδιωτικών φορέων καθώς και για την άντληση ρευστότητας, χωρίς την άμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Το Ελληνικό Δημόσιο παρέχει την εγγύησή του με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια, κατ' εφαρμογή των άρθρων 91 - 108 του ν.4549/2018 και του ν.4649/2019 (Α' 206, Σχήμα «ΗΡΑΚΛΗΣ») καθώς και σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων (άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ΣΛΕΕ).

Το 2024 παρασχέθηκαν κρατικές εγγυήσεις:

- προς την ΕΤΕπ για χορήγηση δανείων σε ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, σύμφωνα με τον ν.4549/2018 και
- σε Τιτλοποιήσεις Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, σύμφωνα με τον ν.4649/2019.

Οι ανωτέρω εγγυήσεις εξαιρούνται από το ανώτατο ετήσιο όριο εγγυήσεων, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 104 του ν.4549/2018.

Για το έτος 2024 τα στοιχεία των εγγυήσεων σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν ως εξής:

- δεν αναμένεται να παρασχεθούν νέες εγγυήσεις μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους 2024,
- οι πληρωμές από καταπτώσεις εγγυήσεων θα ανέλθουν σε 0,17% του ΑΕΠ έναντι 0,15% το 2023 και
- το ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο δανείων θα ανέλθει σε 2,80% του ΑΕΠ έναντι 3,32% το 2023.

Για το έτος 2025 η πολιτική εγγυήσεων θα συνεχίσει να υπόκειται στο πλαίσιο κριτηρίων και στόχων της γενικότερης οικονομικής πολιτικής.

Σε εξέλιξη είναι η διαδικασία υλοποίησης της 2ης εκτελεστικής σύμβασης με τίτλο «Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Διαχείρισης (ΟΠΣΥΔΔ)» της υπ' αριθμ. 1872/06.5.2022 Συμφωνίας - Πλαίσιο για το Έργο «Μεταρρύθμιση του Δημοσιονομικού Συστήματος στην Κεντρική Διοίκηση και τη λοιπή Γενική Κυβέρνηση (gov-ERP)». Η νέα πλατφόρμα SAP S/4 HANA θα συντελέσει στην καλύτερη διαχείριση των κρατικών εγγυήσεων, καθώς θα είναι σε θέση να υποστηρίξει σε πραγματικό χρόνο τη διαχείριση των εγγυήσεων - εξασφαλίσεων σε ένα φιλικό για τον χρήστη περιβάλλον. Η λειτουργικότητα του συστήματος εστιάζει σε τρεις επιμέρους οντότητες και ειδικότερα στο είδος και τη μορφή της εγγύησης (δάνεια, πιστώσεις, εγγυητικές επιστολές), στις συμβάσεις εγγύησης - εξασφάλισης και στους όρους παροχής εγγύησης. Στις σημαντικότερες δυνατότητες του νέου συστήματος συγκαταλέγονται η δυνατότητα παρακολούθησης των ηλεκτρονικών αρχείων των τραπεζών (π.χ. χορηγήσεις δανείων, ανεξόφλητο υπόλοιπο, πληρωμές οφειλετών) καθώς και ο υπολογισμός και η παρακολούθηση των προμηθειών ασφαλείας που εισπράττει το Ελληνικό Δημόσιο ως εγγυητής.

Τα παρακάτω στοιχεία (Πίνακας 4.10., Διάγραμμα 4.8.) περιλαμβάνουν μόνο τις εγγυήσεις για τους φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης. Αντιθέτως, δεν περιλαμβάνονται εγγυήσεις για: (α) τις Τιτλοποιήσεις των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (Σχήμα «ΗΡΑΚΛΗΣ»), (β) τα προγράμματα της ΕΤΕπ για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, (γ) το πρόγραμμα SURE και το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων (ΠΤΕ), στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας Covid-19 και (δ) τη χορήγηση έκτακτης Μακροοικονομικής Χρηματοδοτικής Συνδρομής στην Ουκρανία, τα οποία παρουσιάζονται στη συνέχεια.

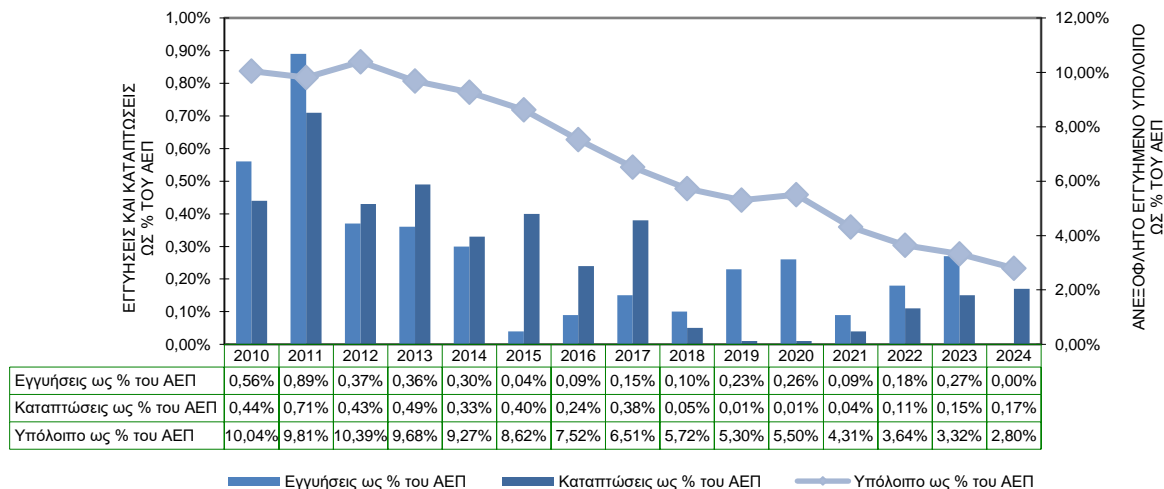
Πίνακας 4.10.: Εγγυήσεις, ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο, καταπτώσεις και προμήθειες εγγυήσεων κατά τα έτη 2010 - 2024 (σε εκατ. ευρώ)

Έτος	Εγγυήσεις		Ανεξόφλητο Εγγυημένο Υπόλοιπο		Καταπτώσεις		Έσοδα από Προμήθειες Εγγυήσεων του Δημοσίου και Εισπράξεις από ΔΟΥ	Καταπτώσεις που τελικά βαρύνουν το Δημόσιο		ΑΕΠ
	(1)		(2)		(3)		(4)	(5) = (3) - (4)		
	01/01 - 31/12		την 31η/12		01/01 - 31/12		01/01 - 31/12	01/01 - 31/12		
	Ποσά	ως % του ΑΕΠ	Ποσά	ως % του ΑΕΠ	Ποσά	ως % του ΑΕΠ	Ποσά	Ποσά	ως % του ΑΕΠ	
2010	1.254,4	0,56%	22.438,2	10,04%	974,2	0,44%	78,5	895,7	0,40%	223.590
2011	1.804,9	0,89%	19.950,8	9,81%	1.442,0	0,71%	135,8	1.306,2	0,64%	203.475
2012	688,0	0,37%	19.314,7	10,39%	796,0	0,43%	72,6	723,4	0,39%	185.899
2013	634,7	0,36%	17.234,4	9,68%	877,5	0,49%	170,0	707,5	0,40%	178.114
2014	536,6	0,30%	16.315,0	9,27%	588,2	0,33%	83,0	505,2	0,29%	176.072
2015	65,0	0,04%	15.121,2	8,62%	702,1	0,40%	72,0	630,1	0,36%	175.363
2016	162,9	0,09%	13.122,9	7,52%	412,3	0,24%	108,4	303,9	0,17%	174.448
2017	266,6	0,15%	11.546,4	6,51%	676,7	0,38%	57,4	619,3	0,35%	177.378
2018	184,9	0,10%	10.326,7	5,72%	85,6	0,05%	58,5	27,1	0,02%	180.616
2019	428,9	0,23%	9.823,5	5,30%	13,4	0,01%	71,2	-57,8	-0,03%	185.181
2020	434,2	0,26%	9.207,2	5,50%	17,3	0,01%	69,3	-52,0	-0,03%	167.540
2021	158,5	0,09%	7.950,1	4,31%	69,3	0,04%	84,4	-15,1	-0,01%	184.575
2022	367,0	0,18%	7.564,5	3,64%	231,9	0,11%	84,5	147,4	0,07%	207.854
2023	611,5	0,27%	7.476,8	3,32%	344,3	0,15%	103,5	240,8	0,11%	225.197
2024	0,0	0,00%	6.630,0	2,80%	410,0	0,17%	99,9	310,1	0,13%	236.965

Σημειώσεις:

1. Τα στοιχεία για το έτος 2024 αποτελούν εκτιμήσεις.
2. Το ποσό των καταπτώσεων αφορά σε παρασχεθείσες εγγυήσεις προηγούμενων ετών.
3. Ο πίνακας αφορά μόνο στους φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Διάγραμμα 4.8.: Εγγυήσεις, καταπτώσεις και ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο κατά τα έτη 2010 - 2024 (ως % του ΑΕΠ)

Παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε Τιτλοποιήσεις Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων τραπεζών, για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπές εγγυήσεις

1. Με τον ν.4649/2019 το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να παρέχει την εγγύησή του σε Τιτλοποιήσεις Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, τα οποία έχουν χορηγηθεί από ελληνικές τράπεζες.

Οι συνολικές κρατικές εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί στο πλαίσιο του ανωτέρω νόμου ανέρχονται συνολικά σε 19,17 δισ. ευρώ, το δε ανεξόφλητο υπόλοιπό τους στις 30.9.2024 αντιστοιχούσε σε 16,35 δισ. ευρώ. Για τις εγγυήσεις αυτές εισπράττεται από το Ελληνικό Δημόσιο προμήθεια, όπως αποτυπώνεται κατωτέρω (Πίνακας 4.11.).

Πίνακας 4.11.: Εισπραχθείσες προμήθειες από το Σχήμα «Ηρακλής» ανά έτος	
Έτος	Προμήθειες
2021	75,0
2022	125,5
2023	124,2
01.01.2024 έως 30.9.2024	131,8
Σύνολο	456,6

Οι νέες εγγυήσεις που παρασχέθηκαν σε Τιτλοποιήσεις Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων τραπεζών κατά το 2024 ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 502,6 εκατ. ευρώ.

2. Στο πλαίσιο προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, η ΕΤΕπ χορηγεί δάνεια στα πιστωτικά ιδρύματα, με αποκλειστικό σκοπό τη χρηματοδότηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων για την εκτέλεση επενδυτικών έργων και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19. Οι εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί προς την ΕΤΕπ για την κάλυψη των ανωτέρω δανείων ανέρχονται συνολικά σε 2,91 δισ. ευρώ. Το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων αυτών ανέρχεται σε 1,495 δισ. ευρώ, ενώ μέχρι τις 30.9.2024 έχει εισπραχθεί από το Ελληνικό Δημόσιο προμήθεια ποσού 11,89 εκατ. ευρώ. Οι νέες εγγυήσεις, στο πλαίσιο των προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, ανέρχονται για το έτος 2024 σε 31,63 εκατ. ευρώ.

3. Για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19 το Ελληνικό Δημόσιο παρείχε εγγύηση στο πλαίσιο του προγράμματος SURE ύψους 342,6 εκατ. ευρώ, το οποίο παραμένει αμετάβλητο από τον χρόνο παροχής (Ιούνιος 2020) καθώς και στο ΠΤΕ ύψους 266,11 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι η εγγύηση για το εν λόγω Ταμείο περιορίστηκε στο ανωτέρω ποσό έναντι του αρχικού ποσού των 353 εκατ. ευρώ τον Αύγουστο 2020.

4. Το Ελληνικό Δημόσιο παρείχε εγγύηση προς την ΕΕ ύψους 45,3 εκατ. ευρώ, για τη χορήγηση έκτακτης Μακροοικονομικής Χρηματοδοτικής Συνδρομής στην Ουκρανία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Σημαντικό μέρος της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου έχει μεταβιβαστεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ), με σκοπό τη γενικότερη ανάπτυξή τους και την επαύξηση της αξίας τους. Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), το οποίο προωθεί την υλοποίηση των ιδιωτικοποιήσεων με στόχο, μεταξύ άλλων, την απομείωση του δημόσιου χρέους, απορροφάται από την ΕΕΣΥΠ και συγχωνεύεται με αυτή, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 (άρθρο 5 του ν.5131/2024). Η παρακολούθηση των εσόδων από τις ανωτέρω αποκρατικοποιήσεις πραγματοποιείται από τη Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού (ΜΑΔΚΑΕΣ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στις αρμοδιότητες της οποίας περιλαμβάνεται και η αποτελεσματική διαχείριση των κινητών αξιών του Ελληνικού Δημοσίου με σκοπό την επίτευξη του μέγιστου δημοσιονομικού οφέλους.

5.1. Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας

Η ΕΕΣΥΠ από την ίδρυσή της, και ακόμη περισσότερο από τις αρχές του 2018, οπότε και της μεταβιβάστηκε σημαντικός αριθμός Δημόσιων Επιχειρήσεων, αποτελεί τον φορέα της ενιαίας διαχείρισης ενός σημαντικού μέρους των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου. Στο χαρτοφυλάκιό της έχουν ενταχθεί δημόσιες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κομβικούς τομείς της εθνικής οικονομίας καθώς και σημαντικός αριθμός ακινήτων της ιδιωτικής περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος είναι ικανός να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επίτευξη τοπικών ή ευρύτερων οικονομιών κλίμακας με στόχο τη γενικότερη ανάπτυξη.

Η ΕΕΣΥΠ έχει αναλάβει σημαντικό ρόλο, αφενός ως προς τη βελτίωση της λειτουργίας των δημόσιων επιχειρήσεων και την ενίσχυση της αποδοτικότητάς τους και αφετέρου ως προς τη δημιουργία πόρων, οι οποίοι θα κατευθύνονται σε επενδύσεις. Ειδικότερα, η σταδιακή δημιουργία εσόδων, μέσω της εφαρμογής της μερισματικής και επενδυτικής πολιτικής, θα διοχετεύσει κεφάλαια για επενδύσεις στην ελληνική οικονομία ή στις θυγατρικές της ΕΕΣΥΠ, ώστε η εταιρεία να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός νέου, βιώσιμου και σύγχρονου παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης, με συνεχώς βελτιούμενους οικονομικούς και κοινωνικούς δείκτες. Παράλληλα, εστιάζει στην επίλυση θεμάτων αλλά και στον εντοπισμό ευκαιριών που θα επιτρέψουν τη μακροχρόνια ανάπτυξή τους. Σε αυτήν την αποστολή της ΕΕΣΥΠ πρέπει να προστεθεί και ο έμμεσος ρόλος της στην αναπτυξιακή προσπάθεια, καθώς η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων επιχειρήσεων θα έχει θετικό αντίκτυπο στις επενδυτικές και καταναλωτικές αποφάσεις του ιδιωτικού τομέα καθώς και σε άλλα κρίσιμα μεγέθη, όπως η ιδιωτική κατανάλωση, η απασχόληση και η εν γένει ανταγωνιστικότητα και η μεγαλύτερη εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας. Στόχος της ΕΕΣΥΠ είναι να λειτουργεί ως ενεργός μέτοχος, ώστε να αποτελεί μοχλό ανάπτυξης για τον απαραίτητο εκσυγχρονισμό και ψηφιακό μετασχηματισμό των συμμετοχών και θυγατρικών της.

5.1.1. Οικονομικές επιδόσεις 2023

Το 2023 αποτέλεσε για την ΕΕΣΥΠ, τόσο σε επίπεδο εταιρείας όσο και σε επίπεδο Ομίλου, ένα καθοριστικό έτος, καθώς:

- προετοιμάστηκε η υλοποίηση σημαντικών δράσεων, όπως ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωση του διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας καθώς και οι διαδικασίες αξιοποίησης των υπόλοιπων περιφερειακών αεροδρομίων,
- προωθήθηκε ο στρατηγικός μετασχηματισμός της εταιρείας Ελληνικές Αλυκές ΑΕ,
- ολοκληρώθηκε ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των δημόσιων εταιρειών σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο αποτέλεσε μία ουσιαστική μεταρρύθμιση στον τομέα της εταιρικής διακυβέρνησης, ενώ παράλληλα έθεσε τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ρόλου της ΕΕΣΥΠ ως ενεργού μετόχου και
- σημειώθηκε το υψηλότερο επίπεδο κερδοφορίας, με καθαρά κέρδη ύψους 154 εκατ. ευρώ σε εταιρικό επίπεδο και 219 εκατ. ευρώ σε επίπεδο ομίλου.

5.1.2. Οικονομικές επιδόσεις 2024

Κατά το 2024 η ΕΕΣΥΠ συνεχίζει να διαδραματίζει ρόλο σταθερότητας και ανάπτυξης, προωθώντας μία σειρά πρωτοβουλιών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων ως ενεργός μέτοχος και ολοκληρώνοντας τον στρατηγικό μετασχηματισμό της, με απώτερο στόχο τη σταδιακή μετατροπή της σε Sovereign Wealth Fund, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Ο μετασχηματισμός των ΕΛΤΑ, στο πλαίσιο του νέου στρατηγικού τους πλάνου, αποσκοπεί στη βελτίωση των υπηρεσιών προς τους πολίτες. Περαιτέρω, δρομολογούνται η διαδικασία της πράσινης και βιώσιμης μετάβασης στις αστικές συγκοινωνίες της Αττικής, η πλήρης αξιοποίηση του χαρτοφυλακίου ακινήτων της ΕΤΑΔ ΑΕ, η αξιοποίηση των 22 + 1 περιφερειακών αεροδρομίων ανά την Ελλάδα καθώς και η ανάπτυξη της Διώρυγας της Κορίνθου.

Στον τομέα των οικονομικών επιδόσεων η ΕΕΣΥΠ κατέγραψε στο πρώτο εξάμηνο κέρδη ύψους 59,7 εκατ. ευρώ, το δεύτερο υψηλότερο στην ιστορία της, ενώ αναμένεται το 80% των εταιρειών του Ομίλου να παρουσιάσουν βελτιωμένες επιδόσεις σε σχέση με το 2023.

5.1.3. Προοπτικές 2025

Το 2025 αναμένεται να είναι το έτος της πλήρους μετεξέλιξης της ΕΕΣΥΠ σε Sovereign Wealth Fund, με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του ΤΑΙΠΕΔ και των περιουσιακών στοιχείων του ΤΧΣ καθώς και με την ενεργοποίηση του νέου Επενδυτικού Ταμείου, οι επενδύσεις του οποίου αναμένεται να αποτελέσουν καταλύτη προσέλκυσης περαιτέρω κεφαλαίων.

Επιπλέον, προβλέπεται:

- η έναρξη νέων σημαντικών έργων, όπως η ανάπλαση της ΔΕΘ και η βελτίωση των υπηρεσιών προς τους πολίτες, όπως το “Tap ‘n’ Pay” και
- η αύξηση των επενδύσεων, τόσο απευθείας από την ΕΕΣΥΠ όσο και μέσω του νέου επενδυτικού της βραχίονα, που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, προάγοντας ένα νέο πρότυπο όπου οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου της θα αποτελούν παράδειγμα βέλτιστων πρακτικών για τον δημόσιο τομέα.

**Πίνακας 5.1.: Μετοχολόγιο Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) ΑΕ
(ημερομηνία αναφοράς 30.6.2024)**

ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΧΑ			
Εταιρεία	Συνολικός αριθμός μετοχών	Αριθμός μετοχών κυριότητας ΕΕΣΥΠ	Ποσοστό ΕΕΣΥΠ επί του ΜΚ (%)
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ (ΔΕΗ)	382.000.000	130.349.860	34,123
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ ¹	300.000.000	76.500.000	25,5
ΜΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΧΑ			
Εταιρεία	Συνολικό μετοχικό κεφάλαιο (σε ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο κυριότητας ΕΕΣΥΠ (σε ευρώ)	Ποσοστό ΕΕΣΥΠ επί του ΜΚ (%)
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ) ΑΕ	309.050.000	309.050.000	100
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ΑΕ	30.000.000	30.000.000	100
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ²	42.163.557.748	42.163.557.748	100
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ΑΕ	1.754.937.035	1.754.937.035	100
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ) ΑΕ	11.818.950	11.818.950	100
Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) ΑΕ	40.000.000	40.000.000	100
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας (ΟΚΑΑ) ΑΕ	37.667.065	37.667.065	100
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης (ΚΑΘ) ΑΕ	18.953.760	18.953.760	100
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Helexpo (ΔΕΘ Helexpo) ΑΕ	136.747.600	136.747.600	100
Ελληνικές Αλυκές ΑΕ	6.966.167	5.572.933	80
ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ	42.149.200	42.149.200	100
ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές ΑΕ	191.155.200	66.904.320	35
Συμμετοχές 5G ΑΕ	100.000	100.000	100
Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) ΑΕ ³	1.500.000	495.000	33
Folli Follie ΑΕ ⁴	66.948.210	643.887	0,96

¹ Στις 07.02.2024 άρχισε η διαπραγμάτευση των μετοχών του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών ΑΕ (ΔΑΑ) στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ) και λόγω αυτού η συμμετοχή της ΕΕΣΥΠ στον ΔΑΑ μεταφέρθηκε στις «Εισηγμένες» εταιρείες από τις «Μη Εισηγμένες» εταιρείες. Επίσης, κατά τη δημόσια προσφορά (ΙΡΟ) που προηγήθηκε της εισαγωγής του ΔΑΑ στο ΧΑ, η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε και απέκτησε επιπλέον 0,5%, με αποτέλεσμα το ποσοστό της να διαμορφώνεται σε 25,50%.

² Το αναφερόμενο ποσό για το ΤΧΣ αφορά στο καταβληθέν κεφάλαιο και όχι σε μετοχικό κεφάλαιο. Η ΕΕΣΥΠ δεν έχει ουσιαστικές εξουσίες σχετικά με το ΤΧΣ, καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ. Επιπλέον, τα όργανα διοίκησης δεν επιλέγονται από την ΕΕΣΥΠ.

³ Η νέα συμμετοχή της ΕΕΣΥΠ στην εταιρεία ΕΛΚΑΚ με ποσοστό 33% προσέλαβε νομική υπόσταση στις 06.6.2024.

⁴ Αναφορικά με τις μετοχές της Folli Follie, η Επιτροπή Εισαγωγών και Λειτουργίας Αγορών του ΧΑ, κατά τη συνεδρίασή της στις 14 Δεκεμβρίου 2023, αποφάσισε τη διαγραφή από το ΧΑ των κινητών αξιών της εταιρείας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2023.

5.2. Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου

Το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων είναι ένα φιλόδοξο πρόγραμμα αξιοποίησης της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου. Ο κύριος στόχος του προγράμματος είναι η προσέλκυση σημαντικών διεθνών και εσωτερικών ροών κεφαλαίου, ενισχύοντας την αξία της δημόσιας περιουσίας και διασφαλίζοντας την αξιοποίησή της μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες υψηλών προδιαγραφών και διαφάνειας. Στόχος των επενδύσεων είναι: (α) η συνεισφορά τους στον οικονομικό εξορθολογισμό και στη δημιουργία αξίας στην ελληνική οικονομία, (β) η τροφοδότηση της βιώσιμης και διαρκούς οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και (γ) η αξιοποίηση πόρων που διατίθενται στο ΤΑΙΠΕΔ για την ωρίμανση και τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών καθώς και για την εκτέλεση έργων και μελετών ανάπτυξης λιμενικών υποδομών.

Το «άνοιγμα» τομέων της αγοράς που πραγματοποιείται μέσω του προγράμματος αξιοποιήσεων, συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία νέων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, στην αύξηση των επενδύσεων, στη βελτίωση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας βασικών τομέων της

ελληνικής οικονομίας, ενώ η συνολική προώθηση του προγράμματος δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον εδραίωσης και ενίσχυσης της αξιοπιστίας της χώρας στο εξωτερικό.

Η αξιοποίηση επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων από τον ιδιωτικό τομέα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική οικονομία, που περιλαμβάνουν:

- την άμεση μείωση του δημόσιου χρέους,
- τη μείωση - εξάλειψη των οικονομικών υποχρεώσεων και της οποιασδήποτε μορφής κρατικής χρηματοδότησης καθώς και τη συνεπακόλουθη μείωση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού,
- το «άνοιγμα» των αγορών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού,
- τον εμπλουτισμό και την εμπάθυνση του χρηματιστηριακού προϊόντος της χώρας,
- την αναδιαμόρφωση και τον επαναπροσδιορισμό (reframing) των επενδύσεων,
- την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας,
- την αναδιοργάνωση, τον εκσυγχρονισμό και την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου, που θα ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα της χώρας και ιδιαίτερα της περιφέρειας, οδηγώντας στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, σε νέα φορολογικά έσοδα και σε καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες,
- την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία καινοτόμων έργων, τα οποία θα συμβάλλουν περαιτέρω στην ανάκαμψη και στη βιώσιμη, μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας καθώς και στην αναβάθμιση κρίσιμων κλάδων, όπως οι υποδομές, οι μεταφορές, η ενέργεια και ο τουρισμός,
- την εισαγωγή νέων και επενδυτικά ελκυστικών μηχανισμών ανάπτυξης του τουριστικού προϊόντος (Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου/ΕΣΧΑΔΑ, Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων/ΕΣΧΑΣΕ κ.λπ.) και
- τη συνδρομή στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, σταθερού, αποτελεσματικού και λειτουργικού ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου επενδύσεων.

Το ΤΑΙΠΕΔ επιδιώκει να διαμορφώσει τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις που θα συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση των ωφελειών για το Ελληνικό Δημόσιο.

Περαιτέρω, με τον ν.4804/2021 (Α' 90) ο σκοπός του Ταμείου επεκτάθηκε στην αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων ΝΠΔΔ με την ωρίμανση και την επιτάχυνση συμβάσεων στρατηγικής σημασίας που έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας». Για την υλοποίηση του στόχου αυτού δημιουργήθηκε στο Ταμείο μία νέα διακριτή μονάδα, η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας - ΜΣΣΣ (Project Preparation Facility - PPF).

Ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων έχει μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ από τη σύστασή του (01.7.2011) και εξής. Τα περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ΤΑΙΠΕΔ έως σήμερα κατηγοριοποιούνται ως ακολούθως:

- **υποδομές**, στις οποίες εντάσσονται μαρίνες, λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομοι κ.λπ.,
- **ενέργεια**, στην οποία εντάσσονται περιουσιακά στοιχεία των κλάδων διανομής - αποθήκευσης αερίου, διύλισης πετρελαίου και παραγωγής ηλεκτρισμού (HELLENiQ ENERGY - πρώην ΕΛΠΕ, ΔΕΗ, ΔΕΠΑ),
- **μετοχές εταιρειών**, όπως των Οργανισμών Λιμένων Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, της Ελληνικής Εταιρείας Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ), των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, του ΟΠΑΠ κ.λπ.,
- **λοιπά περιουσιακά στοιχεία**, στα οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι άδειες εκμετάλλευσης των κρατικών λαχείων και χρήσης ραδιοσυχνοτήτων κ.λπ. και

- **επιλεγμένα ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου:** επισημαίνεται ότι το ΤΑΙΠΕΔ υλοποιεί ένα ευρύ πρόγραμμα αξιοποίησης της ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου. Για το σύνολο των ακινήτων που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ στο παρελθόν και για εκείνα που παραμένουν στο χαρτοφυλάκιό του, σύμφωνα με το παράρτημα Γ του ν.4389/2016 (Α' 94), απαιτείται συνήθως μία μακρά περίοδος ενεργειών νομικής και τεχνικής ωρίμανσης, ώστε να είναι εφικτή η έναρξη της διαδικασίας αξιοποίησης. Σημαντικά έσοδα προήλθαν από έναν μεγάλο αριθμό ακινήτων μέχρι σήμερα, ενώ μετά το 2016 παρέμειναν στο ΤΑΙΠΕΔ περί τα 87 ακίνητα (ή clusters ακινήτων). Εξ αυτών ήδη έχουν αξιοποιηθεί τα 56, ενώ σήμερα βρίσκονται σε διαγωνιστική διαδικασία και σε ώριμη φάση προς αξιοποίηση άλλα 17.

Παράλληλα, σύμφωνα με τη 1η, 2η, 3η, 4η και 5η Συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, έχουν ανατεθεί στη ΜΣΣΣ τα έργα που παρουσιάζονται παρακάτω (Πίνακας 5.2.) και έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας».

Πίνακας 5.2.: Έργα ενταγμένα στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας»		
α/α	Φορέας Χρηματοδότησης - Δικαιούχος	Έργο
1	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	(α) Μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων ΕΑΣ Υμηττού (β) Ανέγερση και λειτουργία του Κυβερνητικού πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης» (γ) Ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής στο Εθνικό Κτηματολόγιο, προστασία και αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας (δ) Κέντρα Ανάπτυξης Δεξιότητων και Απασχόλησης στις περιοχές Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ε) Μηχανισμός Στήριξης της Επιχειρηματικότητας
2	Υπουργείο Πολιτισμού	Ωρίμανση και διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για τους χώρους εστίασης και φιλοξενίας εντός του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου
3	Υπουργείο Υγείας	(α) Μεταρρύθμιση ΠΦΥ (β) Ανακαίνιση και αναβάθμιση υποδομής των νοσοκομείων του ΕΣΥ (γ) Κτίριο Γονιδιακών - Κυτταρικών Θεραπειών και Εργαστηρίων Αιματολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» (δ) Ίδρυση Κέντρου Ακτινοθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» (ε) Επικοινωνία και προβολή των δράσεων του Υπουργείου Υγείας για την αναβάθμιση του ΕΣΥ που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ
4	Υπουργείο Δικαιοσύνης	Αναβάθμιση υποδομών απονομής δικαιοσύνης (Πρωτοδικείο Αθηνών)
5	Υπουργείο Ανάπτυξης	(α) Δημιουργία - επέκταση - αναβάθμιση των Ερευνητικών Κέντρων Εποπτείας ΓΓΕΚ (β) Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου για τις εξής εννέα δράσεις 16703, 16711, 16634, 16624, 16618, 16654, 16621, 16593, 16543 (γ) Νέα Βιομηχανικά Πάρκα (Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας) (δ) Καταπολέμηση του παραεμπορίου και προστασία πνευματικών δικαιωμάτων (ΔΙΜΕΑ) (ε) Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (Στρατηγικές Επενδύσεις) (στ) Απλούστευση επιχειρηματικού περιβάλλοντος
6	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Συντήρηση και ενεργειακή επέκταση του ΟΑΚΑ «Σπύρος Λούης»

Πίνακας 5.2.: Έργα ενταγμένα στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας»		
α/α	Φορέας Χρηματοδότησης - Δικαιούχος	Έργο
7	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	(α) Antinero I (β) Πρόγραμμα Προστασίας Δασών Antinero II (γ) Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης (δ) Αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα (ε) Πρόγραμμα Προστασίας Δασών Antinero III (στ) Ενεργειακές κοινότητες ΟΤΑ για ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά (ζ) Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στη βιομηχανία
8	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	(α) Μετεγκατάσταση του Συγκροτήματος των Καταστημάτων Κράτησης Κορυδαλλού (β) Υλοποίηση πλέγματος στοχευμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση κτιριακών και λοιπών υποδομών καθώς και του τεχνικού και επιχειρησιακού εξοπλισμού, την ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και την προώθηση εν γένει νέων τεχνολογιών με σκοπό την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη
9	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	(α) Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» - Οριζόντια Τεχνική Υποστήριξη για τις Δράσεις 16909, 16910, 16911, 16912 (β) Υποστήριξη των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής
10	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Οδικός χάρτης για την αξιοποίηση του πρώην Αεροδρομίου «Νίκος Καζαντζάκης»
11	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	(α) Αναβάθμιση υποδομών λιμένας Αλεξανδρούπολης: Αποκατάσταση βαθών στη λιμενολεκάνη και τον δίαυλο ναυσιπλοΐας (β) Οδική σύνδεση με νέα Περιφερειακή Οδό (γ) Διαγωνιστική διαδικασία για την «Αναβάθμιση υποδομών λιμένας Αλεξανδρούπολης: Αποκατάσταση βαθών στη λιμενολεκάνη και τον δίαυλο ναυσιπλοΐας (Υποέργο Α)» (δ) Ανέγερση νέου σταθμού επιβατών λιμένα Σούδας (ε) Έργα εκβάθυνσης και επέκτασης λιμένα Στυλίδας (στ) Σχέδιο στόλου ακτοπλοΐας (Master Plan ακτοπλοΐας) (ζ) Δημιουργία Καταφυγίου Τουριστικών Σκαφών Αμμουλιανής (η) Έργα αναβάθμισης λιμένα Αγίας Ευφημίας (θ) Ανάπλαση, αντιδιαβρωτική προστασία της χερσαίας λιμενικής ζώνης Χερσονήσου και προστασία λιμένα έναντι προσάμμωσης (ι) Ολοκληρωμένη παρέμβαση ανάκτησης λειτουργικότητας λιμένα Μακρύ Γιαλού Ιεράπετρας (ια) Οριζόντια Τεχνική Βοήθεια Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ιβ) Λιμένας Βόλου - Αποκατάσταση λειτουργικών βαθών μετά τις κακοκαιρίες "Daniel" και "Elias"
12	Υπουργείο Εσωτερικών	Αναβάθμιση οδικού συνοριακού σταθμού Κήπων Έβρου
13	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης	Ανακαίνιση των κτιρίων ΕΠΑΣ για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χωρικής λειτουργικότητας
14	Περιφέρεια Αττικής	Αθηναϊκή Ριβιέρα - Υποέργο 3: Αθηναϊκή Ριβιέρα 1. Αστικός περίπατος (τμήμα από τον Δήμο Καλλιθέας έως τον Δήμο Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης)
15	Δήμος Φυλής	Μετεγκατάσταση μεταφορικών επιχειρήσεων Ελαιώνα σε ακίνητο του Δήμου Φυλής
16	ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ	Αξιοποίηση πρώην Στρατοπέδου Γκόνου

Τα έσοδα από τα ανωτέρω έργα, που θα ανέλθουν σε 0,5% επί του προϋπολογισμού τους, θα διατεθούν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της ΜΣΣΣ.

Όσον αφορά στις αποκρατικοποιήσεις, κατά τη λειτουργία του ΤΑΙΠΕΔ από το 2011 έως και το 2024:

- υλοποιήθηκαν 66 έργα με την υποβολή δεσμευτικών προσφορών, συνολικής αξίας 15.684,7 εκατ. ευρώ,

- **εισπράχθηκαν** έσοδα (σε ταμειακή βάση) από ολοκληρωμένες συναλλαγές, συνολικής αξίας **12.749,6 εκατ. ευρώ** (Πίνακας 5.5.).

Σημειώνεται πως η διαφορά των **2.935,1** εκατ. ευρώ έγκειται αφενός, σε προγραμματισμένη κατανομή δόσεων για έργα, στα οποία το οικονομικό κλείσιμο έχει ήδη γίνει και αφετέρου, σε έργα για τα οποία υπάρχει δεσμευτική προσφορά και το οικονομικό κλείσιμο αναμένεται σε επόμενο χρόνο.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι πέραν του συνολικού τιμήματος που καταβάλλεται για ένα περιουσιακό στοιχείο, οι επενδυτές ανάλογα με το είδος της συναλλαγής και εφόσον το επιτρέπει η φύση του περιουσιακού στοιχείου, δεσμεύονται σε ένα ελάχιστο ύψος **επενδυτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων**.

Ειδικότερα, εντός του 2024:

- τέθηκε σε ισχύ η 25ετής Σύμβαση Παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Αττικής Οδού και επτεεύχθη το οικονομικό κλείσιμο με την είσπραξη του τιμήματος 3,27 δισ. ευρώ που καταβάλλεται για πληρωμή δημόσιου χρέους και αναλογεί σε ποσοστό 1,5% του ΑΕΠ. Από το 2025 το Δημόσιο θα εισπράττει ετησίως το 9,3% των ακαθάριστων εσόδων της διαχειρίστριας εταιρείας,
- διατέθηκαν 90 εκατ. ευρώ μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) έναντι 784,7 εκατ. ευρώ, κατόπιν της εισαγωγής των 300 εκατ. κοινών μετοχών του ΔΑΑ στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ),
- μεταβιβάστηκε το 67% των μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου στον προτιμητέο επενδυτή, την κοινοπραξία των εταιρειών Grimaldi Euromed SpA και Μινωικές Γραμμές ANE, έναντι συνολικού τιμήματος 80 εκατ. ευρώ, με το ΤΑΙΠΕΔ να κατέχει το 33% των μετοχών. Από το 2025 το Δημόσιο θα εισπράττει ετησίως το 3,5% των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας. Το ήμισυ του τιμήματος, ήτοι 40 εκατ. ευρώ, πιστώθηκε στον Ειδικό Λογαριασμό Ανάπτυξης Λιμενικών Υποδομών για επενδύσεις ναυτιλιακών υποδομών σε έργα ενταγμένα στο χαρτοφυλάκιο του ΤΑΙΠΕΔ (ν.5131/2024),
- μεταβιβάστηκε η κυριότητα του ακινήτου «Σάνη Κασσάνδρας» στη Χαλκιδική, στην εταιρεία «Σάνη Μονοπρόσωπη Ανώνυμος Εταιρεία Αναπτύξεως και Τουρισμού» με τίμημα 8,6 εκατ. ευρώ θέτοντας τις προϋποθέσεις για μία εμβληματική επένδυση σε περιοχή ιδιαίτερης ομορφιάς με αξιοσημείωτο περιβαλλοντικό και τουριστικό ενδιαφέρον,
- μεταβιβάστηκε η κυριότητα του ακινήτου πρώην εργοταξιακών χώρων του έργου «Ζεύξη Ρίο - Αντίρριο ABK 314» και
- ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση οκτώ ακινήτων μέσω της ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ 10 (Ε - AUCTION X).

Είναι σε εξέλιξη εντός του 2024, σε διάφορες φάσεις ανάπτυξης, οι εξής διαγωνισμοί:

- υποπαραχώρηση σταθμού πολλαπλών χρήσεων στον λιμένα Φίλιππος Β' του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας,
- πώληση μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Βόλου,
- πώληση μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Λαυρίου,
- παραχώρηση της μαρίνας Αργοστολίου,
- παραχώρηση της μαρίνας Πύλου,
- υποπαραχώρηση της μαρίνας Mega Yacht - Κέρκυρας του Οργανισμού Λιμένος Κέρκυρας,
- υποπαραχώρηση του καταφυγίου τουριστικών σκαφών στη θέση Σπηλιά του Οργανισμού Λιμένος Κέρκυρας,

- παραχώρηση της Εγνατίας Οδού,
- πώληση μετοχών ΔΕΠΑ Εμπορίας ΑΕ (ΤΑΙΠΕΔ 65%),
- πώληση μετοχών της HELLENiQ ENERGY SA - πρώην ΕΛΠΕ (ΤΑΙΠΕΔ 31,18%),
- ανάπτυξη του Κυβερνητικού Πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης» μέσω ΣΔΙΤ - ΜΣΣΣ,
- παραχώρηση Επιχειρηματικού Πάρκου - Πρώην Στρατοπέδου Γκόνου - Θεσσαλονίκη (ΜΣΣΣ),
- παραχώρηση Επιχειρηματικού Πάρκου - Φυλή - Αττική (ΜΣΣΣ),
- παραχώρηση για την ανάπτυξη της έκτασης της ΔΕΘ - HELEXPO (ΜΣΣΣ),
- αξιοποίηση του Κτήματος Τατοΐου, με δημιουργία ξενώνων, εστιατορίων, θερμοκηπίου, οινοποιείου, ελαιουργείου, κέντρου ιππασίας κ.λπ. (ΜΣΣΣ),
- πώληση ακινήτου στη θέση Βερβερόντα στο Πόρτο Χέλι,
- πώληση ακινήτου στη θέση Καραθώνα στο Ναύπλιο,
- πώληση ακινήτου στη Νέα Ηράκλεια Χαλκιδικής (ΑΒΚ 254),
- μίσθωση ιαματικής πηγής και πώληση παραθαλάσσιου ακινήτου Κάμπινγκ Καμμένων Βούρλων - Κονιαβίτη,
- πώληση ακινήτου Ακτή και κάμπινγκ Αγίας Τριάδας,
- αξιοποίηση ακινήτου Ακτή και κάμπινγκ Ποσειδίου Κασσάνδρας,
- μίσθωση ακινήτου ιαματικής πηγής Καμμένων Βούρλων - Λουτρόπολης,
- αξιοποίηση ακινήτου ιαματικής πηγής Θερμοπυλών,
- αξιοποίηση ακινήτου ιαματικής πηγής Υπάτης,
- παραχώρηση χιονοδρομικού κέντρου Βασιλίτσας,
- αξιοποίηση Ακτής Βουλιαγμένης και ακινήτου «ΩΚΕΑΝΙΣ» της ΕΤΑΔ και
- αξιοποίηση ακινήτου ΤΑΕ KWON DO της ΕΤΑΔ.

Τέλος, βρίσκεται σε προπαρασκευή και η ωρίμανση των διαγωνιστικών διαδικασιών παραχώρησης/υποπαραχώρησης των παρακάτω:

- **περιφερειακών λιμένων και μαρινών:** μαρίνα Ιτέας, μαρίνα Ζακύνθου, μαρίνα Σκιάθου, μαρίνα Μανδρακίου Ρόδου, μαρίνα Καλαμαριάς (Αρετσού), υποπαραχώρηση μαρίνας Πάτρας του Οργανισμού Λιμένος Πάτρας κ.λπ. και
- λοιπών ακινήτων που εμπεριέχονται στο χαρτοφυλάκιο του ΤΑΙΠΕΔ, όπως είναι τα τουριστικά ακίνητα με ιαματικές πηγές κ.λπ.

Τα συνολικά έσοδα για το **2025**, τα οποία αναμένεται να πραγματοποιηθούν από το ΤΑΙΠΕΔ, ανέρχονται σε **1.881,1 εκατ. ευρώ**, όπως παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες (Πίνακας 5.3., Πίνακας 5.5.).

Πίνακας 5.3.: Στόχος εσόδων 2025* (σε εκατ. ευρώ)		
1	Προσδοκώμενα έσοδα από διαγωνισμούς, για τους οποίους έχουν υποβληθεί δεσμευτικές προσφορές, με αναμενόμενη πρώτη εκταμίευση το 2025	1.417,8
2	Έσοδα από καταβολές δόσεων, ολοκληρωμένων συναλλαγών προηγούμενων ετών	67,8
3 (1+2)	Σύνολο	1.485,6
4	Προβλεπόμενα έσοδα από διαγωνισμούς έργων, οι οποίοι αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2025	395,5
5 (3+4)	Σύνολο εσόδων 2025	1.881,1

* σε ταμειακή βάση

Πίνακας 5.4.: Προβολή τριμηνιαίων εσόδων (σε εκατ. ευρώ)										
	2024					2025				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Σύνολο 2024	Q1	Q2	Q3	Q4	Σύνολο 2025
Έσοδα ανά τρίμηνο	805,3	8,5	3.358,6	7,6	4.180,0	87,3	1.404,7	239,0	150,1	1.881,1
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ										
Δικαιώματα Συχνότητων (Κινητή Τηλεφωνία)	11,5			7,1	18,6	8,3			7,1	15,4
Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών	784,7				784,7					0,0
Μαρίνα Χίου				0,1	0,1				0,1	0,1
Μαρίνα Αλίμου	1,9				1,9				2,8	2,8
MEGA YACHT KERKYRA					0,0		9,7			9,7
Ηράκλειο			80,0		80,0					0,0
Βόλος					0,0	51,0				51,0
ΕΓΝΑΤΙΑ					0,0		1.350,0			1.350,0
Αττική Οδός			3.270,0		3.270,0					0,0
Έργα σε στάδιο προετοιμασίας					0,0	1,4	0,0	239,0	123,0	363,4
Σύνολο Εταιρικών και Υποδομών	798,1	0,0	3.350,0	7,2	4.155,3	60,7	1.359,7	239,0	133,0	1.792,4
ΑΚΙΝΗΤΑ										
E-Auction IX	0,2	5,6			5,8				4,5	4,5
Ελληνικό					0,0		45,0			45,0
Ταύρος				0,4	0,4					0,0
Σάνη Κασσάνδρας Χαλκιδική			8,6		8,6					0,0
Γούρνες Ηρακλείου	7,0				7,0	7,1				7,1
Πρώην Εργοταξιακός χώρος ζεύξης Ρίου - Αντιρρίου		2,9			2,9					0,0
Λοιπά ακίνητα σε στάδιο προετοιμασίας					0,0	19,5	0,0	0,0	12,6	32,1
Σύνολο Ακινήτων	7,2	8,5	8,6	0,4	24,7	26,6	45,0	0,0	17,1	88,7

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ

Η διαχρονική εξέλιξη των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις απεικονίζεται παρακάτω (Πίνακας 5.5., Πίνακας 5.6., Πίνακας 5.7.).

Πίνακας 5.5.: Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις (σε εκατ. ευρώ)													
Έργο	Συν. Τμήμα	Καταβε-βλημένο	Οικ. κλείσιμο συν/γής - Α' καταβολή τιμ/τος	Δόσεις/Τέλη παραχώρησης									
				2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Χορήγηση δικαιωμάτων χρήσεως ραδιοσυχνότητων στις ζώνες των 900 MHz και 1800 MHz	408,3	408,3	2011	35,1	22,3								
Πώληση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας παιγνιομηχανημάτων (VLTs)	560,0	560,0	2011										
Επέκταση διάρκειας σύμβασης δικαιώματος διεξαγωγής παιγνίων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΠΑΠ για 10 χρόνια	375,0	375,0	2011										
Μετοχές ΕΤΕ - ALPHA - ΠΕΙΡΑΙΩΣ	14,7	14,7	2012										

Πίνακας 5.5.: Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις (σε εκατ. ευρώ)

Έργο	Συν. Τμήμα	Καταβε-βλημένο	Οικ. κλείσιμο συν/γής - Α' καταβολή τιμ/τος	Δόσεις/Τέλη παραχώρησης										
				2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Λονδίνο, Τασκένδη, Βρυξέλλες)	30,3	30,3	2013											
Πώληση άδειας Κρατικών Λαχείων	190,0	190,0	2013											
Πώληση 33% μετοχών ΟΠΑΠ	652,0	652,0	2013	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0		
Μετοχές ΟΠΑΠ 1%	21,6	21,6	2013											
Εκμίσθωση για 90 έτη του κτηρίου Διεθνούς Κέντρου Ραδιοτηλεόρασης (IBC)	81,0	81,0	2013											
E-AUCTION I	11,0	11,2	2014	0,4	0,4	0,3	0,1							
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Ντίσελντορφ)	0,8	0,8	2014											
Παλιούρι	14,0	14,0	2014	2,0	2,0									
Ψηφιακό Μέρισμα	388,6	388,6	2014	29,6	28,3	26,9								
Πώληση και επαναμίσθωση επιλεγμένων κτιρίων του Δημοσίου (28 ακίνητα)	261,3	261,3	2014											
E-AUCTION II	1,8	2,0	2015	0,3	0,3	0,8	0,2							
E-AUCTION III	10,3	10,9	2015	0,8	2,0	2,1	0,5							
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Βελιγράδι)	2,4	2,4	2015											
Ξενία Σκιάθου	2,6	2,6	2015											
Άγιος Ιωάννης	9,6	9,6	2015											
Αμοιβαίο Ιπποδρομιακό Στόιχημα	40,5	40,5	2015	12,2	20,2									
Σανατόριο Μάνα	0,8	0,2	2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
E-AUCTION IV	0,5	0,5	2015	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1						
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον)	10,6	10,6	2016	10,6										
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Ρώμη, Ερεβάν)	10,2	10,2	2016	10,2										
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Λιουμπλιάνα)	0,6	0,6	2016	0,6										
Οργανισμός Λιμένος Πειραιά (51% + 16%)	368,5	368,5	2016	280,5						88,0				
Τόκοι ΟΛΠ		13,5								11,9	1,6			
E-AUCTION VI	22,5	25,0	2016	4,6	3,7	4,5	4,5	4,0	3,7					
Αστήρ Βουλιαγμένης	94,4	94,4	2016	94,4										
Κασσιόπη	23,0	27,0	2016	10,0	3,0	4,0	2,0	2,0	2,0	4,0				
Πώληση 2 Airbus	3,8	3,8	2016	3,8										
Αγορά Μοδιάνο, Θεσσαλονίκη	1,9	1,9	2017		0,4			0,4	0,4	0,4	0,4			
E-AUCTION V	0,8	0,9	2017		0,8		0,1							
Περιφερειακά Αεροδρόμια	2.150,0	1.301,2	2017		1.234,0	16,7	23,2					27,3		
TRAINOSSE	45,0	45,0	2017		45,0									
Πώληση Μετοχών ΑΔΜΗΕ	0,4	0,4	2017		0,4									
E-AUCTION VII, VIII	14,8	14,4	2017		1,9	6,0	1,4	2,4	1,7	1,0				
ΟΛΘ (67%)	231,9	231,9	2018			231,9								
ΟΤΕ (5%)	284,0	284,0	2018			284,0								
ΔΕΣΦΑ	251,3	251,3	2018			251,3								
Χορήγηση δικαιωμάτων χρήσεως ραδιοσυχνοτήτων 2018 - 2035	201,5	195,9	2018		166,0				8,6	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1

Πίνακας 5.5.: Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις (σε εκατ. ευρώ)

Έργο	Συν. Τμήμα	Καταβε-βλημένο	Οικ. κλείσιμο συν/γής - Α' καταβολή τιμ/τος	Δόσεις/Τέλη παραχώρησης									
				2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AIA - Επέκταση Σύμβασης	1.131,6	1.131,6	2019	1.131,6									
N. Αφάντου, Ρόδος	15,2	15,2	2019	15,2									
ΕΕΣΣΤΥ	22,0	22,0	2019	22,0									
Μαρίνα Χίου	6,2	0,8	2019	0,7 0,1 0,1									
Castello Bibelli, Corfu	4,2	4,2	2019	1,6 1,6 1,0									
Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού (Πρετόρια)	0,1	0,1	2020	0,1									
Μαρίνα Αλίμου	177,0	31,9	2020	27,8 0,7 1,5 1,9 2,8									
Αξιοποίηση έκτασης Ελληνικού	915,0	466,7	2021	300,0 166,7 45,0									
B. Αφάντου, Ρόδος	26,9	27,1	2021	27,1									
Δικαιώματα Συχνότητων (κινητή τηλεφωνία) 5G	279,2	207,4	2021	195,9 11,5 8,3									
E-AUCTION IX	22,7	16,8	2021	5,2 6,7 4,9 4,5									
ΕΓΝΑΤΙΑ	1.350,0	0,0	2024	1.350,0									
ΔΕΠΑ Υποδομών	476,0	476,0	2022	476,0									
ΔΕΠΑ Υποδομών - τόκοι	40,0	40,1	2022	40,1									
E-AUCTION X	0,9	0,9	2024	0,9									
Μετοχές HelleniQ Energy (πρώην ΕΛΠΕ)	91,9	91,9	2023	91,9									
Γούρνες Ηρακλείου	42,0	28,1	2022	21,1 7,0 7,1									
(10 ΟΛ) Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίστας	84,2	84,2	2023	84,2									
(10 ΟΛ) Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου	80,0	80,0	2024	80,0									
(10 ΟΛ) Οργανισμός Λιμένος Βόλου	51,0	0,0	2024	51,0									
Αττική Οδός	3.270,0	3.270,0	2024	3.270,0									
Σάνη Χαλκιδικής	8,6	8,6	2024	8,6									
AIA 30%	784,7	784,7	2024	784,7									
Ακίνητο Ταύρου	0,4	0,4	2024	0,4									
Ρίο - Αντίρριο	2,9	2,9	2024	2,9									
MEGA YACHT KERKYRA	9,7	0,0	2024	9,7									
Έργα σε στάδιο προετοιμασίας		0,0		395,5									
Σύνολο υπογεγραμμένων έργων: 66	15.684,7	12.749,6		498,3	1.367,7	997,5	1.203,9	42,1	643,9	539,1	410,8	4.180,0	1.881,1
ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ													
ΟΛΘ													
ΕΛΠΕ									10,8	32,5			
ΕΥΑΘ													
ΕΥΔΑΠ					11,0				5,7				
ΔΕΠΑ						29,6							
ΟΛ ΠΑΤΡΑΣ							2,0						
ΟΛ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ							3,0						
ΟΛ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ								4,2					
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ								4,2	15,0	86,5			
Σύνολο αποθεματικών				0,0	11,0	29,6	5,0	8,4	16,5	47,5	86,5	0,0	0,0
Σύνολο εσόδων από αποκρατικοποιήσεις	15.684,7	12.955,4		498,3	1.378,7	1.027,1	1.208,9	50,5	660,4	586,6	497,3	4.180,0	1.881,1

Σημείωση: Στα έργα όπου το καταβεβλημένο ποσό ξεπερνά το συνολικό τίμημα, το επιπλέον ποσό αφορά σε τόκους.

Τα ποσά που καταβλήθηκαν για τα έτη 2011, 2012, 2013, 2014 και 2015 ανέρχονται, αντίστοιχα, στο ύψος των 1.165,7 εκατ. ευρώ, 5,2 εκατ. ευρώ, 1.040,4 εκατ. ευρώ, 394,1 εκατ. ευρώ και 260,8 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 5.6.: Πλάνο Αποκρατικοποιήσεων (σε εκατ. ευρώ)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
Συνολικές εισπράξεις/προβλέψεις	660,38	586,60	497,30	4.180,00	1.881,10	178,40	172,1
Σωρευτικό (από το 2011)	7.744,00	8.330,60	8.827,90	13.007,90	14.889,00	15.067,40	15.239,50
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ							
ΟΠΑΠ 33% μετοχικό κεφάλαιο + 1% μετοχικό κεφάλαιο	3,00	3,00	3,00				
Δικαιώματα Συχνότητων (Κινητή Τηλεφωνία)	8,10	7,10	7,10	7,10	7,10		
Δικαιώματα Συχνότητων (Κινητή Τηλεφωνία) 5G	195,90			11,50	8,30	8,30	9,50
ΕΛΠΕ Μέρισμα	10,80	32,50	91,92				
ΕΥΔΑΠ Μέρισμα	5,70						
Περιφερειακά Αεροδρόμια			27,30				
ΟΛΠ	99,90	1,60					
ΔΑΑ - επέκταση σύμβασης		15,00	86,50	784,70			
Εγνατία					1.350,00		
ΔΕΠΑ Υποδομών		516,10					
Ηγουμενίτσα			84,20				
Ηράκλειο				80,00			
Βόλος					51,00		
Μαρίνα Χίου				0,10	0,10		
Μαρίνα Αλίμου		0,70	1,50	1,90	2,80	2,90	3,00
Αττική Οδός				3.270,00			
MEGA YACHT KERKYRA					9,70		
Έργα στο στάδιο προετοιμασίας (λοιπά εταιρικά και υποδομές)					363,40	102,80	110,30
ΑΚΙΝΗΤΑ							
E-Auction IX	5,90	5,42	6,30	5,80	4,50	4,50	
Κασσιόπη	2,00	4,00	0,30				
Νότιο Αφάντου							
Βόρειο Αφάντου	27,10						
Ελληνικό	300,00		166,70		45,00	45,00	45,00
Αγορά Μοδιάνο (Θεσσαλονίκη)	0,38	0,38	0,38				
Castello Bibelli	1,60	0,80	1,00				
Ταύρος			1,00	0,40			
Γούρνες Ηρακλείου			21,10	7,00	7,10	7,00	
Σάνη Κασσάνδρας Χαλκιδική				8,60			
Ρίο - Αντίρριο				2,90			
Έργα στο στάδιο προετοιμασίας (λοιπά ακίνητα)					32,10	7,90	4,30
Εταιρικά και Υποδομές	323,40	576,00	301,52	4.155,30	1.792,40	114,00	122,80
Σωρευτ. Εταιρ. και Υποδομές (από το 2020)	324,90	900,90	1.202,42	5.357,72	7.150,12	7.264,12	7.386,12
Ακίνητα	336,98	10,60	196,78	24,70	88,70	64,40	49,3
Σωρευτ. Ακίνητα (από το 2020)	340,73	351,33	547,11	571,81	660,51	724,91	774,21

Πίνακας 5.7.: Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων (σε εκατ. ευρώ)

Εισπράξεις												Εισπράξεις και Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
2011-2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.170,9	1.040,4	419,6	289,2	498,3	1.378,7	1.027,1	1.208,9	50,5	660,4	586,6	497,3	4.180,0	1.881,1

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ, Οκτώβριος 2024

Ακολουθεί ο Πίνακας 5.8. με το μετοχολόγιο του ΤΑΙΠΕΔ.

Πίνακας 5.8.: Μετοχολόγιο ΤΑΙΠΕΔ
(αφορά σε μετοχές κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων και μεταφέρθηκαν με απόφαση της ΔΕΑΑ στο ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τον ν.3986/2011, Α' 152)

Εισηγμένες στο ΧΑ			
Εταιρεία	Συνολικός αριθμός μετοχών	Αριθμός μετοχών κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ	Ποσοστό ΤΑΙΠΕΔ επί του ΜΚ (%)
HELLENiQ ENERGY (Πρώην Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ)	305.635.185	108.430.304	35,48
ΕΥΑΘ ΑΕ	36.300.000	8.717.999	24,02
ΕΥΔΑΠ ΑΕ	106.500.000	12.069.739	11,33
ΟΛΘ ΑΕ	10.080.000	732.594	7,27
ΟΛΠ ΑΕ	25.000.000	1.784.440	7,14
Μη Εισηγμένες στο ΧΑ			
Εταιρεία	Συνολικό μετοχικό κεφάλαιο (σε ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ (σε ευρώ)	Ποσοστό ΤΑΙΠΕΔ επί του ΜΚ (%)
ΛΑΡΚΟ	109.327.663	60.337.942	55,19
ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΕ	17.518.199	11.386.829	65,00
Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (ΟΔΙΕ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	109.512.066	109.512.066	100,00
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης ΑΕ	1.350.000	1.350.000	100,00
Οργανισμός Λιμένος Βόλου ΑΕ	8.190.000	8.190.000	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας ΑΕ	895.400	895.400	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας ΑΕ	9.780.000	3.277.000	33,51
Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου ΑΕ	1.530.000	504.900	33,00
Οργανισμός Λιμένος Καβάλας ΑΕ	7.605.775	7.605.775	100,00
Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας ΑΕ	2.500.206	2.500.206	100,00
Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου ΑΕ	303.051	303.051	100,00
Οργανισμός Λιμένος Πατρών ΑΕ	17.389.590	17.389.590	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας ΑΕ	864.090	864.090	100,00

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ

Ακολουθούν πίνακες με το μετοχολόγιο του Ελληνικού Δημοσίου (Πίνακας 5.9., Πίνακας 5.10., Πίνακας 5.11.).

Πίνακας 5.9.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - Προνομιούχες μετοχές
(άρθρο 1 του ν.3723/2008, Α' 250)

Πιστωτικά Ιδρύματα υπό ειδική εκκαθάριση	Προνομιούχες μετοχές (σε ευρώ)
Πανελλήνια Τράπεζα	28.300.000,00
Proton Bank	79.999.995,79
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	224.960.000,00
FBB - Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα ΑΕ	50.000.000,00
Σύνολο	383.259.995,79

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού - Τμήμα Γ' Διαχείρισης Κινητών Αξιών

Πίνακας 5.10.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - Εισηγμένες στο ΧΑ			
Εταιρεία	Συνολικός αριθμός μετοχών	Αριθμός μετοχών κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου	Ποσοστό Ελληνικού Δημοσίου
ΟΤΕ	418.002.013	4.073.714	0,975%
Τράπεζα της Ελλάδος	19.864.886	1.773.191	8,926%
ΑΤΤΙΚΑ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	215.805.843	110	0,000%
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	19.804.134	1.888	0,010%
Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ) ΑΕ	36.300.000	18.150.001	50% + 1 μτχ
Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (ΕΥΔΑΠ) ΑΕ	106.500.000	53.250.001	50% + 1 μτχ
Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - Εισηγμένες σε ξένες αγορές			
Εταιρεία	Συνολικός αριθμός μετοχών	Αριθμός μετοχών κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου	Ποσοστό Ελληνικού Δημοσίου
TITAN CEMENT INTERNATIONAL SA*	78.325.475	30.464	0,038894%

* Η εταιρεία TITAN CEMENT INTERNATIONAL SA διαπραγματεύεται σε EURONEXT και ΧΑ.

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού - Τμήμα Γ' Διαχείρισης Κινητών Αξιών

Πίνακας 5.11.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - μη εισηγμένες στο ΧΑ					
Εταιρεία	Συνολικό ΜΚ (σε ευρώ)	ΜΚ κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου (σε ευρώ)	% Ελληνικού Δημοσίου επί του ΜΚ	Αρ. ΜΤΧ Δημοσίου	Ονομαστική Αξία ΜΤΧ
ΕΕΣΥΠ (ν.4512/2018, Α' 5)					
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) ΑΕ	245.703.000	245.703.000	100,00	140.000 + 1.057.030	1000 + 100
Αμυντικές Βιομηχανίες					
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ	304.763.548	304.214.974	99,82	76.053.743	4,00
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ	1.825.029.068	1.824.189.554	99,95	1.092.329.074	1,67
Συγκοινωνίες					
Ελληνικό Μετρό ΜΑΕ (πρώην ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ)	6.892.056.165	6.892.056.165	100,00	234.823.038	29,35
Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (ΟΣΕΘ) ΑΕ	6.000.000	6.000.000	100,00	12.000	500,00
Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) ΑΕ	4.820.874.200	4.820.874.200	100,00	48.208.742	100,00
Κτηματικές					
Κτιριακές Υποδομές (ΚΤΥΠ) ΑΕ (συγχώνευση ΟΣΚ, ΔΕΠΑΝΟΜ και ΘΕΜΙΣ)	532.032.577	532.032.577	100,00	1	532.032.577,19
Διάφορες					
ΑΕ Εκμεταλλεύσεως Ακινήτων	1.543.868	290.093	18,79	50.983	5,69
ΑΕ Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ)	12.000.000	12.000.000	100,00	120.000	100,00
ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΕ	120.841.000	1.261	0,00100	742	1,70
Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ - ΜΠΕ) ΑΕ	5.820.170	5.820.170	100,00	1	5.820.170,45
Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας (ΑΖΚ) ΑΕ	60.000	60.000	100,00	1.000	60,00
Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων ΑΕ	10.050.000	10.050.000	100,00	100.500	100,00
ΑΕ Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας (ΕΒΕΤΑΜ) ΑΕ (συγχώνευση με ΕΚΕΠΥ, ΕΤΑΚΕΙ και ΕΛΟΤ)	6.017.400	5.343.100	88,79	53.431	100,00
Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ) ΑΕ¹	297.000.000	297.000.000	100,00	1.485	200.000,00
Δημοτική Επιχείρηση Λίμνης Ιωαννίνων ΑΕ	164.736	17.841	10,83	5.718	3,12
Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) ΑΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ και πρώην ΛΑΓΗΕ ΑΕ)	1.000.000	1.000.000	100,00	10.000	100,00

Πίνακας 5.11.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - μη εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικό ΜΚ (σε ευρώ)	ΜΚ κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου (σε ευρώ)	% Ελληνικού Δημοσίου επί του ΜΚ	Αρ. ΜΤΧ Δημοσίου	Ονομαστική Αξία ΜΤΧ
Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) ΑΕ	491.265.026	167.030.109	34,00	2.467.939	67,68
Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης ΑΕ	175.500.000	80.554.500	45,90	80.554.500	1,00
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Ανώνυμος Γεωργική Βιομηχανική Εμπορική Κτηματική και Τουριστική Εταιρεία	100.635.579	20.838	0,02	842	24,75
Εγνατία Οδός ΑΕ	7.179.243.700	7.179.243.700	100,00	71.792.437	100,00
Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας (ΕΚΚΟΜΕΔ) ΑΕ	3.000.000	3.000.000	100,00	30.000	100,00
Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ (Elevate Greece SA)	700.000	700.000	100,00	7.000	100,00
Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) ΑΕ (πρώην ΕΤΕΑΝ και πρώην ΤΕΜΠΜΕ)	478.433.200	478.433.200	100,00	4.784.332	100,00
Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΑΤΕ) ΑΕ (πρώην ΤΑΝΕΟ ΑΕ)	55.372.450	20.886.488	37,72	417.730	50,00
Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος (ΕΛΚΕΔ) ²	60.000	60.000	100,00	60	1.000,00
Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου (ΕΕΔΔΠ και ΒΙΕΔ) ΑΕ	45.000.000	45.000.000	100,00	4.500.000	10,00
Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΛΕΔΑΜ) ΑΕ	2.000.000	2.000.000	100,00	20.000	100,00
Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου ΑΕ - Enterprise Greece Invest & Trade (πρώην Invest in Greece SA και πρώην ΕΛΚΕ)	293.400	293.400	100,00	20.000	14,67
Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων ΑΕ ³	88.040	88.040	100,00	1.000	88,04
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) ΑΕ	2.000.000	480.000	24,00	6.000	80,00
Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) ΑΕ ⁴	12.000.000	12.000.000	100,00	120.000	100,00
Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) ΑΕ	1.500.000	1.005.000	67,00	1.005	1.000,00
Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ) ΑΕ	5.000.000	5.000.000	100,00	1	5.000.000,00
Εταιρεία Διαχείρισης Επενδυτικών Κεφαλαίων Ταμείων Ασφάλισης (ΕΔΕΚΤ) ΑΕΠΕΥ	300.000	15.000	5,00	5.000	3,00
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ	3.000.000	3.000.000	100,00	60.000	50,00
Οινοποιητική Αγροτική και Βιομηχανική Εταιρική Σύμπραξη ΑΕ (ΚΑΪΡ)	576.720	21.694	3,76	17.495	1,24
Κέντρο Τεκμηρίωσης και Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών (ΚΕΤΕΚΝΥ) ΑΕ (πρώην ΕΣΑΝ ΑΕ)	1.000.000	1.000.000	100,00	20.000	50,00
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ)	473.751.300	473.751.300	100,00	4.737.513	100,00
Κλωστοβιομηχανία ΜΠΡΙΓΙΑΝ ΑΒΕΕ	2.275.289	146.181	6,42	49.891	2,93
Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΑΕ (σγχώνευση με Ψηφιακές Ενισχύσεις ΑΕ)	7.017.500	7.017.500	100,00	175.000	40,10
Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ	129.140	129.140	100,00	4.400	29,35
Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ) ΑΕ	532.800	271.728	51,00	91.800	2,96
Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ) ΑΕ	2.000.000	2.000.000	100,00	40.000	50,00
Οργανισμός Λιμένων Ν. Ευβοίας (ΟΛΝΕ) ΑΕ	4.092.696	4.092.696	100,00	100.017	40,92
ΦΟΙΝΙΞ GROUPAMA	24.171.429	411	0,0017	1.054	0,39
Εταιρείες Ομίλου Σαρακάκη (μεταφορά από χαρτοφυλάκιο ΔΕΚΑ ΑΕ)					
Απόλλων ΑΕ Μεσιτείας Ασφαλίσεων	74.000	560	0,76	56	10,00
Αφοί Σαρακάκη ΑΕΒΜΕ (σγχώνευση με Γενική Αυτοκινήτων, Σαρακάκης Λιανική, Ιάσων)	19.500.000	41.162	0,21	4.116	10,00
Σαρακάκης Σέντερ ΑΕΤΕ	23.796.260	323.877	1,36	32.388	10,00
Κτηματική και Ναυτική ΑΕ	13.092.270	342.607	2,62	34.261	10,00

Πίνακας 5.11.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - μη εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικό ΜΚ (σε ευρώ)	ΜΚ κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου (σε ευρώ)	% Ελληνικού Δημοσίου επί του ΜΚ	Αρ. ΜΤΧ Δημοσίου	Ονομαστική Αξία ΜΤΧ
Εποπτευόμενες από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας					
Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ) ΑΕ	30.850.000	30.850.000	100,00	3.085.000	10,00
Επιστημονικό Πάρκο Πατρών (ΕΠΠ)	1.537.558	1.537.558	100,00	52.387	29,35
Εταιρείες που προήλθαν από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ					
Βιοτεχνικό Πάρκο Θεσσαρωτίας (ΒΙΟΠΑΘΕ) ΑΕ	1.458.959	161.425	11,88	49.709	29,35
Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης της Ποιότητας και Τεχνολογίας στην Υγεία (ΕΚΑΠΤΥ) ΑΕ (πρώην ΕΚΕΒΥΛ)	1.194.200	141.110	11,82	4.258	33,14
Βιοτεχνικό Πάρκο Γρεβενών (ΒΙΟΠΑΓΡΕ) ΑΕ	175.800	3.516	2,00	120	29,30
Κέντρο Παραδοσιακής Βιοτεχνίας Ιωαννίνων (ΚΕΠΑΒΙ) ΑΕ	63.000	2.583	4,10	26	100,00
Εκθετήριο Δημοπρατήριο Γούνας ΑΕ	319.680	1.305	0,41	87	15,00
Υπό Ειδική Εκκαθάριση (άρθρο 14α του ν.3429/2005, Α' 314)					
ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ	130.385.000	130.385.000	100,00		
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ	291.880.000	291.880.000	100,00		
Ελληνικά Συστήματα Παραγωγής Πολιτικών Προϊόντων ΑΒΕΕ	21.166.191	21.138.740	99,87		
Υπό Ειδική Εκκαθάριση					
Πιστωτικά Ιδρύματα					
Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (ΑΤΕ) ΑΕ	1.050.573.329	973.710.056	92,68	1.622.850.093	0,60
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	1.277.484.067	583.273.165	45,66	157.641.396	3,70
Υπό Ειδική Εκκαθάριση σε Λειτουργία					
Συγκοινωνίες					
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) ΑΕ	21.640.611,40	21.640.611,40	100,00		
Υπό Εκκαθάριση					
Αγρογιά ΑΕ	5.870.000	5.870.000	100,00	200.000	29,35
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΕΓΑ	51.365.564	4.375	0,01	6.250	0,70
ΑΤΕ Τεχνική Πληροφορική ΑΕ	4.049.896	280.565	6,93	10.150	27,65
Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Υλών Οικοδομικής Ο ΑΤΛΑΣ	131.040	75	0,06	144	0,52
Βιοτεχνικό Πάρκο Χανίων (ΒΙΟΠΑΧ) ΑΕ	60.000	17.400	29,00	580	30,00
Δημόσια Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στέγασης (ΔΕΠΟΣ) ΑΕ	12.506.822	12.506.822	100,00	1	12.506.822,00
Ελληνικά Συστήματα Πληροφορικής (ΕΛΣΥΠ) ΑΕ (προήλθε από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ)	784.552	159.892	20,38		
Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία Επενδύσεων (ΕΑΕΕ) ΑΕ	26.208.640	26.208.640	100,00	2.642.000	9,92
Ελληνικό Κέντρο Αργιλλομάζης (ΕΛΚΕΑ) ΑΕ (προήλθε από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ)	1.444.393	1.092.539	75,64		
Ελληνικό Κέντρο Αργυροχρυσοχοσίας (ΕΛΚΑ) ΑΕ (προήλθε από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ)	58.700	38.713	65,95		
ΕΛΚΕΔΕ Κέντρο Τεχνολογίας και Σχεδιασμού ΑΕ (προήλθε από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ)	452.577	230.860	51,01		
Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) ΑΕ	623.797	424.182	68,00	144.772	2,93
Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων και Αναπλάσεις (ΕΑΧΑ) ΑΕ (καταργήθηκε με το άρθρο 7 του ν.4250/2014, Α' 74)	131.366.417	131.366.417	100,00	4.475.857	29,35
Εταιρεία Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Βιομηχανίας Τροφίμων (ΕΤΑΤ) ΑΕ	505.000	503.586	99,72	5.036	100,00
Ιχθυοκαλλιεργητικό Κέντρο Αχελώου (ΙΧΘΥΚΑ) ΑΕ	5.827.950	3.271.268	56,13	111.457	29,35
Κέντρο Ελληνικής Γούνας (ΚΕΓ) ΑΕ (προήλθε από την κατάργηση του ΕΟΜΜΕΧ)	58.600	29.886	51,00		
Νέα Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου (ΝΑΕΔΚ)	393.600	292.451	74,30	356.647	0,82

Πίνακας 5.11.: Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου - μη εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικό ΜΚ (σε ευρώ)	ΜΚ κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου (σε ευρώ)	% Ελληνικού Δημοσίου επί του ΜΚ	Αρ. ΜΤΧ Δημοσίου	Ονομαστική Αξία ΜΤΧ
NUTRIART ABEE	23.506.704	77.807	0,331	140.784	
Πετζετάκις ΑΕ	7.674.944	38.657	0,504	128.857	0,30
Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (ΤΕΟ) ΑΕ	56.407.000	56.407.000	100,00	1	56.407.000,00

¹ Η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ δεν υπάγεται στον ν.4972/2022 (Α' 181) αλλά στο Κεφ. Β' του ν.3429/2005 σύμφωνα με γνωμοδότηση του ΝΣΚ.

² Μετατράπηκε σε ΝΠΙΔ με το άρθρο 60 του ν.4623/2019 (Α' 134).

³ Το 2022 μετετράπη ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) σε Ανώνυμη Εταιρεία με τον τίτλο «Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων».

⁴ Με το άρθρο 65 του ν.4964/2022 (Α' 150) η ΕΔΕΥ ΑΕ μετονομάστηκε σε Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων ΑΕ (ΕΔΕΥΕΠ ΑΕ).

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, Διαχείρισης Κινητών Αξιών και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού - Τμήμα Γ' Διαχείρισης Κινητών Αξιών

5.3. Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας

Για το έτος 2025 θα ενισχυθεί περαιτέρω η ευρεία χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στη διαχείριση, την αξιοποίηση και την προστασία της περιουσίας του Δημοσίου. Παράλληλα, θα ενταθεί περαιτέρω η προσπάθεια αναφορικά με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας της δημόσιας περιουσίας, του αιγιαλού και των κοινωφελών περιουσιών. Πιο αναλυτικά, σχεδιάζονται οι κάτωθι δράσεις:

Α. Διαχείριση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών

Έργα σε φάση λειτουργίας:

- βεβαίωση ηλεκτρονικού χρηματικού καταλόγου μέσω διαλειτουργικότητας με το taxisnet (ΑΑΔΕ),
- ανάπτυξη ολοκληρωμένου ψηφιακού εργαλείου από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ) σε συνεργασία με το «Ελληνικό Κτηματολόγιο» για την αυτόματη σύνταξη των διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών, αναφορικά με τα δημόσια κτήματα και
- ανάπτυξη διαλειτουργικότητας με το Εθνικό Κτηματολόγιο για την αναζήτηση των ακινήτων των κληρονομούμενων των σχολαζουσών κληρονομιών και για την έκδοση πιστοποιητικών ιδιοκτησίας, βαρών και διεκδικήσεων επί αυτών των ακινήτων και με το Μητρώο Πολιτών. Με αυτόν τον τρόπο, καθίσταται ευκολότερη η αναζήτηση των στοιχείων των κληρονομούμενων και επιτυγχάνεται η ταχύτερη εκκαθάριση των κληρονομιών.

Έργα υπό υλοποίηση:

- ανάπτυξη ειδικού πληροφοριακού συστήματος «Αιτήσεων Εξαγοράς Δημοσίων Ακινήτων», στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.5024/2023 (Α' 41),
- ενημέρωση της γεωχωρικής πληροφορίας της ψηφιακής βάσης δεδομένων της δημόσιας περιουσίας με τους δασικούς χάρτες των αναρτήσεων του 2021 και του 2022 και τους κυρωμένους δασικούς χάρτες και
- παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών, ώστε να ενισχυθεί η διαφάνεια των διαδικασιών και να επιτευχθεί υψηλό τελικό τίμημα, όπως κατέδειξε η μέχρι σήμερα εφαρμογή του εν λόγω έργου.

B. Αξιοποίηση Ακίνητης Δημόσιας Περιουσίας

- εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας με σκοπό την εναρμόνιση της αξιοποίησης των δημόσιων ακινήτων με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αγοράς αλλά και με τις βέλτιστες πρακτικές βιώσιμης διαχείρισης,
- ανάπτυξη συνεργασίας και διαλειτουργικότητας με άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα που διαχειρίζονται ακίνητα και
- δημιουργία ολοκληρωμένης λύσης καταγραφής, διαχείρισης και αξιοποίησης των ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω της αναβάθμισης της υπάρχουσας πλατφόρμας αλλά και της ανάπτυξης συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας (Business Intelligence - BI), το οποίο θα επιτρέπει τη σύνθετη ανάλυση δεδομένων και την εξαγωγή αναφορών, ενισχύοντας τη στρατηγική αξιοποίηση των πληροφοριών.

Γ. Στέγαση δημόσιων υπηρεσιών

Και το έτος 2025 θα συνεχιστεί ο εξορθολογισμός των αναγκών στέγασης των δημόσιων υπηρεσιών με τη διενέργεια μειοδοτικών διαγωνισμών και με την εκπόνηση κτιριολογικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΔΠ. Επιπλέον, θα αναζητηθούν κτήρια που θα πληρούν σύγχρονες απαιτήσεις περί ενεργειακής απόδοσης και ασφάλειας. Στο πλαίσιο του εξορθολογισμού των δαπανών του Δημοσίου και της περαιτέρω εξοικονόμησης πόρων, θα εξακολουθήσει η παραχώρηση χώρων σε δημόσια ακίνητα από τις Κτηματικές Υπηρεσίες για τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.4583/2018 (Α' 212).

Δ. Προστασία Δημόσιας Περιουσίας

Κατά το έτος 2025 προγραμματίζεται να υπάρξει ευρεία χρήση νέων τεχνολογικών μέσων, όπως Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ - drones), σε συνδυασμό με εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, για τη διαπίστωση παραβάσεων και την ανεύρεση καταπατήσεων σε κοινόχρηστους χώρους σε σχεδόν πραγματικό χρόνο. Πρόκειται για ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων, οι οποίοι εκτείνονται σε όλη την επικράτεια.

Ε. Κώδικας Κοινοφελών Περιουσιών

Σχεδιάζεται ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου των κοινοφελών περιουσιών, για να βελτιωθούν και να επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες, ώστε η διαχείριση και η εποπτεία των κοινοφελών περιουσιών να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες.